

**รูปแบบการจัดห้องสมุดประชาชนเพื่อส่งเสริมการศึกษา
ตามอัยยาศัย : กรณีศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี**

นางสาวนิษฐา พนมชัยสว่าง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการศึกษานอกระบบ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2553

**A Proposed Model of Organizing Public Libraries for Enhancing Informal
Education: A Case of Kanchanaburi Province**

Miss Khanitta Panomchaisawang

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Nonformal Education

School of Educational Studies

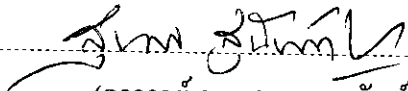
Sukhothai Thammathirat Open University

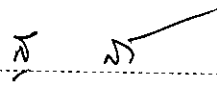
2010

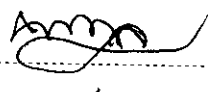
หัวข้อวิทยานิพนธ์ รูปแบบการจัดห้องสมุดประชาชน เพื่อส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย:
กรณีศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี
ชื่อและนามสกุล นางสาวนิษฐา พนมชัยสว่าง
แขนงวิชา การศึกษานอกระบบ
สาขาวิชา ศาสตร์มหาวิทาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. ศาสตราจารย์ ดร. สุมาลี สังข์ศรี
2. รองศาสตราจารย์ ดร. บุญเลิศ ส่องสว่าง
3. รองศาสตราจารย์ ดร. อาชญญา รัตนอุบล

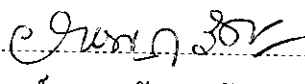
วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2553

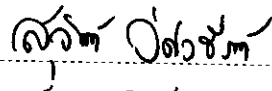
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร. สุนทร สุนันท์ชัย)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. สุมาลี สังข์ศรี)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. บุญเลิศ ส่องสว่าง)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อาชญญา รัตนอุบล)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจินต์ วิสวธีรานนท์)

ชื่อวิทยานิพนธ์ รูปแบบการจัดห้องสมุดประชาชนเพื่อส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย: กรณีศึกษา
จังหวัดกาญจนบุรี

ผู้วิจัย นางสาวชนิษฐา พนมชัยสว่าง รหัสนักศึกษา 2462600137 ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(การศึกษานอกระบบ) อาจารย์ที่ปรึกษา (1) ศาสตราจารย์ ดร. สุมาลี สังข์ศรี (2) รองศาสตราจารย์ ดร. บุญเลิศ
ส่องสว่าง (3) รองศาสตราจารย์ ดร. อาชญญา รัตนอุบล ปีการศึกษา 2553

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาสภาพ และปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชนใน
จังหวัดกาญจนบุรี (2) เพื่อศึกษาความต้องการของประชาชนต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัด
กาญจนบุรี (3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด
และอำเภอ และบรรณารักษ์ ต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชน ในจังหวัดกาญจนบุรี (4) เพื่อนำเสนอรูปแบบ
การจัดห้องสมุดประชาชนเพื่อส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัดกาญจนบุรี

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ประชาชนผู้ใช้บริการห้องสมุด 384 คน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด 1 คน และอำเภอ 13 คน และบรรณารักษ์ 13 คน เครื่องมือในการ
รวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามสำหรับแต่ละกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า (1) กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มระบุว่าสภาพปัจจุบันของห้องสมุดประชาชนในจังหวัด
กาญจนบุรี ในทุกด้าน เช่น ด้านอาคารสถานที่ ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด ด้านบริการ และ ด้านกิจกรรม มีความ
เหมาะสม ในระดับมาก ส่วนปัญหาที่พบมาก ได้แก่ โต๊ะ-เก้าอี้ ไม่เพียงพอต่อการให้บริการ อาคารห้องสมุดมี
ขนาดเล็กคับแคบเกินไป ขาดการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมห้องสมุด (2) ประชาชนระบุความต้องการใน
ระดับมาก ต่อแนวทางในการพัฒนาองค์ประกอบต่างๆ ด้านของสมุดประชาชน เพื่อให้เป็นห้องสมุดที่ส่งเสริม
การศึกษาตามอัธยาศัย (3) ความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
จังหวัดและอำเภอ และบรรณารักษ์ ต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนเพื่อส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย
เห็นด้วยในระดับมากในทุกด้าน (4) รูปแบบการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อส่งเสริม
การศึกษาตามอัธยาศัย ประกอบด้วย 7 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด ด้านการบริหาร
จัดการ ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์ ด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์ ด้านบริการ และ ด้านกิจกรรม ในส่วนของการบริการและ
กิจกรรมจะเน้นสิ่งต่อไปนี้ บริการคอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นข้อมูลข่าวสาร มุมห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์
ให้บริการ CD-Rom VCD DVD และ VDO ในเนื้อหาที่ประชาชนต้องการ เช่น เรื่องเกี่ยวกับอาชีพ เกี่ยวกับ
เทคโนโลยีทางการเกษตร กิจกรรมวันสำคัญต่างๆ ทางศาสนาประเพณี

คำสำคัญ ห้องสมุดประชาชน การศึกษาตามอัธยาศัย

Thesis title: A Proposed Model of Organizing Public Libraries for Enhancing Informal Education: A Case of Kanchanaburi Province

Researcher: Miss Khanitta panomchaisawang; **ID:** 2462600137;

Degree: Master of Education (Nonformal Education) ;

Thesis advisor: (1) Dr. Sumalee Sungsi, Professor; (2) Dr. Boonlert Songsawang, Associate Professor; (3) Dr. Archanya Ratanaubol, Associate professor;

Academic year: 2010

Abstract

The purposed of this research were (1) to study present situation and problems of operating the public libraries in Kanchanaburi Province; (2) to identify the needs of people for guidelines for operating the public libraries in Kanchanaburi province; (3) to study the opinions of the Directors of Non-formal and Informal Education Centres at a provincial and district levels toward guidelines for operating the public libraries in Kanchanaburi province; and (4) to propose a model of operating public libraries for enhancing informal education in Kanchanaburi province.

The samples of the study consisted of (1) 384 clients of district public libraries, (2) 1 director of provincial and 13 directors of district Non-formal and Informal education centers and (3) 13 librarians. Each set of questionnaires was employed for data collecting for each group of the samples. The data were analyses by frequency, percentage, mean, standard deviation and content analysis.

Research findings revealed that (1) every group of the samples reported the high level of overall satisfaction with every aspect of the public libraries (eg. location, facilities, services and activities available). However, some problems still be stated such as not enough tables and chairs for reading, a building was rather small and the publicity of available activities was not yet wide spresaded; (2) Libraries clients expressed their needs at a high level for guidelines for improving every aspect of the public libraries to enhance informal education, (3) The opinions of the director of provincial and the directors of district Non-formal and Informal Education centred towards guidelines for improving every aspect of the public libraries were at a high level; and (4) A proposed model of the public libraries which enhancing informal education consisted of 7 aspects: location and building, facilities, administration, types of printed materials, types of non-printed materials, services, and activities. The services and activities which should be provided included: computer services for searching information, e-library corner, and providing CD-ROM, VCD, DVD and Vedio which included the contents that people needed eg. vocational subjects, agriculture technology, activities of the important days of religious and culture.

Keywords : Public library, informal education

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ศาสตราจารย์ ดร. สุมาลี สังข์ศรี รองศาสตราจารย์ ดร. บุญเลิศ ส่องสว่าง รองศาสตราจารย์ ดร. อาชัญญา รัตนอุบล แขนงวิชาการศึกษานอกระบบ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และติดตามการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 4 ท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร. จุมพจน์ วณิชกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพโรจน์ ชลากรณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทัดติกา ศรีโปฏก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จินตนา เกษรบัวขาว ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็นในการทำวิจัย และขอขอบพระคุณผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ และบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนทั้ง 7 อำเภอ ที่อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมารดา ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญที่ทำให้ผู้วิจัยมีโอกาสศึกษาแสวงหาความรู้ในการทำวิจัยฉบับนี้ คุณค่าและประโยชน์ทั้งหมดที่ได้รับขอมอบให้ แก่ครูอาจารย์ นักศึกษา และ ประชาชน ทั่วไป เพื่อการศึกษาอ้างอิงต่อไป

ขนิษฐา พนมชัยสว่าง

พฤศจิกายน 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	7
ห้องสมุดประชาชน.....	7
การศึกษาตามอัธยาศัย.....	25
จังหวัดกาญจนบุรี.....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	46
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	46
เครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	55
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการผู้อำนวยการศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและอำเภอ และบรรณารักษ์ต่อสภาพ และปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี.....	61

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 3 ความต้องการของผู้ใช้บริการต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชน ในจังหวัดกาญจนบุรี.....	88
ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ และบรรณารักษ์ต่อแนวทางการจัดห้องสมุด ประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี.....	95
ตอนที่ 5 นำเสนอรูปแบบการจัดห้องสมุดประชาชน.....	109
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	112
สรุปผลการดำเนินการวิจัย.....	112
สรุปผลการวิจัย.....	115
อภิปรายผลการวิจัย.....	124
ข้อเสนอแนะ.....	134
บรรณานุกรม.....	136
ภาคผนวก.....	143
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	144
ข หนังสือขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย.....	146
ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือวิจัย.....	151
ง แบบสอบถามการวิจัย.....	158
จ ตารางการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง.....	223
ประวัติผู้วิจัย.....	226

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1	คำร้อยละของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน..... 55
ตารางที่ 4.2	คำร้อยละของผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและอำเภอ..... 57
ตารางที่ 4.3	คำร้อยละของบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุดประชาชน..... 59
ตารางที่ 4.4	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการต่อสภาพในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านอาคารสถานที่..... 61
ตารางที่ 4.5	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการต่อสภาพในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด..... 62
ตารางที่ 4.6	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการต่อสภาพในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรีด้านบริหารจัดการ..... 63
ตารางที่ 4.7	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการต่อสภาพในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์..... 64
ตารางที่ 4.8	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการต่อสภาพในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์..... 65
ตารางที่ 4.9	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการต่อสภาพในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านบริการ..... 66
ตารางที่ 4.10	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการต่อสภาพในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านกิจกรรม..... 67
ตารางที่ 4.11	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและอำเภอต่อสภาพในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านอาคารสถานที่..... 68
ตารางที่ 4.12	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและอำเภอต่อสภาพในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด..... 69
ตารางที่ 4.13	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและอำเภอต่อสภาพในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านบริหารจัดการ..... 70

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.25 ร้อยละความคิดเห็นของประชาชน ผู้อำนวยการศูนย์จังหวัดและอำเภอ และบรรณารักษ์ต่อปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านอาคารสถานที่.....	81
ตารางที่ 4.26 ร้อยละความคิดเห็นของประชาชน ผู้อำนวยการศูนย์จังหวัดและอำเภอ และบรรณารักษ์ต่อปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด.....	82
ตารางที่ 4.27 ร้อยละความคิดเห็นของประชาชน ผู้อำนวยการศูนย์จังหวัดและอำเภอ และบรรณารักษ์ต่อปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านการบริหารจัดการ.....	83
ตารางที่ 4.28 ร้อยละความคิดเห็นของประชาชน ผู้อำนวยการศูนย์จังหวัดและอำเภอ และบรรณารักษ์ต่อปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์.....	84
ตารางที่ 4.29 ร้อยละความคิดเห็นของประชาชน ผู้อำนวยการศูนย์จังหวัดและอำเภอ และบรรณารักษ์ต่อปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์.....	85
ตารางที่ 4.30 ร้อยละความคิดเห็นของประชาชน ผู้อำนวยการศูนย์จังหวัดและอำเภอ และบรรณารักษ์ต่อปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านด้านการบริการ.....	86
ตารางที่ 4.31 ร้อยละความคิดเห็นของประชาชน ผู้อำนวยการศูนย์จังหวัดและอำเภอ และบรรณารักษ์ต่อปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านการกิจกรรม.....	87
ตารางที่ 4.32 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการของประชาชนต่อ แนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านอาคารสถานที่.....	88
ตารางที่ 4.33 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการของประชาชนต่อ แนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านครุภัณฑ์.....	89
ตารางที่ 4.34 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการของประชาชนต่อ แนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านการบริหารงาน.....	90

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ 4.45	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์ การศึกษาอกระบบและการศึกษาคามอัยาศัยจังหวัดและอำเภอต่อแนวทาง การจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านกิจกรรม.....	101
ตารางที่ 4.46	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อ แนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านอาคารสถานที่.....	102
ตารางที่ 4.47	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อ แนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านครุภัณฑ์.....	103
ตารางที่ 4.48	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อ แนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านการบริหารงาน.....	104
ตารางที่ 4.49	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อ แนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์.....	105
ตารางที่ 4.50	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อ แนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์.....	106
ตารางที่ 4.51	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความความคิดเห็นของบรรณารักษ์ ต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านบริการ.....	107
ตารางที่ 4.52	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความความคิดเห็นของบรรณารักษ์ ต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านกิจกรรม.....	108

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ 2542 :9) จัดแบ่งการศึกษา ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่ง การศึกษาตามอัธยาศัยเป็นการศึกษารูปแบบหนึ่งที่มีความสำคัญสำหรับประชาชนที่อยู่นอกระบบ โรงเรียน เพราะเป็นการศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ศักยภาพ ความ พร้อม และโอกาส โดยรับศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อ หรือ แหล่งความรู้อื่นๆ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ 2542 :14)

ในส่วนของแหล่งความรู้ซึ่งเป็นแหล่งในการให้การศึกษาตามอัธยาศัยนั้น แหล่ง ความรู้มีหลายประเภท ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวน พฤษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ศูนย์กีฬา และนันทนาการ เป็นต้น ห้องสมุด นับเป็นแหล่งเรียนรู้ตามอัธยาศัยที่สำคัญประเภทหนึ่ง เพราะเป็นที่รวบรวมและเผยแพร่องค์ความรู้ ต่างๆ ทั้งด้านความรู้ทั่วไป ปรัชญา ศาสนา การศึกษา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การประกอบ อาชีพ ศิลปะ การบันเทิง การกีฬา การท่องเที่ยว และด้านภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เป็นต้น ให้แก่ประชาชนทุกเพศ ทุกวัยที่มาใช้บริการ

จากการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ห้องสมุดประชาชน สามารถประมวลเป็นความรู้ ได้ว่าห้องสมุดประชาชน มีหน้าที่ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชนทั่วไป ได้แก่ ความรู้ เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ การเกษตร การประกอบอาชีพ ศิลปวัฒนธรรม การศึกษา ตลอดจนส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

จากบทบาทหน้าที่ของห้องสมุดดังกล่าวจะเห็นได้ว่าห้องสมุดเป็นแหล่งการเรียนรู้ตาม อัธยาศัยที่จะให้ประโยชน์แก่ประชาชนได้เป็นอย่างมาก ประชากรทุกเพศ ทุกวัย สามารถเข้ารับ บริการได้โดยไม่มีข้อจำกัด ผู้ใช้บริการสามารถเลือกเวลาการศึกษาความรู้ตามเวลาที่ตนเองพร้อม หรือมีความสะดวก ผู้ใช้บริการสามารถเลือกศึกษาในสิ่งที่ตนสนใจได้อย่างเสรีตามที่ตนสนใจหรือ

ต้องการความรู้ข้อมูลข่าวสารมีอยู่มากมาย สามารถเรียนรู้ได้ไม่จบสิ้น จึงนับว่าห้องสมุดเป็นแหล่งความรู้ที่มีคุณค่าอย่างมากมาหลายศตวรรษในแต่ละชุมชน ห้องสมุดนั้นมีอยู่หลายระดับ ทั้งระดับประเทศ ระดับภาค ระดับจังหวัดและระดับอำเภอ

สำหรับห้องสมุดประชาชนระดับอำเภอนั้น มีสภาพการดำเนินงานดังนี้ คือ เป็นอาคารชั้นเดียว มีป้ายบอกสถานที่ตั้ง ภายในห้องสมุด มีการจัดแบ่งมุมเป็นสัดส่วน ได้แก่ มุมเด็ก มุมกศน. มุมนวนิยาย มุมวารสาร-นิตยสาร มุมศิลปวัฒนธรรม มุมคอมพิวเตอร์ มุมข้อมูลท้องถิ่น มุมหนังสือทั่วไป มุมหนังสืออ้างอิง มุมหนังสือพิมพ์ มุมประชาสัมพันธ์ มีการจัดบอร์ดให้ความรู้เกี่ยวกับวันสำคัญต่าง ๆ มีเคาน์เตอร์รับ-จ่ายหนังสือ มีห้องทำงานของบรรณารักษ์ มีห้องน้ำ-ห้องสุขา มีตู้/ชั้นวางหนังสือทั่วไป มีชั้นวางวารสาร-นิตยสาร มีชั้นวางจุลสาร มีตู้/ชั้นใส่หนังสืออ้างอิง มีตู้/ชั้นวางกฤตภาค มีชั้นไม้สำหรับวางหนังสือพิมพ์ บุคลากรห้องสมุดประจำอยู่ 1 คน ตำแหน่งบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุด

จากการศึกษาปัญหาห้องสมุดประชาชน จากงานวิจัยของเรณู เป็ยชื้อ (2532 : 117-118) และสุรางค์ นันทกาวงศ์ (2537 : 117-118) รวมทั้งจากการที่ผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นบรรณารักษ์ห้องสมุดด้วย สามารถสรุปปัญหาของห้องสมุดประชาชนเป็นด้าน ๆ ได้ดังต่อไปนี้ ด้านอาคารสถานที่ สถานที่ตั้งไม่สะดวกในการเดินทางไปใช้บริการ อาคารห้องสมุดมีขนาดเล็กคับแคบเกินไป ห้องสมุดขาดการดูแลรักษาความสะอาด ไม่มีที่จอดรถสำหรับผู้ให้บริการ และการจัดภายในห้องสมุดไม่เป็นระเบียบ ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด โต๊ะ-เก้าอี้ไม่เพียงพอต่อการให้บริการ โต๊ะ-เก้าอี้ ชำรุด ตู้/ชั้นวางหนังสือ และตู้เก็บโสตวัสดุไม่เพียงพอ ตู้ใส่จุลสาร และตู้ใส่ กฤตภาค ไม่เพียงพอ ด้านการบริหารงาน ไม่มีป้ายประชาสัมพันธ์สาธารณะไว้ ไม่มีแผนผังจัดภายในห้องสมุด ไม่มีระเบียบการใช้ห้องสมุด ห้องสมุดไม่เปิดให้บริการในวันเสาร์-อาทิตย์ และไม่มีช่องทางให้แสดงความคิดเห็น ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์ วารสาร- นิตยสารไม่ทันสมัย ไม่หลากหลาย และไม่สอดคล้องความต้องการของผู้ใช้บริการ หนังสือเก่าเป็นจำนวนมาก หนังสือนวนิยายไม่ทันสมัย ด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไม่เพียงพอแก่ผู้ให้บริการ ไม่หลากหลาย ไม่สอดคล้องความต้องการผู้ให้บริการ ชำรุด และไม่ทันสมัย ด้านบริการ ติดต่อยืมคืนหนังสือไม่สะดวก การค้นหาหนังสือมีความยุ่งยาก ไม่มีคู่มือการใช้ห้องสมุด และไม่มีเครื่องถ่ายเอกสาร ด้านกิจกรรม ไม่มีการสำรวจความต้องการการจัดกิจกรรมของประชาชน ขาดการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรม ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีน้อย และไม่มีการกระตุ้นใจให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม

ในส่วนของห้องสมุดประชาชนระดับอำเภอของจังหวัดกาญจนบุรี ได้พบปัญหาคล้ายคลึงกับปัญหาที่ระบุนำข้างต้น ซึ่งในฐานะที่ผู้วิจัยทำงานเป็นบรรณารักษ์อยู่ในห้องสมุดประชาชนอำเภอมา 20 ปี อาจสรุปได้ว่าปัญหาหลัก ๆ ได้แก่ สถานที่ตั้งห้องสมุด อยู่ห่างไกล

ชุมชน การเดินทางไป-มาไม่สะดวก อาคารมีลักษณะคับแคบเกินไป ชั้น/ตู้วางหนังสือมีไม่เพียงพอ วารสาร-นิตยสารมีไม่เพียงพอ บุคลากรมีจำนวนน้อย ภายในห้องสมุดขาดการรักษาความสะอาดห้องสมุด ภายในร้อนอบอ้าว ลักษณะภายนอกไม่มีการปรับปรุงให้สวยงาม ไม่มีสถานที่จอดรถสำหรับผู้ใช้บริการ มีเสียงดังรบกวนจากภายนอก

ด้วยเหตุที่ห้องสมุดประชาชนระดับอำเภอนั้นนับเป็นแหล่งเรียนรู้ตามอัธยาศัยที่สำคัญหรือเป็นชุมทรัพย์ทางปัญญาที่สำคัญสำหรับประชาชนในระดับพื้นที่ หากได้มีการพัฒนาปรับปรุงให้ห้องสมุดประชาชนอำเภอเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต ที่เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงแก่ประชาชน ด้วยการจัดสภาพภายในห้องสมุดให้ดึงดูดใจของประชาชน มีกิจกรรมที่หลากหลาย มีการพัฒนา กิจกรรมให้ทันสมัย ใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศประกอบการเรียนรู้ เข้าถึงง่าย รวดเร็ว มีการบริหารจัดการที่ดี และบริการที่สนองตอบความต้องการของประชาชนผู้รับบริการแล้วจะช่วยให้ประชาชนสนใจเข้ามาศึกษาหาความรู้ในห้องสมุดกันมากขึ้น นับเป็นการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อส่งเสริมให้การเรียนรู้ตลอดชีวิตแก่ประชาชน ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาวิจัยเพื่อหาแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนเพื่อส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัยของประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี โดยศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการของประชาชน และ ศึกษาความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัด และอำเภอ และบรรณารักษ์ แล้วนำจุดเด่นของจังหวัดกาญจนบุรีมาสังเคราะห์เป็นรูปแบบการจัดกิจกรรมในห้องสมุดที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เป็นการส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัยแก่ประชาชนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาสภาพ และปัญหา ในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี
- 2.2 เพื่อศึกษาความต้องการของประชาชนต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี
- 2.3 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ และบรรณารักษ์ ต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี
- 2.4 เพื่อนำเสนอรูปแบบการจัดการห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ด้านพื้นที่ ที่ศึกษา การศึกษาครั้งนี้ดำเนินการในจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งมี 13 อำเภอ คือ อำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอด่านมะขามเตี้ย อำเภอท่าม่วง อำเภอท่ามะกา อำเภอบ่อพลอย อำเภอหนองปรือ อำเภอไทรโยค อำเภอทองผาภูมิ อำเภอสังขละบุรี อำเภอศรีสวัสดิ์ อำเภอห้วยกระเจา อำเภอเลาขวัญ อำเภอพนมทวน

3.2 ห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ได้แก่ ห้องสมุดประชาชนอำเภอ ในอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดกาญจนบุรี

3.3 ประชากร / กลุ่มตัวอย่าง

3.3.1 ประชากร ประกอบด้วย

- 1) กลุ่มผู้ดำเนินการจัดห้องสมุดโดยตรง คือ บรรณารักษ์ห้องสมุด จำนวน 13 คน
- 2) กลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัด ประกอบด้วย ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของจังหวัด และอำเภอ รวม 14 คน
- 3) กลุ่มประชาชนผู้ใช้บริการ ทั้งหมด 13 อำเภอ ได้แก่ 1. อำเภอเมืองกาญจนบุรี 2. อำเภอด่านมะขามเตี้ย 3. อำเภอ ท่าม่วง 4. อำเภอท่ามะกา 5. อำเภอบ่อพลอย 6. อำเภอหนองปรือ 7.อำเภอไทรโยค 8. อำเภอทองผาภูมิ 9. อำเภอสังขละบุรี 10. อำเภอศรีสวัสดิ์ 11.อำเภอห้วยกระเจา 12.อำเภอเลาขวัญ 13. อำเภอพนมทวน จำนวน 327,584 คน

3.3.2 กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

- 1) กลุ่มผู้ดำเนินการจัดห้องสมุดโดยตรง คือ บรรณารักษ์ หรือ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด ผู้วิจัย ศึกษาจากประชากรทั้งหมด จำนวน 13 คน
- 2) กลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัด ผู้วิจัยศึกษาจากประชากรทั้งหมด ประกอบด้วยผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ของแต่ละอำเภอ ทั้งหมด 13 อำเภอ และ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 1 คน รวมเป็น 14 คน
- 3) กลุ่มผู้ใช้บริการ ใช้วิธีสุ่มตามกลุ่ม โดยสุ่มอำเภอ จาก 13 อำเภอ มา 7 อำเภอ ได้ดังนี้ 1.อำเภอเมืองกาญจนบุรี 2.อำเภอท่าม่วง 3.อำเภอพนมทวน 4.อำเภอห้วยกระเจา 5.อำเภอไทรโยค 6.อำเภอบ่อพลอย 7.อำเภอทองผาภูมิ จากแต่ละอำเภอสุ่มกลุ่มตัวอย่างผู้ใช้ห้องสมุดแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ได้ 384 คน

3.4 ประเด็นที่ศึกษา

- 3.4.1 ศึกษาสภาพ และปัญหา ในการจัดห้องสมุดประชาชน
- 3.4.2 ศึกษาความต้องการของประชาชนต่อรูปแบบการจัดห้องสมุดประชาชน
- 3.4.3 ศึกษาความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องต่อรูปแบบการจัดห้องสมุดประชาชน

3.5 รูปแบบของห้องสมุดประชาชน ประกอบด้วย

- 3.5.1 ด้านอาคารสถานที่
- 3.5.2 ด้านครุภัณฑ์
- 3.5.3 ด้านการบริหารงาน
- 3.5.4 ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์
- 3.5.5 ด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์
- 3.5.6 ด้านบริการ
- 3.5.7 ด้านกิจกรรม

4. คำนิยามศัพท์เฉพาะ

4.1 ห้องสมุดประชาชน หมายถึง ห้องสมุดประชาชนอำเภอในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

4.2 บรรณารักษ์ หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานในห้องสมุดประชาชนในตำแหน่งบรรณารักษ์ หรือ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด

4.3 ผู้อำนวยการ หมายถึง ผู้อำนวยการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอประจำอำเภอ ทั้ง 13 อำเภอ และ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกาญจนบุรี

4.4 ผู้ใช้บริการ หมายถึง ประชาชนผู้มาใช้บริการห้องสมุด ของ ห้องสมุดประชาชนอำเภอทั้งที่เป็นสมาชิกห้องสมุด และไม่ได้เป็นสมาชิกห้องสมุด

4.5 รูปแบบ หมายถึง วิธีการที่เป็นแบบอย่าง แนวทาง หรือ แนวปฏิบัติ หรือ มาตรฐานในการทำงาน ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึงแนวทางในการจัดห้องสมุดประชาชน ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 7 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านครุภัณฑ์ ด้านการบริหารงาน ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์ ด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์ ด้านบริการ และด้านกิจกรรม

4.6 การศึกษาตามอัธยาศัย หมายถึง การศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อม และโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สภาพแวดล้อม สื่อ หรือแหล่งความรู้อื่น ๆ

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 5.1 ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงสภาพ และปัญหาของการจัดห้องสมุดประชาชน
- 5.2 ได้รูปแบบแนวทางในการจัดห้องสมุดประชาชนที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ และบรรณารักษ์
- 5.3 ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับจัดห้องสมุดประชาชนในอำเภอ และห้องสมุดประชาชนจังหวัดอื่นๆได้

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษา เรื่อง รูปแบบการจัดห้องสมุดประชาชน เพื่อส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย : กรณีศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี นั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยต่างๆ เพื่อนำมาสนับสนุนการทำวิจัย ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งมีหัวข้อตามรายละเอียด ดังนี้

1. ห้องสมุดประชาชน
 - 1.1 ความหมายของห้องสมุดประชาชน
 - 1.2 หน้าที่ของห้องสมุดประชาชน
 - 1.3 รูปแบบการจัดห้องสมุดประชาชน
2. การศึกษาตามอัธยาศัย
3. จังหวัดกาญจนบุรี
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

1. ห้องสมุดประชาชน

1.1 ความหมายของห้องสมุดประชาชน

มีผู้ให้ความหมายของคำว่าห้องสมุดประชาชนไว้หลายท่าน ดังนี้
คาร์เตอร์ วี กู๊ด (Carter 1973 : 399) ให้ความหมายไว้ว่า ห้องสมุดประชาชน หมายถึง ห้องสมุดที่ได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากรัฐบาล โดยประชาชนเป็นผู้เสียภาษีให้รัฐ เพื่อใช้บำรุงห้องสมุด เปิดให้บริการกว้างขวางแก่ประชาชนในท้องถิ่นโดยไม่จำกัด เพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมือง และความรู้

เถียนวาร์ด มอนตาญ ฮาร์รอด (Harrod 1977 : 673) ให้ความหมายว่า ห้องสมุดประชาชน คือ ห้องสมุดที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นทั้งหมดหรือบางส่วนจากเงินของประชาชน การเข้าใช้บริการไม่จำกัดในเรื่องของฐานะบุคคล ให้บริการฟรีแก่ผู้ใช้ มีหน้าที่ให้การศึกษาแก่ผู้ใหญ่ และปลูกฝังนิสัยรักการอ่านหนังสือให้แก่เด็กเพื่อความเจริญงอกงามทางสติปัญญาในอนาคต

(วาทินี ฐาปนวงศ์สานติ 2531 : 2) ให้ความหมายว่า ห้องสมุดประชาชนหมายถึง ห้องสมุดที่ดำเนินการเพื่อประชาชนในท้องถิ่นที่ห้องสมุดตั้งอยู่ มีวัตถุประสงค์ให้บริการแก่ ประชาชน ทุกระดับ ทุกเพศ ทุกวัย เปิดโอกาสให้เข้าใช้หาความรู้ด้วยตนเอง เป็นการส่งเสริม การใช้เวลาว่างและสนับสนุนการรู้หนังสือ ช่วยประชาชนไม่ให้ล้มหนังสือ และ นำความรู้จาก การศึกษาไปปรับปรุงการดำรงชีวิตประจำวันให้ดียิ่งขึ้น

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย (2523 : 11) ให้ความหมายว่า ห้องสมุด ประชาชน หมายถึง ห้องสมุดที่จัดบริการให้แก่ประชาชน ทุกเพศ ทุกวัย ทุกอาชีพ และทุก ระดับการศึกษา จัดตั้งขึ้นโดยหน่วยงานของรัฐให้เป็นส่วนหนึ่งของบริการทางการศึกษา ซึ่งรัฐมี หน้าที่ต้องดำเนินการ ทั้งนี้มิได้มีการจำกัดสิทธิ์ของเอกชนหรือองค์กรต่างๆที่มีความศรัทธาจัดขึ้น เพื่อบริการสังคม

ทวีศักดิ์ ตั้งพานิชกุล (2538 : 10) ให้ความหมายว่า ห้องสมุดประชาชน หมายถึง ห้องสมุดที่รัฐหรือเทศบาลจัดตั้งขึ้น เพื่อบริการแก่ประชาชน ทุกเพศ ทุกวัย ทุกอาชีพ ทุกระดับ การศึกษา และต้องมีหนังสือ ทุกระดับ ทุกชนิด และมีจำนวนมากเพียงพอ

จากความหมายดังกล่าว จึงสรุปว่า ห้องสมุดประชาชน หมายถึง ห้องสมุดที่ จัดขึ้นจากหน่วยงานของรัฐหรือจะเป็นเอกชน หรือองค์กรต่างๆที่จัดตั้งขึ้นก็ย่อมได้ เปิด ให้บริการฟรีให้แก่ประชาชน ทุกเพศ ทุกวัย ทุกเชื้อชาติ และ ศาสนา เพื่อปลูกฝังนิสัยรักการ อ่านป้องกันการล้มหนังสือ และนำความรู้ที่ได้รับมาปรับปรุงการดำรงชีวิตให้ดียิ่งขึ้น

1.2 หน้าที่ห้องสมุดประชาชน

มีผู้อธิบายเกี่ยวกับหน้าที่ของห้องสมุดประชาชน ดังนี้

สมาคมห้องสมุดอเมริกัน (American Library Association. 1992 : 20) ได้กล่าวไว้ ว่าหน้าที่ของห้องสมุดประชาชน มีอยู่ 5 ประเด็น คือ

1. สนับสนุนการศึกษา ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับมหาวิทยาลัย และ โรงเรียนวิชาชีพต่างๆ
2. สนับสนุนการทำงานตามนโยบายของรัฐบาล และเศรษฐกิจของประเทศ
3. ให้โอกาสแก่ประชาชนในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
4. เป็นศูนย์กลางชุมชนที่สำคัญของสังคม
5. การจัดหาทรัพยากรให้แก่ประชาชน เพื่อแจ้งข่าวสาร วัฒนธรรม ความ เจริญออกงามทางสติปัญญา

กุศล นาคะชาติ (2530 : 34) ได้กล่าวถึง หน้าที่หลักของห้องสมุดประชาชน โดย เน้นการให้บริการ ดังนี้

1. หน้าที่ในการจัดหาวัสดุ วัสดุของห้องสมุดประชาชนมีหลายประเภท ได้แก่ หนังสือ จุลสาร เอกสาร วารสาร หนังสือพิมพ์ แลกภาพ เทปเสียง ฟิล์มภาพยนตร์ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะต้องจัดหาเข้ามาในห้องสมุด โดยดูจากความต้องการของผู้ใช้วัสดุให้มีจำนวนเพียงพอแก่ผู้ใช้ในชุมชนนั้นๆ

2. หน้าที่ในการจัดบริการ

1) บริการสิ่งพิมพ์ และ วัสดุการอ่านให้สะดวก เพื่อให้ผู้ใช้ห้องสมุดจะได้เข้าถึงวัสดุเหล่านั้นได้ง่ายและรวดเร็ว

2) บริการให้ยืมออกนอกสถานที่ได้ เพื่อให้ผู้ใช้ห้องสมุดได้อ่านตามเวลา และสถานที่ที่ต้องการ

3) แนะนำช่วยเหลือการค้นคว้าของผู้ใช้ห้องสมุดตามที่ต้องการ

4) แจ้งข่าวสารใหม่ๆที่ห้องสมุดมีให้สมาชิกได้ทราบ

5) ติดต่อประสานงานกับสถาบันต่างๆในชุมชน เพื่อจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ให้แก่สมาชิกที่อยู่ในชุมชน

ส่วนบทบาทหน้าที่ของห้องสมุดประชาชนตามที่สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ (2533 : 11) ได้ระบุไว้ว่า ห้องสมุดประชาชนมีหน้าที่เก็บรวบรวมวัสดุสารนิเทศต่างๆ ได้แก่ หนังสือ วารสาร เอกสาร สิ่งพิมพ์ โสตทัศนวัสดุ ฐานข้อมูล ตลอดจนสารนิเทศในรูปแบบอื่นๆ เพื่อให้บริการแก่ประชาชนที่อาศัยอยู่ใกล้ห้องสมุด ในเขตจังหวัด อำเภอ และท้องถิ่นที่ห้องสมุดประชาชนนั้นๆตั้งอยู่ ห้องสมุดประชาชนจึงเป็นแหล่งความรู้ และข่าวสารที่ทันเหตุการณ์ และความเคลื่อนไหวของสังคมที่ทุกคนมีสิทธิเข้าศึกษาค้นคว้าได้ตลอดเวลา ตลอดจนส่งเสริม และเผยแพร่วัฒนธรรมของชุมชนและประเทศ นอกจากนี้ยังมุ่งส่งเสริมให้ประชาชนมีนิสัยรักการอ่าน และการศึกษาค้นคว้า รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ สร้างนิสัยให้มีความรับผิดชอบต่อสังคม

จากบทบาทหน้าที่ของห้องสมุดประชาชน ตามที่ได้กล่าวไว้ จึงสรุปได้ว่า ห้องสมุดประชาชนมีหน้าที่ในการจัดหาวัสดุต่างๆ ทั้งสิ่งพิมพ์ และสื่อไม่ใช่สิ่งพิมพ์ รวมทั้งข้อมูลข่าวสาร ความเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจ และสังคมชุมชน เผยแพร่วัฒนธรรม บริการให้แก่ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย ส่งเสริมให้มีนิสัยรักการอ่าน และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

1.3 รูปแบบการจัดห้องสมุดประชาชน

มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับรูปแบบการจัดห้องสมุดประชาชนไว้หลายท่าน ดังนี้

1.3.1 ด้านอาคารสถานที่

กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2538 : 2) ได้จัดแบ่งห้องสมุดประชาชนในปัจจุบัน ออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ห้องสมุดประชาชนขนาดใหญ่ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชนจังหวัด หอสมุดศรีมิ่งมงคลเกษมพระราชวังไกลกังวลหัวหิน ซึ่งเป็นลักษณะอาคาร 2 ชั้น ชั้นบนจัดบริการหนังสือ เอกสารและสื่อที่เกี่ยวกับการศึกษามากที่สุดแต่ระดับ โดยจัดเป็นห้องโสตทัศนศึกษา ห้องการศึกษานอกโรงเรียน มุม มสธ. มุม มร. มุมข้อมูลท้องถิ่น เป็นต้น ชั้นล่างจัดให้บริการหนังสือ เอกสาร และ สื่อต่างๆ ไป ได้แก่ สารคดี บันทึกลง หนังสือเด็ก เป็นต้น
2. ห้องสมุดประชาชนขนาดกลาง ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” มีลักษณะเป็นอาคาร 2 ชั้น ชั้นบนจัดเป็นห้องท้องถิ่นบริการข้อมูลสำหรับชุมชน ห้องการศึกษานอกโรงเรียน จัดให้บริการสื่อความรู้เกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียนทุกระดับ ห้องเฉลิมพระเกียรติฯ จัดบริการข้อมูลเกี่ยวกับพระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ โครงการพระราชดำรินหนังสือพระราชนิพนธ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และพระราชวงศ์ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ชั้นล่างจะจัดบริการหนังสือ เอกสาร และสื่อโดยทั่วไป
3. ห้องสมุดประชาชนขนาดเล็ก ได้แก่ ห้องสมุดประชาชนอำเภอ มีลักษณะเป็นอาคารชั้นเดียว จัดบริการหนังสือและสื่อ โดยจัดเป็นมุมต่างๆ เช่น มุมเด็ก มุมครอบครัว มุมวารสาร มุมหนังสือพิมพ์ มุมหนังสือทั่วไป มุมอ้างอิง มุมการศึกษานอกโรงเรียน เป็นต้น

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย (2550 : 9-10) ได้กล่าวถึงอาคารสถานที่ไว้ว่า

1. ห้องสมุดประชาชนควรตั้งอยู่ในศูนย์กลางชุมชน การคมนาคมสะดวก อาจเป็นอาคารเอกเทศ หรือ เป็นส่วนหนึ่งของอาคาร สภาพแวดล้อมอาคารห้องสมุดสวยงาม และมีพื้นที่เพียงพอในการจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศ
2. การออกแบบอาคารสถานที่ ควรคำนึงถึงลักษณะพิเศษของห้องสมุด และความต้องการใช้งานในอนาคต ให้มีความสวยงาม
3. ห้องสมุดประชาชนควรดำเนินการด้านอาคาร โดยใช้มาตรฐานการออกแบบและการก่อสร้างอาคาร
4. อาคารห้องสมุดควรประกอบด้วย ห้องปฏิบัติการของบุคลากร มีพื้นที่จัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศเฉพาะ มีพื้นที่บริการสำหรับเด็ก เยาวชน และผู้ใหญ่ มีที่นั่งศึกษา

เดี่ยว ศึกษาเป็นกลุ่ม มีห้องประชุม มีพื้นที่สำหรับคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์
ห้องน้ำ และพื้นที่ว่าง

5. อาคารห้องสมุดประชาชนควรมีระบบการรักษาความปลอดภัยระบบ
ป้องกันสาธารณภัย ระบบควบคุมอุณหภูมิ และแสงสว่างอย่างเพียงพอ

ลักษณะอาคารสถานที่ ตามที่ได้กล่าวไว้ จึงสรุปได้ว่า อาคารห้องสมุด
ประชาชนควรตั้งอยู่ในศูนย์กลางชุมชน การคมนาคมสะดวก มีพื้นที่เพียงพอในการจัดเก็บ
ทรัพยากรสารสนเทศ การออกแบบอาคารควรคำนึงถึงการใช้งานในอนาคต อาคารห้องสมุดควร
ได้มาตรฐาน และมีระบบการรักษาความปลอดภัยของอาคาร

1.3.2 ด้านครุภัณฑ์

ประกาศ พาวินันท์ (2541 : 109-113) ได้กล่าวถึงครุภัณฑ์ซึ่งเป็น
องค์ประกอบที่สำคัญของห้องสมุด เพื่อให้บริการทรัพยากรและสารสนเทศแก่ผู้ใช้บริการ
ประเภทของครุภัณฑ์และการจัดวาง มีดังนี้

1. ชั้นวางหนังสือ มีทั้งชั้นที่ใช้กับหนังสือทั่วไป และชั้นสำหรับวาง
หนังสือหายาก มีฝากระจกบานเลื่อนปิดใส่กุญแจได้ แบ่งเป็นลักษณะดังนี้

1) ชั้นสูง เป็นชั้นเปิดผนังด้านข้าง 2 ด้าน ส่วนด้านหลังจะมีฝา
หรือไม่มีฝาก็ได้ ขึ้นอยู่กับประโยชน์ใช้สอย ต้องการวางเดี่ยวๆหรือใช้วางประกบกันก็ได้ ทำด้วย
ไม้จะแข็งแรงทนทาน และสวยงามกว่าชั้นเหล็ก สูงประมาณ 180 เซนติเมตร กว้างชั้นละ 90
เซนติเมตร มี 5 ชั้น เลื่อนขึ้นลงได้ ลึก 8-10 นิ้ว ไม้ที่ทำชั้นหนา 1 นิ้ว ฐานที่บสูง 10
เซนติเมตร

2) ชั้นเตี้ย สำหรับวางได้น้ำต่าง หรือกั้นบริเวณภายในห้อง
โดยเฉพาะการจัดหนังสืออ้างอิงที่มีขนาดใหญ่และน้ำหนักมาก ความสูงพอดีกับระดับหน้าต่าง มี
ฐานสูง 10 เซนติเมตร ลึก 8-10 นิ้ว ช่วงชั้นยาว 90 เซนติเมตร จะทำที่ช่วงชั้นก็ได้ ใหัวโต๊ะ
พื้นที่ที่จะใช้ในการจัดวาง จะทำชั้นที่สามารถเลื่อนขึ้นลงได้ หรือทำเพียง 2 ชั้น ที่มีช่องห่าง
ระหว่างชั้นตายตัว แต่การทำที่สามารถเลื่อนขึ้นลงได้จะใช้ประโยชน์ได้มากกว่าในระยะยาว
เพราะสามารถปรับให้เข้ากับขนาดของหนังสือ และปรับให้สอดคล้องกับการจัดวางหนังสือได้
สะดวก

2. ชั้นวารสาร อาจเป็นชั้นสูงสำหรับผู้ใหญ่ หรือชั้นเตี้ยสำหรับเด็ก แต่ทำ
เป็นชั้นเอียงเพื่อความสะดวก และมีชั้นรองรับวารสารล่วงหน้าไว้ด้านล่าง ส่วนชั้นวางวารสารเขียน
เล่ม ใช้เหมือนกับชั้นวางหนังสือ แต่ต้องใช้วัสดุที่เป็นเหล็ก หรืออาจเป็นไม้ก็ได้ แต่ต้องมีความ
แข็งแรงรับน้ำหนักวารสารได้เป็นอย่างดี

3. ชั้นวางหนังสือพิมพ์ โดยทั่วไปเป็นที่ตั้งทำเป็นร่อง และมีไม้หนีบที่สำหรับใส่หนังสือพิมพ์แต่ช่วงห่างระหว่างชั้นไม่มาก
4. ตู้บัตรรายการ เป็นตู้ไม่มีลิ้นชักสำหรับใส่บัตรรายการ ห้องสมุดควรใช้ตู้มาตรฐานขนาด 30 ลิ้นชักเป็นอย่างน้อย
5. ครุภัณฑ์สำหรับการยืมคืนหนังสือ อาจทำเป็นโต๊ะรูปสี่เหลี่ยมหรือกลมให้เหมาะกับประโยชน์ใช้สอยและขนาดของห้องสมุด ประกอบด้วยส่วนสำคัญ ดังนี้
 - 1) ชั้นสำหรับวางหนังสือที่นำมาคืน เพื่อนำบัตรยืมเก็บเข้าที่ก่อนนำขึ้นชั้นบริการ
 - 2) ที่วางใต้ชั้นวางหนังสือ เพื่อสำหรับเก็บรถเข็นหนังสือสำหรับนำหนังสือขึ้นชั้นได้ด้วย
 - 3) มีรางบัตรสำหรับใส่บัตรหนังสือ
 - 4) ลิ้นชักสำหรับใส่อุปกรณ์ในการประทับตรายืมคืน และอุปกรณ์อื่นๆ
 - 5) พื้นที่สำหรับการวางอุปกรณ์ การลบแถบแม่เหล็ก กรณีที่มีการนำการยืมคืนด้วยระบบอัตโนมัติเข้ามาใช้
 - 6) พื้นที่สำหรับวางหนังสือสำรอง
 - 7) เก้าอี้สำหรับเจ้าหน้าที่ที่มีขนาดสูง หรือสามารถปรับระดับขึ้นลงได้ เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงาน
6. โต๊ะอ่านหนังสือ ควรเป็นโต๊ะสี่เหลี่ยม เมื่อนำมาต่อกันเป็น โต๊ะประชุมได้ มีโต๊ะสำหรับนั่ง 4 คน ขนาด 1 คูณ 1 เมตร หรือ 6 คน ขนาด 1 คูณ 1.45 เมตร ขาสูง 73-75 เซนติเมตร

โต๊ะอ่านหนังสือสำหรับเด็กควรมีขนาดยาว 22-25 นิ้ว และกว้าง 16 นิ้ว เพื่อให้เหมาะกับการใช้ของเด็ก

โต๊ะอ่านหนังสือเฉพาะบุคคล ที่มีที่กั้นด้านหน้าพร้อมหลอดไฟ การวางโต๊ะใกล้หน้าต่างจะช่วยให้ประหยัดไฟฟ้าได้มาก และช่วยสร้างบรรยากาศสำหรับผู้ที่ต้องการที่จะใช้สมาธิสำหรับการศึกษาค้นคว้าเพียงลำพัง มีปลั๊กไฟสำหรับคิดไว้ทุกโต๊ะ เพื่อให้สามารถใช้อุปกรณ์ไฮดรอลิกปั๊มวัสดุ หรือคอมพิวเตอร์ส่วนตัวขนาดเล็ก
7. เก้าอี้สำหรับอ่านหนังสือ ควรทำด้วยไม้และขาไม้ ตรงใต้นั่งควรใส่เหล็กฉากเล็กยึดไว้ เพื่อความทนทาน ความสูงของขาพนักเก้าอี้และความกว้างของที่นั่งเท่ากัน คือ ประมาณ 42-45 เซนติเมตร สำหรับห้องสมุดประชาชนควรมีชุดโต๊ะเก้าอี้สำหรับเด็กโดยเฉพาะ และจัดวางไว้ในมุมเด็กและเยาวชน

8. ป้ายสำหรับจัดนิทรรศการ เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขอบทำด้วยไม้ ขนาดแล้วแต่ความเหมาะสมกับขนาดของห้อง หรืออาจจะนำวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น มาประยุกต์ใช้สำหรับการจัดทำป้ายนิทรรศการ เพื่อเพิ่มความสนใจห้องสมุดควรมีการทำป้ายประกาศเล็กๆ สำหรับใช้ประกาศข่าวเพื่อการประชาสัมพันธ์แยกต่างหาก

9. ตู้จุสตาร์ เป็นตู้เหล็กเก็บเอกสารขนาด 4 ลิ้นชัก

10. โต๊ะเก้าอี้สำหรับบุคลากรห้องสมุด ควรใช้โต๊ะขนาดที่สามารถใช้ให้เหมาะสมกับงาน สามารถวางหนังสือที่เตรียมลงทะเบียน วางสมุดทะเบียนขนาดใหญ่ โต๊ะสำหรับซ่อมหนังสือ โต๊ะบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า

11. โต๊ะสำหรับวางคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์

12. รถเข็นหนังสือ มีล้อเข็นได้

13. โต๊ะวางเครื่องพิมพ์ดีดพร้อมเก้าอี้

14. ที่ป็นหยิบหนังสือ เพื่อความปลอดภัยในห้องสมุดควรมีที่สำหรับป็นหยิบหนังสือที่อยู่บนชั้นสูงๆ

15. ผู้จัดการนิทรรศการหนังสือใหม่ เป็นตู้กระจกที่มองเห็นภายในทุกด้าน มีทั้งแบบที่มีฝาปิดใต้อุญแจ และที่ด้านบนเปิดโล่งขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายแต่ละห้องสมุด

16. แท่นวางพจนานุกรม

17. ประตูทางเข้าออกห้องสมุด

18. ครุภัณฑ์เก็บโสตทัศนวัสดุ เช่น ตู้เก็บแถบวีดิทัศน์ แถบบันทึกเสียง เป็นต้น

19. ตู้ทะเบียนวารสาร สำหรับการลงทะเบียนสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง เพื่อทำทะเบียนวารสารและหนังสือพิมพ์สำหรับบรรณารักษ์

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย (2550 : 10) ได้กล่าวถึงครุภัณฑ์ไว้ว่า

1. ห้องสมุดประชาชน ควรมีครุภัณฑ์ที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานของบุคลากรและการบริการผู้ใช้อย่างเพียงพอ และจัดหาเพิ่มตามความเหมาะสม โดยให้มีลักษณะและขนาดตามมาตรฐาน

2. บรรณารักษ์ควรมีส่วนร่วมในการออกแบบครุภัณฑ์

จากลักษณะครุภัณฑ์ที่คตินั้น จึงสรุปได้ว่า การจัดวางครุภัณฑ์ในห้องสมุด ควรคำนึงถึงความสะดวก ความสวยงาม การจัดครุภัณฑ์ไม่ควรแน่นจนเกินไป โต๊ะรับ-จ่ายหนังสือ ควรอยู่ใกล้ทางเข้าออก ตู้บรรณารักษ์ ตู้จุสตาร์ ชั้นวางหนังสืออ้างอิง และโต๊ะบริการตอบ

คำถามช่วยค้นคว้าควรอยู่ในที่ทำงานของบรรณารักษ์ ครูภัณฑ์ต่างๆควรได้มาตรฐาน กงทน สะดวกต่อการเคลื่อนย้าย

1.3.3 ด้านการบริหารงาน

ในการบริหารนั้น เป็นการใช้ศาสตร์และศิลป์ในการดำเนินงานเพื่อให้กิจกรรมต่างๆ ได้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งมีผู้ได้นำมากล่าวไว้ดังนี้

ลูเธอร์ กุลิค (Gulick 1973 : 13) ได้กล่าวถึงการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ มีอยู่ 7 ประการ คือ

1. การวางแผน (Planning) คือ การกำหนดโครงการและกิจกรรมต่างๆของหน่วยงานและวางแผนสิ่งต่างๆที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ได้แก่การเงิน บุคลากร วิธีดำเนินงาน การประเมินผล และการประชาสัมพันธ์

2. การจัดหน่วยงาน (Organizing) คือ การจัดระบบการทำงานของหน่วยงาน โดยแบ่งเป็นแผนกงานต่างๆ

3. การดำเนินงานด้านบุคลากร (Staffing) คือ การกำหนดผู้รับผิดชอบงานต่างๆตามความสามารถและความถนัด

4. การอำนวยการ (Directing) คือ การกำหนดแนวทางการดำเนินงาน การรับคำสั่ง การควบคุม การแนะนำ และการแก้ปัญหาในการดำเนินงาน

5. การประสานงาน (Coordinating) คือ การประสานงานกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก เพื่อให้เกิดความสะดวก ประหยัด และมีประสิทธิภาพ

6. การจัดทำรายงาน (Reporting) คือ การเสนอผลการปฏิบัติงานเพื่อให้ทราบความก้าวหน้าและเป็นแนวทางในการพัฒนา และประเมินผลงาน

7. การจัดการงบประมาณ (Budgeting) คือ การดำเนินงานด้านการเงิน เพื่อให้มีเงินดำเนินการอย่างเพียงพอและเหมาะสม

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย (2550 : 3) ได้กล่าวถึงการบริหารจัดการไว้ว่า

1. รัฐต้องส่งเสริมการบริหาร และการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนให้ได้มาตรฐาน

2. ห้องสมุดประชาชนควรกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ แผนยุทธศาสตร์การดำเนินงาน/โครงการ ที่สอดคล้องกับการพัฒนาของรัฐ และหน่วยงานเจ้าสังกัด

3. ห้องสมุดประชาชนควรจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการระบบการประเมินผล และการประกันคุณภาพ

4. ห้องสมุดประชาชนควรมีระบบการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์มาใช้
 5. ห้องสมุดประชาชนควรจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ การประเมินผล และการประกันคุณภาพ

6. การบริหารงานห้องสมุดประชาชนควรเน้นการมีส่วนร่วมการบริหารงานในรูปของคณะกรรมการ ประกอบด้วย คณะกรรมการอำนวยการ และกรรมการบริหารงาน

จากลักษณะการบริหารจัดการตามที่ได้กล่าวไว้ จึงสรุปได้ว่า การบริหารงานที่มีประสิทธิผล นั้น ควรประกอบด้วย การวางแผนการปฏิบัติงาน การจัดระบบงาน การจัดบุคลากรเข้าทำงานตามความถนัด การอำนวยการ การประสานงาน การจัดทำรายงานผล การปฏิบัติงาน และการจัดทำงบประมาณ แต่การจะบริหารงานห้องสมุดให้ดีขึ้น ก็คือ การรู้จักใช้บรรณารักษ์ หรือผู้มีความชำนาญในการใช้สื่อสนเทศ และจะต้องใช้ให้สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิกห้องสมุด

1.3.4 ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์ ห้องสมุดควรจัดซื้อหรือจัดหาสื่อที่มีคุณภาพ และเป็นประโยชน์แก่ประชาชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ได้มีผู้นำมากกล่าวไว้หลายท่าน ในเรื่องของการจัดซื้อสื่อ ดังนี้

ผู้รับผิดชอบการคัดเลือกวัสดุการอ่าน ควรมีคุณสมบัติบางประการ ได้แก่

1. มีความรู้เกี่ยวกับความต้องการของชุมชนในห้องถิ่นอย่างดี โดยอาจหาได้จากแฟ้มบันทึกข้อมูลของท้องถิ่น ที่แสดงลักษณะที่สำคัญของท้องถิ่นและประชากร ในด้านประเภท จำนวน อายุ อาชีพ ความต้องการ หรืออาจสอบถามจากบุคลากรห้องสมุด
2. ความรู้เรื่องการพิมพ์ และตลาดหนังสือวัสดุการอ่านต่างๆ โดยละเอียด และกว้างขวาง เช่น สถิติการพิมพ์หนังสือประเภทต่างๆ ที่มีคุณภาพและชื่อเสียงของสำนักพิมพ์ และความรู้เรื่องคู่มือในการจัดหาซื้อวัสดุการอ่าน
3. ความรู้เรื่องวัสดุการอ่านที่มีอยู่แล้วในห้องสมุด หมายถึงการรู้จำนวน และสัดส่วนของหนังสือประเภทต่างๆ จุดเด่นหรือจุดอ่อนของวัสดุการอ่านที่มีอยู่ นอกจากนี้ยังต้องรู้แหล่งที่อำนวยความสะดวกในการขอยืมหนังสือระหว่างห้องสมุดด้วยกัน
4. มีคุณสมบัติส่วนตัวบางประการ เช่น เป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์ ติดตามความคิดใหม่ๆ เป็นต้น การเลือกวัสดุการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ควรจะให้ผู้คัดเลือกเป็นคนกลุ่มน้อยฝ่ายเดียว ควรจะให้ผู้ใช้บริการห้องสมุดและคนอื่นๆ ร่วมแสดงความคิดเห็นในการคัดเลือกวัสดุด้วย วิธีการหนึ่งที่เป็นที่นิยมในสหรัฐอเมริกา คือ ขอให้สมาชิกห้องสมุดใหม่ที่มีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาต่างๆ มาช่วยกันคัดเลือกหนังสือในสาขาวิชานั้นๆ โดยให้อ่าน

สิ่งพิมพ์ต่างๆที่จะคัดเลือก แล้วทำสาระสังเขปเกี่ยวกับเนื้อหา ความน่าเชื่อถือ ลักษณะการเขียน ลักษณะเด่น (Castagna , in Altman, ed 1980 : 145)

สำหรับประเทศไทยการคัดเลือกหนังสือของห้องสมุดประชาชนนั้น จะเปิดโอกาสให้ผู้ให้บริการและประชาชนทั่วไปมีส่วนร่วมในการคัดเลือกหนังสือ โดยจัดทำแบบสำรวจไปให้ประชาชนกรอกรายการหนังสือที่ต้องการ โดยระบุ ผู้แต่ง ชื่อเรื่อง สำนักพิมพ์และราคา ส่งมายังห้องสมุดเพื่อพิจารณาจัดหา อีกวิธีหนึ่งคือจัดสมุดรายชื่อหนังสือของสำนักพิมพ์ต่างๆ ตลอดจนคำแนะนำ และบทวิจารณ์หนังสือในวารสารต่างๆ เพื่อให้ประชาชนเสนอรายชื่อตามที่ต้องการเพื่อการจัดซื้อต่อไป

หลักเกณฑ์การคัดเลือกวัสดุการอ่าน ได้มีผู้กำหนดเกณฑ์การจัดหาวัสดุการอ่านไว้หลายแนว ซึ่งเป็นที่

วัสดุการอ่านสำหรับเด็กและเยาวชน มีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้ (Harrod 1969 : 60-63)

1. จัดหาหนังสือประเภทสารคดีและบันเทิงคดีในสัดส่วนที่เหมาะสมโดยคำนึงถึง หลักเกณฑ์ประกอบและความต้องการของผู้อ่าน
2. วัสดุการอ่านประเภทสารคดี ควรมีความสมดุลกันทุกแขนงวิชา
3. วัสดุการอ่านควรมีหลายๆประเภท และให้มีทุกระดับวัยและเพศ
4. จัดหาวัสดุการอ่านเพื่อสนองความต้องการ และความจำเป็นต่างๆด้วย
5. เลือกวัสดุการอ่านที่เป็นตัวแทนของสิ่งที่ดีที่สุด เช่น หนังสือรางวัลซีไรท์ เป็นต้น ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

6. เลือกวัสดุการอ่านที่รู้จักกันแพร่หลาย ที่มีคุณค่าทางวรรณกรรมให้มากพอสมควร พิจารณาลักษณะของหนังสือสำหรับเด็กในแต่ละด้าน ได้แก่ โครงเรื่อง เนื้อเรื่อง แนวความคิด ตัวละคร ลักษณะรูปเล่ม และผู้แต่ง

กิติเกษม ใจชื่น (2536 : 81-87) ได้กล่าวถึงความจำเป็นที่ต้องมีการเลือกสื่อความรู้ ดังนี้

1. ปริมาณของสื่อความรู้โดยเฉพาะ หนังสือ สิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ บางชนิดเพิ่มสูงขึ้นมาก และมีคุณภาพแตกต่างกัน บรรณารักษ์จึงต้องเลือกสื่อที่จำเป็นและดีที่สุด เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้รับประโยชน์มากที่สุด
2. สื่อความรู้แต่ละประเภทแต่ละชนิดจะมีเนื้อหาความยากง่ายไม่เหมือนกัน จึงจำเป็นต้องเลือกให้เหมาะสมกับผู้ใช้บริการ

3. ปัญหาด้านงบประมาณ เนื่องจากงบประมาณมีจำกัด เพราะฉะนั้นจึงเลือกสื่อที่ดีมีคุณค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

4. ปัญหาด้านสถานที่ สถานที่คับแคบจึงจำเป็นต้องเลือกเฉพาะที่มีผู้ต้องการอย่างแท้จริง

การเลือกสื่อความรู้

1. สสำรวจชุมชนในเรื่องต่างๆ เช่น การศึกษา อาชีพ สิ่งแวดล้อม ความสนใจ ความต้องการ ฯลฯ และ วิเคราะห์ความต้องการของชุมชน เพื่อจัดหาสื่อความรู้ให้เหมาะสม

2. ศึกษานโยบายกรมการศึกษานอกโรงเรียนให้ชัดเจน รวมทั้งหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อเลือกซื้อสื่อให้ตรงกับการศึกษานอกโรงเรียน และตรงกับการเรียนการสอน

3. สสำรวจความต้องการ ความสนใจของผู้สอนและนักศึกษาระดับต่างๆ การวางแผนการจัดหาสื่อความรู้

ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ แบ่งย่อยเป็น ดังนี้

1. หนังสือ แยกเป็น

1) หนังสืออ้างอิง ได้แก่ พจนานุกรม สารานุกรม หนังสือรายปี บรรณานุกรม วรรณวิจารณ์ นามานุกรม อักษรานุกรมชีวประวัติ อักษรานุกรมภูมิศาสตร์ หนังสือนำเที่ยว หนังสือแผ่นที่ หนังสืออ้างอิงอื่นๆ

2) หนังสือสารคดีวิชาการทั่วไปตามหมวดหมู่ทศนิยม คือ ความรู้ทั่วไป ปรัชญา ศาสนา สังคมศาสตร์ ภาษาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ศิลปะการบันเทิง วรรณคดี ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์

3) หนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน

4) หนังสือบันเทิงคดี นวนิยาย เรื่องสั้น

5) หนังสือพระราชนิพนธ์

6) หนังสือประกอบหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน

7) คู่มือครู

8) หลักสูตร

9) แบบเรียน

10) หนังสืออ่านเพิ่มเติม

11) หนังสือเสริมประสบการณ์

เป็นต้น

2. วารสาร แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

- 1) วารสารทั่วไป เป็นวารสารมุ่งให้ความบันเทิงเป็นหลัก
- 2) วารสารประเภทเสนอข่าววิจารณ์ เป็นวารสารที่มีบทความสารคดี

มีการสอดแทรกความคิดเห็นลงไปด้วย

- 3) วารสารวิชาการ เป็นวารสารที่ลงบทความสาขาวิชาต่างๆ

3. หนังสือพิมพ์

1) ประเภทสื่อโสตทัศน์ ได้แก่ วิทยุทัศน์ แถบบันทึกเสียง สไลด์ ฟิล์ม สตรีป ไมโครฟิล์ม ไมโครฟิช ภาพ ฯลฯ

2) ประเภทสื่อสาริต เป็นสื่อสาริตที่แสดงให้ผู้ชมเกิดความเข้าใจ ข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็ว โดยมีสื่อต่างๆประกอบ ได้แก่

- (1) สื่อสาริตประเภทแผ่นภาพ แผนภูมิ ป้ายนิเทศ และหุ่นจำลอง
- (2) สื่อสาริตประเภทสื่อโสตทัศน์และคอมพิวเตอร์ เช่น ชุดสไลด์

ชุดวิทยุทัศน์ ชุดคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

(3) สื่อสาริตประเภทสื่อผสม สื่อประเภทนี้มีลักษณะเป็น นิทรรศการ ประกอบด้วยข้อมูลประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ และ ข้อมูลที่จัดเป็นรูปแบบนิทรรศการ เครื่องมือประกอบการแสดง และเครื่องใช้ประกอบการจัด

3) ประเภทสื่อทดลอง ได้แก่ สื่อที่ให้ผู้ใ้สามารถทดลองด้วยตนเอง มี ลักษณะเป็นสื่อผสมจัดเข้าเป็นชุดเพื่อการเรียนรู้เป็นเรื่องราว ประกอบด้วยเอกสาร หรือ คู่มือ หรือ เป็นแผ่นภาพ ผสมกับเครื่องทดลอง อาจเป็นสิ่งของหรือเครื่องมือต่างๆ แล้วจัดขึ้นเป็นชุด

สื่อทดลองแบ่งเป็นกลุ่มได้ ดังนี้

- (1) กลุ่มทดลองวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ สำหรับเด็กและ

เยาวชน

ก. วิทยาศาสตร์น่ารู้

ข. วิทยาศาสตร์ประเภททักษะ และกระบวนการทาง

วิทยาศาสตร์

ค. วิทยาศาสตร์ปฏิบัติการ

ง. ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ และคอมพิวเตอร์

จ. เครื่องเล่น และเกมคณิตศาสตร์

ฉ. เครื่องทดลองเรื่องดาราศาสตร์

- (2) กลุ่มทดลองประเภทเครื่องเล่น และเกมต่างๆ สำหรับเด็กและ
 เยาวชน
- ก. ชูดส่งเสริมทักษะทางคณิตศาสตร์ ให้รู้จักตัวเลข การคิด
 คำนวณรูปทรงเรขาคณิต
- ข. ชูดส่งเสริมการเรียนรู้ เล่นเลียนแบบจากของจริง และ จาก
 จินตนาการ
- ค. ชูดส่งเสริมความเข้าใจในโครงสร้างกลไก และทักษะทาง
 วิทยาศาสตร์
- ง. ชูดพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก-ใหญ่ และความคล่องแคล่วในการ
 เคลื่อนไหว
- จ. ชูดฝึกการใช้ประสาท และ มือให้สัมพันธ์กัน
- ฉ. ชูดฝึกการสังเกตเปรียบเทียบ ความเหมือน – คล้าย - ต่างกัน
- ช. ชูดฝึกการแยกประเภท จัดอันดับ และ จัดพวก
- ซ. ชูดฝึกการแก้ปัญหา และการคิดอย่างมีเหตุผล และการ
 ตัดสินใจ
- (3) กลุ่มทดลองประเภทชุดตรวจสอบ
- ก. ชุดตรวจสอบทั่วไป
- ข. ชุดตรวจสอบเพื่องานอาชีพ
- ค. ชุดตรวจสอบสุขภาพอนามัย ของครอบครัว
- (4) กลุ่มทดลองเพื่อคุณภาพชีวิต และ การศึกษาตามหลักสูตร
- ก. ชุดทดลองตามหลักสูตรอาชีพ
- ข. ชุดทดลองตามหลักสูตรสายสามัญ
- ค. ชุดทดลองทั่วไปสำหรับชีวิตประจำวัน เช่น การกำจัดมด
 ปลวก ยุง แมลงสาบ
- ง. ชุดทดลองเพื่อการเรียนรู้ และ ใช้ประโยชน์จากเครื่องใช้ใน
 คริวเรือน
- 4) ประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับวงจรไฟฟ้าต่างๆ
- 5) ประเภทแหล่งข้อมูลในชุมชน และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น แหล่งที่
 ให้ความรู้แก่ประชาชนได้

การจัดหาสื่อความรู้เข้าห้องสมุด

1. การจัดซื้อ โดยการจัดซื้อโดยตรง หรือตัวแทนจำหน่าย
2. การขอรับบริจาค จาก หน่วยงานต่างๆ หรือจากบุคคล
3. การแลกเปลี่ยน จากบุคคล หน่วยงานอื่นๆ
4. การจัดทำขึ้นมาเอง
5. การจ้างให้ทำ

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย (2550 : 5-6) ได้กล่าวถึง การคัดเลือก

วัสดุสิ่งพิมพ์ ดังนี้

1. ห้องสมุดประชาชนควรมีนโยบายการพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์ครอบคลุมการเลือก การจำหน่ายออก ที่สะท้อนความต้องการของประชาชน และท้องถิ่น
 2. ห้องสมุดประชาชนควรสำรวจความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการคัดเลือกหนังสือ
 3. ห้องสมุดประชาชนควรมีหนังสือทั้งวิชาการ สารคดี บันเทิงคดี หนังสือสำหรับเด็ก และสื่ออ้างอิงครอบคลุมเนื้อหาที่ส่งเสริมความรู้ทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การพัฒนาคุณภาพชีวิต ความเป็นพลเมืองดี ความจริงใจ พักผ่อนหย่อนใจ การประกอบอาชีพ การศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสิ่งแวดล้อม
 4. ห้องสมุดประชาชนควรมีสื่อสิ่งพิมพ์ กำหนดจำนวน 1.5-2.5 เล่มต่อรายหัวประชากร
- ห้องสมุดประชาชนที่บริการประชาชนจำนวนน้อยที่สุด ควรมีสื่อสิ่งพิมพ์ไม่น้อยกว่า 2,500 เล่ม
5. ห้องสมุดประชาชนควรจัดหมวดหมู่หนังสืออย่างเป็นระบบ มีการจัดทำฐานข้อมูลในการสืบค้น

จากวัสดุสิ่งพิมพ์ตามที่ได้กล่าวไว้ จึงสรุปได้ว่า การคัดเลือกวัสดุการอ่าน ต้องคำนึงถึงความต้องการของประชาชน สำหรับทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับการศึกษา และเป็นสื่อที่ทันสมัย เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับท้องถิ่น ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และอื่นๆ อาจเป็นจัดซื้อโดยตรง หรือขอรับบริจาคจากหน่วยงานอื่น

1.3.5 วัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์ (Non-Printed Materials) ได้แก่ วัสดุทัศน แถบ

บันทึกเสียง แถบบันทึกภาพ สไลด์ फिल्मภาพยนตร์ फिल्मสตริป ไมโครฟิล์ม ไมโครฟิช ภาพ สื่อสาธิต สื่อทดลอง คอมพิวเตอร์ วิทยุ แผ่นเสียง ภาพ แผนที่ ลูกโลก หุ่นจำลอง ของจริง เป็นต้น

คังนี้ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย (2550 : 6) ได้กล่าวถึงวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์

1. ห้องสมุดประชาชนควรจัดหาสื่อไม่ใช่สิ่งพิมพ์ ที่ผลิตขึ้นในท้องถิ่นไว้ให้บริการด้วย
2. ห้องสมุดประชาชนควรมีทรัพยากรสารสนเทศทุกรูปแบบ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยคำนวณตามรายหัวของประชากรในท้องถิ่นที่รับผิดชอบการบริการ
3. ห้องสมุดประชาชนควรจัดหาสื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี
4. ห้องสมุดประชาชนควรจัดเก็บสื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างเป็นระบบ มีฐานข้อมูลในการสืบค้น
5. ห้องสมุดประชาชนควรจัดเก็บสื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ให้สะดวกแก่การใช้บริการ และบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดี

จากวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์ ตามที่ได้กล่าวไว้ จึงสรุปได้ว่าวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์มีหลายประเภท สิ่งที่เราควรคำนึงถึงในการคัดเลือกวัสดุดังกล่าว คือ ควรจัดหาสื่อที่ผลิตขึ้นในท้องถิ่นชุมชน และควรจัดหาสื่อเพิ่มขึ้นทุกปี มีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบค้นหาง่าย และบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดี

1.3.6 ด้านบริการ ห้องสมุดควรจัดดำเนินการให้บริการอำนวยความสะดวกให้แก่สมาชิกในทุกๆด้าน และกิจกรรมที่จัดควรเป็นกิจกรรม ที่สนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง ซึ่งได้มีผู้กล่าวไว้ดังรายละเอียดดังนี้

กิติเกษม ใจชื่น (2536 : 114-127) ได้กล่าวถึงงานบริการและกิจกรรมของห้องสมุดประชาชน ดังนี้

1. งานบริการของห้องสมุดประชาชน องค์ประกอบของงานบริการที่ดี คือ
 - (1) มีสื่อความรู้ที่ดีมีคุณค่า เหมาะสมกับความต้องการของผู้ใช้บริการ
 - (2) เจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีมนุษยสัมพันธ์ให้บริการดี
 - (3) มีการจัดการที่ดี
2. งานบริการของห้องสมุดในการจัดกระบวนการเรียนการสอน มี 2

ลักษณะ ดังนี้

- (1) งานบริการพื้นฐานในการเรียนรู้ของประชาชน

(2) งานบริการและจัดกิจกรรมศูนย์ประชาคม และ เครือข่าย
งานบริการพื้นฐานในการเรียนรู้ของประชาชน มีดังนี้

1. บริการให้อ่าน ศึกษา และ ค้นคว้า
2. บริการยืม – คืน สื่อความรู้
3. บริการช่วยค้นคว้า และ ตอบคำถาม
4. บริการบรรณานุกรม บรรณานิตยสาร
5. บริการแนะนำ สอน การศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด
6. บริการสื่อความรู้อื่นๆ
7. บริการบรรณนิเวศ และ กฤตภาค
8. บริการอื่นๆที่เหมาะสม

เรณู เปียชื่อ(2538 : 113-145) ได้แบ่งประเภท ของการให้บริการห้องสมุด
ประชาชนไว้ 5 ประเภท คือ

1. การบริการภายนอก ได้แก่ การจัดส่วนย่อย การจัดส่วนหมุนไพร สวน
วรรณคดีไทย สวนสุขภาพ การจัดครัว การจัดทางเดินเข้าห้องสมุด การจัดบริเวณที่จอดรถ การจัด
สวนไม้ดอกไม้ประดับ การจัดชุมนุมอ่านหนังสือ การหมุนเวียนหนังสือ

2. การจัดบริเวณภายใน ได้แก่ การจัดแผนผังห้องสมุด การจัดชั้นหนังสือ
การจัดมุม มสธ. การจัดมุมรวมคำแหง

3. การบริการเชิงรุก ได้แก่ การใช้ Information disk การใช้เครื่อง
คอมพิวเตอร์ แลบบันทึกเสียง แลบบันทึกคำ โทรทัศน์ บริการภูมิปัญญาท้องถิ่น

4. การบริการห้องสมุดเคลื่อนที่ ได้แก่การนำหนังสือ เอกสารสิ่งพิมพ์
โสตทัศนวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่บรรจุหีบห่อ กล่อง ถุง กระเป๋า โดยใช้ รถม้า เรือยนต์ รถยนต์
รถจักรยานยนต์ เกวียน รถไฟ รถสามล้อ ไปบริการตามสถานที่ต่างๆ เช่น โรงเรียน โรงงาน
โรงพยาบาล สถานีรถไฟ ที่อ่านหนังสือหมู่บ้าน เป็นต้น

5. บริการพิเศษ ได้แก่ การบริการคนพิการ ผู้ต้องขัง ผู้ป่วย ห้องสมุดแถบ
เสียงให้แก่คนพิการ การผลิตหนังสือเบลล์ให้แก่คนตาบอด การจัดหมวดหมู่หนังสือ จัดพิมพ์
เอกสารแนะนำการใช้ห้องสมุด บริการหนังสืออ้างอิง หนังสือเด็ก การจัดนิทรรศการ มุมสบาย
บริการให้ยืมหนังสือ บริการหนังสือจอง บริการให้ยืมระหว่างห้องสมุด บริการความรู้แก่ชุมชน
บริการถ่ายสำเนา บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า

จากลักษณะของงานด้านบริการดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า งานให้บริการต่างๆ
ในห้องสมุดเป็นงานบริการพื้นฐานที่จำเป็น ซึ่งห้องสมุดแต่ละแห่งควรจัดทำตามสภาพการบริการ

ที่เหมาะสมได้แก่ บริการรับ-จ่าย หนังสือ บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า บริการสื่อความรู้
ต่างๆ บริการโสตทัศนูปกรณ์ บริการพจนานุกรม บริการบรรณนิเวศ และ กฤตภาค มีทั้งบริการ
ภายในและบริการเชิงรุก หรือห้องสมุดเคลื่อนที่ และบริการพิเศษให้แก่ผู้ด้อยชั้น หรือคนพิการ

1.3.7 ด้านกิจกรรม

การจัดกิจกรรม ประเภทของกิจกรรมแบ่งเป็น 4 ประเภท

- 1) กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
- 2) กิจกรรมส่งเสริมความรู้
- 3) กิจกรรมหารายได้
- 4) กิจกรรมประชาสัมพันธ์

1. กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน มี ลักษณะ ดังนี้

(1) ประเภทประกวด เช่น อ่านทำนองเสนาะ อ่านเอาใจความ ร้อง
เพลง เขียนบทความ วาดภาพ ตัดลายมือ เขียนคำขวัญ เล่าเรื่องจากหนังสือ ฯลฯ

(2) ประเภทแข่งขัน อ่านหนังสือเร็ว หาความหมายของคำ ตอบปัญหา
เล่านิทาน วิเคราะห์หนังสือ เล่าเรื่องเหตุการณ์ประทับใจ เป็นต้น

(3) ประเภทจัดนิทรรศการ หรือ จัดป้ายนิเทศ เช่น แสดงหนังสือใหม่
แนะนำหนังสือดี แนะนำนักอ่าน – นักเขียน ภาษาไทยวันละคำ จัดให้ความรู้ต่างๆ

(4) ทักษะศึกษา จัดกลุ่มพาไปชมสถานที่ต่างๆ ที่เกี่ยวกับส่งเสริมการ
อ่าน เช่น หอจดหมายเหตุ โบราณสถาน ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมจังหวัด แหล่งความรู้ภูมิปัญญา
ท้องถิ่น พิพิธภัณฑ์ ประเภทต่างๆ เป็นต้น

2) กิจกรรมส่งเสริมความรู้ มี ลักษณะ ดังนี้

(1) จัดบรรยาย เรื่องการป้องกันโรคเอดส์ สาธิต เรื่อง การติดต่อถึง
อภิปราย เรื่อง ทำไมเยาวชนจึงคิดยาเสพติด เป็นต้น

(2) การจัดนิทรรศการ หรือ ป้ายนิเทศ เนื้อหาที่นำมาจัดควรเป็นการ
ให้ความรู้เรื่องต่างๆ หรือ ความรู้เป็นที่สนใจของสังคม เช่น 100 ปี กระทรวงศึกษาธิการ
สมุนไพรมืองไทย บุคคลผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพต่างๆ เป็นต้น

(3) การปฏิบัติ บรรณารักษ์อาจจัด หรือ เชิญวิทยากรมาจัดกลุ่มสนใจ
อาชีพต่างๆ เช่น การประกอบอาหารคาว-หวาน การประดิษฐ์เครื่องใช้จากเศษวัสดุ การรักษา
และถนอมเครื่องดนตรี การเขียนหนังสือเพื่อโฆษณา เป็นต้น

(4) การใช้สื่อมวลชน และ เทคโนโลยีทันสมัย เช่น เขียนเป็น
บทความเรื่องต่างๆ ส่งไปทางหอกระจายข่าว วิทยุท้องถิ่น ทางโทรทัศน์ เป็นต้น

(5) เคลื่อนที่ไปสู่ชุมชนในพื้นที่ตามชนบท เช่น การร่วมกิจกรรมกับทางจังหวัด หรือ อำเภอ นำความรู้ไปบริการแก่ประชาชน

(6) จัดประกวด เช่น ประกวดสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ ประดิษฐ์เครื่องบินจำนวน การสะสมแสตมป์ หนังสือเก่า รถยนต์เก่า

(7) จัดแสดงสิ่งที่เป็นความรู้ เช่น แสดงของจริงที่มีคุณค่า และโทษในการบริโภค การใช้แก๊สหุงต้ม เครื่องซักผ้า

3) กิจกรรมหารายได้ มี ลักษณะ ดังนี้

(1) จัดแสดงบนเวที เช่น ละคร ดนตรี

(2) จัดทอดผ้าป่า

(3) ร่วมจัดงานประจำปีกับวัด

(4) จัดงานบอลล์ เช่น ชุมนุมศิษย์เก่า นักศึกษาผู้ใหญ่ ชุมนุมสมาชิก

และ ผู้ปกครอง

(5) จัดฉายภาพยนตร์ วีดิทัศน์

(6) จำหน่ายหนังสือราคาถูกลง

(7) จัดทำของที่ระลึก

4) กิจกรรมประชาสัมพันธ์ มี ลักษณะ ดังนี้

(1) ทำแผ่นพับ ป้ายสเตอร์ สไลด์ วีดิทัศน์

(2) จัดรายการวิทยุโทรทัศน์ท้องถิ่น

(3) จัดกิจกรรมต่างๆ ในห้องสมุด และนอกห้องสมุด

(4) จัดหีบห่อหนังสือเคลื่อนที่

(5) จัดนิทรรศการแสดงผลงาน

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย (2550 : 7-8) ได้กล่าวถึงการบริการไว้ดังนี้

1. ห้องสมุดประชาชน ควรจัดบริการ และกิจกรรมเชิงรุก โดยยึดหลักความเท่าเทียมกันและทั่วถึง ให้ผู้ใช้บริการได้รับความสะดวก รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และสภาพท้องถิ่น

2. ห้องสมุดประชาชน ควรกำหนดชั่วโมง บริการอย่างสม่ำเสมอเหมาะสมให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น และความต้องการของชุมชน

3. ห้องสมุดประชาชน ควรมีระเบียบการบริการ เป็นลายลักษณ์อักษร และประกาศให้ทราบทั่วกัน

4. ห้องสมุดประชาชน ควรจัดให้มีบริการ สืบค้นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างสะดวก ควรเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
 5. ห้องสมุดประชาชน ควรจัดบริการ และ กิจกรรมที่หลากหลาย และ สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ทั้งภายใน และ ภายนอกสถานที่
 6. กิจกรรมพื้นฐาน ของห้องสมุดประชาชน ควรเน้นกิจกรรมเพื่อ ส่งเสริมการอ่าน โดยให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย
 7. ห้องสมุดประชาชน ควรเน้นการศึกษาผู้ใช้บริการ ให้มีความสามารถ ในการสืบค้น และใช้สารสนเทศ เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้
 8. ห้องสมุดประชาชน ควรจัดประเมินคุณภาพการบริการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลมาพัฒนาคุณภาพการบริการ
- จากลักษณะของกิจกรรมดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า ประเภทของกิจกรรม ห้องสมุด ได้แก่ กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน กิจกรรมส่งเสริมความรู้ กิจกรรมหารายได้ กิจกรรม เด็กและครอบครัว กิจกรรมอเนกประสงค์ของชุมชน และ กิจกรรมประชาสัมพันธ์ ห้องสมุดควร จัดบริการเชิงรุก ควรมีกิจกรรมที่หลากหลาย จัดทั้งภายใน และภายนอกสถานที่ และควรจัด ประเมินคุณภาพการบริการอย่างต่อเนื่อง

2. การศึกษาตามอัธยาศัย

2.1 ความหมายของการศึกษาตามอัธยาศัย มีผู้ให้ความหมายของการศึกษาตาม อัธยาศัยไว้ดังนี้

อุ้นดา นพคุณ (2523 : 3) ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษาตามอัธยาศัยเป็นระบบ การศึกษาที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้บุคคลเกิดการเรียนรู้อย่างไม่เป็นระบบและแบบแผน โดยเฉพาะ ดั้งนั้นการจัดกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย จึงเป็นวิธีการจัดบริการทางการศึกษาด้านข่าวสาร ข้อมูลที่ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อ แหล่งความรู้ประเภทต่างๆ จากสถานะสิ่งแวดล้อม จาก ประสบการณ์ การถ่ายทอดภูมิปัญญาที่เป็นจริง เช่น การอบรมสั่งสอนในครอบครัว การปฏิบัติ ตามระเบียบประเพณี พิธีกรรม การเข้าร่วมกิจกรรม นันทนาการ การอ่านหนังสือ คู่มือวิทยากร ชมรายการโทรทัศน์ การรับฟังวิทยุ เป็นต้น

มัลลิกา พงศ์ปริตร (2535 : 113) ได้กล่าวว่า การศึกษาตามอัธยาศัยนั้น เกิดขึ้นได้ ทุกขณะ สิ่งที่ผ่านมากระทบประสาทสัมผัสทั้งห้า ย่อมมีผลต่อจิตใจและความรู้สึกของผู้รับทั้งสิ้น

สิ่งที่กระทบนั้นมีทั้งทางบวก และทางลบ หากแต่ผู้รับรับแค่สิ่งที่จรรโลงใจ ประเทืองปัญญา การศึกษาตลอดชีวิต ก็จะเกิดขึ้นแก่ผู้นั้น

สนอง โลกิตวิเศษ (2537 : 11) กล่าวไว้ว่า การศึกษาตามอัธยาศัย หมายถึง การศึกษาที่เกิดขึ้นตามวิถีชีวิต เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ในการทำงาน จากบุคคล จากครอบครัว จากสื่อ จากชุมชน จากแหล่งความรู้ต่างๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ความบันเทิง และ การพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยมีลักษณะที่สำคัญคือ ไม่มีหลักสูตร ไม่มีเวลาเรียนที่แน่นอน ไม่จำกัดอายุ ไม่มีการลงทะเบียน ไม่มีการสอน ไม่มีการรับใบประกาศนียบัตร หรือ ไม่มีสถานที่ก็ได้ ลักษณะการเรียนส่วนใหญ่เป็นการเรียนรู้เพื่อความบันเทิง ไม่จำกัดเวลาเรียน สามารถเรียนได้ตลอดเวลาและตลอดชีวิต

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 15 (3) ได้ให้ความหมายของการศึกษาตามอัธยาศัยว่า การศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ตามศักยภาพ ความพร้อมโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อ หรือแหล่งความรู้อื่นๆ

จากความหมายดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า การจัดการศึกษาตามอัธยาศัย หมายถึง การศึกษาที่เกิดจากประสบการณ์ สภาพแวดล้อม บุคคล หนังสือ จากการชมภาพยนตร์ โทรทัศน์ และจากการฟังวิทยุ และจากแหล่งความรู้อื่นๆ ตามความพร้อม และ โอกาสของบุคคล

2.2 ความเป็นมาเกี่ยวกับการศึกษาตามอัธยาศัย

การศึกษาตามอัธยาศัย หรือ “การศึกษาที่ไม่เป็นทางการ” มีพัฒนาการมาตั้งแต่อดีตก่อนการจัดการศึกษาอย่างเป็นทางการ เป็นการศึกษาที่เกิดในลักษณะการเรียนรู้เพื่อการดำรงชีวิต(วิศนี ศิลตระกูล และ อมรา ปฐภิญโญบูรณ์ 2544 : 5)

สำหรับประเทศไทย การศึกษาตามอัธยาศัยมีมาตั้งแต่สังคมเกิดขึ้น เนื่องจาก การศึกษาของไทย แต่แรกเริ่มเกิดในครอบครัวและผู้รู้ในชุมชน โดยเฉพาะพระสงฆ์ที่เป็นศูนย์รวมของชุมชนแต่โบราณ หรือแม้กระทั่งในปัจจุบัน ต่อมาเมื่อการศึกษาแบบตะวันตกที่มีระบบโรงเรียนและชั้นเรียนแพร่หลายขึ้น การศึกษาตามอัธยาศัยในบริบทของวัดยังคงสภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้แบบไทยๆ พิธีกรรมต่างๆตั้งแต่เกิดจนตาย ล้วนเป็นลักษณะของการศึกษาตามอัธยาศัยของสังคมชนบทไทยอยู่มาก ได้แก่การใช้ลานวัดเป็นที่สนทนาของชุมชน หรือที่เรียกว่า “สภากาแฟ” ที่มีการถกเถียงและแลกเปลี่ยนข้อมูลของคนในชุมชน

การศึกษาตามอัธยาศัยเพิ่งมีการกล่าวถึงอย่างชัดเจนในบริบทของการศึกษานอกโรงเรียน โดยกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ช่วง พ.ศ. 2518 เป็นต้นมา ได้พัฒนาวิธีการจัดสภาพการเรียนรู้ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ในระยะแรก และสื่อสารมวลชนในรูปแบบของที่อ่าน

หนังสือประจำหมู่บ้าน และห้องสมุดประชาชน ในระยะต่อมา ตลอดจนการจัดการศึกษาตาม อรรถาธิบาย ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทางวิทยาศาสตร์ การแสดงทางห้องฟ้าจำลอง เป็นต้น

จากความเป็นมาดังกล่าว จึงอาจสรุปได้ว่า แรกเริ่มนั้น การศึกษาตามอรรถาธิบาย เกิดขึ้นตั้งแต่การเรียนรู้จากในครอบครัวซึ่งเป็นสังคมเล็กๆ หรือ การดำรงชีวิตประจำวัน ต่อมา ได้ขยายเป็นวงกว้างสู่สังคมภายนอก และโดยเฉพาะในวัดซึ่งเป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชน ส่วนการศึกษาตามอรรถาธิบายในยุคปัจจุบันนี้ ได้แก่ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และห้องสมุด ประชาชน ตลอดจนการจัดนิทรรศการทางวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

2.3 หลักการจัดการศึกษาตามอรรถาธิบาย

การจัดการศึกษาตามอรรถาธิบาย ควรคำนึงถึง ดังนี้ (ชัยยศ อิ่มสุวรรณ์ 2544 : คำนำหน้า 3-5)

2.3.1 การศึกษาตามอรรถาธิบายเป็นการศึกษาเพื่อตัวผู้เรียนเอง ขึ้นอยู่กับความสนใจ ใฝ่รู้ของผู้เรียน ผู้เรียนจึงเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้อย่างแท้จริง เพราะผู้เรียนเป็นผู้ตระหนักรู้เองว่า ผลของการเรียนรู้นั้นเกิดประโยชน์อย่างไร

2.3.2 การศึกษาตามอรรถาธิบายเป็นวิถีชีวิต เป็นวัฒนธรรมของมนุษยชาติ เพราะ มนุษย์จะเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ จะตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม

2.3.3 การศึกษาตามอรรถาธิบายเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยมักจะจัดบรรยากาศ สถานการณ์ ตลอดจนสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้บุคคลได้เรียนรู้ตามความสนใจ ตามความต้องการของตนเอง เช่น ห้องสมุดประชาชน จัดรายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วารสาร ตลอดจนกิจกรรมอื่นๆ เช่น ป้ายนิเทศ การเล่นเกมส์ การพักผ่อนหย่อนใจ บริการ อินเทอร์เน็ต ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ VCD DVD VDO และ CD-Rom เพื่อการเรียนรู้ เป็นต้น

2.3.4 การส่งเสริมให้บุคคลเข้าถึงการศึกษาตามอรรถาธิบาย จะต้องแพร่กระจาย แหล่งการเรียนรู้ให้มากขึ้น หลากหลายขึ้น และอยู่ใกล้ตัวผู้เรียน เพื่อสะดวกต่อการใช้บริการ จะต้องส่งเสริมประสานงาน กระตุ้นหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน ชุมชนต่างๆ ให้จัดตั้งแหล่ง เรียนรู้ให้มากขึ้น

2.3.5 การส่งเสริมการเรียนรู้ตามอรรถาธิบายให้แก่ผู้เรียน ควรจะได้รับการพิจารณา ให้ดำเนินการให้มากขึ้น โดยเฉพาะการสร้างเสริมเจตคติการใฝ่รู้ การสร้างเสริมทักษะการเรียนรู้ ตั้งแต่การส่งเสริมการอ่าน การเขียน การพูด การฟัง และสามารถคิดวิเคราะห์ เพื่อนำความรู้ นั้น ไปใช้ประโยชน์ได้ ได้แก่ ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนรู้ การสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต VCD DVD VDO และ CD-Rom การเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสถานที่ ท่องเที่ยวในจังหวัด วันสำคัญทางศาสนาประเพณี

จากหลักการดังกล่าวจึงสรุปได้ว่า การศึกษาตามอัธยาศัยเป็นวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ การเรียนรู้จะเรียนรู้ได้ตลอดเวลา เพราะฉะนั้นจึงควรกระตุ้นให้หน่วยงานของรัฐและเอกชน ตลอดจนชุมชนต่างๆ ให้จัดตั้งแหล่งเรียนรู้ให้มากขึ้นและหลากหลาย และเสริมสร้างทักษะในการฟัง การอ่าน การเขียน การพูด การวิเคราะห์ เพื่อนำความรู้นั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์

2.4 ลักษณะของการศึกษาตามอัธยาศัย

การศึกษาตามอัธยาศัยมีเอกลักษณ์โดยเด่น ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบ ดังนี้

2.4.1 การศึกษาตามอัธยาศัย มีรูปแบบที่ไม่สามารถกำหนดแบบแผนได้ชัดเจน เหมือนกับการศึกษาในระบบที่มีโรงเรียนเป็นตัวแทนระบบ แต่รู้ว่ามีอยู่เพราะเป็นส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิต หรือเรียกว่าการเรียนรู้ตามอัธยาศัย หรือการเรียนรู้แบบไม่เป็นทางการ หรือการเรียนรู้ตามวิถีชีวิต (พนม พงษ์ไพบูลย์ อ้างในชัยยศ อิ่มสุวรรณ 2544 : 45)

2.4.2 การศึกษาตามอัธยาศัย เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมทางกายภาพ มีหลายสถานการณ์ จึงมีหลายวัตถุประสงค์ เช่น สถานสงเคราะห์และคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคน ที่ให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องสิทธิในการบริโภค และแก้ปัญหาในเรื่องการเงิน

2.4.3 การศึกษาตามอัธยาศัย เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในระบบอื่นๆ อย่างแยกไม่ออก กล่าวคือ บุคคลสามารถใช้การศึกษาตามอัธยาศัยไประหว่างการเรียนในระบบพร้อมๆ กันด้วย เช่น การจัดทัศนศึกษา การท่องเที่ยว(วิศนีย์ ศิลตระกูล และ อมรา ปฐภิญโญบุรณ อ้างในชัยยศ อิ่มสุวรรณ 2544 : 45-46)

2.4.4 การศึกษาตามอัธยาศัย จึงเป็นการศึกษาที่มีหลากหลายรูปแบบ และใช้วิธีการที่ไม่เป็นทางการต่างๆ ได้ไม่จำกัด(วิศนีย์ ศิลตระกูล และ อมรา ปฐภิญโญบุรณ อ้างในชัยยศ อิ่มสุวรรณ 2544 : 45-46)

2.4.5 การศึกษาตามอัธยาศัย ไม่มีหลักสูตร ไม่มีเวลาเรียนที่แน่นอน ไม่จำกัดอายุ ไม่มีการลงทะเบียนเรียน ไม่มีการสอน ไม่มีการรับประกาศนียบัตร ไม่มีสถานที่แน่นอน เรียนที่ไหนก็ได้ ลักษณะการเรียนเป็นการเรียนเพื่อความรู้ และนันทนาการ อีกทั้งยังไม่จำกัดเวลาเรียน (สุมาลี สังข์ศรี อ้างในชัยยศ อิ่มสุวรรณ 2544 : 46)

2.4.6 การศึกษาตามอัธยาศัย ต้องสอดคล้องกับการดำเนินชีวิต เป็นลักษณะเฉพาะบุคคลที่สัมผัส หรือมีปฏิริยาต่อสภาพแวดล้อม ซึ่งมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตประจำวันในแต่ละวัน ตั้งแต่การเลี้ยงดูกันในครอบครัว การทำงาน การสร้างประสบการณ์ต่างๆ ในแต่ละวัน

(วิศนี ศิลตระกูล และ อมรา ปฐภิญโญบุรณ์ อ้างในชัยยศ อิ่มสุวรรณ 2544 : 46)

2.4.7 การศึกษาตามอัธยาศัยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในลักษณะที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ (วิศนี ศิลตระกูล และ อมรา ปฐภิญโญบุรณ์ อ้างในชัยยศ อิ่มสุวรรณ 2544 : 46)

จากลักษณะการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะตัว จึงสรุปได้ว่า การศึกษาตามอัธยาศัยไม่มีแบบแผนที่ชัดเจน ไม่มีหลักสูตร ไม่มีเวลาเรียนที่แน่นอน ไม่มีการสอน ไม่มีการรับประกาศนียบัตร การศึกษานั้นจะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง มีหลากหลายสถานการณ์ หลากหลายรูปแบบ ที่สำคัญคือการดำเนินชีวิตในแต่ละวัน เป็นการสร้างความรู้ซึ่งมาจากประสบการณ์ต่างๆ

2.5 ประเภทของการศึกษาตามอัธยาศัย

การศึกษาตามอัธยาศัยจะไม่มีการจัดที่เป็นแบบแผนที่ชัดเจน ซึ่งแบ่งได้เป็น 4 ประเภท คือ

2.5.1 การศึกษาตามอัธยาศัยในวิถีชีวิต เป็นลักษณะที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ได้แก่

- 1) ครอบครัว
- 2) สภาพแวดล้อมรอบๆตัว
- 3) สังคม ชุมชน
- 4) สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ
- 5) ฯลฯ

2.5.2 การศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นการจัดกระทำโดยองค์กร สถาบัน เพื่อจุดประสงค์ทางการศึกษาทั้งโดยตรงและทางอ้อม ได้แก่

- 1) โปรแกรมเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตในโรงเรียน หรือ สถาบันการศึกษา
- 2) แหล่งความรู้ในชุมชน เช่น ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 3) ศาสนสถาน แหล่งศิลปวัฒนธรรม เช่น วัด โบสถ์ สุเหร่า หอศิลป์ พิพิธภัณฑ์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ
- 4) แหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต เช่น ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ต่างๆ ศูนย์วิทยาศาสตร์ อุทยานการศึกษา ศูนย์ข้อมูลต่างๆ ฯลฯ

- 5) สื่อมวลชน สื่อโทรคมนาคม สื่อสารสนเทศ
- 6) แหล่งนันทนาการ สนามเด็กเล่น สนามกีฬา สวนสาธารณะ สวนสมุนไพร

7) แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ

8) หน่วยงานและบริการของรัฐ เช่น กรมการพัฒนาชุมชน กรมประชาสงเคราะห์ กรมการปกครอง กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ศูนย์การแพทย์ โรงรับจำนำ โรงเจ โรงน้ำชา โรงเรียนเด็ก ฯลฯ

9) องค์กรเอกชน ซึ่งจัดส่งเสริมคุณภาพชีวิตในด้านต่างๆ

2.5.3 การศึกษาตามอัธยาศัยตามธรรมชาติและสังคม เป็นกิจกรรมที่ครอบคลุมการพัฒนาชุมชน กิจกรรมการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ กิจกรรมเสริมสร้างประชาธิปไตยในรูปของเวทีชาวบ้าน การทำประชาพิจารณ์ที่เกี่ยวข้องกับชุมชน ด้านความเป็นอยู่ สิทธิ เสรีภาพ พื้นฐานต่างๆ ส่งเสริมการเรียนรู้ภูมิปัญญาการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างพอเพียง โครงการรักษ่ม้าน้ำ คู คลอง โครงการเจ้าพระยากับดาวพิเศษ เป็นต้น

2.5.4 การศึกษาตามอัธยาศัยโดยอาศัยงานวัฒนธรรม เนื่องจากกระบวนการเรียนรู้ที่ดีนั้นเกิดจากการผสมผสานการละเล่น การแสดงออก การเลียนแบบทำทาง เป็นต้น

จากประเภทของการศึกษาตามอัธยาศัยดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า การศึกษาตามอัธยาศัยในวิถีชีวิต ได้แก่การศึกษาในครอบครัวและสภาพแวดล้อมรอบตัวเราการเรียนรู้จากสังคมและชุมชน ส่วนการศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ได้แก่ โปรแกรมการเรียนรู้ในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา ศาสนสถาน ศูนย์วิทยาศาสตร์สวนสมุนไพร แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ การศึกษาตามอัธยาศัยตามธรรมชาติและสังคม ได้แก่ โครงการรักษ่ม้าน้ำคูคลอง โครงการเจ้าพระยากับดาวพิเศษ และสุดท้าย คือ การศึกษาตามอัธยาศัยด้านวัฒนธรรม ได้แก่ สื่อพื้นบ้าน สื่อบันเทิงประเภทต่างๆ การแสดงแบบจำลอง

3. จังหวัดกาญจนบุรี

จังหวัดกาญจนบุรีเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคกลางที่อุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ห่างจากกรุงเทพมหานคร เป็นระยะทาง 129 กิโลเมตร มีพื้นที่ 19,483,148 ตารางกิโลเมตร ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นป่าเขามีสองป่าโปร่ง และป่าดงดิบ มีแม่น้ำที่สำคัญ 2 สาย คือ แม่น้ำแควใหญ่ และแม่น้ำแควน้อย ซึ่งไหลมาบรรจบกันเป็นแม่น้ำแม่กลองบริเวณตัวเมืองกาญจนบุรี เป็นแหล่งก่อเกิดอารยธรรมที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ และแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่น่าสนใจมาก (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดกาญจนบุรี โทร www.cddkan.com)

3.1 การปกครอง

แบ่งการปกครองออกเป็น 13 อำเภอ คือ อำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอท่าม่วง อำเภอท่ามะกา อำเภอพนมทวน อำเภอเลาขวัญ อำเภอด่านมะขามเตี้ย อำเภอบ่อพลอย อำเภอหนองปรืออำเภอห้วยกระเจา อำเภอไทรโยค อำเภอทองผาภูมิ อำเภอศรีสวัสดิ์ อำเภอสังขละบุรี

3.2 เส้นทางสู่กาญจนบุรี

ออกจากกรุงเทพฯ ไปตามถนนเพชรเกษม หรือ ถนนบรมราชชนนี ผ่านนครชัยศรี นครปฐม บ้านโป่ง ท่ามะกา ท่าม่วง ถึง จังหวัดกาญจนบุรี ระยะทาง 129 กิโลเมตรใช้เวลาเดินทางประมาณ 1 ชั่วโมง

ระยะทางจากอำเภอเมืองกาญจนบุรีไปยังอำเภอต่างๆ

อำเภอท่าม่วง	12	กิโลเมตร
อำเภอพนมทวน	24	กิโลเมตร
อำเภอด่านมะขามเตี้ย	30	กิโลเมตร
อำเภอท่ามะกา	30	กิโลเมตร
อำเภอบ่อพลอย	40	กิโลเมตร
อำเภอไทรโยค	50	กิโลเมตร
อำเภอห้วยกระเจา	60	กิโลเมตร
อำเภอหนองปรือ	75	กิโลเมตร
อำเภอเลาขวัญ	98	กิโลเมตร
อำเภอศรีสวัสดิ์	125	กิโลเมตร
อำเภอทองผาภูมิ	145	กิโลเมตร
อำเภอสังขละบุรี	230	กิโลเมตร

3.3 สถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี คำขวัญจังหวัดกาญจนบุรี คือ แคว้นโบราณ ด่านเจดีย์ มณีเมืองกาญจน์ สะพานข้ามแม่น้ำแคว แหล่งแร่ทองคำ

3.3.1 สะพานข้ามแม่น้ำแคว ตั้งอยู่ที่ตำบลท่ามะขาม

3.3.2 อุทยานทหารสัมพันธมิตร(ดอนรัก) ตั้งอยู่บนถนนแสงชูโต

3.3.3 วัดถ้ำเสือ/วัดถ้ำเขาน้อย ห่างจากตัวเมืองกาญจนบุรี 18 กิโลเมตร

3.3.4 อุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์ ห่างจากตัวเมืองกาญจนบุรี 43 กิโลเมตร

3.3.5 น้ำตกไทรโยคน้อย ห่างจากตัวเมืองกาญจนบุรี 62 กิโลเมตร

3.3.6 ถ้ำควดคิงส์ ห่างจากน้ำตกไทรโยคใหญ่ 2.5 กิโลเมตร

3.3.7 ถ้ำกระแซ ห่างจากตัวเมืองกาญจนบุรี 55 กิโลเมตร

- 3.3.8 เขื่อนศรีนครินทร์ ห่างจากตัวเมืองกาญจนบุรี 70 กิโลเมตร
- 3.3.9 ค่านเจดีย์สามองค์ ห่างจากตัวเมืองกาญจนบุรี 240 กิโลเมตร
- 3.3.10 สะพานมอ เป็นสะพานที่ยาวที่สุดในประเทศไทย สร้างเพื่อติดต่อระหว่าง
ชาวมอญกับประชาชนอำเภอสังขละบุรี

- 3.3.11 น้ำตกห้วยแม่ขมิ้น ห่างจากเขื่อนศรีนครินทร์ 12 กิโลเมตร
- 3.3.12 เขื่อนเขาแหลม อยู่ห่างจากอำเภอทองผาภูมิออกไป 6 กิโลเมตร
- 3.3.13 ถ้ำละว้า ตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำแควห่างจากฝั่ง 50 เมตร
- 3.3.14 น้ำตกเอราวัณ ห่างจากตัวเมืองกาญจนบุรี 65 กิโลเมตร
- 3.3.15 ขี้ช้างล่องแพ ตั้งอยู่ที่ตำบลลิ้นถ่าน อำเภอทองผาภูมิ

3.4 ผลิตภัณฑ์ดีเด่น

- 3.4.1 นิล ผลิตโดย นางกิมไฉ่ สิริพฤกษา ต.บ้านเหนือ อ.เมืองกาญจนบุรี
- 3.4.2 น้ำพริกแม่พะเยาว์ ผลิตโดยนางพะเยาว์ สระทองขาว ต.รางหวาย อ.พนม
ทวน
- 3.4.3 ดอกไม้ประดิษฐ์จากก้านกล้วย ผลิตโดยนางปราณี ผิวทองอินทร์ ต.ท่า
มะขาม
- 3.4.4 ผลิตภัณฑ์ไม้ฉลุพื้นไฮเทค ผลิตโดย นางสาวเพ็ญจันทร์ จรุงรัตน์ ต.ทุ่งทอง
อ.ทุ่งทอง
- 3.4.5 ไข่เค็มสมุนไพร ต.จรเข้เผือก อ.คำนมะขามเตี้ย
- 3.4.6 วุ้นชาวกาญจน์ ต.วังศาลา อ.ท่าม่วง
- 3.4.7 ลอดช่องแห้ง ต.ช่อสะเคา อ.เมืองกาญจนบุรี
- 3.4.8 หมูพะไล้แคคเคี้ยว ต.ท่าเสา อ.ไทรโยค
- 3.4.9 กล้วยอบน้ำผึ้งผสมไอโอดีน ต.หินลาด อ.ทองผาภูมิ
- 3.4.10 ชาเขียวใบม่อน ต.เกาะสำโรง อ.เมืองกาญจนบุรี
- 3.4.11 ข้าวเกรียบสาหร่าย ต.ท่ามะกา อ.ท่ามะกา
- 3.4.12 กล้วยทอดกรอบหลายรส ต.ทุ่งสมอ อ.พนมทวน
- 3.4.13 นมเปี้ยว ต.คอนขมิ้น อ.ท่ามะกา
- 3.4.14 กล้วยหยี ต.ศรีมงคล อ.ไทรโยค
- 3.4.15 ผักกาดคองเค็มตากแห้งเสริมไอโอดีน ต.บ่อพลอย อ.บ่อพลอย
- 3.4.16 น้ำนมข้าวโพด ต.หนองกุ่ม อ.บ่อพลอย

- 3.4.17 ผลิตภัณฑ์แปรรูปสมุนไพร (เขียวไข่กา) ต.สมเด็จพระเจริญ อ.หนองปรือ
- 3.4.18 รุ้นเส้นทำเรือ ต.ท่าเรือ อ.ท่ามะกา
- 3.4.19 ใส่อั่วรุ้นเส้น ต.ท่าเสา อ.ไทรโยค
- 3.4.20 กลัวยอบกระเทียมพริกไทย ต.สนามแม่ อ.ท่ามะกา

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

4.1.1 ด้านอาคารสถานที่ของห้องสมุด ได้มีผู้ที่ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ สภาพของอาคารสถานที่ และ ครุภัณฑ์ไว้หลายท่าน ซึ่งจะนำมากล่าวไว้ ดังนี้ คือ

เรณู เปียชื่อ (2532 : 117-118) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบห้องสมุดประชาชน จังหวัดตามทัศนคติของบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนจังหวัด ค้นพบว่า สถานที่ห้องสมุดประชาชนจังหวัดควรตั้งอยู่ในเขตชุมชน เขตเทศบาล หรือ เขตสุขาภิบาล เนื้อที่ควรกว้างขวางพอที่จะขยายได้ในอนาคต ควรเป็นอาคารขนาดใหญ่ ควรมีความกว้าง 900 ตารางเมตร มีทางเข้า – ออกทางเดียว เพื่อความปลอดภัยในทรัพย์สิน และป้องกันหนังสือหาย ควรจัดบริเวณภายในห้องสมุดให้เป็นสัดส่วน มีห้องโสตทัศนศึกษา ห้องอ่านหนังสือสำหรับเด็ก ห้องหนังสืออ้างอิง อาคารควรเป็นเอกเทศ บริเวณภายนอกห้องสมุด ควรปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ควรติดป้ายหน้าอาคารห้องสมุดให้สูง พอสมควรให้เห็นเด่นชัด

สุรางค์ นันทกาวงศ์(2537 : 117-118) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สาเหตุของปัญหาการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนจังหวัด ตามทัศนคติของบรรณารักษ์ ผู้บริหาร และผู้เชี่ยวชาญด้านห้องสมุดประชาชน พบว่า ปัญหาความคับแคบของอาคาร มีสาเหตุที่สำคัญ คือ แบบแปลนที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนดนั้น ไม่ได้คำนึงถึงขนาดที่จะต้องมีการขยาย ส่วน ปัญหาสถานที่ตั้งอาคาร สาเหตุที่สำคัญ คือ สถานที่ที่เหมาะสมในย่านชุมชนมีราคาสูง กรมการศึกษานอกโรงเรียนไม่สามารถจะดำเนินการด้านงบประมาณได้ และปัญหาจากเสียงรบกวน สาเหตุที่สำคัญ คือ นโยบายของกรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนดให้ห้องสมุดเป็นสถานศึกษา ห้องสมุดจึงกลายเป็นศูนย์กลางการติดต่อของนักศึกษาไป

บุษยากร โรหิตเสถียร (2538 : 84) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาและความต้องการของสมาชิกที่มีต่อการบริการห้องสมุดประชาชน สังกัด ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน พบว่า ปัญหาของอาคารสถานที่ว่า ห้องสมุดไม่มีบริเวณสำหรับจอดรถ เนื่องจากห้องสมุดประชาชนอยู่

ห้างไกลชุมชน สมาชิกจำเป็นต้องใช้รถสำหรับเดินทางไปใช้บริการ และห้องสมุดประชาชนส่วนใหญ่ไม่ได้จัดบริเวณที่จอดรถเฉพาะไว้ให้แก่สมาชิก

ประไพศรี คงตระกูล (2541 : 118) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ดีเด่น กรณีศึกษาอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี พบว่าสถานที่ตั้งอาคารห้องสมุดนั้น ควรตั้งอยู่ใกล้แหล่งชุมชน ใกล้หน่วยงานราชการต่างๆ การคมนาคม ไป-มาต้องสะดวก

กัญพร กากแก้ว (2542 : 185) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อห้องสมุดประชาชนอำเภอ สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดร้อยเอ็ด เห็นว่าอาคารสถานที่ เป็นสิ่งที่ต้องพัฒนาปรับปรุงให้ได้แก่ ความสะอาดบริเวณภายนอก และบริเวณภายในห้องสมุด และคำนึงถึงแสงสว่างภายในห้องสมุดด้วย

อุมาพร บางภูมิ (2542 : 104) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของสมาชิกห้องสมุดต่อกิจกรรมการให้บริการห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา พบว่าสมาชิกห้องสมุดส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า สถานที่ตั้งห้องสมุดควรอยู่ใกล้แหล่งชุมชน เช่น โรงงาน โรงเรียนมัธยม สนามกีฬา สวนสุขภาพ มีความร่มรื่นแวดล้อมด้วยสภาพธรรมชาติ

จूरรัตน์ โพธิ์วิจิตร (2545 : 86) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาของห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกระบี่ พบว่า ระยะทางระหว่างที่ตั้งห้องสมุดประชาชนมีความเหมาะสม ผู้ใช้บริการสามารถเดินทางไปใช้ได้สะดวก แสงสว่างภายในห้องสมุดมีความเพียงพอ การประดับตกแต่งภายนอกอาคารไม่เหมาะสม สถานที่จอดรถมีไม่เพียงพอ สถานที่สำหรับอ่านหนังสือมีไม่เพียงพอ

จากงานวิจัยดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า สถานที่ตั้งห้องสมุดควรตั้งอยู่ในแหล่งชุมชน และการเดินทางไป-มาสะดวก เนื้อที่ของอาคารต้องกว้างพอที่จะขยายได้ในอนาคต พร้อมทั้งจัดบริเวณภายในให้เป็นสัดส่วน มีมุมต่างๆเพียงพอ ปราศจากเสียงรบกวน ได้รับแสงสว่างอย่างเพียงพอ การประดับตกแต่งภายนอกต้องร่มรื่นสวยงาม มีมุมพักผ่อนหย่อนใจ และมีที่จอดรถให้เป็นระบบด้วย

4.1.2 ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด ในเรื่องของครุภัณฑ์ห้องสมุด นั้น มีงานวิจัยที่ได้กล่าวถึงเกี่ยวกับครุภัณฑ์ห้องสมุด ดังนี้

ห้องสมุดประชาชนจังหวัด ควรมีชั้นหนังสือ 20 ชั้น ถึง 30 ชั้น ตู้บัตรรายการขนาด 60 ลิ้นชัก จัดโต๊ะ-เก้าอี้สำหรับนั่งอ่านอย่างน้อย 80 ชุด โต๊ะค้นคว้าเฉพาะบุคคล 10 ชุด เหล็กกันหนังสือ ต้องมีตู้เหล็กใส่เอกสาร และเก็บกฤตภาค 5 ตู้ บอร์ดจัด

นิทรรศการแบบตั้งเคลื่อนที่ได้ ชั้นวางหนังสือที่ควรมี ได้แก่ ชั้นหนังสืออ้างอิง ชั้นหนังสือสำหรับผู้ใหญ่ ชั้นหนังสือสำหรับเด็ก ชั้นวางวารสารใหม่ ชั้นวางวารสารเก่า (เรณู เบ็ญชื้อ 2532 : 114)

จากงานวิจัยดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า คุรุภัณฑ์สำหรับห้องสมุดประชาชน จังหวัด นั้น ควรมีชั้นหนังสือ 20-30 ชั้น ตู้บัตรรายการ โต๊ะ-เก้าอี้อ่านหนังสืออย่างน้อย 80 ชุด โต๊ะค้นคว้าเฉพาะบุคคล 10 ชุด ตู้ใส่เอกสารและเก็บกฤตภาค 5 ตู้ ชั้นวางหนังสืออ้างอิง ชั้นวางหนังสือสำหรับผู้ใหญ่ ชั้นวางหนังสือสำหรับเด็ก และบอร์ดจัดนิทรรศการเคลื่อนที่ได้

4.1.3 ด้านการบริหารงาน การบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ควรประกอบด้วยลักษณะ ดังนี้

ถนอม โยวัง (2540:110) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานห้องสมุดประชาชน สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ตามนโยบายการจัดห้องสมุดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ พบว่า บรรณารักษ์ให้ความสำคัญกับการจัดการงานห้องสมุดประชาชน ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การจัดบุคลากร การอำนวยความสะดวก และการควบคุม

น้ำฝน ศรีโยโว (2544 : 70) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวโน้มการจัดห้องสมุดประชาชนจังหวัดในทศวรรษหน้าตามทัศนคติของบุคลากรห้องสมุด พุทธศักราช 2542-2552 : ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง พบว่า บุคลากรที่รับผิดชอบงานห้องสมุดโดยตรงอย่างต่ำต้องมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ทางด้านบรรณารักษ์ศาสตร์ อัตรากำลังห้องสมุดควรพิจารณาปรับเปลี่ยนให้เหมาะสม ซึ่งควรประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ซ่อมหนังสือ เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล เจ้าหน้าที่โสตทัศนูปกรณ์ และควรมีการฝึกอบรมการปฏิบัติงานด้านต่างๆ ให้กับบุคลากรด้วย

อุบล โควดา (2545 : 54-55) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวโน้มการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนอำเภอในทศวรรษหน้า ศึกษาโดยใช้เทคนิคเดลฟาย พบว่า คณะกรรมการห้องสมุด ควรประกอบด้วย ข้าราชการสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ศาสนา และวัฒนธรรม มีผู้แทนจากส่วนราชการอื่นๆ และประชาชนเข้าร่วมเป็นกรรมการ ดังนั้น คณะกรรมการควรมีบทบาท ดังนี้ จัดสรรเงินภาษีของท้องถิ่นให้เป็นงบประมาณของห้องสมุดประชาชน กำหนดนโยบายการดำเนินงาน นิเทศ ติดตามผล และ ประเมินผลการดำเนินงาน ส่วนบรรณารักษ์นั้น ควรมีความก้าวหน้าในวิชาชีพเท่าเทียมกับบรรณารักษ์ในหน่วยงานอื่นๆ เช่น มีโอกาสได้เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น จนถึงระดับ 7, 8, 9 ได้รับการส่งเสริมให้ศึกษาต่อในระดับปริญญาโททางบรรณารักษ์ศาสตร์ ส่วนบทบาทหน้าที่บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนนั้น คือ การให้บริการข่าวสารข้อมูล บริการความรู้ด้านวิชาชีพ ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดย่อยในชุมชน เช่น ห้องสมุดประชาชนตำบล ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

พิศมัย หลงเจริญ (2549 : 49) ได้มีการวิจัยเรื่อง สภาพการดำเนินงาน ห้องสมุดประชาชนอำเภอในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ตำแหน่งบรรณารักษ์ส่วนใหญ่จบการศึกษา ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์

จากงานวิจัยดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า การบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ควรประกอบด้วย คือ บรรณารักษ์นั้นต้องมีวุฒิปริญญาตรีทางบรรณารักษศาสตร์เป็นอย่างต่ำ และมีเจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่จำเป็น ได้แก่ เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล เจ้าหน้าที่โสตทัศนูปกรณ์ และเจ้าหน้าที่ซ่อมหนังสือ บรรณารักษ์จะต้องเป็นนักประชาสัมพันธ์ที่ดี ต้องปฏิบัติงานในเชิงรุก ควรหาอาสาสมัครมาช่วยงานห้องสมุด เพื่อให้คำแนะนำและช่วยค้นคว้าได้ และจำเป็นต้องมีเครื่องถ่ายเอกสารไว้บริการ และสุดท้ายต้องมีคณะกรรมการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน ซึ่งมาจากหลายๆ ฝ่าย

4.1.4 ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์ การให้บริการสื่อสิ่งพิมพ์ นั้น ควรจัดให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ควรมีย่างหลากหลาย และทันสมัย ซึ่งผู้ที่ศึกษาค้นคว้าไว้มีหลายท่าน ตามรายละเอียด ดังนี้

สมมิตร สรรพอำไพ (2541 : 59-60) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า เนื้อหาหนังสือที่ผู้ใช้บริการชอบอ่านมากที่สุด ได้แก่ หนังสือเด็ก และเยาวชน รองลงมาได้แก่ เสียงตามสาย และสื่ออื่นๆ อันดับสุดท้าย ได้แก่ คอมพิวเตอร์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

สุมาลี ไชยเพชร (2541 : 116) ศึกษาวิจัยเรื่อง ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดมุกดาหาร กับการให้บริการห้องสมุดประชาชนมิติใหม่ ปัญหาที่พบในการบริการยืมสื่อในห้องสมุด คือ หนังสือที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน หนังสือสาระความรู้ทั่วไป หนังสือบันเทิงมีจำนวนน้อย มีสภาพเก่าชำรุด สำหรับแนวทางที่แก้ไข คือ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด จำเป็นต้องสำรวจความต้องการ ของผู้ใช้บริการยืมหนังสือ แล้วแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาจัดซื้อจัดหา และจัดจ้าง ให้ได้สื่อตามความต้องการของผู้ใช้บริการ สำหรับการบริการด้านวารสาร และหนังสือพิมพ์มีจำนวนน้อยไม่หลากหลาย แนวทางที่แก้ไข คือ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดควรสำรวจความต้องการ วารสาร และหนังสือพิมพ์ กับผู้ใช้บริการ แล้วแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณา จัดซื้อจัดหา มาบริการให้แก่ผู้ใช้บริการ

เทียนนภา ธรรมโชติ(2543) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของห้องสมุดประชาชนกรุงเทพมหานคร สวนลุมพินี พบว่า จำนวนหนังสือมีน้อย จำนวนโต๊ะ-เก้าอี้สำหรับนั่งอ่านหนังสือมีน้อยเกินไป

พรพิล แซ่เอี้ย (2543 : 62) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการของสมาชิกที่มีต่อห้องสมุดประชาชน สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ผู้ใช้บริการต้องการให้จัดซื้อหนังสือมีเนื้อหาทันสมัย และให้สำรวจความต้องการรายชื่อวารสารที่ผู้ใช้ต้องการอ่าน

น้ำฝน ศรีโยไว(2544 : 71) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวโน้มการจัดห้องสมุดประชาชนจังหวัดในทศวรรษหน้าตามทัศนคติของบุคลากรห้องสมุด พุทธศักราช 2542-2552 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง พบว่า วัสดุของห้องสมุด ประกอบด้วย วัสดุสิ่งพิมพ์ และไม่ใช่สิ่งพิมพ์ เกณฑ์ที่ใช้กำหนดจำนวนวัสดุและอุปกรณ์ ควรขึ้นอยู่กับงบประมาณที่ได้รับ และการพิจารณาของคณะกรรมการห้องสมุดด้วย

จूरรัตน์ โพธิ์วิจิตร(2545 : 90) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาของห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกระบี่ พบว่า ห้องสมุดทุกแห่งควรมีการสำรวจข้อมูลสื่อ ที่มีอยู่อย่างชัดเจน และประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือ หน่วยงานอื่นในการขอสนับสนุนงบประมาณ เพื่อจัดซื้อสื่อสิ่งพิมพ์ให้เพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ และเปิดโอกาสให้ผู้ใช้บริการมีส่วนร่วมในการกำหนดรายการสื่อที่จะจัดซื้อ อาจใช้แบบสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้บริการห้องสมุดเกี่ยวกับความต้องการสื่อ และ ความต้องการใช้บริการในด้านต่างๆ เพื่อนำความคิดเห็นไปประกอบการพิจารณาคัดเลือกสื่อ และการบริการ ให้สนองความต้องการของผู้รับบริการ และควรมีการจัดทำโครงการหมุนเวียนสื่อระหว่างห้องสมุด เพื่อที่ห้องสมุดเล็กๆจะได้มีสื่อที่หลากหลาย ไว้บริการให้แก่สมาชิก เช่นเดียวกับห้องสมุดอื่นๆ

บุญยจิตต์ สุวรรณงกูร (2546 : 97) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสภาพปัญหา ความต้องการ และความคิดเห็นของผู้บริหาร และ บรรณารักษ์ ที่มีต่อห้องสมุดประชาชน สังกัดศูนย์บริการการศึกษาอกโรงเรียนในเขตภาคกลาง พบว่าหนังสือที่มีอยู่ล้าสมัย และไม่เพียงพอไม่สามารถทำให้ผู้ใช้บริการ และ ผู้เกี่ยวข้อง ขอมรับสื่อ และเทคโนโลยีในห้องสมุดได้ จำนวนวารสาร และ เอกสารไม่เพียงพอแก่ความต้องการของผู้ใช้บริการ

ขนิษฐา จิตรหลัง (2549 : 235-23) ศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการบริการของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ใช้บริการห้องสมุดมีความต้องการหนังสือความรู้ทั่วไป(สารคดี ความรู้สาขาต่างๆ บันเทิงคดี (นวนิยาย) หนังสืออ้างอิง (พจนานุกรม) สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง (หนังสือพิมพ์)

จากงานวิจัยดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า การให้บริการวัสดุสิ่งพิมพ์นั้น เนื้อหาที่ผู้อ่านชอบมากที่สุด ได้แก่ หนังสือเด็กและเยาวชน หนังสือพิมพ์ คอมพิวเตอร์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ส่วนปัญหาที่พบ คือ สื่อที่ให้บริการมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอแก่ความต้องการ ได้แก่ เครื่อง

คอมพิวเตอร์ สื่อประกอบการเรียนการสอน ความรู้ทั่วไป หนังสือบันเทิง หนังสือพิมพ์และวารสาร สำหรับสื่อโสตทัศนนั้น ได้แก่ ม้วนเทป ม้วนวีดิทัศน์ แผ่นซีดี แผ่นดีวีดี เป็นต้น ซึ่งทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ และ สื่อโสตทัศน ควรมีการสำรวจความต้องการของผู้ใช้บริการ แล้วตั้งคณะกรรมการ พิจารณาการ จัดซื้อ จัดหา หรือ จัดจ้าง เพื่อให้สนองความต้องการของผู้ใช้บริการ

4.1.5 ด้านวัสดุที่ไม่ใช่สิ่งพิมพ์

สุมาลี ไชยเพชร(2541 : 116) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดมุกดาหารกับการให้บริการห้องสมุดประชาชนมิติใหม่ พบว่าปัญหาในการให้บริการสื่อโสตทัศนอุปกรณ์ ได้แก่ ม้วนเทป ม้วนวีดิทัศน์ แผ่นซีดี แผ่นดีวีดี เหล่านี้ เป็นต้น ซึ่งมีจำนวนน้อย มีสภาพเก่าและชำรุด สำหรับแนวทางที่แก้ไข คือ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดจำเป็นต้องสำรวจความต้องการของประชาชนในการใช้สื่อโสตทัศน

น้ำฝน ศรีโยไว(2544 : 71) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวโน้มการจัดห้องสมุดประชาชนจังหวัดในทศวรรษหน้าตามทัศนคติของบุคลากรห้องสมุด พุทธศักราช 2542-2552 : ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง ได้ค้นพบว่า เทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์จะมีความสำคัญสำหรับห้องสมุด ควรมีการเตรียมการ สำหรับนำคอมพิวเตอร์มาใช้งาน

บุญยจิตต์ สุวรรณางกูร (2546 : 97) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหา ความต้องการ และความคิดเห็นของผู้บริหาร และ บรรณารักษ์ ที่มีต่อห้องสมุดประชาชน สังกัดศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนในเขตภาคกลาง พบว่าเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่ทันสมัย และไม่เพียงพอแก่ความต้องการ สื่อโสตทัศนมีไม่เพียงพอแก่ความต้องการ หนังสือที่มีอยู่ล้าสมัย และไม่เพียงพอ ไม่สามารถทำให้ผู้ใช้บริการ และ ผู้เกี่ยวข้อง ขอมรับสื่อ และเทคโนโลยีในห้องสมุดได้

4.1.6 ด้านบริการ การจัดให้บริการงานห้องสมุด นั้น บรรณารักษ์ หรือ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดควรให้บริการด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใส ฉับไว และอื่นๆ ซึ่งมีผู้วิจัยไว้หลายท่าน ตามรายละเอียด ดังนี้

ประไพศรี คงตระกูล(2541 : 119-120) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ดีเด่น การศึกษาอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี พบว่าบรรณารักษ์ควรให้บริการด้วยความเป็นกันเอง ยิ้มแย้ม แจ่มใส สุภาพ และอธฺยาศัยดี

อุมาพร บางภูมิ(2542 : 106-107) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกห้องสมุดต่อกิจกรรมการให้บริการห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา พบว่าช่วงเวลาที่เหมาะสม ในการเปิด- ปิดห้องสมุด ควรเปิดทุกวัน ไม่เว้นวันเสาร์ และวันอาทิตย์ เปิดตั้งแต่เวลา 8.30 น. – 16.30 น. ซึ่งจะมีเจ้าหน้าที่ห้องสมุดผลัดเปลี่ยนมา

ให้บริการตลอดเวลา เพราะว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพไม่สามารถมาใช้บริการได้ เวลา ปกติ ในเรื่องของการประชาสัมพันธ์ การจัดกิจกรรมห้องสมุดควรใช้การประชาสัมพันธ์ไปยังหน่วยงานต่างๆ ในลักษณะของการใช้แผ่นพับ

น้ำฝน ศรีโยโว(2544 : 65) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวโน้มการจัดห้องสมุดประชาชนจังหวัดในทศวรรษหน้าตามทัศนคติของบุคลากร ห้องสมุด พุทธศักราช 2542-2552 : ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง พบว่าการให้บริการห้องสมุด ต้องเป็นลักษณะเชิงรุก ที่ต้องอาศัยเครือข่ายคอมพิวเตอร์มากขึ้นตามลำดับ ดังนั้นบุคลากรห้องสมุดจึงต้องมีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อนำมาปรับปรุงการให้บริการที่ทันสมัย เพราะข้อมูลข่าวสารนั้นมีมากมาย หากบันทึกลงในหนังสือเพียงอย่างเดียวมันคงไม่ทัน จึงจำเป็นต้องบันทึกลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ แถบบันทึกเสียง วิดยู โทรทัศน์ เพราะสามารถให้บริการความรู้เข้าถึงประชาชนได้

จุรีรัตน์ โพธิ์วิจิตร (2545 : 91-92) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาของห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกระบี่ โดยย้ำว่า บุคลากรห้องสมุดควรตระหนักในบทบาทของงานบริการ จะต้องเป็นนักประชาสัมพันธ์ บริการฉับไว รู้จักผ่อนสั้นผ่อนยาว ไม่ปฏิบัติตามระเบียบจนเกินไป หรือหย่อนไป มีการรับข้อเสนอแนะเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

บุญยจิตต์ สุวรรณางกูร (2546 : 112-114) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการและความคิดเห็นของผู้บริหารบรรณารักษ์ และผู้ใช้บริการห้องสมุดของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอในภาคกลาง พบว่า เจ้าหน้าที่ควรให้เพียงพอต่อการให้บริการ สามารถให้คำแนะนำ และช่วยค้นหาได้ ให้มีวิธีการค้นหาหนังสืออย่างง่าย ด้วยการจัดทำคู่มือการค้น และได้กล่าวถึงสภาพปัญหาของห้องสมุดประชาชน คือ ไม่มีบริการถ่ายเอกสาร เนื่องจากผู้ใช้บริการเข้ามาค้นคว้าในห้องสมุดประชาชน มีความต้องการอยากได้ข้อมูลที่ตนเองต้องการ แต่ไม่สามารถยืมหนังสือออกนอกห้องสมุดได้ จึงจำเป็นต้องมีเครื่องถ่ายเอกสารไว้บริการแก่ประชาชน

จากงานวิจัยดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า การจัดให้บริการห้องสมุดประชาชนนั้น บริเวณภายในต้องมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก มีแสงสว่างส่องอย่างทั่วถึง มี โต๊ะ เก้าอี้ นั่งอ่านอย่างเพียงพอ และวางกันอย่างเป็นระเบียบบริเวณภายในต้องสะอาด หนังสือก็เช่นกัน ต้องวางอย่างเป็นระเบียบ ค้นหาง่าย ช่วงเวลา เปิด - ปิด ห้องสมุด ควรเปิดทุกวัน และห้องสมุดควรมีเครื่องถ่ายเอกสาร

4.1.7 ด้านกิจกรรม การจัดกิจกรรมภายในห้องสมุดนั้น ควรมีกิจกรรมที่หลากหลาย ผู้ใช้บริการสามารถที่จะเลือกได้ตามความต้องการ ซึ่งจะได้นำมากล่าวตามรายละเอียดดังนี้

น้ำฝน ศรีโยไว(2544 : 65) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแนวโน้มการจัดห้องสมุดประชาชนจังหวัดในทศวรรษหน้าตามทัศนคติของบุคลากรห้องสมุด พุทธศักราช 2542-2552 : ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง พบว่า ควรนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาจัดกิจกรรม เพื่อให้ประชาชนสามารถนำไปพัฒนาคุณภาพชีวิต และ เศรษฐกิจให้ดีขึ้น

จุรีรัตน์ โพธิวิจิตร(2545 : 91-92) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาของห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกระบี่ วิทยานิพนธ์ พบว่าควรประสานงานกับหน่วยงานอื่น เพื่อให้มาจัดกิจกรรมในรูปแบบของนิทรรศการ การเชิญภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดกิจกรรมให้แก่ชุมชน ห้องสมุดประชาชนควรจัดบริการส่งเสริมการอ่านที่หลากหลาย ได้แก่ ห้องสมุดเคลื่อนที่ และกิจกรรมอื่นๆ เป็นต้น ควรจัดทำโครงการหมุนเวียนสื่อไปตาม เครือข่ายห้องสมุดประชาชน ควรประสานงาน กับ สำนักพิมพ์ต่างๆ เพื่อจัดกิจกรรมแนะนำหนังสือใหม่

หนึ่งนिरามิษ วรรณธรมย์(2547 : 113-114) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และพบว่า สถานที่ที่ใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ใช้ได้ทั้งภายในตัวอาคาร และ ภายนอกอาคารห้องสมุดประชาชน การจัดกิจกรรมภายนอกห้องสมุด นั้น คือการเคลื่อนที่ไปตามชุมชนต่างๆ ร่วมกับกิจกรรมอำเภอเคลื่อนที่ กิจกรรมดังกล่าว ได้แก่ การจัดนิทรรศการ ห้องสมุดเคลื่อนที่ และ การแนะนำหนังสือ

จากการจัดกิจกรรมดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า กิจกรรมต่างๆที่ห้องสมุดประชาชนอำเภอควรจัด ได้แก่ กิจกรรมบริจาคหนังสือ กิจกรรมที่เป็นวันสำคัญเกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในรูปแบบต่างๆ จัดกิจกรรมร่วมกับองค์กรอื่นๆเมื่อมีโอกาส จัดนิทรรศการแนะนำหนังสือใหม่ จัดนิทรรศการความรู้ด้านกฎหมายระเบียบต่างๆ จัดนิทรรศการส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณีของชาติ จัดนิทรรศการสัปดาห์ห้องสมุด กิจกรรมหมุนเวียนหนังสือระหว่างห้องสมุด การจัดกิจกรรมห้องสมุดนั้นจัดได้ทั้งภายในและภายนอกห้องสมุด

4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

4.2.1 อาคารสถานที่ ในการออกแบบอาคารสถานที่เพื่อจูงใจให้ประชาชนมาใช้บริการห้องสมุดนั้น มีผู้ให้เหตุผล ดังนี้

แบนดูติก(Banduric. 1993 : 1409) ได้ศึกษาเรื่อง การออกแบบสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการอ่านของเด็กในห้องสมุดประชาชน เป็นการศึกษาในด้าน ความรู้ ความสนใจ และการออกแบบสิ่งแวดล้อมของเด็ก ในห้องสมุดประชาชน โดยสอบถามจากบรรณารักษ์ที่ทำหน้าที่ในการบริการเด็ก ในห้องสมุดประชาชนของรัฐมิชิแกน ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ และ ความ

เข้าใจทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศ มีความเกี่ยวข้องกันอย่างมีนัยสำคัญ กับการออกแบบสิ่งแวดล้อม

จากงานวิจัยดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า การออกแบบสถานที่ นั้น บรรณารักษ์เป็นผู้เกี่ยวข้อง โดยตรงที่จะออกแบบได้อย่างเหมาะสม จำเป็นต้องมีความรู้ทางด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศ

4.2.2 ด้านครุภัณฑ์

4.2.3 ด้านการบริหารงาน เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่จะช่วยให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ได้ มีผู้ได้กล่าวไว้หลายท่าน ดังนี้

แฮริส (Harris. 1982 : 351-352) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณสมบัติของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า บรรณารักษ์ในห้องสมุดมหาวิทยาลัย ต้องมีคุณสมบัติที่สำคัญอย่างยิ่ง ดังนี้ คือ ใฝ่รู้ รู้จักปรับคน ปรับงานอันดี ให้ความร่วมมือกับผู้อื่น มีความสุภาพอ่อนน้อมและถ่อมตน และเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา

เซ็ง (Tzeng. 1991 : 3545-A) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ใช้ห้องสมุดต่อมาตรฐานของบุคลากรห้องสมุดโรงเรียนในไต้หวัน ผลการวิจัยพบว่า คุณสมบัติที่บรรณารักษ์ห้องสมุดควรมี คือ ความรับผิดชอบ มีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะจัดห้องสมุดได้ มีความสามารถในการสอนการใช้ห้องสมุด เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการใช้ห้องสมุด สามารถค้นคว้าด้วยตนเองได้

ลิตเติล (Little. 1994 : 782-A) ได้ศึกษากลยุทธ์ในการดำเนินงานห้องสมุด : กรณีตัวอย่างจากห้องสมุด New South Wales Tafe มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษายุทธศาสตร์ในการจัดการห้องสมุด โดยทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูล สัมภาษณ์ และสำรวจความคิดเห็นของคณะกรรมการวิจัยพบว่า ความสำเร็จของกลยุทธ์ในการดำเนินงาน ขึ้นอยู่กับผู้นำ หรือ ผู้บริหารเป็นศูนย์กลาง ของผู้ร่วมงาน การสื่อสาร การขยายแผนงานและโครงการ หมายความว่า คณะทำงานทั้งหมดมีความสัมพันธ์ กับ โครงสร้างขององค์การ มีการอบรม และการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ

จากงานวิจัยดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า การบริหารงานห้องสมุดที่จะประสบความสำเร็จ นั้น บรรณารักษ์จะต้องมีคุณสมบัติที่สำคัญ คือ เป็นผู้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน การปรับตัวที่ดี มีความสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน มีความรู้เฉพาะสาขาวิชา สามารถสอนผู้ใช้บริการให้สามารถค้นคว้าได้ด้วยตนเอง และที่สำคัญ คือ จะต้องทำงานร่วมกันเป็นคณะ มีการประสานแผนงานและโครงการ โดยมีผู้บริหารให้คำแนะนำและช่วยเหลือ

4.2.4 **วัสดุสิ่งพิมพ์ในการให้บริการสื่อสิ่งพิมพ์** นั้นมีผู้วิจัยหลายท่าน ได้ศึกษา ปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อการอ่านของประชาชน ดังนี้

ลิว (Liu. 1992 : 42-43) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการอ่าน ประกอบด้วย ภูมิหลังทางครอบครัว การกระตุ้นจากครอบครัว เวลาที่ใช้สำหรับอ่าน ความวิตกกังวล มโนทัศน์แห่งตน ความเชื่ออำนาจในตน แรงจูงใจในการเรียน โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนระดับไฮสกูล เป็นชาย 846 คน เป็นหญิง 1,003 คน ผลการวิจัยพบว่า ภูมิหลังทางครอบครัว มโนทัศน์แห่งตน ความเชื่ออำนาจในตน และเวลาที่ใช้สำหรับการอ่าน มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการอ่าน ส่วนแรงกระตุ้นจากครอบครัวและแรงจูงใจในการเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการอ่าน แต่ทั้งสองตัวแปรมีความสัมพันธ์กับเวลาที่ใช้สำหรับการอ่าน ส่วนความวิตกกังวลไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการอ่าน

ลี (Lee. 1992 : 405-409) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่าง สภาพแวดล้อมทางครอบครัว ที่มีผลต่อการพัฒนาการ การอ่านออกเขียนได้ของเด็ก กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองของเด็กระดับอนุบาล จำนวน 45 คน และระดับประถมศึกษา จำนวน 40 คน ผลการวิจัยพบว่า บิดามารดาของเด็กทั้ง 2 กลุ่ม ที่มีความสามารถในการอ่านสูง จะเป็นผู้สนับสนุนการอ่านให้กับเด็ก มากกว่า บิดามารดาของเด็กที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ และยังพบว่าเด็กอนุบาลที่อ่านได้ดีกว่า จะมีบุคคลใกล้ชิดที่ชอบอ่าน มีอุปกรณ์ที่สนับสนุนการอ่าน ส่วนเด็กระดับประถมศึกษาจะสนใจในการอ่านได้ดีเพราะมีบิดามารดาเป็นผู้ฟังเด็กอ่านบ่อยครั้ง หรือ บิดามารดาที่เอาใจใส่การอ่านของเด็ก

สเตลเทนแคมป์ (Steltenkamp. 1992 : 61-65) ได้ศึกษาทัศนคติและนิสัยการอ่านของนักเรียนระดับ ไฮสกูล โดยเกี่ยวข้องกับสิ่งที่อ่าน ความพอใจ สภาพแวดล้อมทางครอบครัว เพื่อน และโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ชอบอ่านสิ่งพิมพ์กันมาก ชอบอ่านนิตยสารกันมากที่สุด การได้รับการส่งเสริมการอ่านจากที่บ้านก็จะเป็นผู้ชอบอ่าน ความสนใจในการอ่านขึ้นอยู่กับประเภทของหนังสือ และความนิยมของเพื่อน ประสบการณ์การอ่านร่วมกับครอบครัว หรือ กับเพื่อน จะมีส่วนช่วยให้นักเรียนปรับตัวในเรื่องความต้องการการอ่านในห้องเรียน

จากผลการวิจัยดังกล่าว จึงกล่าวได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการอ่านของเด็ก ได้แก่ ภูมิหลังทางครอบครัว มโนทัศน์แห่งตน ความเชื่ออำนาจในตน เวลาที่ใช้สำหรับการอ่าน สภาพแวดล้อมทางครอบครัว ประเภทหนังสือ ความพอใจ และสภาพแวดล้อมของเพื่อนๆ ส่วนปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการอ่านของเด็ก ได้แก่ แรงกระตุ้นจากครอบครัว แรงจูงใจในการเรียน และความวิตกกังวล

4.2.5 ด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์

4.2.6 ด้านบริการ ในเรื่องการให้บริการสำหรับงานวิจัยที่ค้นพบนั้น เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ รูปแบบการจัดนิทรรศการ การส่งเสริมการรู้หนังสือ แรงจูงใจในการอ่าน และการให้บริการเชิงรุก ซึ่งจะได้นำมากล่าวไว้ ดังนี้

วอนแบค (Vonbeck. 1998 : 3998) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทของห้องสมุดประชาชนในประเทศสาธารณรัฐอัฟริกาใต้ เพื่อตอบสนองความต้องการรู้หนังสือของผู้ใหญ่ผิวดำในเขตเมือง และเป็นห้องสมุดที่ได้รับการคัดเลือกให้ศึกษาวิจัย เมื่อ 150 ปีที่แล้ว สิ่งที่ปรากฏที่สำคัญคือ ห้องสมุดประชาชนมีการพัฒนาประวัติศาสตร์ต่อการให้บริการ เพื่อให้บรรลุถึงความท้าทายของสังคมยุคใหม่ อัตราการรู้หนังสือของผู้ใหญ่ผิวดำดังกล่าว ทำให้เกิดความท้าทายขึ้นมา โดยการขยายการศึกษาแบบดั้งเดิม ห้องสมุดประชาชนอื่น จึงเริ่มหาทางให้บริการบรรลุถึงความท้าทายนี้ จึงได้มีการสนทนาดังเรื่องสาเหตุของอัตราส่วนการรู้หนังสือที่เพิ่มขึ้นในบรรดาผู้ใหญ่ผิวดำในเมือง มีการขยายวงการศึกษาให้กว้างออกไป โดยใช้ข้อมูลระดับชาติและระดับท้องถิ่น มีการนำเอกสารจาก สถาบันการวิจัยต่างๆ เอกสารวิชาการ และที่ปรึกษาเข้ามาเกี่ยวข้อง มีการสัมภาษณ์เพื่อให้เกิดความแน่ใจว่า การพัฒนาในปัจจุบันนี้ ส่วนมากปัญหาในการรู้หนังสือ มีผลมาจากสภาพทางภูมิศาสตร์ที่กำหนดไว้ มีการให้คำแนะนำใหม่ แปลความหมายใหม่ และยังให้คำแนะนำอีกว่า การบริการของห้องสมุดในระดับจังหวัดในอัฟริกาใต้ ควรใช้ความพยายามหลายๆ รูปแบบ และการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง กับการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมาใช้ห้องสมุด เพื่อรักษาสถาบันทางสังคม ที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน รวมทั้งองค์กรที่เกี่ยวข้อง จะต้องสนับสนุนอย่างชัดเจน และสาขาที่เกี่ยวข้อง จะต้องทำการวิจัยต่อไป

แบลค (Black. 1998 : Online) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้สูงอายุในการได้รับการบริการเชิงรุกของห้องสมุดประชาชน แวดลส์ เวิร์ธ (Wadsworth Public Library) ในรัฐโอไฮโอ ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นการศึกษาเพื่อการวางแผนปรับปรุงการบริการเชิงรุกในอนาคต โดยวิธีแจกแบบสอบถามไปยังผู้ใช้บริการห้องสมุดจำนวน 350 คน ในสถานที่ดูแลรักษาผู้สูงอายุ 1 แห่ง ห้องเช่าสำหรับผู้สูงอายุ 4 แห่ง สถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุ 1 แห่ง ศูนย์ดูแลผู้สูงอายุ 1 แห่ง และผู้ใช้สูงอายุทั่วไปที่ได้รับการส่งหนังสือถึงบ้าน แบบสอบถามได้รับการออกแบบเพื่อให้ ผู้สูงอายุได้รับรู้ถึงบริการของห้องสมุด เหตุผลของการใช้บริการดังกล่าว ประเภทของหนังสือ และ เทปวีดิทัศน์ที่ผู้สูงอายุนิยมใช้ ตลอดจนคุณสมบัติของบุคลากรห้องสมุด และ ประเภทบริการที่ผู้สูงอายุต้องการ แบบสอบถามได้รับการตอบกลับ 68 ชุด คิดเป็นร้อยละ 18 มีรายงานว่าประเภทหนังสือนวนิยายที่ผู้หญิงให้ความนิยมสูงสุด คือ ประเภทนวนิยายรักร้อยละ 27 นวนิยายแนวลึกลับร้อยละ 26 และนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ร้อยละ 23 ประเภทสารคดีที่ผู้หญิง

ให้ความนิยมสูงสุด คือ ชีวประวัติร้อยละ 20 ประวัติศาสตร์ร้อยละ 18 และท่องเที่ยวร้อยละ 16 สำหรับหนังสือประเภทนวนิยายที่ผู้ชายให้ความนิยมสูงสุด คือ นวนิยายตะวันตกร้อยละ 29 นวนิยายลึกลับร้อยละ 29 นวนิยายประวัติศาสตร์ และ นวนิยายรักร้อยละ 19 ประเภทสารคดีที่ผู้ชายให้ความนิยมสูงสุด คือ ท่องเที่ยวร้อยละ 24 ศิลปะและชีวประวัติร้อยละ 12

จากการวิจัยดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า ด้านบริการ นั้น ส่วนการส่งเสริมการรู้หนังสือนั้น ควรขยายให้กว้างขวางขึ้น โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา และ ควรสนับสนุนการทำวิจัย เพื่อหารูปแบบการให้บริการ พร้อมทั้งศึกษาวิจัยความพึงพอใจของผู้สูงอายุ ในการเข้ารับบริการเชิงรุกของห้องสมุดประชาชนเกี่ยวกับเหตุผลของการให้บริการดังกล่าว ประเภทของหนังสือ เทปวีดิทัศน์

ที่ผู้สูงอายุนิยมใช้ คุณสมบัติของบุคลากรห้องสมุด

4.2.7 ด้านกิจกรรม ในเรื่องของการจัดกิจกรรม สำหรับงานวิจัยที่ค้นพบนั้น เป็นเรื่องเกี่ยวกับ การจัดนิทรรศการงานแสดงหนังสือ และการจัดห้องสมุดเคลื่อนที่ ดังนี้

คอนเนล (Connell. 1996 : 1724) ได้ศึกษาสภาพของการจัดนิทรรศการในห้องสมุดประชาชนพบว่าโปรแกรมการจัดนิทรรศการของห้องสมุดในช่วง 20 ปี ที่ผ่านมา ได้เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ การจัดนิทรรศการ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดแสดงหนังสือ ได้ศึกษาในขอบเขตของรูปแบบ และ การนำเสนอ งานวิจัยได้ให้คำจำกัดความของการจัดนิทรรศการห้องสมุดประชาชน ความขัดแย้งของนิทรรศการในปัจจุบัน และ บทสรุป ความสำคัญและนโยบายของนิทรรศการแง่มุมที่ถูกรื้อถอนของนโยบายการจัดนิทรรศการ การเปรียบเทียบงานวิจัย นิทรรศการห้องสมุดมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า การจัดนิทรรศการห้องสมุดประชาชนที่ทำหายในอนาคต จำเป็นต้องมีการชี้แจง การระดมทุนขึ้นตอนการทำงาน พร้อมรายละเอียด เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน

อตุติ และ ไอโคจา-โอดองโก (Atuti & Ikoja – Odongo. 1999 : 36-42) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการประเมิน โครงการห้องสมุดเคลื่อนที่ที่ใช้ธูฐเป็นพาหนะในเขตการิสตา ทางตะวันออกเฉียงเหนือของเคนยา ซึ่งเป็นการดำเนินงานของหอสมุดแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความเป็นไปได้ของโครงการนำร่องที่ชื่อว่า CLS (Camel Library Service) ต่อวิถีชีวิตของคนเลี้ยงสัตว์ที่มีชีวิตเร่ร่อนในทะเลทราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์เอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ SPSS โดยได้สรุปผลการวิจัยว่า การใช้สัตว์ในการนำบริการห้องสมุดไปสู่ชุมชน เป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่ประสบผลสำเร็จ โครงการ CLS เป็นช่องทางที่มีประสิทธิภาพสูง และสามารถขยายบริการต่อไปได้ ผลการวิจัยที่น่าสนใจพบว่า ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นเด็ก

นักเรียนชาย อายุของผู้ใช้บริการสูงสุด คือ อายุระหว่าง 14 ปี หรือต่ำกว่า ในด้านอาชีพของผู้ใช้ จะเป็นนักเรียนและนักศึกษาร้อยละ 76.2 ผู้ใช้แรงงาน และ คนว่างงานประเภทละร้อยละ 2.5 ในด้านเหตุผลของการใช้ ใช้เพื่อการศึกษาร้อยละ 65 ใช้เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทั่วไปร้อยละ 17.5 ใช้เพื่อพักผ่อนหย่อนใจร้อยละ 12.5 ในด้านความพึงพอใจของผู้ใช้นั้น ผู้ใช้บริการมีความคิดเห็นว่า หนังสือให้บริการมีจำนวนน้อย หนังสือไม่ตรงกับความต้องการ และล่าสมัย

จากการวิจัยดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า ในส่วนของการจัดนิทรรศการ ควรมีขั้นตอนการดำเนินงานตามรายละเอียด การให้บริการห้องสมุดเคลื่อนที่โดยใช้อุฐูเป็นพาหนะ ก็เป็นทางเลือกหนึ่งที่ประสบผลสำเร็จ การบริการดังกล่าวเหมาะที่จะใช้พื้นที่แห้งแล้ง เช่น ทะเลทราย เป็นต้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดห้องสมุดประชาชนเพื่อส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย : กรณีศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยบุคคล 3 กลุ่ม

1.1 กลุ่มประชากร ประกอบด้วย (1) กลุ่มผู้ใช้บริการ จำนวน 652,133 คน(สำนักงานจังหวัดกาญจนบุรี 2552) (2) กลุ่มบรรณารักษ์ จำนวน 13 คน (3) กลุ่มผู้อำนวยการศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ รวมเป็น 14 คน

ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรแต่ละกลุ่ม ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1.1.1 **ผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน** ผู้วิจัยสำรวจข้อมูลประชากรผู้ใช้บริการ โดยติดต่อสอบถามข้อมูลประชากร ณ สำนักงานทะเบียนราษฎร จังหวัดกาญจนบุรี แยกเป็นแต่ ละอำเภอว่ามีประชากรจำนวนเท่าไร ผลปรากฏว่า อำเภอเมืองกาญจนบุรี จำนวน 89,263 คน อำเภอท่าม่วง จำนวน 103,742 คน อำเภอด่านมะขามเตี้ย จำนวน 30,162 คน อำเภอพนมทวน จำนวน 42,389 คน อำเภอท่ามะกา จำนวน 89,713 คน อำเภอห้วยกระเจา จำนวน 33,093 คน อำเภอไทรโยค จำนวน 47,335 คน อำเภอทองผาภูมิ จำนวน 52,010 คน อำเภอศรีสวัสดิ์ จำนวน 23,354 คน อำเภอสังขละบุรี จำนวน 19,038 คน อำเภอปอพลอย จำนวน 45,378 คน อำเภอเลาขวัญ จำนวน 50,903 คน อำเภอหนองปรือ จำนวน 25,753 คน ซึ่งทั้งหมดดังกล่าวถือเป็นประชากรที่มีโอกาสเป็นผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน

1.1.2 บรรณารักษ์ ได้จากบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุดประชาชนที่ ปฏิบัติงาน ห้องสมุดประชาชนอำเภอทั้ง 13 อำเภอ ของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และ การศึกษาตามอัธยาศัย รวม 13 คน

1.1.3 ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และ อำเภอ ได้จากการบรรจุแต่งตั้งให้เป็นผู้บริหาร จากสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัย รวมทั้งหมด 14 คน

1.2 การดำเนินการ เลือกกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้ใช้บริการ สุ่มได้จากตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จาก ประชากรที่กำหนดให้ ของ (Robert V. Krejcie และ Earyie W. Morgan 1970) ซึ่งได้คำนวณ และ สร้างตารางสำเร็จสำหรับหาขนาดของตัวอย่างที่เหมาะสมในการวิจัย จากจำนวนประชากรขนาด ต่างๆกัน (ตารางที่แนบในภาคผนวก ง) จากการสำรวจจำนวนประชากรผู้ใช้บริการห้องสมุด ประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี มีจำนวนทั้งสิ้น 652,133 คน การสุ่มกลุ่มตัวอย่างจึงเท่ากับ 384 คน และใช้วิธีสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ผู้ที่เข้ามาใช้บริการห้องสมุดประชาชนที่ถูก เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในช่วงเวลาที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล

1.2.1 การสุ่มกลุ่มตัวอย่างผู้ใช้บริการ มี ดังนี้ (สำนักงานจังหวัดกาญจนบุรี : 2552)

- 1) แบ่งพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี ออกเป็น 4 เขตการศึกษา คือ
 - (1) เขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 ได้แก่ อำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอน้ำมวง อำเภอด่านมะขามเตี้ย
 - (2) เขตพื้นที่การศึกษา เขต 2 ได้แก่ อำเภอพนมทวน อำเภอท่ามะกา อำเภอห้วยกระเจา
 - (3) เขตพื้นที่การศึกษา เขต 3 ได้แก่ อำเภอไทรโยค อำเภอทองผาภูมิ อำเภอศรีสวัสดิ์ อำเภอสังขละบุรี
 - (4) เขตพื้นที่การศึกษา เขต 4 ได้แก่ อำเภอบ่อพลอย อำเภอเลาขวัญ อำเภอหนองปรือ
- 2) สุ่ม อำเภอในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาที่แบ่งไว้ โดยวิธีการสุ่มตามกลุ่ม และสุ่มเพียงกลุ่มละ 2 อำเภอ และอีก 1 อำเภอจากเขตที่ 4 ได้อำเภอที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้
 - (1) เขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 ได้แก่ อำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอน้ำมวง
 - (2) เขตพื้นที่การศึกษา เขต 2 ได้แก่ อำเภอพนมทวน อำเภอห้วยกระเจา
 - (3) เขตพื้นที่การศึกษา เขต 3 ได้แก่ อำเภอไทรโยค อำเภอทองผาภูมิ

(4) เขตพื้นที่การศึกษา เขต 4 ได้แก่ อำเภอบ่อพลอย

ทั้งนี้ได้คำนวณจากสัดส่วนของประชากรแต่ละอำเภอ ดังนี้

1. อำเภอเมืองกาญจนบุรี คำนวณกลุ่มตัวอย่างได้ตามสูตร

$$384 \times 89,263 \div 413,210 = 82 \text{ คน}$$

2. อำเภอท่าม่วง คำนวณกลุ่มตัวอย่างได้ตามสูตร

$$384 \times 103,742 \div 413,210 = 96 \text{ คน}$$

3. อำเภอพนมทวน คำนวณกลุ่มตัวอย่างได้ตามสูตร

$$384 \times 42,389 \div 413,210 = 40 \text{ คน}$$

4. อำเภอห้วยกระเจา คำนวณกลุ่มตัวอย่างได้ตามสูตร

$$384 \times 33,093 \div 413,210 = 31 \text{ คน}$$

5. อำเภอไทรโยค คำนวณกลุ่มตัวอย่างได้ตามสูตร

$$384 \times 47,335 \div 413,210 = 44 \text{ คน}$$

6. อำเภอทองผาภูมิ คำนวณกลุ่มตัวอย่างได้ตามสูตร

$$384 \times 52,010 \div 413,210 = 49 \text{ คน}$$

7. อำเภอบ่อพลอย คำนวณกลุ่มตัวอย่างได้ตามสูตร

$$384 \times 45,378 \div 413,210 = 42 \text{ คน}$$

หลังจากนั้นผู้วิจัยสุ่มกลุ่มตัวอย่างแต่ละอำเภอ โดยสุ่มแบบบังเอิญผู้มาใช้บริการห้องสมุดประชาชนในแต่ละอำเภอในช่วงเวลาที่ผู้วิจัยไปเก็บข้อมูล ณ ห้องสมุดประชาชนอำเภอนั้นๆ ตามจำนวน ดังนี้

1. อำเภอเมืองกาญจนบุรี สุ่มได้ 82 คน

2. อำเภอท่าม่วง สุ่มได้ 96 คน

3. อำเภอพนมทวน สุ่มได้ 40 คน

4. อำเภอห้วยกระเจา สุ่มได้ 31 คน

5. อำเภอไทรโยค สุ่มได้ 44 คน

6. อำเภอทองผาภูมิ สุ่มได้ 49 คน

7. อำเภอบ่อพลอย สุ่มได้ 42 คน

รวมทั้งสิ้น 384 คน

กลุ่มที่ 2 กลุ่มบรรณารักษ์ห้องสมุดอำเภอ จำนวน 13 คน

ผู้วิจัยศึกษาจากประชากรทั้งหมด จำนวน 13 คน

กลุ่มที่ 3 กลุ่มผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
จังหวัด และอำเภอ จำนวน 14 คน ผู้วิจัยศึกษาจากประชากรทั้งหมด

เพราะฉะนั้น จำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. กลุ่มผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนอำเภอ จำนวน 384 คน
2. กลุ่มบรรณารักษ์ จำนวน 13 คน
3. กลุ่มผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด

และอำเภอ รวมเป็น 14 คน

2. เครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัย
สร้างขึ้นเอง ซึ่งประกอบด้วย

- 2.1 แบบสอบถามสำหรับผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน
- 2.2 แบบสอบถามสำหรับบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุด
- 2.3 แบบสอบถามสำหรับผู้ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม

อัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ ในการดำเนินการสร้างแบบสอบถามนั้น ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

2.3.1 ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานที่เกี่ยวข้องทั้งใน และ
ต่างประเทศ ในเรื่องเกี่ยวกับสภาพ และปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชน ความต้องการของ
ประชาชนต่อรูปแบบการจัดห้องสมุดประชาชน และความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องต่อแนวทางการ
จัดห้องสมุดประชาชน

2.3.2 นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 3.1 มาสร้างเป็นแบบสอบถาม โดยบรรจุข้อกระทง
คำถามซึ่งคาดว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในการวิจัย ครั้งนี้ แบ่งเป็นแบบสอบถาม 3 ชุด
ได้แก่ 1. แบบสอบถามสำหรับผู้ใช้บริการ 2. แบบสอบถามสำหรับบรรณารักษ์ 3. แบบสอบถาม
สำหรับผู้ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ

รายละเอียดของแบบสอบถามแต่ละชุด

1) แบบสอบถามสำหรับผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน แบ่งเป็น 3 ตอน
ดังนี้

(1) เป็นข้อคำถามถามเพื่อให้ได้ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บริการ เป็นแบบ
เลือกตอบ และเติมข้อความลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

(2) เป็นข้อคำถามถามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการต่อสภาพ และความต้องการในการจัดห้องสมุดประชาชน เป็นแบบเลือกตอบ

(3) เป็นข้อคำถามถามเกี่ยวกับปัญหาที่ผู้ใช้บริการพบเกี่ยวกับห้องสมุดประชาชน เป็นแบบเลือกตอบ

2) แบบสอบถามสำหรับบรรณารักษ์ แบ่งเป็น 4 ตอน คือ

(1) เป็นข้อคำถามถามเพื่อให้ได้ข้อมูลทั่วไปของบรรณารักษ์ เป็นแบบเลือกตอบ และเติมข้อความลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

(2) เป็นข้อคำถามถาม ความคิดเห็นต่อสภาพในการจัดห้องสมุดประชาชน เป็นแบบเลือกตอบ

(3) เป็นข้อคำถามถามปัญหาที่พบในการจัดห้องสมุดประชาชน เป็นแบบเลือกตอบ

(4) เป็นข้อคำถามถามความคิดเห็นต่อแนวทาง การจัดห้องสมุดประชาชน เป็นแบบเลือกตอบ

3) แบบสอบถามสำหรับผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาครอบครัว และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

(1) เป็นข้อคำถามข้อมูลทั่วไปของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาครอบครัว และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ เป็นแบบเลือกตอบ และเติมข้อความลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

(2) เป็นข้อคำถามความคิดเห็นต่อสภาพในการจัดห้องสมุดประชาชน เป็นแบบเลือกตอบ

(3) เป็นข้อคำถาม ปัญหาที่พบในการจัดห้องสมุดประชาชน เป็นแบบเลือกตอบ

(4) เป็นข้อคำถามความคิดเห็นต่อแนวทาง การจัดห้องสมุดประชาชน เป็นแบบเลือกตอบ

2.3.3 นำแบบสอบถาม ไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อปรับแก้ไขก่อนนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไข

2.3.4 นำแบบสอบถาม ที่แก้ไขแล้วไปขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 4 ท่าน ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นนำมาปรับปรุง

2.3.5 นำแบบสอบถามฉบับดังกล่าว ไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายกันกับกลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนอำเภอเลาขวัญ จำนวน 30 คน บรรณารักษ์

ห้องสมุด อำเภอปากท่อ อำเภอบ้านโป่ง อำเภอด่านช้าง อำเภอบางบาล และเขตบางรัก จำนวน 5 คน และ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอปากท่อ อำเภอบ้านโป่ง อำเภอด่านช้าง อำเภอบางบาล และเขตบางรัก จำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาถึงความเข้าใจของผู้ตอบว่าตรงกับจุดมุ่งหมายที่ผู้วิจัยต้องการถามหรือไม่และให้กลุ่มทดลองเสนอความคิดเห็นอื่นๆเพิ่มเติม

2.3.6 นำแบบสอบถามดังกล่าว มาหาค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's alpha coefficient) ดังนี้

1) ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ ต่อสภาพในการจัดห้องสมุดประชาชน มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.98 และความต้องการต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชน มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.98

2) ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ ต่อสภาพในการจัดห้องสมุดประชาชน มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.62 และต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชน มีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.97

3) ความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ ต่อสภาพในการจัดห้องสมุดประชาชน มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.94 และต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชน มีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.95

2.3.7 ปรับปรุงแบบสอบถาม ตามข้อเสนอแนะจากการทดลองใช้ และจัดทำสำเนาเพื่อใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างวันที่ 1-31 สิงหาคม 2553 โดยแจกแบบสอบถามสำหรับผู้ให้บริการ จำนวน 384 คน เก็บได้ข้อมูลนำมาวิเคราะห์ ได้จำนวน 384 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 แบบสอบถามสำหรับบรรณารักษ์ห้องสมุด/เจ้าหน้าที่ห้องสมุด จำนวน 13 ชุด เก็บได้ข้อมูลนำมาวิเคราะห์ได้ 13 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 แบบสอบถามสำหรับผู้ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยประจำอำเภอ และผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด จำนวน 14 ชุด เก็บได้ข้อมูลนำมาวิเคราะห์ได้ 14 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS – X มีลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้

4.1 แบบสอบถามสำหรับผู้ให้บริการ

4.1.1 นำข้อมูลที่ได้จากตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บริการ นำมาวิเคราะห์หาค่าความถี่ และค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบของตารางและความเรียง

4.1.2 นำข้อมูลจากตอนที่ 2 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพในการจัดห้องสมุดประชาชน และ ความต้องการของประชาชนต่อรูปแบบการจัดห้องสมุดประชาชน มาแจกแจงเป็นความถี่ตามระดับคะแนนของลิเคิร์ต (Likert's scale) โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดค่าคะแนนเฉลี่ยในการแปลความหมายไว้ดังต่อไปนี้

คะแนน 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็น/ต้องการมากที่สุด

คะแนน 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความคิดเห็น/ต้องการมาก

คะแนน 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความคิดเห็น/ต้องการปานกลาง

คะแนน 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความคิดเห็น/ต้องการน้อย

คะแนน 0.50 – 1.49 หมายถึง มีความคิดเห็น/ต้องการน้อยที่สุด

4.1.3 นำข้อมูลจากตอนที่ 3 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชนมาแจกแจงเป็นความถี่ หาค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

4.2 แบบสอบถามบรรณารักษ์

4.2.1 นำข้อมูลจากตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลทั่วไปของบุคคลมาจำแนกเป็นหมวดหมู่ หาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

4.2.2 นำข้อมูลจากตอนที่ 2 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อสภาพในการจัดห้องสมุดประชาชนมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

4.2.3 นำข้อมูลจากตอนที่ 3 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชนมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

4.2.4 นำข้อมูลจากตอนที่ 4 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อรูปแบบการจัดห้องสมุดประชาชน มาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และหาค่าเฉลี่ย นำเสนอในรูปตารางและความเรียง

4.3 แบบสอบถามผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาครอบครัวและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ

4.3.1 นำข้อมูลจากตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลทั่วไปของบุคคลมาจำแนกเป็นหมวดหมู่ หาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

4.3.2 นำข้อมูลจากตอนที่ 2 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อสภาพในการจัดห้องสมุดประชาชนมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และหาค่าเฉลี่ย นำเสนอในรูปตารางและความเรียง

4.3.3 นำข้อมูลจากตอนที่ 3 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชนมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และหาค่าเฉลี่ย นำเสนอในรูปตารางและความเรียง

4.3.4 นำข้อมูลจากตอนที่ 4 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชน มาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และหาค่าเฉลี่ย นำเสนอในรูปตารางและความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเฉลี่ย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี

ตอนที่ 3 ความต้องการของผู้ใช้บริการต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาครอบครัว และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ และ บรรณารักษ์ต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี

ตอนที่ 5 การนำเสนอรูปแบบการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บริการ

ตารางที่ 4.1 ค่าร้อยละของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน

รายการ	จำนวน (n = 384)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	158	41.1
หญิง	226	58.9
2. อายุ		
น้อยกว่า 30 ปี	62	16.1
18-25 ปี	109	28.4
26-35 ปี	95	24.7
36-45 ปี	76	19.8
46-55 ปี	34	8.9
56-60 ปี	5	1.3
มากกว่า 61 ปี	3	0.8
3. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	27	7
มัธยมศึกษาตอนต้น	92	24
มัธยมศึกษาตอนปลาย	131	34.1
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช)	12	3.1
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	18	4.7
ปริญญาตรี	100	26
สูงกว่าปริญญาตรี	4	1

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (n = 384)	ร้อยละ
4. ห้องสมุดประชาชนที่ท่านใช้บริการ		
อำเภอเมืองกาญจนบุรี	82	21.4
อำเภอดำม่วง	40	10.4
อำเภอพนมทวน	44	11.5
อำเภอห้วยกระเจา	49	12.8
อำเภอไทรโยค	96	25
อำเภอบ่อพลอย	31	8.1
อำเภอทองผาภูมิ	42	10.9
5. สถานภาพการเป็นสมาชิกห้องสมุด		
เป็นสมาชิก	226	58.9
ไม่เป็นสมาชิก	158	41.1
6. อาชีพ		
รับราชการ	67	17.4
เกษตรกรกรรม	59	15.4
ค้าขาย	19	4.9
หน่วยงาน/องค์กรเอกชน	57	14.8
รับจ้าง	116	30.2
อื่นๆ	66	17.2

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่า ผู้ใช้บริการที่ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 384 คน เป็นเพศชาย จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 41.1 เพศหญิง จำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 58.9 ด้านอายุ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง อายุ 18 - 25 ปี (ร้อยละ 28.4) รองลงมา มีอายุ 26 - 35 ปี (ร้อยละ 24.7) และอายุ 36 - 45 ปี (ร้อยละ 19.8) ตามลำดับ ด้านระดับการศึกษา ส่วนใหญ่จบ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ร้อยละ 34.1) รองลงมา ระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 26.0) และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 24.0) ใช้บริการที่ห้องสมุดอำเภอ อำเภอเมืองกาญจนบุรีจำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 21.4 อำเภอดำม่วงจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.4 อำเภอพนมทวน จำนวน 44

คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 อำเภอห้วยกระเจา จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 12.8 อำเภอไทรโยค จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 8.1 อำเภอบ่อพลอย จำนวน 42 คนคิดเป็นร้อยละ 10.9 ด้าน สถานภาพการเป็นสมาชิกห้องสมุด ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกห้องสมุด (ร้อยละ 58.9) ด้านอาชีพ ส่วนใหญ่มีรับจ้าง (ร้อยละ 30.2) รองลงมามีอาชีพรับราชการ(ร้อยละ 17.4) และอาชีพเกษตรกร (ร้อยละ 15.4)

ตารางที่ 4.2 ค่าร้อยละของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัด และ อำเภอ

รายการ	จำนวน (n=14)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	10	71.4
หญิง	4	28.6
2. วุฒิการศึกษาสูงสุด		
อนุปริญญา	-	-
ปริญญาตรี	5	35.7
ปริญญาโท	9	64.3
ปริญญาเอก	-	-
3. ประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหาร		
1-5 ปี	4	28.6
6-10 ปี	1	7.1
11-15 ปี	3	21.4
16-20 ปี	1	7.1
21 ปีขึ้นไป	5	35.7
4. ตำแหน่งหน้าที่		
ผู้อำนวยการศูนย์ กศน.อำเภอ	13	92.9
ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัด	1	7.1

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (n=14)	ร้อยละ
5. สถานที่ปฏิบัติงาน		
สำนักงาน กศน.จังหวัดกาญจนบุรี	1	7.1
กศน.อำเภอสังขละบุรี	1	7.1
กศน.อำเภอเมืองกาญจนบุรี	1	7.1
กศน.อำเภอหนองปรือ	1	7.1
กศน.อำเภอพนมทวน	1	7.1
กศน.อำเภอศรีสวัสดิ์	1	7.1
กศน.อำเภอด่านมะขามเตี้ย	1	7.1
กศน.อำเภอท่ามะกา	1	7.1
กศน.อำเภอท่าม่วง	1	7.1
กศน.อำเภอบ่อพลอย	1	7.1
กศน.อำเภอท่ายาง	1	7.1
กศน.อำเภอท่ามะกา	1	7.1
กศน.อำเภอด่านมะขามเตี้ย	1	7.1
กศน.อำเภอไทรโยค	1	7.1
กศน.อำเภอเลาขวัญ	1	7.1
กศน.อำเภอทองผาภูมิ	1	7.1
กศน.อำเภอห้วยกระเจา	1	7.1

จากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่า ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและอำเภอที่ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 14 คน เป็นเพศชาย จำนวน 10 คน (ร้อยละ 71.4) เพศหญิง จำนวน 4 คน (ร้อยละ 28.6) มีวุฒิการศึกษาสูงสุด ระดับปริญญาตรี จำนวน 5 คน (ร้อยละ 35.7) ระดับปริญญาโท จำนวน 9 คน (ร้อยละ 64.3) มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหาร ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ 21 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 35.7) รองลงมา 1-5 ปี (ร้อยละ 28.6) และ 11-15 ปี (ร้อยละ 21.4) มีตำแหน่งหน้าที่ เป็นผู้อำนวยการศูนย์ กศน.อำเภอ จำนวน 13 คน (ร้อยละ 92.9) ผู้อำนวยการศูนย์ กศน.จังหวัด จำนวน 1 คน (ร้อยละ 7.1) สถานที่ปฏิบัติงาน ปฏิบัติงาน ณ สำนักงาน กศน.จังหวัดกาญจนบุรี กศน.อำเภอสังขละบุรี กศน.อำเภอเมืองกาญจนบุรี กศน.อำเภอหนองปรือ กศน.อำเภอพนมทวน กศน.อำเภอศรีสวัสดิ์ กศน.อำเภอท่าม่วง

กศน.อำเภอบ่อพลอย กศน.อำเภอท่ามะกา กศน.อำเภอด่านมะขามเตี้ย กศน.อำเภอไทรโยค กศน.อำเภอเลาขวัญ กศน.อำเภอทองผาภูมิ และกศน.อำเภอห้วยกระเจา อำเภอละจำนวน 1 คน

ตารางที่ 4.3 ค่าร้อยละของบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุด

รายการ	จำนวน (n=13)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	2	15.4
หญิง	11	84.6
2. วุฒิกการศึกษาสูงสุด		
อนุปริญญา	-	-
ปริญญาตรี	13	100
ปริญญาโท	-	-
ปริญญาเอก	-	-
3. ประสบการณ์ในการเป็นบรรณารักษ์		
1-5 ปี	7	53.8
6-10 ปี	3	23.1
11-15 ปี	-	-
16-20 ปี	-	-
21 ปีขึ้นไป	3	23.1
4. ตำแหน่งหน้าที่		
บรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุด	13	100
อาจารย์/ครู	-	-
5. ห้องสมุดประชาชนที่ท่านปฏิบัติงาน		
อำเภอเมืองกาญจนบุรี	1	7.7
อำเภอด่านมะขามเตี้ย	1	7.7
อำเภอท่าม่วง	1	7.7
อำเภอท่ามะกา	1	7.7
อำเภอบ่อพลอย	1	7.7

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (n=13)	ร้อยละ
อำเภอหนองปรือ	1	7.7
อำเภอไทรโยค	1	7.7
อำเภอทองผาภูมิ	1	7.7
อำเภอสังขละบุรี	1	7.7
อำเภอศรีสวัสดิ์	1	7.7
อำเภอ ห้วยกระเจา () อำเภอเลาขวัญ	1	7.7
อำเภอพนมทวน	1	7.7

จากตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่า บรรณารักษ์ที่ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 14 คน เป็นเพศชาย จำนวน 2 คน (ร้อยละ 15.4) เพศหญิง จำนวน 11 คน (ร้อยละ 84.6) มีวุฒิการศึกษา สูงสุดระดับปริญญาตรี จำนวน 13 คน (ร้อยละ 100) ด้านประสบการณ์ในการเป็นบรรณารักษ์ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ 1-5 ปี (ร้อยละ 53.8) รองลงมา 6-10 ปี (ร้อยละ 23.1) และ 21 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 23.1) มีตำแหน่งเป็นบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุด จำนวน 13 คน (ร้อยละ 100) สถานที่ปฏิบัติงาน ปฏิบัติงาน ณ กศน.อำเภอสังขละบุรี กศน.อำเภอเมืองกาญจนบุรี กศน.อำเภอหนองปรือ กศน.อำเภอพนมทวน กศน.อำเภอศรีสวัสดิ์ กศน.อำเภอม่วงสามสิบ กศน.อำเภอบ่อพลอย กศน.อำเภอท่ามะกา กศน.อำเภอด่านมะขามเตี้ย กศน.อำเภอไทรโยค กศน.อำเภอเลาขวัญ กศน.อำเภอทองผาภูมิ และกศน.อำเภอห้วยกระเจา อำเภอละจำนวน 1 คน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาครอบครัวและ
การศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ และบรรณารักษ์ต่อสภาพและ
ปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี

สภาพ

2.1 ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการต่อ สภาพในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัด
กาญจนบุรี

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการต่อสภาพในการ
จัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านอาคารสถานที่

ด้านอาคารสถานที่	สภาพที่พบเห็นหรือปรากฏ		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. อาคารห้องสมุดตั้งอยู่ในศูนย์กลางชุมชน	4.07	0.80	มาก
2. อาคารห้องสมุดเป็นอาคารเอกเทศ	3.90	0.81	มาก
3. มีการตกแต่งสภาพภายนอกห้องสมุดให้ร่มรื่น	3.84	0.90	มาก
4. มีการตกแต่งภายในห้องสมุดน่าใช้บริการ	3.87	0.88	มาก
5. มีป้ายแสดงที่ตั้งอาคารห้องสมุดอย่างชัดเจน	3.90	0.90	มาก
6. มีที่จอดรถสำหรับผู้ใช้บริการ	3.67	0.96	มาก
7. มีทางเข้า – ออกห้องสมุดเพียงทางเดียว	3.66	1.06	มาก
8. มีพื้นที่ว่างสำหรับจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	3.71	0.98	มาก
รวมเฉลี่ย	3.83	0.64	มาก

จากตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อสภาพในการจัด
ห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านอาคารสถานที่ โดยภาพรวมรวมอยู่ในระดับมาก
และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้ออาคารห้องสมุดตั้งอยู่ใน
ศูนย์กลางชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.07$) รองลงมาได้แก่ อาคารห้องสมุดเป็นอาคารเอกเทศ(\bar{X}
= 3.90) และมีป้ายแสดงที่ตั้งอาคารห้องสมุดอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.90$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการต่อสภาพ
ในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด

ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด	สภาพ/ที่พบเห็นหรือปรากฏ		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. มีชั้น/ตู้วางหนังสือตามหมวดหมู่อย่างเพียงพอ	3.71	0.85	มาก
2. มีชั้นวางวารสาร นิตยสารอย่างเพียงพอ	3.60	0.84	มาก
3. มีชั้นวางจุลสารอย่างเพียงพอ	3.44	0.91	ปานกลาง
4. มีชั้นรับ-ฝากสิ่งของอย่างเพียงพอ	3.34	1.04	ปานกลาง
5. มีเครื่องรับโทรศัพท์ให้บริการ	3.52	1.06	มาก
6. มีคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ให้บริการ อย่างเพียงพอ	3.84	0.97	มาก
รวมเฉลี่ย	3.57	0.71	มาก

จากตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อสภาพในการจัด
ห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด โดยภาพรวมรวมอยู่ในระดับมาก
และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ โดยข้อ
คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ให้บริการอย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.84$)
รองลงมาได้แก่ มีชั้น/ตู้วางหนังสือตามหมวดหมู่อย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.71$) และ มีชั้นวางวารสาร
นิตยสาร อย่างเพียงพอ
($\bar{X} = 3.60$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการต่อสภาพในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านการบริหารงาน

ด้านการบริหารงาน	สภาพที่พบเห็นหรือปรากฏ		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. เจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีวิชาชีพทางบรรณารักษศาสตร์	4.08	0.87	มาก
2. มีแผนผังการจัดภายในห้องสมุด	3.63	0.88	มาก
3. มีป้ายประชาสัมพันธ์ สารระนำรู้	3.68	0.91	มาก
4. มีการกำหนดเวลาเปิด - ปิดห้องสมุดอย่างชัดเจน	3.99	0.88	มาก
5. มีการประชาสัมพันธ์ผ่านเครื่องมือสื่อสารอย่างสม่ำเสมอ	3.50	1.01	มาก
6. มีช่องทางให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานห้องสมุด	3.57	0.99	มาก
รวมเฉลี่ย	3.74	0.7	มาก

จากตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อ สภาพในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านการบริหารงาน โดยภาพรวมรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีวิชาชีพทางบรรณารักษศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.08$) รองลงมาได้แก่ มีการกำหนดเวลาเปิด - ปิดห้องสมุดอย่างชัดเจนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) และมีป้ายประชาสัมพันธ์ สารระนำรู้ ($\bar{X} = 3.68$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการต่อสภาพในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์

ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์	สภาพที่พบเห็นหรือปรากฏ		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. หนังสือความรู้ด้านการเมืองการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย	3.58	0.85	มาก
2. หนังสือความรู้ด้านสังคมและชุมชน	3.6	0.84	มาก
3. หนังสือความรู้ด้านเศรษฐกิจ	3.55	0.87	มาก
4. หนังสือความรู้ด้านการศึกษา	3.74	0.91	มาก
5. หนังสือความรู้ด้านศาสนา	3.57	0.91	มาก
6. หนังสือความรู้ด้านศิลปะ และวัฒนธรรม	3.59	0.92	มาก
7. หนังสือความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.55	0.96	มาก
8. หนังสือความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม	3.61	0.92	มาก
9. หนังสือความรู้ด้านการประกอบอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิต	3.80	0.90	มาก
10. หนังสือความรู้ด้านความเป็นพลเมืองดี	3.45	0.96	มาก
11. หนังสือความรู้ด้านบันเทิงและพักผ่อนหย่อนใจ	3.68	0.99	มาก
12. จัดหมวดหมู่หนังสืออย่างเป็นระบบและมีฐานข้อมูลในการสืบค้น	3.74	0.97	มาก
13. หนังสือต่าง ๆ อยู่ในสภาพดีไม่ชำรุด	3.76	0.90	มาก
รวมเฉลี่ย	3.63	0.69	มาก

จากตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อสภาพในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์ โดยภาพรวมรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 12 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ โดยข้อหนังสือความรู้ด้านการประกอบอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.80$) รองลงมาได้แก่หนังสือต่าง ๆ อยู่ในสภาพดีไม่ชำรุด ($\bar{X} = 3.76$) และหนังสือความรู้ด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.74$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการต่อสภาพ
ในการจัด ห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์

วัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์	สภาพที่พบเห็นหรือปรากฏ		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. มี สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับสารคดี	3.58	0.94	มาก
2. มี สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับศาสนา	3.45	0.92	ปานกลาง
3. มี สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับ การเมือง การปกครอง	3.42	0.97	ปานกลาง
4. มี สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับ การเกษตร และเทคโนโลยี	3.69	0.93	มาก
5. มี สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับการ ประกอบอาชีพ	3.76	0.95	มาก
6. มี สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับการ ทำอาหาร	3.63	0.98	มาก
7. มี สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับ ศิลปวัฒนธรรม	3.45	0.99	ปานกลาง
8. มี สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับ ประวัติศาสตร์	3.45	0.98	ปานกลาง
9. มี สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับภูมิ ปัญญาท้องถิ่น	3.52	0.96	มาก
10. มี สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับ คุณธรรม จริยธรรม	3.48	1.00	ปานกลาง
11. มีการสำรวจความต้องการของประชาชนเพื่อจัดหาสื่อ อิเล็กทรอนิกส์	3.47	1.01	ปานกลาง
12. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ทันสมัย	3.71	0.96	มาก
รวมเฉลี่ย	3.55	0.79	มาก

จากตารางที่ 4.8 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อสภาพในการจัด
ห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์ โดยภาพรวมรวมอยู่ในระดับมาก
และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 6 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 6 ข้อ โดยข้อสื่อ
อิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.76$) รองลงมาได้แก่ สื่อ
อิเล็กทรอนิกส์ทันสมัย ($\bar{X} = 3.71$) และมีสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับการเกษตร และเทคโนโลยี
($\bar{X} = 3.69$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการต่อ สภาพในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านบริการ

ด้านบริการ	สภาพ/ที่พบเห็นหรือปรากฏ		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ได้ประชาสัมพันธ์การบริการของห้องสมุดให้ประชาชน ได้ทราบอย่างกว้างขวาง	3.67	0.94	มาก
2. มีบริการสืบค้นข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์	3.79	0.95	มาก
3. มีบริการยืม – คืนสื่ออื่นๆที่ไม่ใช่ หนังสือ	4.00	0.87	มาก
4. มีบริการตอบคำถามและช่วยกันคว่ำ	3.59	1.01	มาก
5. มีบริการห้องสมุดเคลื่อนที่	3.44	1.08	ปานกลาง
6. มีบริการยืมหนังสือ และสื่ออื่นๆ ระหว่างห้องสมุด	3.42	1.08	ปานกลาง
7. มีบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ	3.39	1.12	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.61	0.79	มาก

จากตารางที่ 4.9 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อสภาพในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านบริการ โดยภาพรวมรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ โดยข้อบริการยืม – คืนสื่ออื่นๆที่ไม่ใช่หนังสือ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.00$) รองลงมาได้แก่ มีบริการสืบค้นข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) และได้ประชาสัมพันธ์การบริการของห้องสมุดให้ประชาชนได้ทราบอย่างกว้างขวาง ($\bar{X}=3.67$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการต่อสภาพ
ในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านกิจกรรม

ด้านกิจกรรม	สภาพที่พบเห็นหรือปรากฏ		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. มีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมห้องสมุด	3.64	0.94	มาก
2. มีการสำรวจความต้องการของประชาชนในการจัด กิจกรรม	3.48	0.91	ปานกลาง
3. มีการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่างๆในรอบปี	3.77	0.96	มาก
4. มีการจัดกิจกรรมนิทรรศการถาวร	3.44	0.96	ปานกลาง
5. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้			
5.1 การอภิปราย	3.17	1.11	ปานกลาง
5.2 การโต้วาที	3.05	1.09	ปานกลาง
5.3 การสาธิต	3.06	1.09	ปานกลาง
5.4 การทดลอง	3.09	1.14	ปานกลาง
5.5 การเล่นนิทาน	3.14	1.10	ปานกลาง
5.6 การทายปัญหา	3.16	1.11	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.30	0.84	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.10 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อ สภาพในการจัด
ห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านกิจกรรม โดยภาพรวมรวมอยู่ในระดับปานกลาง
และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 8 ข้อ โดยข้อการ
จัดกิจกรรมวันสำคัญต่างๆในรอบปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.77$) รองลงมาได้แก่ มีการ
ประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมห้องสมุด ($\bar{X} = 3.64$) และ มีการสำรวจความต้องการของประชาชน
ในการจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 3.48$) ตามลำดับ

2.2 ความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัด และอำเภอ ต่อสภาพในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้อำนวยการ
ศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ
ต่อสภาพการจัดห้องสมุด ประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านอาคารสถานที่

ด้านอาคารสถานที่	สภาพที่พบเห็นหรือปรากฏ		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. อาคารห้องสมุดมีพื้นที่เพียงพอต่อการจัดเก็บหนังสือและ สื่ออื่นๆ	3.50	1.16	มาก
2. อาคารห้องสมุดมีพื้นที่เพียงพอสำหรับ การจัดมุมเด็ก มุมครอบครัว มุมผู้สูงอายุ เป็นต้น	3.28	1.13	ปานกลาง
3. มีการจัดมุมคอมพิวเตอร์	4.12	0.80	มาก
4. มีการจัดมุมสื่ออิเล็กทรอนิกส์	3.85	0.86	มาก
5. มีระบบการรักษาความปลอดภัยในห้องสมุด	3.57	1.01	มาก
6. มีระบบการป้องกันสาธารณภัยในห้องสมุด	3.42	0.93	ปานกลาง
7. มีระบบการควบคุมอุณหภูมิในห้องสมุด	2.92	1.14	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.54	0.76	มาก

จากตารางที่ 4.11 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ ต่อสภาพการจัดห้องสมุดประชาชนใน
จังหวัดกาญจนบุรี ด้านอาคารสถานที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ มีข้อการจัดมุมคอมพิวเตอร์ มีค่าเฉลี่ย
สูงสุด ($\bar{X}=4.12$) รองลงมา มีการจัดมุมสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X}=3.85$) และมีระบบรักษาความ
ปลอดภัยในห้องสมุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.57$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็น ของผู้อำนวยการ
ศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและอำเภอ
ต่อสภาพในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด

ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด	สภาพที่พบเห็นหรือปรากฏ		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. มีโต๊ะ – เก้าอี้ อ่านหนังสือได้มาตรฐาน	3.78	0.80	มาก
2. มีที่นั่งอ่านหนังสือสำหรับเด็ก และเยาวชน	3.42	0.85	ปานกลาง
3. มีที่นั่งอ่านหนังสือสำหรับผู้ใหญ่	4.00	0.87	มาก
4. มีที่นั่งศึกษาแบบเดี่ยว	3.35	1.08	ปานกลาง
5. มีที่นั่งศึกษา แบบเป็นกลุ่ม	3.92	1.07	มาก
รวมเฉลี่ย	3.70	0.78	มาก

จากตารางที่ 4.12 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ ต่อสภาพการจัดห้องสมุดประชาชนใน
จังหวัดกาญจนบุรี ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นราย
ข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ โดยข้อที่มีที่นั่งอ่านหนังสือสำหรับ
ผู้ใหญ่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.00$) รองลงมา มีที่นั่งศึกษาแบบเป็นกลุ่ม ($\bar{X}=3.92$) และมีโต๊ะ-เก้าอี้
อ่านหนังสือได้มาตรฐาน ($\bar{X}=3.78$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ ต่อสภาพ
ในการจัดห้องสมุด ประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านการบริหารจัดการ

ด้านการบริหารจัดการ	สภาพที่พบเห็นหรือปรากฏ		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. มีการกำหนดนโยบาย และกำหนดจุดเน้นในการดำเนินงาน ห้องสมุดอย่างชัดเจน	4.00	0.67	มาก
2. มีการจัดทำแผน/โครงการดำเนินงานห้องสมุดประจำปี	4.07	0.99	มาก
3. มีการกำหนดหน้าที่ของเจ้าหน้าที่แต่ละคนอย่างชัดเจน	4.07	1.14	มาก
4. มีการจัดคณะกรรมการให้คำแนะนำและดูแลการดำเนินงาน ของห้องสมุด	3.64	1.00	มาก
5. มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ	3.57	1.08	มาก
6. มีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ	3.64	0.92	มาก
7. มีการปรับปรุงผลการดำเนินงานห้องสมุด	3.71	0.82	มาก
8. มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานห้องสมุด	3.92	0.91	มาก
9. มีการจัดงบประมาณในการดำเนินงานเพียงพอ	3.71	1.06	มาก
10. มีการศึกษาหาความรู้หรือดูงานจากห้องสมุดอื่นๆเพื่อ นำมาเป็นแนวทางการปรับปรุง	3.64	1.08	มาก
11. มีการจัดกิจกรรมพิเศษอื่นๆนอกเหนือจากบริการยืม – คืน หนังสือ	3.92	0.91	มาก
รวมเฉลี่ย	3.81	0.73	มาก

จากตารางที่ 4.13 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ ต่อสภาพการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านการบริหารจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ มีข้อการจัดทำแผน/โครงการดำเนินงานห้องสมุดประจำปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.07$) รองลงมา มีการกำหนดหน้าที่ของเจ้าหน้าที่แต่ละคนอย่างชัดเจน ($\bar{X}=4.07$) และมีการกำหนดนโยบายและกำหนดจุดเน้นในการดำเนินงานห้องสมุดอย่างชัดเจน ($\bar{X}=4.00$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอต่อสภาพ
ในการจัดห้องสมุด ประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์

ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์	สภาพที่พบเห็นหรือปรากฏ		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. มีทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลาย	3.85	0.86	มาก
2. มีทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลายที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ	3.85	0.86	มาก
3. มีการจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศอย่างเป็นระบบ	3.71	0.91	มาก
4. มีการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศโดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์	3.71	1.26	มาก
5. มีการศึกษาความต้องการทรัพยากรสารสนเทศของประชาชน	3.71	0.72	มาก
6. มีนโยบายการคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศจากความต้องการของประชาชนและชุมชน	4.07	0.73	มาก
7. มีการแจ้งเพื่อจำหน่ายทรัพยากรสารสนเทศทุก 5 ปี	3.14	1.09	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.72	0.74	มาก

จากตารางที่ 4.14 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ ต่อสภาพการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ อยู่ในระดับมาก 6 ข้อ โดยข้อมีนโยบายการคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศจากความต้องการของประชาชนและชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.07$) รองลงมา มีทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลายที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ ($\bar{X}=3.85$) และมีทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลาย ($\bar{X}=3.85$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้อำนวยการ ศูนย์การศึกษา นอก ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ ต่อสภาพในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์

ด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์	สภาพที่พบเห็นหรือปรากฏ		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. มีการสำรวจความต้องการของประชาชนในการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์			
อิเล็กทรอนิกส์	3.42	1.01	ปานกลาง
2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์อยู่ในสภาพดีไม่ชำรุด	3.71	0.72	มาก
3. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ทันสมัย	3.78	0.89	มาก
4. สื่ออิเล็กทรอนิกส์มีอย่างหลากหลาย	3.57	1.15	มาก
รวมเฉลี่ย	3.62	0.87	มาก

จากตารางที่ 4.15 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษา นอก ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ ต่อสภาพการจัดห้องสมุดประชาชนใน จังหวัดกาญจนบุรี ด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นราย ข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ โดยข้อสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทันสมัย มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.78$) รองลงมา มีสื่ออิเล็กทรอนิกส์อยู่ในสภาพดีไม่ชำรุด ($\bar{X}=3.71$) และสื่อ อิเล็กทรอนิกส์มีอย่างหลากหลาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.57$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้อำนวยการ ศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ ต่อสภาพ ในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านบริการ

ด้านบริการ	สภาพที่พบเห็นหรือปรากฏ		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ให้การแนะนำวิธีใช้ห้องสมุดแก่ผู้ใช้บริการ	3.78	1.05	มาก
2. ให้บริการความรู้อินเทอร์เน็ตแก่ผู้ใช้บริการ	4.28	0.91	มาก
3. ให้บริการข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่นแก่ผู้ใช้บริการ	3.64	0.84	มาก
4. ให้บริการแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่ผู้ใช้บริการ	3.78	0.8	มาก
5. มีระเบียบการใช้ห้องสมุดเป็นลายลักษณ์อักษรให้ทราบโดย ทั่วกัน	4.21	0.89	มาก
รวมเฉลี่ย	3.94	0.76	มาก

จากตารางที่ 4.16 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ ต่อสภาพการจัดห้องสมุดประชาชนใน จังหวัดกาญจนบุรี ด้านบริการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับ มากทุกข้อ โดยข้อให้บริการความรู้อินเทอร์เน็ตแก่ผู้ใช้บริการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.28$) รองลงมา มีระเบียบการใช้ห้องสมุดเป็นลายลักษณ์อักษรให้ทราบ โดยทั่วกัน ($\bar{X}=4.21$) และ ให้การแนะนำวิธีการใช้ห้องสมุดแก่ผู้ใช้บริการ ($\bar{X}=3.78$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์
 การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ ต่อสภาพ
 ในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านกิจกรรม

ด้านกิจกรรม	สภาพที่พบเห็นหรือปรากฏ		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1.มีการจัดแสดงสินค้า OTOP	2.57	1.22	ปานกลาง
2.มีการจัดกิจกรรมการอภิปราย	2.71	1.32	ปานกลาง
3.มีการจัดกิจกรรมการได้วาทิ	2.57	1.22	ปานกลาง
4.มีการจัดกิจกรรมการสาธิต	3.00	1.10	ปานกลาง
5.มีการจัดกิจกรรมการทดลอง	2.71	1.13	ปานกลาง
6.มีการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน	3.85	0.66	มาก
7.มีการจัดกิจกรรมการทนายปัญหา	3.78	0.89	มาก
8. มีการจัดกิจกรรมการวาดภาพระบายสี	3.92	0.99	มาก
รวมเฉลี่ย	3.14	0.8	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.17 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษา
 นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ ต่อสภาพการจัดห้องสมุดประชาชนใน
 จังหวัดกาญจนบุรี ด้านกิจกรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
 พบว่า อยู่ในระดับ ปานกลาง 5 ข้อ อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ โดยข้อการจัดกิจกรรมวาดภาพระบายสี
 มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.92$) รองลงมา มีการจัดกิจกรรมเล่านิทาน ($\bar{X}=3.85$) และมีการจัดกิจกรรม
 การทนายปัญหา ($\bar{X}=3.78$) ตามลำดับ

2.3 ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ ต่อสภาพในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี

ตารางที่ 4.18 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบรรณารักษ์ ต่อสภาพในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านอาคารสถานที่

ด้านอาคารสถานที่	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. อาคารห้องสมุดมีพื้นที่เพียงพอต่อการจัดเก็บหนังสือและ สื่ออื่นๆ	3.46	0.77	ปานกลาง
2. อาคารห้องสมุดมีพื้นที่เพียงพอสำหรับ การจัดมุมเด็ก มุม ครอบครัว มุมผู้สูงอายุ เป็นต้น	3.38	0.76	ปานกลาง
3. มีการจัดมุมคอมพิวเตอร์	4.15	0.68	มาก
4. มีการจัดมุมสื่ออิเล็กทรอนิกส์	4.00	0.57	มาก
5. มีระบบการรักษาความปลอดภัยในห้องสมุด	3.23	1.01	ปานกลาง
6. มีระบบการป้องกันสาธารณภัยในห้องสมุด	3.23	1.01	ปานกลาง
7. มีระบบการควบคุมอุณหภูมิในห้องสมุด	2.84	0.89	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.47	0.44	มาก

จากตารางที่ 4.18 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของบรรณารักษ์ ต่อสภาพการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านอาคารสถานที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับ ปานกลาง 5 ข้อ อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ โดยข้อการจัดมุมคอมพิวเตอร์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.15$) รองลงมา มีการจัดมุมสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X}=4.00$) และอาคารห้องสมุดมีพื้นที่เพียงพอต่อการจัดเก็บหนังสือ และสื่ออื่นๆ ($\bar{X}=3.46$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.19 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อสภาพในการจัด ห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด

ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. มีโต๊ะ – เก้าอี้ อ่านหนังสือได้มาตรฐาน	3.92	0.75	มาก
2. มีที่นั่งอ่านหนังสือสำหรับเด็ก และเยาวชน	3.84	0.80	มาก
3. มีที่นั่งอ่านหนังสือสำหรับผู้ใหญ่	4.00	0.91	มาก
4. มีที่นั่งศึกษาแบบเดี่ยว	3.15	1.28	ปานกลาง
5. มีที่นั่งศึกษา แบบเป็นกลุ่ม	3.92	0.86	มาก
รวมเฉลี่ย	3.76	0.69	มาก

จากตารางที่ 4.19 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของบรรณารักษ์ ต่อสภาพการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับ ปานกลาง 1 ข้อ อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ โดยข้อมีที่นั่งอ่านหนังสือสำหรับผู้ใหญ่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.00$) รองลงมา มีที่นั่งศึกษาแบบเป็นกลุ่ม ($\bar{X}=3.92$) และมีโต๊ะ-เก้าอี้ อ่านหนังสือได้มาตรฐาน ($\bar{X}=3.92$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.20 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อสภาพในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านการบริหารจัดการ

ด้านการบริหารจัดการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. มีการกำหนดนโยบาย และกำหนดจุดเน้นในการดำเนินงานห้องสมุดอย่างชัดเจน	4.00	0.57	มาก
2. มีการจัดทำแผน/โครงการดำเนินงานห้องสมุดประจำปี	4.30	0.75	มาก
3. มีการกำหนดหน้าที่ของเจ้าหน้าที่แต่ละคนอย่างชัดเจน	4.07	0.75	มาก
4. มีการจัดคณะกรรมการให้คำแนะนำและดูแลการดำเนินงานของห้องสมุด	3.92	0.64	มาก
5. มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ	3.53	0.77	มาก
6. มีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ	3.76	0.72	มาก
7. มีการปรับปรุงผลการดำเนินงานห้องสมุด	3.76	0.59	มาก
8. มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานห้องสมุด	3.92	0.49	มาก
9. มีการจัดงบประมาณในการดำเนินงานเพียงพอ	3.92	0.75	มาก
10. มีการศึกษาหาความรู้หรือดูงานจากห้องสมุดอื่นๆเพื่อนำมาเป็นแนวทางการปรับปรุง	3.92	0.64	มาก
11. มีการจัดกิจกรรมพิเศษอื่นๆนอกเหนือจากบริการยืม - คืนหนังสือ	4.23	0.59	มาก
รวมเฉลี่ย	3.94	0.49	มาก

จากตารางที่ 4.20 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของบรรณารักษ์ ต่อสภาพการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านการบริหารจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับ มากทุกข้อ โดยข้อมีการจัดทำแผน/โครงการดำเนินงานห้องสมุดประจำปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.30$) รองลงมา มีการจัดกิจกรรมพิเศษอื่นๆ นอกเหนือจากบริการยืม-คืนหนังสือ ($\bar{X}=4.23$) และมีการกำหนดหน้าที่ของเจ้าหน้าที่แต่ละคนอย่างชัดเจน ($\bar{X}=4.07$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.21 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อสภาพในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์

ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. มีทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลาย	4.00	0.57	มาก
2. มีทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลายที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ	4.07	0.49	มาก
3. มีการจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศอย่างเป็นระบบ	3.92	0.64	มาก
4. มีการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศโดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์	3.92	1.11	มาก
5. มีการศึกษาความต้องการทรัพยากรสารสนเทศของประชาชน	4.15	0.80	มาก
6. มีนโยบายการคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศจากความต้องการของประชาชนและชุมชน	4.38	0.65	มาก
7. มีการแจ้งเพื่อจำหน่ายทรัพยากรสารสนเทศทุก 5 ปี	3.15	1.06	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.94	0.52	มาก

จากตารางที่ 4.21 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของบรรณารักษ์ ต่อสภาพการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับ ปานกลาง 1 ข้อ อยู่ในระดับมาก 6 ข้อ โดยข้อมินนโยบายการคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศจากความต้องการของประชาชนและชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.38$) รองลงมา มีการศึกษาความต้องการทรัพยากรสารสนเทศของประชาชน ($\bar{X}=4.15$) และมีทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลายที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ ($\bar{X}=4.07$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.22 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อสภาพในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์

ด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. มีการสำรวจความต้องการของประชาชนในการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์	3.92	0.49	มาก
2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์อยู่ในสภาพดีไม่ชำรุด	3.92	0.64	มาก
3. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ทันสมัย	3.84	0.55	มาก
4. สื่ออิเล็กทรอนิกส์มีอย่างหลากหลาย	3.69	0.63	มาก
รวมเฉลี่ย	3.84	0.43	มาก

จากตารางที่ 4.22 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของบรรณารักษ์ ต่อสภาพการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับ มากทุกข้อ โดยข้อสื่ออิเล็กทรอนิกส์อยู่ในสภาพดีไม่ชำรุด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.92$) รองลงมา มีการสำรวจความต้องการของประชาชนในการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X}=3.92$) และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทันสมัย ($\bar{X}=3.84$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.23 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อสภาพในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านบริการ

ด้านบริการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ให้การแนะนำวิธีใช้ห้องสมุดแก่ผู้ใช้บริการ	4.00	0.57	มาก
2. ให้บริการความรู้อินเทอร์เน็ตแก่ผู้ใช้บริการ	3.92	0.75	มาก
3. ให้บริการข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่นแก่ผู้ใช้บริการ	3.76	0.72	มาก
4. ให้บริการแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่ผู้ใช้บริการ	3.92	0.64	มาก
5. มีระเบียบการใช้ห้องสมุดเป็นลายลักษณ์อักษรให้ทราบโดยทั่วกัน	4.07	0.64	มาก
รวมเฉลี่ย	3.93	0.55	มาก

จากตารางที่ 4.23 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของบรรณารักษ์ ต่อสภาพการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านบริการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับ มากทุกข้อ โดยข้อมีระเบียบการใช้ห้องสมุดเป็นลายลักษณ์อักษรให้ทราบโดยทั่วกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.07$) รองลงมา ให้การแนะนำวิธีใช้ห้องสมุดแก่ผู้ใช้บริการ ($\bar{X}=4.00$) และให้บริการความรู้อินเทอร์เน็ตแก่ผู้ใช้บริการ ($\bar{X}=3.92$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.24 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อสภาพในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านกิจกรรม

ด้านกิจกรรม	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. มีการจัดแสดงสินค้า OTOP	2.46	0.96	น้อย
2. มีการจัดกิจกรรมการอภิปราย	2.69	0.94	ปานกลาง
3. มีการจัดกิจกรรมการได้วาที	2.53	0.87	ปานกลาง
4. มีการจัดกิจกรรมการสาธิต	2.92	1.03	ปานกลาง
5. มีการจัดกิจกรรมการทดลอง	3.00	1.15	ปานกลาง
6. มีการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน	3.53	0.66	มาก
7. มีการจัดกิจกรรมการทนายปัญหา	3.61	0.65	มาก
8. มีการจัดกิจกรรมการวาดภาพระบายสี	3.92	0.86	มาก
รวมเฉลี่ย	3.08	0.76	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.24 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของบรรณารักษ์ ต่อสภาพการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านกิจกรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับน้อย 1 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ โดยข้อมีการจัดกิจกรรมวาดภาพระบายสี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.92$) รองลงมา มีการจัดกิจกรรมการทนายปัญหา ($\bar{X}=3.61$) และมีการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ($\bar{X}=3.53$) ตามลำดับ

ปัญหา

2.4 ความคิดเห็นของประชาชน และผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ และบรรณารักษ์ ต่อปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี

ตารางที่ 4.25 ร้อยละความคิดเห็นของประชาชน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ และบรรณารักษ์ ต่อปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านอาคารสถานที่

ด้านอาคารสถานที่	ประชาชน		ผู้บริหาร		บรรณารักษ์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. สถานที่ตั้งห้องสมุดไม่สะดวกในการเดินทางไปใช้บริการ	182	15.79	9	21.42	10	23.80
2. อาคารห้องสมุดมีขนาดเล็กคับแคบเกินไป	348	30.2	12	28.57	9	21.42
3. ห้องสมุดขาดการดูแลรักษาความสะอาด	217	18.83	5	11.90	8	19.04
4. ไม่มีที่สำหรับจอดรถให้แก่ผู้ใช้บริการ	153	13.28	6	14.28	5	11.90
5. การจัดภายในห้องสมุดไม่เป็นระเบียบ	144	12.50	6	14.28	5	11.90
6. ห้องน้ำ-ห้องสุขา ไม่สะอาด	108	9.37	4	9.52	5	11.90

จากตารางที่ 4.25 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของประชาชน ต่อปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านอาคารสถานที่ 3 ลำดับแรก คือ อาคารห้องสมุดมีขนาดเล็กคับแคบเกินไป คิดเป็นร้อยละ 30.20 ห้องสมุดขาดการดูแลรักษาความสะอาด คิดเป็นร้อยละ 18.83 และสถานที่ตั้งห้องสมุดไม่สะดวกในการเดินทางไปใช้บริการ คิดเป็นร้อยละ 15.79

ความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและอำเภอ ต่อปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชนด้านอาคารสถานที่ 3 ลำดับแรก คือ อาคารห้องสมุดมีขนาดเล็กคับแคบเกินไป คิดเป็นร้อยละ 28.57 สถานที่ตั้งห้องสมุดไม่สะดวกในการเดินทางไปใช้บริการ คิดเป็นร้อยละ 21.42 ไม่มีที่สำหรับจอดรถให้แก่ผู้ใช้บริการ และ การจัดภายในห้องสมุดไม่เป็นระเบียบ คิดเป็นร้อยละ 14.28

ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านอาคารสถานที่ 3 ลำดับแรก คือ สถานที่ตั้งห้องสมุดไม่สะดวกในการเดินทางไปใช้บริการ คิดเป็นร้อยละ 23.80 อาคารห้องสมุดมีขนาดเล็กกับแคบเกินไป คิดเป็นร้อยละ 21.42 และห้องสมุดขาดการดูแลรักษาความสะอาด คิดเป็นร้อยละ 19.04

ตารางที่ 4.26 ร้อยละความคิดเห็นของประชาชน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและอำเภอและบรรณารักษ์ต่อปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด

ด้านครุภัณฑ์	ประชาชน		ผู้บริหาร		บรรณารักษ์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. โต๊ะ –เก้าอี้ ไม่เพียงพอต่อการให้บริการ	282	24.47	13	30.95	7	16.66
2. โต๊ะ –เก้าอี้ ชำรุด	190	16.49	5	11.90	5	11.90
3. ตู้/ชั้นวางหนังสือมีไม่เพียงพอ	251	21.78	12	28.57	11	26.19
4. ตู้เก็บ โสตทัศนวัสดุมีไม่เพียงพอ	129	11.19	5	11.90	9	21.42
5. ไม่มีตู้เก็บเอกสาร	92	7.98	1	2.38	4	9.52
6. ไม่มีตู้เก็บกฤตภาค	75	6.51	1	2.38	2	4.76
7. ชั้นวาง วารสาร นิตยสาร ไม่เพียงพอ	133	11.54	5	11.90	4	9.52

จากตารางที่ 4.26 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของประชาชน ต่อปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด3 ลำดับแรก คือ โต๊ะ –เก้าอี้ ไม่เพียงพอต่อการให้บริการ คิดเป็นร้อยละ 24.47 . ตู้/ชั้นวางหนังสือมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 21.78 และ โต๊ะ –เก้าอี้ ชำรุด คิดเป็นร้อยละ 16.49

ความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและอำเภอ ต่อปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชนด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด3 ลำดับแรก คือ โต๊ะ –เก้าอี้ ไม่เพียงพอต่อการให้บริการ คิดเป็นร้อยละ 30.95 . ตู้/ชั้นวางหนังสือมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 28.57 และ โต๊ะ –เก้าอี้ ชำรุด คิดเป็นร้อยละ 11.90

ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ ต่อปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด 3 อันดับแรก คือ ตู้/ชั้นวางหนังสือมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 26.19 ตู้เก็บ โสตทัศนวัสดุมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 21.19 และ โต๊ะ –เก้าอี้ ไม่เพียงพอต่อการให้บริการ คิดเป็นร้อยละ 16.66

ตารางที่ 4.27 ร้อยละความคิดเห็นของประชาชน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ และบรรณารักษ์ ต่อปัญหา ในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านบริหารงาน

ด้านบริหารจัดการ	ประชาชน		ผู้บริหาร		บรรณารักษ์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่มีป้ายประชาสัมพันธ์สาระน่ารู้	235	20.39	8	19.04	6	14.28
2. ไม่มีแผนผังการจัดภายในห้องสมุด	263	22.82	11	26.19	10	23.80
3. ไม่มีระเบียบการใช้ห้องสมุด	213	18.48	5	11.90	4	9.52
4. ห้องสมุดไม่เปิดให้บริการในวันเสาร์ - อาทิตย์	94	8.15	3	7.14	7	16.66
5. ไม่มีช่องทางให้ผู้ใช้บริการแสดงความคิดเห็น	145	12.58	6	14.28	4	9.52
6. งบประมาณห้องสมุดมีน้อย	202	17.53	9	21.42	11	26.19

จากตารางที่ 4.27 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของประชาชน ต่อปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านบริหารงานห้องสมุด 3 ลำดับแรก คือ ไม่มีแผนผังการจัดภายในห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 22.82 ไม่มีป้ายประชาสัมพันธ์สาระน่ารู้ คิดเป็นร้อยละ 20.39 และ ไม่มีระเบียบการใช้ห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 18.48

ความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและอำเภอ ต่อปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชนด้านบริหารงานห้องสมุด 3 ลำดับแรก คือ ไม่มีแผนผังการจัดภายในห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 26.19 งบประมาณห้องสมุดมีน้อย คิดเป็นร้อยละ 21.42 และ ไม่มีป้ายประชาสัมพันธ์สาระน่ารู้ คิดเป็นร้อยละ 19.04

ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ ต่อปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชนด้านบริหารงานห้องสมุด 3 ลำดับแรก คือ งบประมาณห้องสมุดมีน้อย คิดเป็นร้อยละ 26.19 ไม่มีแผนผังการจัดภายในห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 23.80 และ ห้องสมุดไม่เปิดให้บริการในวันเสาร์ – อาทิตย์ คิดเป็นร้อยละ 16.66

ตารางที่ 4.28 ร้อยละความคิดเห็นของประชาชน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ และบรรณารักษ์ ต่อปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์

ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์	ประชาชน		ผู้บริหาร		บรรณารักษ์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. วารสาร นิตยสาร ไม่ทันสมัย	203	17.62	4	9.52	8	19.04
2. วารสาร นิตยสาร ไม่หลากหลาย	206	17.88	10	2.38	11	26.19
3. วารสาร นิตยสาร ไม่สอดคล้องความต้องการผู้ใช้บริการ	187	16.23	4	9.52	5	11.90
4. หนังสือเก่าเป็นจำนวนมาก	238	20.65	12	28.57	8	19.04
5. หนังสือนวนิยายไม่ทันสมัย	149	12.93	7	16.66	5	11.90
6. หนังสือพิมพ์ไม่หลากหลาย	169	14.67	5	4.90	5	11.90

จากตารางที่ 4.28 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของประชาชน ต่อปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์ 3 ลำดับแรก คือ หนังสือเก่าเป็นจำนวนมาก คิดเป็นร้อยละ 20.65 วารสาร นิตยสาร ไม่หลากหลาย คิดเป็นร้อยละ 17.88 และวารสาร นิตยสาร ไม่ทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 17.62

ความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและอำเภอ ต่อปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชนด้านวัสดุสิ่งพิมพ์ 3 ลำดับแรก คือหนังสือเก่าเป็นจำนวนมาก คิดเป็นร้อยละ 28.57 หนังสือนวนิยายไม่ทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 16.66 และวารสาร นิตยสาร ไม่ทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 9.52

ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ ต่อปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์ 3 ลำดับแรก คือ วารสาร นิตยสาร ไม่หลากหลาย คิดเป็นร้อยละ 26.19 วารสาร นิตยสาร ไม่ทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 19.04 และหนังสือเก่าเป็นจำนวนมาก คิดเป็นร้อยละ 19.04

ตารางที่ 4.29 ร้อยละความคิดเห็นของประชาชน ผู้บริหาร และ บรรณารักษ์ ต่อปัญหา
ในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์

ด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์	ประชาชน		ผู้บริหาร		บรรณารักษ์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไม่เพียงพอแก่ ผู้ใช้บริการ	266	23.09	11	26.19	5	11.90
2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไม่หลากหลาย	245	21.26	7	16.66	10	23.80
3. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไม่สอดคล้องความ ต้องการผู้ใช้บริการ	227	19.70	6	14.28	8	19.04
4. ของเล่นเด็ก ไม่เพียงพอแก่ผู้ใช้บริการ	130	11.28	7	16.66	5	11.90
5. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ชำรุด	138	11.97	6	14.28	7	16.66
6. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไม่ทันสมัย	146	12.67	5	11.90	7	16.66

จากตารางที่ 4.29 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของประชาชน ต่อปัญหาในการจัด
ห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์ 3 ลำดับแรก คือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์
ไม่เพียงพอแก่ผู้ใช้บริการ คิดเป็นร้อยละ 23.09 สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไม่หลากหลาย คิดเป็นร้อยละ
21.26 และ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไม่สอดคล้องความต้องการผู้ใช้บริการ คิดเป็นร้อยละ 19.70

ความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
จังหวัดและอำเภอ ต่อปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชนด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์ 3 ลำดับแรก คือ
สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไม่เพียงพอแก่ผู้ใช้บริการ คิดเป็นร้อยละ 26.19 สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไม่หลากหลาย
คิดเป็นร้อยละ 16.66 ของเล่นเด็ก ไม่เพียงพอแก่ผู้ใช้บริการ คิดเป็นร้อยละ 16.66

ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ ต่อปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชนด้านวัสดุ
ไม่ใช่สิ่งพิมพ์ 3 ลำดับแรก คือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไม่หลากหลาย คิดเป็นร้อยละ 23.80 สื่อ
อิเล็กทรอนิกส์ ไม่สอดคล้องความต้องการผู้ใช้บริการ คิดเป็นร้อยละ 19.04 และสื่ออิเล็กทรอนิกส์
ชำรุด คิดเป็นร้อยละ 16.66

ตารางที่ 4.30 ร้อยละความคิดเห็นของประชาชน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ และบรรณารักษ์ ต่อปัญหา
ในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านบริการ

ด้านบริการ	ประชาชน		ผู้บริหาร		บรรณารักษ์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ติดต่อบริการยืม – คืน หนังสือไม่สะดวก	169	14.67	4	9.52	5	11.90
2. การค้นหาหนังสือมีความยุ่งยาก	314	27.25	10	23.80	9	21.42
3. ไม่มีคู่มือการใช้ห้องสมุด	248	21.52	8	19.04	9	21.42
4. ไม่มีบริการตอบคำถาม และช่วยค้นหา	150	13.20	8	19.04	7	16.66
5. ไม่มีบริการอินเทอร์เน็ต	121	10.50	3	7.14	2	4.76
6. ไม่มีบริการเครื่องถ่ายเอกสาร	150	13.20	9	21.42	10	23.80

จากตารางที่ 4.30 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของประชาชน ต่อปัญหาในการจัด
ห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านบริการ 3 ลำดับแรก คือ การค้นหาหนังสือมีความ
ยุ่งยาก คิดเป็นร้อยละ 27.25 ไม่มีคู่มือการใช้ห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 21.52 และติดต่อบริการยืม –
คืน หนังสือไม่สะดวก คิดเป็นร้อยละ 14.67

ความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
จังหวัด และอำเภอ ต่อปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชนด้านบริการ 3 ลำดับแรก คือ การค้นหา
หนังสือมีความยุ่งยาก คิดเป็นร้อยละ 23.80 ไม่มีบริการเครื่องถ่ายเอกสาร คิดเป็นร้อยละ 21.42 และ
ไม่มีคู่มือการใช้ห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 19.04

ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ ต่อปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชนด้านบริการ 3
ลำดับแรก คือ ไม่มีบริการเครื่องถ่ายเอกสาร คิดเป็นร้อยละ 23.80 การค้นหาหนังสือมีความยุ่งยาก
คิดเป็นร้อยละ 21.42 และ ไม่มีคู่มือการใช้ห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 21.42

ตารางที่ 4.31 ร้อยละความคิดเห็นของประชาชน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาอนุชาระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอและบรรณารักษ์ ต่อปัญหาในการจัด ห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านกิจกรรม

ด้านกิจกรรม	ประชาชน		ผู้บริหาร		บรรณารักษ์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่มีการสำรวจความต้องการจัดกิจกรรม ห้องสมุดของประชาชน	235	20.13	4	9.52	5	11.90
2. ขาดการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรม ห้องสมุด	290	25.17	12	28.57	10	23.80
3. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมห้องสมุดมีจำนวนน้อย	246	21.00	10	23.80	11	26.19
4. ไม่มีการกระตุ้นใจให้ประชาชนเข้าร่วม กิจกรรม	208	18.05	9	21.42	5	11.90
5. วัสดุ อุปกรณ์ไม่เพียงพอ ต่อการจัดกิจกรรม	173	15.01	7	16.66	6	11.90
6. สถานที่จัดกิจกรรมคับแคบเกินไป	-	-	-	-	5	14.28

จากตารางที่ 4.31 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของประชาชน ต่อปัญหาในการจัด ห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านกิจกรรม 3 ลำดับแรก คือ ขาดการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 25.17 ผู้เข้าร่วมกิจกรรมห้องสมุดมีจำนวนน้อย คิดเป็นร้อยละ 21.00 และ ไม่มีการสำรวจความต้องการจัดกิจกรรมห้องสมุดของประชาชน คิดเป็นร้อยละ 20.13

ความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาอนุชาระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัด และอำเภอ ต่อปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชนด้านกิจกรรม 3 ลำดับแรก คือ ขาดการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 28.57 ผู้เข้าร่วมกิจกรรมห้องสมุดมีจำนวนน้อย คิดเป็นร้อยละ 23.80 และ ไม่มีการกระตุ้นใจให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 21.42

ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ ต่อปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชนด้านกิจกรรม 3 ลำดับแรก คือ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมห้องสมุดมีจำนวนน้อย คิดเป็นร้อยละ 26.19 ขาดการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 23.80 และ สถานที่จัดกิจกรรมคับแคบเกินไป คิดเป็น ร้อยละ 14.28

ตอนที่ 3 ความต้องการของผู้ใช้บริการ ต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนใน จังหวัดกาญจนบุรี

ตารางที่ 4.32 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการของประชาชนต่อ
แนวทางในการจัดห้องสมุดประชาชน ด้านอาคารสถานที่

ด้านอาคารสถานที่	ความต้องการ/อยากให้เป็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความต้องการ
1. อาคารห้องสมุดตั้งอยู่ในศูนย์กลางชุมชน	4.22	0.69	มาก
2. อาคารห้องสมุดเป็นอาคารเอกเทศ	3.97	0.73	มาก
3. มีการตกแต่งสภาพภายนอกห้องสมุดให้ร่มรื่น	3.92	0.80	มาก
4. มีการตกแต่งภายในห้องสมุดนำใช้บริการ	3.91	0.82	มาก
5. ป้ายแสดงที่ตั้งอาคารห้องสมุดอย่างชัดเจน	3.92	0.84	มาก
6. มีที่จอดรถสำหรับผู้ให้บริการ	3.74	0.83	มาก
7. มีทางเข้า – ออกห้องสมุดเพียงทางเดียว	3.73	0.92	มาก
8. มีพื้นที่ว่างสำหรับจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	3.78	0.86	มาก
รวมเฉลี่ย	3.90	0.53	มาก

จากตารางที่ 4.32 แสดงให้เห็นว่าความต้องการของประชาชนต่อแนวทางการจัด
ห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านอาคารสถานที่ โดยภาพรวมรวมอยู่ในระดับมาก และ
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้ออาคารห้องสมุดตั้งอยู่ในศูนย์กลาง
ชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.22$) รองลงมาได้แก่ อาคารห้องสมุดเป็นอาคารเอกเทศ($\bar{X} = 3.97$)
และมีการตกแต่งสภาพภายนอกห้องสมุดให้ร่มรื่น ($\bar{X} = 3.92$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.33 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการของประชาชนต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชน ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด

ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด	ความต้องการ/อยากให้เป็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. มีชั้น/ตู้วางหนังสือตามหมวดหมู่อย่างเพียงพอ	3.8	0.78	มาก
2. มีชั้นวางวารสาร นิตยสาร อย่างเพียงพอ	3.75	0.74	มาก
3. มีชั้นวางจุลสารอย่างเพียงพอ	3.66	0.84	มาก
4. มีชั้นรับ-ฝากสิ่งของอย่างเพียงพอ	3.64	0.89	มาก
5. มีเครื่องรับโทรศัพท์ให้บริการ	3.65	0.99	มาก
6. มีคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ให้บริการอย่างเพียงพอ	3.9	0.81	มาก
รวมเฉลี่ย	3.73	0.59	มาก

จากตารางที่ 4.33 แสดงให้เห็นว่าความต้องการของประชาชนต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด โดยภาพรวมรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อมีคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ให้บริการอย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.90$) รองลงมาได้แก่ มีชั้น/ตู้วางหนังสือตามหมวดหมู่อย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.80$) และ มีชั้นวางวารสาร นิตยสาร อย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.75$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.34 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการของประชาชนต่อ
แนวทางการจัดห้องสมุดประชาชน ด้านการบริหารงาน

ด้านการบริหารงาน	ความต้องการ/อยากให้เป็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความต้องการ
1. เจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีวิชาชีพทางบรรณารักษศาสตร์	4.13	0.76	มาก
2. มีแผนผังการจัดภายในห้องสมุด	3.75	0.75	มาก
3. มีป้ายประชาสัมพันธ์ สารระนำรู้	3.78	0.83	มาก
4. มีการกำหนดเวลาเปิด – ปิดห้องสมุดอย่างชัดเจน	4.05	0.79	มาก
5. มีการประชาสัมพันธ์ผ่านเครื่องมือสื่อสารอย่างสม่ำเสมอ	3.67	0.87	มาก
6. มีช่องทางให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นต่อการ ดำเนินงานห้องสมุด	3.75	0.85	มาก
รวมเฉลี่ย	3.85	0.56	มาก

จากตารางที่ 4.34 แสดงให้เห็นว่าความต้องการของประชาชนต่อแนวทางการจัด
ห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านการบริหารงาน โดยภาพรวมรวมอยู่ในระดับมาก
และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีวิชาชีพทาง
บรรณารักษศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.13$) รองลงมาได้แก่ มีการกำหนดเวลาเปิด – ปิด
ห้องสมุดอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.05$) และมีป้ายประชาสัมพันธ์ สารระนำรู้ ($\bar{X} = 3.78$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.35 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการของประชาชนต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชน ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์

ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์	ความต้องการ/อยากให้เป็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. หนังสือความรู้ด้านการเมืองการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย	3.65	0.79	มาก
2. หนังสือความรู้ด้านสังคมและชุมชน	3.67	0.8	มาก
3. หนังสือความรู้ด้านเศรษฐกิจ	3.61	0.83	มาก
4. หนังสือความรู้ด้านการศึกษา	3.84	0.82	มาก
5. หนังสือความรู้ด้านศาสนา	3.65	0.86	มาก
6. หนังสือความรู้ด้านศิลปะและวัฒนธรรม	3.70	0.86	มาก
7. หนังสือความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.63	0.90	มาก
8. หนังสือความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม	3.66	0.88	มาก
9. หนังสือความรู้ด้านการประกอบอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิต	3.88	0.80	มาก
10. หนังสือความรู้ด้านความเป็นพลเมืองดี	3.64	0.83	มาก
11. หนังสือความรู้ด้านบันเทิงและพักผ่อนหย่อนใจ	3.79	0.91	มาก
12. จัดหมวดหมู่หนังสืออย่างเป็นระบบและมีฐานข้อมูลในการสืบค้น	3.78	0.90	มาก
13. หนังสือต่างๆอยู่ในสภาพดีไม่ชำรุด	3.8	0.87	มาก
รวมเฉลี่ย	3.72	0.61	มาก

จากตารางที่ 4.35 แสดงให้เห็นว่าความต้องการของประชาชนต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์ โดยภาพรวมรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อหนังสือความรู้ด้านการประกอบอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิต ชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.88$) รองลงมาได้แก่ หนังสือความรู้ด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.84$) และหนังสือต่างๆอยู่ในสภาพดีไม่ชำรุด ($\bar{X} = 3.80$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.36 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการของประชาชนต่อ
แนวทางการจัด ห้องสมุดประชาชน ด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์

วัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์	ความต้องการ/อยากให้เป็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความต้องการ
1. มี สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับสารคดี	3.67	0.88	มาก
2. มี สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับศาสนา	3.55	0.88	มาก
3. มี สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับการเมือง การปกครอง	3.54	0.91	มาก
4. มี สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับการเกษตร และเทคโนโลยี	3.75	0.89	มาก
5. มี สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับการประกอบ อาชีพ	3.83	0.9	มาก
6. มี สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับการทำอาหาร	3.73	0.9	มาก
7. มี สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม	3.61	0.93	มาก
8. มี สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับประวัติศาสตร์	3.59	0.89	มาก
9. มี สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.55	0.93	มาก
10. มี สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับ คุณธรรม จริยธรรม	3.61	0.94	มาก
11. มีการสำรวจความต้องการของประชาชนเพื่อจัดหาสื่อ อิเล็กทรอนิกส์	3.68	0.88	มาก
12. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ทันสมัย	3.77	0.9	มาก
รวมเฉลี่ย	3.67	0.73	มาก

จากตารางที่ 4. 36 แสดงให้เห็นว่าความต้องการของประชาชนต่อแนวทางการจัด
ห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์ โดยภาพรวมรวมอยู่ในระดับมาก
และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อมีสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับการ
ประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.83$) รองลงมาได้แก่ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ทันสมัย ($\bar{X} = 3.77$)
และมีสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับการเกษตร และเทคโนโลยี ($\bar{X} = 3.75$)ตามลำดับ

ตารางที่ 4.37 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการของประชาชนต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชน ด้านบริการ

ด้านบริการ	ความต้องการ/อยากให้เป็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. ได้ประชาสัมพันธ์การบริการของห้องสมุดให้ประชาชนได้ทราบอย่างกว้างขวาง	3.77	0.83	มาก
2. มีบริการสืบค้นข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์	3.89	0.83	มาก
3. มีบริการยืม – คืนสื่ออื่นๆที่ไม่ใช่หนังสือ	4.06	0.78	มาก
4. มีบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า	3.69	0.94	มาก
5. มีบริการห้องสมุดเคลื่อนที่	3.62	0.96	มาก
6. มีบริการยืมหนังสือ และสื่ออื่นๆ ระหว่างห้องสมุด	3.6	0.88	มาก
7. มีบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ	3.61	0.95	มาก
รวมเฉลี่ย	3.75	0.65	มาก

จากตารางที่ 4.37 แสดงให้เห็นว่าความต้องการของประชาชนต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านบริการ โดยภาพรวมรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อมีบริการยืม – คืนสื่ออื่นๆที่ไม่ใช่หนังสือมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.06$) รองลงมาได้แก่ มีบริการสืบค้นข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X} = 3.89$) และได้ประชาสัมพันธ์การบริการของห้องสมุดให้ประชาชนได้ทราบอย่างกว้างขวาง ($\bar{X}=3.77$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.38 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการของประชาชนต่อ
แนวทางการจัดห้องสมุดประชาชน ด้านกิจกรรม

ด้านกิจกรรม	ความต้องการ/อยากให้เป็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความต้องการ
1.มีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมห้องสมุด	3.75	0.86	มาก
2.มีการสำรวจความต้องการของประชาชนในการจัดกิจกรรม	3.59	0.83	มาก
3.มีการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่างๆในรอบปี	3.85	0.87	มาก
4.มีการจัดกิจกรรมนิทรรศการถาวร	3.57	0.9	มาก
5.มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้			
5.1 การอภิปราย	3.53	0.95	มาก
5.2 การโต้วาที	3.34	0.94	ปานกลาง
5.3 การสาธิต	3.43	0.96	ปานกลาง
5.4 การทดลอง	3.44	0.93	ปานกลาง
5.5 การเล่นิทาน	3.4	0.98	ปานกลาง
5.6 การทนายปัญหา	3.34	0.97	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.52	0.68	มาก

จากตารางที่ 4.38 แสดงให้เห็นว่าความต้องการของประชาชนต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านกิจกรรม โดยภาพรวมรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 5 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อ โดยข้อมีการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่างๆในรอบปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.85$) รองลงมาได้แก่ มีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมห้องสมุด ($\bar{X} = 3.75$) และ มีการสำรวจความต้องการของประชาชนในการจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 3.59$) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม
 วิทยุจังหวัด และอำเภอ และบรรณารักษ์ ต่อแนวทางการจัดห้องสมุด
 ประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี

4.1 ความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามวิทยุ
 จังหวัด และอำเภอต่อ แนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี

ตารางที่ 4.39 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้อำนวยการ
 ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามวิทยุในจังหวัดกาญจนบุรี
 จังหวัด และอำเภอต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชน ด้านอาคารสถานที่

ด้านอาคารสถานที่	ความต้องการ/อยากให้เป็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความต้องการ
1. บรรณารักษ์ควรมีส่วนร่วมในการออกแบบก่อสร้างอาคาร ห้องสมุด	3.85	0.94	มาก
2. อาคารห้องสมุดควรได้มาตรฐาน	4.50	0.51	มากที่สุด
3. ควรมีห้องปฏิบัติงานสำหรับบรรณารักษ์	4.28	1.06	มาก
4. บรรณารักษ์ควรมีส่วนร่วมในการจัดพื้นที่อาคารสถานที่	4.5	0.51	มากที่สุด
5. ห้องสมุดควรมีพื้นที่เพียงพอในการจัดเก็บรักษา สารสนเทศเฉพาะ	4.5	0.51	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.32	0.45	มาก

จากตารางที่ 4.39 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษา
 นอกระบบและการศึกษาตามวิทยุจังหวัด และอำเภอ ต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนใน
 จังหวัดกาญจนบุรี ด้านอาคารสถานที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
 พบว่าอยู่ในระดับ มาก 2 ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ โดยข้อห้องสมุดควรมีพื้นที่เพียงพอใน
 การจัดเก็บสารสนเทศเฉพาะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.50$) รองลงมา อาคารห้องสมุดควรได้มาตรฐาน
 และบรรณารักษ์ควรมีส่วนร่วมในการจัดพื้นที่อาคารห้องสมุด ($\bar{X}=4.50$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.40 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์
 การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ
 ต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรีด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด

ครุภัณฑ์ห้องสมุด	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. โต๊ะ - เก้าอี้ ควรได้มาตรฐาน	4.35	0.49	มาก
2. ควรมีโต๊ะ - เก้าอี้ สำหรับปฏิบัติงานของบรรณารักษ์/ เจ้าหน้าที่	4.50	0.51	มากที่สุด
3. ควรมีโต๊ะ - เก้าอี้ นั่งอ่านหนังสือเป็น โต๊ะสี่เหลี่ยม			
3.1 นั่งอ่านคนเดียว	4.71	0.46	มากที่สุด
3.2 นั่งอ่าน 2 คน	4.57	0.51	มากที่สุด
3.3 นั่งอ่าน 4 คน หรือ 6 คน	4.42	0.51	มาก
4. ควรมีชุดโต๊ะ - เก้าอี้ สำหรับเด็ก โดยเฉพาะวางไว้ในมุมเด็ก	4.71	0.46	มากที่สุด
5. บรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุดควรมีส่วนร่วมในการจัดซื้อ/ จัดจ้างครุภัณฑ์ห้องสมุด	4.57	0.64	มากที่สุด
6. ควรมีการจัดซื้อครุภัณฑ์เพิ่มขึ้นตามความเหมาะสม	4.50	0.51	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.54	0.38	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.40 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอก
 ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ ต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนใน
 จังหวัดกาญจนบุรี ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็น
 รายข้อ พบว่า อยู่ในระดับ มาก 2 ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด 6 ข้อ โดยข้อควรมีชุด โต๊ะ-เก้าอี้ สำหรับ
 เด็กโดยเฉพาะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.71$) รองลงมา ควรมีชุด โต๊ะ-เก้าอี้ นั่งอ่านหนังสือเป็นรูป
 สี่เหลี่ยมนั่งอ่านคนเดียว ($\bar{X}=4.71$) และควรมีชุด โต๊ะ-เก้าอี้ นั่งอ่านหนังสือเป็นรูปสี่เหลี่ยมนั่งอ่าน 2
 คน ($\bar{X}=4.57$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.41 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ ต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านการบริหารจัดการ

ด้านการบริหารจัดการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ควรจัดทำแผน/โครงการดำเนินงานห้องสมุดประจำปี	4.71	0.46	มากที่สุด
2. ควรติดตามผลการดำเนินงานห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ	4.71	0.46	มากที่สุด
3. ควรจัดทำรายงานผลการดำเนินงานห้องสมุด	4.64	0.49	มากที่สุด
4. ควรจัดทำแผนการสื่อสาร และการประชาสัมพันธ์	4.57	0.51	มากที่สุด
5. ควรจัดอบรมบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุดเพื่อพัฒนา ระบบการบริหารจัดการ	4.71	0.46	มากที่สุด
6. ควรมีการ ประสานงานกับเครือข่ายเพื่อใช้ทรัพยากร ร่วมกัน	4.71	0.46	มากที่สุด
7. ควรเน้นการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการห้องสมุดในการ บริหารจัดการ	4.42	0.64	มาก
8. ควรให้คณะกรรมการห้องสมุดกำหนดนโยบายและการ ประเมินผล	4.28	0.72	มาก
9. ควรมีการระดมทุนจากแหล่งทุนอื่นเพื่อสนับสนุนการ พัฒนาห้องสมุด	4.42	0.51	มาก
10. ควรมีการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ได้แก่ บุคคล ชุมชน ภูมิปัญญา องค์กรวิชาชีพ เป็นต้น	4.57	0.51	มากที่สุด
11. ควรมีการจัดสรรงบประมาณห้องสมุดเพิ่มขึ้นทุกปี	4.57	0.51	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.57	0.36	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.41 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ ต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนใน จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการบริหารจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า อยู่ในระดับ มาก 3 ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด 8 ข้อ โดยข้อควรจัดทำแผน/โครงการ ดำเนินงานห้องสมุดประจำปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.71$) รองลงมา ควรจัดอบรมบรรณารักษ์/

เจ้าหน้าที่ห้องสมุดเพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการ ($\bar{X}=4.71$) และควรติดตามผลการดำเนินงานห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}=4.71$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.42 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอก ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์

ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ควรจัดหาหนังสือที่ผลิตขึ้นในท้องถิ่น	3.92	0.61	มาก
2. ควรจัดหาหนังสือที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.35	0.49	มาก
3. ควรจัดหาหนังสือพิมพ์ที่ผลิตขึ้นในท้องถิ่น	4.07	0.47	มาก
4. ควรจัดหาหนังสือที่เป็นข้อมูลท้องถิ่น ไว้บริการ	4.42	0.51	มาก
5. ควรกำหนดให้มีหนังสือจำนวน 1-3 เล่ม ต่อรายหัว ประชากรที่ให้บริการ	4.35	0.63	มาก
6. หนังสือที่ให้บริการควรมีไม่น้อยกว่า 2,500 เล่ม	4.57	0.51	มากที่สุด
7. ควรจัดหาหนังสือเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี	4.64	0.49	มากที่สุด
8. ควรจัดหาหนังสือสำหรับเด็ก สารคดี นวนิยาย ควรมี อัตราส่วนเท่ากัน	4.35	0.63	มาก
9. การจัดหาหนังสือควรยึดความต้องการของชุมชนเป็นหลัก	4.85	0.36	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.39	0.5	มาก

จากตารางที่ 4.42 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ ต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับ มาก 6 ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ โดยข้อควรหาหนังสือที่ยึดความต้องการของชุมชนเป็นหลัก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.85$) รองลงมา ควรจัดหาหนังสือเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ($\bar{X}=4.64$) และหนังสือที่ให้บริการควรมีไม่น้อยกว่า 2,500 เล่ม ($\bar{X}=4.57$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.43 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์ การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและอำเภอต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์

ด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ควรจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่เกี่ยวกับท้องถิ่นไว้บริการ	4.21	0.57	มาก
2. ควรจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้นทุกปี	4.35	0.63	มาก
3. ควรจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามความต้องการของ ประชาชน และชุมชน	4.71	0.46	มากที่สุด
4. ควรจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์เท่ากับจำนวนวารสารที่จัดหา	4	0.96	มาก
5. ควรแจ้งเพื่อจำหน่ายสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทุก 5 ปี	4.21	0.89	มาก
รวมเฉลี่ย	4.3	0.5	มาก

จากตารางที่ 4.43 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ ต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับ มาก 4 ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ โดยข้อควรจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามความต้องการของประชาชน และชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.71$) รองลงมา ควรจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้นทุกปี ($\bar{X}=4.35$) และควรจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวกับท้องถิ่นไว้บริการ ($\bar{X}=4.21$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.44 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นผู้อำนวยการศูนย์การศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัด และอำเภอ ต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านบริการ

ด้านบริการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. การจัดบริการห้องสมุดเคลื่อนที่ควรให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และสภาพท้องถิ่น	4.85	0.36	มากที่สุด
2. ควรจัดบริการห้องสมุดเคลื่อนที่ให้ทั่วถึงทุกพื้นที่ ต่อผู้ใช้บริการอย่างเท่าเทียมกัน	4.78	0.42	มากที่สุด
3. ควรกำหนดชั่วโมงการให้บริการห้องสมุดเคลื่อนที่ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน	4.57	0.51	มากที่สุด
4. ควรกำหนด วัน เวลา การให้บริการห้องสมุดครอบคลุมในวันหยุดสุดสัปดาห์	4.57	0.51	มากที่สุด
5. ควรจัดให้บริการสื่อ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์	4.57	0.51	มากที่สุด
6. ควรมีเครื่องคอมพิวเตอร์ 1 เครื่องต่อจำนวนประชากร 5,000 คน	3.5	1.28	มาก
7. ควรจัดประเมินคุณภาพการบริการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลมาใช้ในการพัฒนาการให้บริการ	4.57	0.51	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.48	1.38	มาก

จากตารางที่ 4.44 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์ศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ ต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนใน
จังหวัดกาญจนบุรี ด้านบริการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า
อยู่ในระดับ มาก 1 ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด 6 ข้อ โดยข้อการจัดบริการห้องสมุดเคลื่อนที่ควรให้
สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และสภาพท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.85$) รองลงมา
ควรจัดบริการห้องสมุดเคลื่อนที่ให้ทั่วถึงทุกพื้นที่ต่อผู้ใช้บริการอย่างเท่าเทียมกัน ($\bar{X}=4.78$) และ
ควรจัดประเมินคุณภาพการให้บริการอย่างต่อเนื่องเพื่อนำผลมาใช้ในการพัฒนาการให้บริการ
($\bar{X}=4.57$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.45 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์ การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ ต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านกิจกรรม

ด้านกิจกรรม	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ควรจัดกิจกรรมห้องสมุดที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และสภาพท้องถิ่น			
1.1 การอภิปราย	3.57	0.93	มาก
1.2 การได้วาที	3.42	0.93	ปานกลาง
1.3 การสาธิต	3.87	0.94	มาก
1.4 การทดลอง	3.71	0.99	มาก
1.5 การเล่นนิทาน	4.42	0.64	มาก
1.6 การทนายปัญหา	4.21	0.69	มาก
2. ควรมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมห้องสมุดเพื่อปรับปรุงคุณภาพการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	4.57	0.51	มากที่สุด
3. ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ให้มีความสามารถในการสืบค้น และการใช้สารสนเทศ	4.64	0.49	มากที่สุด
4. ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง			
4.1 หลักความพอประมาณ	4.71	0.46	มากที่สุด
4.2 หลักความมีเหตุผล	4.71	0.46	มากที่สุด
4.3 การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี	4.71	0.46	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.23	0.3	มาก

จากตารางที่ 4.45 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ ต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านกิจกรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับ ปานกลาง 1 ข้อ อยู่ในระดับมาก 5 ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ข้อ โดยข้อควรจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง(1) ยึดหลัก ความพอประมาณ หมายถึง

การรู้จักประหยัด รู้จักการออม การลดรายจ่าย และการทำอาชีพเสริม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.71$) (2) รองลงมายึดหลักการมีเหตุผล หมายถึง การจะทำกิจการงานใดๆ ควรรู้ตนเอง ควรรู้สิ่งแวดล้อม ควรรู้หลักการหรือทฤษฎี ($\bar{X}=4.71$) (3) และยึดหลักการมีภูมิคุ้มกันตนเองที่ดี หมายถึง การมีความเพียร มีความอดทน การมีคุณธรรม การมีความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X}=4.71$) ตามลำดับ

4.2 ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ ต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี

ตารางที่ 4.46 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ระดับความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านอาคารสถานที่

ด้านอาคารสถานที่	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. บรรณารักษ์ควรมีส่วนร่วมในการออกแบบก่อสร้าง			
อาคารห้องสมุด	4.00	0.91	มาก
2. อาคารห้องสมุดควรได้มาตรฐาน	4.53	0.66	มากที่สุด
3. ควรมีห้องปฏิบัติงานสำหรับบรรณารักษ์	4.53	0.51	มากที่สุด
4. บรรณารักษ์ควรมีส่วนร่วมในการจัดพื้นที่อาคารสถานที่	4.15	0.68	มาก
5. ห้องสมุดควรมีพื้นที่เพียงพอในการจัดเก็บรักษา			
สารสนเทศเฉพาะ	4.53	0.51	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.41	0.45	มาก

จากตารางที่ 4.46 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของบรรณารักษ์ ต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านอาคารสถานที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับ มาก 2 ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ โดยข้อห้องสมุดควรมีพื้นที่เพียงพอในการจัดเก็บรักษาสารสนเทศเฉพาะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.53$) รองลงมาอาคารห้องสมุดควรได้มาตรฐาน ($\bar{X}=4.53$) และควรมีห้องปฏิบัติงานสำหรับบรรณารักษ์ ($\bar{X}=4.53$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.47 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อ
 แนวทางการ จัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด

ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. โต๊ะ - เก้าอี้ ควรได้มาตรฐาน	4.38	0.5	มาก
2. ควรมีโต๊ะ - เก้าอี้ สำหรับปฏิบัติงานของบรรณารักษ์/ เจ้าหน้าที่	4.53	0.51	มากที่สุด
3. ควรมีโต๊ะ - เก้าอี้ นั่งอ่านหนังสือเป็นโต๊ะสี่เหลี่ยม			
3.1 นั่งอ่านคนเดียว	4.3	0.63	มาก
3.2 นั่งอ่าน 2 คน	4.15	0.8	มาก
3.3 นั่งอ่าน 4 คน หรือ 6 คน	4.3	0.48	มาก
4. ควรมีชุดโต๊ะ-เก้าอี้ สำหรับเด็ก โดยเฉพาะวางไว้ในมุมเด็ก	4.61	0.5	มากที่สุด
5. บรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุดควรมีส่วนร่วมในการ จัดซื้อ/จัดจ้างครุภัณฑ์ห้องสมุด	4.46	0.51	มาก
6. ควรมีการจัดซื้อครุภัณฑ์เพิ่มขึ้นตามความเหมาะสม	4.53	0.51	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.41	0.45	มาก

จากตารางที่ 4.47 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของบรรณารักษ์ ต่อแนวทางการ
 จัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับ มาก 5 ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ โดยข้อควรมี
 ชุดโต๊ะ-เก้าอี้ สำหรับเด็ก โดยเฉพาะวางไว้ในมุมเด็ก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.61$) รองลงมา ควรมี
 การจัดซื้อครุภัณฑ์เพิ่มขึ้นตามความเหมาะสม ($\bar{X}=4.53$) และควรมีโต๊ะ-เก้าอี้ สำหรับปฏิบัติงาน
 ของบรรณารักษ์ /เจ้าหน้าที่ห้องสมุด ($\bar{X}=4.53$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.48 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านการบริหารจัดการ

ด้านการบริหารจัดการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ควรจัดทำแผน/โครงการดำเนินงานห้องสมุดประจำปี	4.53	0.51	มากที่สุด
2. ควรติดตามผลการดำเนินงานห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ	4.38	0.65	มาก
3. ควรจัดทำรายงานผลการดำเนินงานห้องสมุด	4.46	0.51	มาก
4. ควรจัดทำแผนการสื่อสาร และการประชาสัมพันธ์	4.53	0.51	มากที่สุด
5. ควรจัดอบรมบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุดเพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการ	4.53	0.66	มากที่สุด
6. ควรมีการ ประสานงานกับเครือข่ายเพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน	4.38	0.5	มาก
7. ควรเน้นการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการห้องสมุดในการบริหารจัดการ	4.23	0.59	มาก
8. ควรให้คณะกรรมการห้องสมุดกำหนดนโยบายและการประเมินผล	4.15	0.37	มาก
9. ควรมีการระดมทุนจากแหล่งทุนอื่นเพื่อสนับสนุนการพัฒนาห้องสมุด	4.53	0.66	มากที่สุด
10. ควรมีการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ได้แก่ บุคคล ชุมชน ภูมิปัญญา องค์กรวิชาชีพ เป็นต้น	4.48	0.65	มาก
11. ควรมีการจัดสรรงบประมาณห้องสมุดเพิ่มขึ้นทุกปี	4.38	0.65	มาก
รวมเฉลี่ย	4.41	0.45	มาก

จากตารางที่ 4.48 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของบรรณารักษ์ ต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านการบริหารจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับ มาก 7 ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ โดยข้อควรจัดทำแผน/โครงการดำเนินงานห้องสมุดประจำปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.53$) รองลงมา ควรจัดอบรมบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุดเพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการ ($\bar{X}=4.53$) และควรจัดทำแผนการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X}=4.53$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.49 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์

ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ควรจัดหาหนังสือที่ผลิตขึ้นในท้องถิ่น	4.23	0.59	มาก
2. ควรจัดหาหนังสือที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.46	0.51	มาก
3. ควรจัดหาหนังสือพิมพ์ที่ผลิตขึ้นในท้องถิ่น	4.23	0.72	มาก
4. ควรจัดหาหนังสือที่เป็นข้อมูลท้องถิ่นไว้บริการ	4.3	0.63	มาก
5. ควรกำหนดให้มีหนังสือจำนวน 1-3 เล่ม ต่อรายหัว ประชากรที่ให้บริการ	4.15	0.68	มาก
6. หนังสือที่ให้บริการควรมีไม่น้อยกว่า 2,500 เล่ม	4.23	0.59	มาก
7. ควรจัดหาหนังสือเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี	4.38	0.76	มาก
8. ควรจัดหาหนังสือสำหรับเด็ก สารคดี นวนิยาย ควรมี อัตราส่วนเท่ากัน	4.07	0.64	มาก
9. การจัดหาหนังสือควรยึดความต้องการของชุมชนเป็นหลัก	4.53	0.66	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.29	0.5	มาก

จากตารางที่ 4.49 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของบรรณารักษ์ ต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับ มาก 8 ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ โดยข้อการจัดหาหนังสือควรยึดความต้องการของชุมชนเป็นหลัก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.53$) รองลงมา ควรจัดหาหนังสือที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X}=4.46$) และควรจัดหาหนังสือเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ($\bar{X}=4.38$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.50 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์

ด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ควรจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่เกี่ยวกับท้องถิ่นไว้บริการ	4.23	0.59	มาก
2. ควรจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้นทุกปี	4.38	0.65	มาก
3. ควรจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามความต้องการของ ประชาชน และชุมชน	4.69	0.48	มากที่สุด
4. ควรจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์เท่ากับจำนวนวารสารที่จัดหา	3.84	0.89	มาก
5. ควรแจ้งเพื่อจำหน่ายสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทุก 5 ปี	4.23	0.59	มาก
รวมเฉลี่ย	4.27	0.48	มาก

จากตารางที่ 4.50 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของบรรณารักษ์ ต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับ มาก 4 ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ โดยข้อควรจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามความต้องการของประชาชนและชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.69$) รองลงมาควรจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้นทุกปี ($\bar{X}=4.38$) และควรจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวกับท้องถิ่นไว้บริการ ($\bar{X}=4.23$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.51 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านบริการ

ด้านบริการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. การจัดบริการห้องสมุดเคลื่อนที่ควรให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และสภาพท้องถิ่น	4.61	0.65	มากที่สุด
2. ควรจัดบริการห้องสมุดเคลื่อนที่ให้ทั่วถึงทุกพื้นที่ ต่อผู้ใช้บริการอย่างเท่าเทียมกัน	4.53	0.66	มากที่สุด
3. ควรกำหนดชั่วโมงการให้บริการห้องสมุดเคลื่อนที่ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน	4.46	0.51	มาก
4. ควรกำหนด วัน เวลา การให้บริการห้องสมุดครอบคลุมในวันหยุดสุดสัปดาห์	4.46	0.51	มาก
5. ควรจัดให้บริการสื่อ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์	4.46	0.51	มาก
6. ควรมีเครื่องคอมพิวเตอร์ 1 เครื่องต่อจำนวนประชากร 5,000 คน	3.76	0.83	มาก
7. ควรจัดประเมินคุณภาพการบริการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลมาใช้ในการพัฒนาการให้บริการ	4.3	0.63	มาก
รวมเฉลี่ย	4.37	0.43	มาก

จากตารางที่ 4.51 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของบรรณารักษ์ ต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านบริการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับ มาก 5 ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ โดยข้อการจัดบริการห้องสมุดเคลื่อนที่ควรให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และสภาพท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.61$) รองลงมา ควรจัดบริการห้องสมุดเคลื่อนที่ให้ทั่วถึงทุกพื้นที่ต่อผู้ใช้บริการอย่างเท่าเทียมกัน ($\bar{X}=4.53$) และควรกำหนดชั่วโมงการให้บริการห้องสมุดเคลื่อนที่ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ($\bar{X}=4.46$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.52 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านกิจกรรม

ด้านกิจกรรม	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ควรจัดกิจกรรมห้องสมุดที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และสภาพท้องถิ่น			
1.1 การอภิปราย	3.53	0.96	มาก
1.2 การได้เวที	3.53	0.96	มาก
1.3 การสาธิต	3.69	0.94	มาก
1.4 การทดลอง	3.84	0.89	มาก
1.5 การเล่นนิทาน	4.38	0.65	มาก
1.6 การทนายปัญหา	4.23	0.72	มาก
2. ควรมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมห้องสมุดเพื่อปรับปรุงคุณภาพการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	4.38	0.5	มาก
3. ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ให้มีความสามารถในการสืบค้น และการใช้สารสนเทศ	4.38	0.50	มาก
4. ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง			
4.1 หลักความพอประมาณ	4.53	0.51	มากที่สุด
4.2 หลักความมีเหตุผล	4.53	0.51	มากที่สุด
4.3 การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี	4.53	0.51	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.14	0.47	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.52 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของบรรณารักษ์ ต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านกิจกรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับ มาก 8 ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ โดยข้อควรจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (1) ยึดหลัก ความพอประมาณ หมายถึง การรู้จักประหยัด รู้จักการออม การลดรายจ่าย และการทำอาชีพเสริม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.53$) (2) รองลงมายึดหลักการมีเหตุผล หมายถึง การจะทำกิจการงานใดๆ ควร

รู้ตนเอง ควรรู้สิ่งแวดล้อม ควรรู้หลักการหรือทฤษฎี ($\bar{X}=4.53$) (3) และยึดหลักการมีภูมิคุ้มกันตนเองที่ดี หมายถึง การมีความเพียร มีความอดทน การมีคุณธรรม การมีความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X}=4.53$) ตามลำดับ

ตอนที่ 5 การนำเสนอรูปแบบการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี

จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มสามารถนำเสนอรูปแบบการจัดห้องสมุดประชาชนตามความต้องการของผู้ใช้บริการ และ ความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและอำเภอ และบรรณารักษ์ได้ โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

5.1 ด้านอาคารสถานที่ ในส่วนของผู้ใช้บริการ เสนอว่า อันดับแรก อาคารห้องสมุดต้องการตั้งอยู่ในศูนย์กลางชุมชน อันดับที่สอง ต้องการให้ห้องสมุดมีอาคารเป็นเอกเทศ และอันดับสุดท้าย มีการตกแต่งสภาพภายนอกห้องสมุดให้ร่มรื่น สำหรับผู้อำนวยการศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและอำเภอ เสนอว่า อันดับแรก ห้องสมุดควรมีพื้นที่ให้เพียงพอในการจัดเก็บสารสนเทศเฉพาะ อันดับที่สอง อาคารห้องสมุดควรได้มาตรฐาน และอันดับสุดท้าย ควรมีห้องปฏิบัติงานสำหรับบรรณารักษ์ สำหรับบรรณารักษ์ เสนอว่า อันดับแรก ห้องสมุดควรมีพื้นที่ให้เพียงพอในการจัดเก็บสารสนเทศเฉพาะ อันดับที่สอง อาคารห้องสมุดควรได้มาตรฐาน และอันดับสุดท้าย ควรมีห้องปฏิบัติงานสำหรับบรรณารักษ์

5.2 ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด ในส่วนของผู้ใช้บริการ เสนอว่า อันดับแรก ต้องการมีคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ให้บริการอย่างเพียงพอ เพื่อค้นหาข้อมูลข่าวสารและมีบริการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ อันดับที่สอง ต้องการมีตู้/ชั้นวางหนังสือตามหมวดหมู่อย่างเพียงพอ และอันดับสุดท้าย ต้องการให้มีชั้นวางวารสาร นิตยสาร อย่างเพียงพอ สำหรับผู้อำนวยการศูนย์ การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและอำเภอ เสนอว่า อันดับแรก ควรมีโต๊ะ-เก้าอี้ สำหรับเด็กโดยเฉพาะ อันดับที่สอง ควรมีการจัดซื้อครุภัณฑ์เพิ่มขึ้นตามความเหมาะสม และอันดับสุดท้าย ควรมีโต๊ะ-เก้าอี้ สำหรับปฏิบัติงานสำหรับบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ สำหรับบรรณารักษ์ เสนอว่า อันดับแรก ควรมีโต๊ะ-เก้าอี้ สำหรับเด็กโดยเฉพาะ อันดับที่สอง ควรมีการจัดซื้อครุภัณฑ์เพิ่มขึ้นตามความเหมาะสม และอันดับสุดท้าย ควรมีโต๊ะ-เก้าอี้ สำหรับปฏิบัติงาน สำหรับบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่

5.3 ด้านการบริหารจัดการ ในส่วนของผู้ใช้บริการ เสนอว่า อันดับแรก ต้องการให้เจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีวิชาชีพทางบรรณารักษศาสตร์ อันดับที่สอง ต้องการมีการกำหนดเวลาเปิด-ปิดห้องสมุดอย่างชัดเจน และอันดับสุดท้าย ต้องการมีป้ายประชาสัมพันธ์สาระน่ารู้ สำหรับผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและอำเภอ เสนอว่า อันดับแรก ควรมีการจัดทำแผน/โครงการดำเนินงานห้องสมุดประจำปี อันดับที่สอง ควรจัดอบรมบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุดเพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการ และอันดับสุดท้าย ควรติดตามผลการดำเนินงานห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ สำหรับบรรณารักษ์ เสนอว่า อันดับแรก ควรจัดทำแผน/โครงการดำเนินงานห้องสมุดประจำปี อันดับที่สอง ควรจัดอบรมบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุดเพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการ และอันดับสุดท้าย ควรจัดทำแผนการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์

5.4 ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์ ในส่วนของผู้ใช้บริการ เสนอว่า อันดับแรก ต้องการให้มีหนังสือความรู้ด้านการประกอบอาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิต อันดับที่สอง ต้องการให้มีหนังสือความรู้ด้านการศึกษา และอันดับสุดท้าย ต้องการให้หนังสือต่างๆอยู่ในสภาพดีไม่ชำรุด สำหรับผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและอำเภอ เสนอว่า อันดับแรก ควรจัดหาหนังสือที่ยึดความต้องการของชุมชนเป็นหลัก อันดับที่สอง ควรจัดหาหนังสือเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี และอันดับสุดท้าย หนังสือที่ให้บริการนั้นควรมีไม่น้อยกว่า 2,500 เล่ม สำหรับบรรณารักษ์ เสนอว่า อันดับแรก ควรจัดหาหนังสือที่ยึดความต้องการของชุมชนเป็นหลัก อันดับที่สอง ควรจัดหาหนังสือที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น และอันดับสุดท้าย ควรจัดหาหนังสือเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี

5.5 ด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์ ในส่วนของผู้ใช้บริการ เสนอว่า อันดับแรก ต้องการมีสื่ออิเล็กทรอนิกส์ CD-Rom VCD DVD และ VDO เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ อันดับที่สอง ต้องการให้มีสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัย และอันดับสุดท้าย ต้องการมีสื่ออิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับการเกษตรและเทคโนโลยี สำหรับผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและอำเภอ เสนอว่า อันดับแรก ควรจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามความต้องการของประชาชนและชุมชน อันดับที่สอง ควรจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้นทุกปี และอันดับสุดท้าย ควรจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวกับท้องถิ่นไว้บริการ สำหรับบรรณารักษ์ เสนอว่า อันดับแรก ควรจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามความต้องการของประชาชนและชุมชน อันดับที่สอง ควรจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้นทุกปี และอันดับสุดท้าย ควรจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวกับท้องถิ่นไว้บริการ

5.6 ด้านบริการ ในส่วนของผู้ใช้บริการ เสนอว่า อันดับแรก ต้องการมีบริการยืมคืนสื่ออื่นๆที่ไม่ใช่สิ่งพิมพ์ อันดับที่สอง ต้องการมีบริการสืบค้นข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และอันดับสุดท้าย ต้องการให้ห้องสมุดประชาสัมพันธ์การให้บริการให้ประชาชนได้ทราบอย่างกว้างขวาง สำหรับผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและอำเภอ เสนอว่า อันดับแรก การให้บริการห้องสมุดเคลื่อนที่ควรให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและสภาพท้องถิ่น อันดับที่สอง ควรจัดบริการห้องสมุดเคลื่อนที่ให้ทั่วถึงทุกพื้นที่ต่อผู้ใช้บริการอย่างเท่าเทียมกัน และอันดับสุดท้าย ควรกำหนดชั่วโมงการให้บริการห้องสมุดเคลื่อนที่ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน สำหรับบรรณารักษ์ เสนอว่า อันดับแรก การให้บริการห้องสมุดเคลื่อนที่ควรให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและสภาพท้องถิ่น อันดับที่สอง ควรจัดบริการห้องสมุดเคลื่อนที่ให้ทั่วถึงทุกพื้นที่ต่อผู้ใช้บริการอย่างเท่าเทียมกัน และอันดับสุดท้าย ควรกำหนดชั่วโมงการให้บริการห้องสมุดเคลื่อนที่ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

5.7 ด้านกิจกรรม เพื่อส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัยในเรื่องต่างๆดังนี้ กิจกรรมภายในห้องสมุด ได้แก่ จัดนิทรรศการ เกี่ยวกับวันสำคัญทางศาสนาประเพณี สุขภาพอนามัย การจัดนิทรรศการหนังสือใหม่ การฉายภาพยนตร์ การฉาย VCD DVD และ VDO เกี่ยวกับความรู้ทั่วไป เป็นต้น ส่วนกิจกรรมภายนอกห้องสมุด ได้แก่ กิจกรรมทัศนศึกษา กิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ และกิจกรรมห้องสมุดเคลื่อนที่ เป็นต้น ในส่วนของผู้ใช้บริการ เสนอว่า อันดับแรก ต้องการให้มีกิจกรรม การเรียนรู้จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับวันสำคัญต่างๆในรอบปี อันดับที่สอง ต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมห้องสมุด และอันดับสุดท้าย ต้องการให้มีการสำรวจความต้องการของประชาชนในการจัดกิจกรรม สำหรับผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและอำเภอ เสนอว่า อันดับแรก ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงยึดหลัก (1) ความพอประมาณ หมายถึง การรู้จักประหยัด รู้จักการออม การลดรายจ่าย และการทำอาชีพเสริม (2) ยึดหลักการมีเหตุผล หมายถึง การจะทำกิจการงานใดๆ ควรรู้ตนเอง ควรรู้สิ่งแวดล้อม ควรรู้หลักการหรือทฤษฎี (3) ยึดหลักการมีภูมิคุ้มกันตนเองที่ดี หมายถึง การมีความเพียร มีความอดทน การมีคุณธรรม การมีความซื่อสัตย์สุจริต สำหรับบรรณารักษ์ เสนอว่า อันดับแรก ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงยึดหลัก (1) ความพอประมาณ หมายถึง การรู้จักประหยัด รู้จักการออม การลดรายจ่าย และการทำอาชีพเสริม (2) ยึดหลักการมีเหตุผล หมายถึง การจะทำกิจการงานใดๆ ควรรู้ตนเอง ควรรู้สิ่งแวดล้อม ควรรู้หลักการหรือทฤษฎี (3) ยึดหลักการมีภูมิคุ้มกันตนเองที่ดี หมายถึง การมีความเพียร มีความอดทน การมีคุณธรรม การมีความซื่อสัตย์สุจริต

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อนำเสนอรูปแบบการจัดห้องสมุดประชาชน ตามความต้องการของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและอำเภอ และบรรณารักษ์ ในจังหวัดกาญจนบุรี สำหรับในบทนี้จะนำเสนอรายละเอียดการสรุปการดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. สรุปผลการดำเนินการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย ประกอบด้วย

- 1.1.1 เพื่อศึกษาสภาพ และปัญหา ในการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี
- 1.1.2 เพื่อศึกษาความต้องการของประชาชน ต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี
- 1.1.3 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและอำเภอ และบรรณารักษ์ ต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี
- 1.1.4 เพื่อนำเสนอรูปแบบการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษากับกลุ่มผู้ใช้บริการห้องสมุด กลุ่มผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและอำเภอ และกลุ่มบรรณารักษ์

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร ประกอบด้วย

- (1) กลุ่มผู้ใช้บริการ จำนวน 652,133 คน
- (2) กลุ่มบรรณารักษ์ จำนวน 13 คน

(3) กลุ่มผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม
อัธยาศัยจังหวัดและอำเภอ รวมเป็น 14 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

(1) กลุ่มผู้ใช้บริการ จำนวน 384 คน ซึ่งมีการสุ่มดังนี้ ตอนที่ 1 แบ่ง
พื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี ออกเป็น 4 เขตพื้นที่การศึกษา แต่ละเขต จากเขตที่ 1 ถึงเขตที่ 3 มีเขตละ 3
อำเภอ ส่วนอีก 1 เขตมี 2 อำเภอ ตอนที่ 2 คัดจากเขตละ 2 อำเภอ จากเขต 1 ถึง เขต 3 และอีก 1 เขต
คัดเพียง 1 อำเภอ ตอนที่ 3 นำอำเภอที่คัดได้ 7 อำเภอ มาคำนวณจากสัดส่วนของประชากรแต่ละ
อำเภอก็จะได้อำเภอเมือง 82 คน อำเภอท่าม่วงได้ 96 คน อำเภอพนมทวนได้ 40 คน อำเภอห้วย
กระเจาได้ 31 คน อำเภอไทรโยคได้ 44 คน อำเภอทองผาภูมิได้ 49 คน อำเภอบ่อพลอยได้ 42 คน
รวมเป็น 384 คน

(2) กลุ่มบรรณารักษ์ ผู้วิจัยศึกษาจากประชากรทั้งหมด จำนวน 13 คน

(3) กลุ่มผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม
อัธยาศัยจังหวัดและอำเภอ จำนวน 14 คน ผู้วิจัยโดยศึกษาจากประชากรทั้งหมด

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนั้น แบ่งออกเป็น 3 ชุด คือ 1.แบบสอบถาม
สำหรับผู้ใช้บริการห้องสมุด จำนวน 1 ชุด 2.แบบสอบถามสำหรับผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอก
ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและอำเภอ จำนวน 1 ชุด 3.แบบสอบถามสำหรับ
บรรณารักษ์ และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด จำนวน 1 ชุด ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

แบบสอบถามสำหรับผู้ใช้บริการ แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เป็นแบบเลือกตอบ และเติมข้อความ
ให้สมบูรณ์

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนต่อสภาพการจัด
ห้องสมุด และความต้องการของประชาชนต่อรูปแบบการจัดห้องสมุดประชาชน เป็นแบบมาตร
ประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนต่อปัญหาในการจัด
ห้องสมุดประชาชน เป็นแบบเลือกปัญหาที่สำคัญเพียง 3 อันดับแรก

แบบสอบถามสำหรับผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัยจังหวัดและจังหวัด แบ่งออกเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เป็นแบบเลือกตอบ และเติมข้อความ
ให้สมบูรณ์

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอก
ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและอำเภอ ต่อสภาพในการจัดห้องสมุดประชาชน เป็น
แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอก
ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและอำเภอ ต่อปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชน เป็น
แบบเลือกปัญหาที่สำคัญเพียง 3 อันดับแรก

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอก
ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอและจังหวัดต่อรูปแบบการจัดห้องสมุดประชาชน เป็นแบบ
มาตราประมาณค่า 5 ระดับ

แบบสอบถามสำหรับบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุด แบ่งออกเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เป็นแบบเลือกตอบ และเติมข้อความ
ให้สมบูรณ์

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุดต่อ
สภาพในการจัดห้องสมุดประชาชน เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นของบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุดต่อ
ปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชน เป็นแบบเลือกปัญหาที่สำคัญเพียง 3 อันดับแรก

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นของแบบสอบถามความคิดเห็นของ
บรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุดต่อรูปแบบการจัดห้องสมุดประชาชน เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5
ระดับ

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1) แบบสอบถามสำหรับผู้ใช้บริการ ผู้วิจัยได้เดินทางไปรับแบบสอบถามนี้
ด้วยตนเอง โดยประสานงานกับบรรณารักษ์ที่อยู่ห้องสมุดอำเภอทั้ง 7 แห่ง ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูล
และได้รับเอกสารกลับคืนมาครบตามจำนวน 384 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

2) แบบสอบถามสำหรับผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและอำเภอ ผู้วิจัยได้แนบซองตอบรับเพื่อส่งแบบสอบถามกลับคืน
มายังผู้วิจัย ได้แบบสอบถามครบตามจำนวน 14 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

3) แบบสอบถามสำหรับบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุด ผู้วิจัยได้แนบซอง
ตอบรับให้ส่งพร้อมกันกับแบบสอบถามของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัยจังหวัดและอำเภอ ได้แบบสอบถามครบตามจำนวน 13 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล แบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมด ผู้วิจัยได้นำมาตรวจสอบความเรียบร้อยครบถ้วน และนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรม SPSS หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สรุปผลการวิจัย

จะเสนอสรุปผลการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยทั้ง 4 ข้อ เป็น 4 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สภาพและปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชน

2.1 สภาพในการจัดห้องสมุดประชาชน

2.1.1 ความคิดเห็นของประชาชน ต่อสภาพการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรีมีความคิดเห็น ด้านอาคารสถานที่ โดยภาพรวมเหมาะสมคืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจึงพบว่า สภาพอาคารห้องสมุดตั้งอยู่ในศูนย์กลางชุมชนเหมาะสมดีในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) รองลงมาได้แก่ อาคารห้องสมุดเป็นอาคารเอกเทศ ($\bar{X} = 3.90$) และมีป้ายแสดงที่ตั้งอาคารห้องสมุดอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.90$) ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด ประชาชนมีความเห็น โดยภาพรวมเหมาะสมคืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่า มีคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ให้บริการอย่างเพียงพอในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) รองลงมาคือมีชั้น/ตู้วางหนังสือตามหมวดหมู่อย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.71$) และมีชั้นวางวารสาร นิตยสาร อย่างเพียงพอเหมาะสมคืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) ตามลำดับ ด้านการบริหารงาน ความเห็นโดยภาพรวมเหมาะสมคืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เห็นว่าเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีวิชาชีพทางบรรณารักษศาสตร์เหมาะสมคืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) รองลงมาเห็นว่ามีการกำหนดเวลาเปิด - ปิดห้องสมุดอย่างแน่นอน ($\bar{X} = 3.99$) และเห็นว่า มีป้ายประชาสัมพันธ์ สารนาความรู้ ($\bar{X} = 3.68$) ตามลำดับ ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์ ความเห็นโดยรวมเหมาะสมคืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่า มีหนังสือความรู้ด้านการประกอบอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตเหมาะสมดีในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) รองลงมาคือเห็นว่าหนังสือต่างๆอยู่ในสภาพดีไม่ชำรุดเหมาะสมดีในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) และหนังสือความรู้ด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.74$) ตามลำดับ ด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์ ความเห็น โดยภาพรวมเหมาะสมคืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่า มี สื่ออิเล็กทรอนิกส์ทันสมัย เกี่ยวกับการประกอบอาชีพเหมาะสมคืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) รองลงมาเห็นว่า มีสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทันสมัย ($\bar{X} = 3.71$) และมี สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับการเกษตร และเทคโนโลยี ($\bar{X} = 3.69$) ตามลำดับ ด้านบริการ ความเห็นโดยภาพรวมเหมาะสมคืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่า มีบริการ

ซีม – คีนหนังสือ และสื่ออื่นๆ เหมาะสมคืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมาเห็นว่า มีบริการสืบค้นข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X} = 3.79$) และเห็นว่าได้ประชาสัมพันธ์การบริการของห้องสมุดให้ประชาชนได้ทราบอย่างกว้างขวาง ($\bar{X} = 3.67$) ตามลำดับ ด้านกิจกรรม ความเห็นโดยภาพรวมเหมาะสมคืออยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่ามีการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่างๆในรอบปีเหมาะสมคืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) รองลงมาเห็นว่ามีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมห้องสมุด ($\bar{X} = 3.64$) และ มีการสำรวจความต้องการของประชาชนในการจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 3.44$) ตามลำดับ

2.1.2 ความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและอำเภอ ต่อสภาพการจัดห้องสมุดประชาชน ผู้อำนวยการศูนย์ จังหวัดและอำเภอ มีความคิดเห็น ด้านอาคารสถานที่ โดยภาพรวมเหมาะสมคืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่า มีการจัดมุมคอมพิวเตอร์เหมาะสมคืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$) รองลงมาคือ มีการจัดมุมสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X} = 3.85$) และมีระบบรักษาความปลอดภัยในห้องสมุด ($\bar{X} = 3.57$) ตามลำดับ ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด ความเห็นโดยภาพรวมเหมาะสมคืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่า มีที่นั่งอ่านหนังสือสำหรับผู้ใหญ่เหมาะสมคืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมาคือ มีที่นั่งศึกษาแบบเป็นกลุ่ม ($\bar{X} = 3.92$) และมีโต๊ะ – เก้าอี้ อ่านหนังสือได้มาตรฐาน ($\bar{X} = 3.78$) ตามลำดับ ด้านการบริหารจัดการ ความเห็นโดยภาพรวมเหมาะสมคืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่า มีการจัดทำแผน/โครงการดำเนินงานห้องสมุดประจำปีเหมาะสมคือในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) รองลงมาคือ มีการกำหนดหน้าที่ของเจ้าหน้าที่แต่ละคนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.07$) และมีการกำหนดนโยบาย และกำหนดจุดเน้นในการดำเนินงานห้องสมุดอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.00$) ตามลำดับ ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์ ความเห็นโดยภาพรวมเหมาะสมคืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เห็นว่า มีนโยบายการคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศจากความต้องการของประชาชนและชุมชน เหมาะสมคืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) รองลงมาคือ มีทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลายที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ ($\bar{X} = 3.85$) และมีทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลาย ($\bar{X} = 3.85$) ตามลำดับ ด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์ ความเห็นโดยภาพรวมเหมาะสมคืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สื่ออิเล็กทรอนิกส์ทันสมัยเหมาะสมคืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) รองลงมาคือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์อยู่ในสภาพดีไม่ชำรุด ($\bar{X} = 3.71$) และ สื่ออิเล็กทรอนิกส์มีอย่างหลากหลาย ($\bar{X} = 3.57$) ตามลำดับ

ด้านบริการ ความเห็นโดยภาพรวมเหมาะสมคืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่า ให้บริการความรู้อินเตอร์เน็ตแก่ผู้ใช้บริการเหมาะสมคืออยู่ใน

ระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) รองลงมาคือ มีระเบียบการใช้ห้องสมุดเป็นลายลักษณ์อักษรให้ทราบโดยทั่วกัน ($\bar{X} = 4.21$) และให้การแนะนำวิธีใช้ห้องสมุดแก่ผู้ใช้บริการ ($\bar{X} = 3.78$) ตามลำดับ ด้านกิจกรรมความเห็นโดยภาพรวมเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่า มีการจัดกิจกรรมการวาดภาพระบายสี เหมาะสมคืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) รองลงมาคือ มีการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ($\bar{X} = 3.85$) และมีการจัดกิจกรรมการทายปัญหา เหมาะสมคืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) ตามลำดับ

2.1.3 ความคิดเห็นของบรรณรักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุด ต่อสภาพการจัดห้องสมุดประชาชน บรรณรักษ์มีคิดเห็น ด้านอาคารสถานที่ โดยภาพรวมเหมาะสมคืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.47$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่า มีการจัดมุมคอมพิวเตอร์เหมาะสมคืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) รองลงมาคือ มีการจัดมุมสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X} = 4.00$) และอาคารห้องสมุดมีพื้นที่เพียงพอต่อการจัดเก็บหนังสือและสื่ออื่น ๆ ($\bar{X} = 3.46$) ตามลำดับ ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุดความเห็นโดยภาพรวมเหมาะสมคืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่า มีที่นั่งอ่านหนังสือสำหรับผู้ใหญ่เหมาะสมคืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมาคือ มีที่นั่งศึกษาแบบเป็นกลุ่ม ($\bar{X} = 3.92$) และมีโต๊ะ - เก้าอี้ อ่านหนังสือได้มาตรฐาน ($\bar{X} = 3.92$) ตามลำดับ ด้านการบริหารจัดการ ความเห็นโดยภาพรวม เหมาะสมคืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่า มีการจัดทำแผน/โครงการดำเนินงานห้องสมุดประจำปี เหมาะสมดีในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมาคือ มีการจัดกิจกรรมอื่นๆนอกเหนือจากการยืม - คืนหนังสือ ($\bar{X} = 4.23$) และมีการกำหนดหน้าที่ของเจ้าหน้าที่แต่ละคนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.07$) ตามลำดับ ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์ ความเห็นโดยภาพรวม เหมาะสมคืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เห็นว่า มีนโยบายการคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศจากความต้องการของประชาชนและชุมชนเหมาะสมคืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมาคือ มีการศึกษาความต้องการทรัพยากรสารสนเทศของประชาชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) และมีทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) ตามลำดับ ด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์ ความเห็นโดยภาพรวม เหมาะสมคืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สื่ออิเล็กทรอนิกส์อยู่ในสภาพดีไม่ชำรุด เหมาะสมคืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) รองลงมาคือมีการสำรวจความต้องการของประชาชนในการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X} = 3.92$) และมีสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทันสมัย ($\bar{X} = 3.84$) ตามลำดับ ด้านบริการ ความเห็นโดยภาพรวม เหมาะสมคืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่า มีระเบียบการใช้ห้องสมุดเป็นลายลักษณ์อักษรให้ทราบโดยทั่วกัน เหมาะสมคืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) รองลงมาคือ ให้การแนะนำวิธีใช้ห้องสมุดแก่ผู้ใช้บริการ ($\bar{X} = 4.00$) และให้บริการความรู้อินเทอร์เน็ตแก่ผู้ใช้บริการ

($\bar{X}=3.92$) ตามลำดับ ด้านกิจกรรม ความเห็นโดยภาพรวม เหมาะสมคืออยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.08$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่า มีการจัดกิจกรรมการวาดภาพระบายสี เหมาะสมคืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.92$) รองลงมาคือ มีการจัดกิจกรรมการทายปัญหา ($\bar{X}=3.61$) และมีการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เหมาะสมคืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.53$) ตามลำดับ

2.2 ปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชน

2.2.1 ความคิดเห็นของประชาชน ต่อปัญหาการจัดห้องสมุดประชาชน ความเห็นของประชาชนเห็นว่า ปัญหาด้านอาคารสถานที่ อันดับแรก คือ อาคารห้องสมุดมีขนาดเล็กคับแคบเกินไป คิดเป็นร้อยละ 30.20 รองลงมาคือ ห้องสมุดขาดการดูแลรักษาความสะอาด คิดเป็นร้อยละ 18.83 และสถานที่ตั้งห้องสมุดไม่สะดวกในการเดินทางไปใช้บริการ คิดเป็นร้อยละ 15.79 ตามลำดับ ปัญหาด้านครุภัณฑ์ อันดับแรก คือ โต๊ะ-เก้าอี้ ไม่เพียงพอต่อการให้บริการ คิดเป็นร้อยละ 24.47 ตู้/ชั้นวางหนังสือมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 21.78 และ โต๊ะ-เก้าอี้ ขำรุค คิดเป็นร้อยละ 16.49 ปัญหาด้านการบริหารงานห้องสมุด อันดับแรกคือ ไม่มีแผนผังการจัดภายในห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 22.82 รองลงมาไม่มีป้ายประชาสัมพันธ์สาระน่ารู้ คิดเป็นร้อยละ 20.39 และไม่มีระเบียบการใช้ห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 18.48 ตามลำดับ ปัญหาด้านวัสดุสิ่งพิมพ์ อันดับแรกคือ หนังสือเก่าเป็นจำนวนมาก คิดเป็นร้อยละ 20.65 รองลงมาคือ วารสาร นิตยสาร ไม่หลากหลาย คิดเป็นร้อยละ 17.88 และวารสาร นิตยสาร ไม่ทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 17.62 ตามลำดับ ปัญหาด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์ อันดับแรกคือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไม่เพียงพอแก่ผู้ให้บริการ คิดเป็นร้อยละ 23.09 รองลงมาคือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ไม่หลากหลาย คิดเป็นร้อยละ 21.26 และ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ไม่สอดคล้องความต้องการผู้ให้บริการ คิดเป็นร้อยละ 19.70 ตามลำดับ ปัญหาด้านบริการ อันดับแรก คือ การค้นหาหนังสือมีความยุ่งยาก คิดเป็นร้อยละ 27.25 รองลงมาคือ ไม่มีคู่มือการใช้ห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 21.52 และคิดต่อบริการยืม-คืน หนังสือไม่สะดวก คิดเป็นร้อยละ 14.67 ปัญหาด้านกิจกรรม อันดับแรก คือ ขาดการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 25.17 รองลงมาคือ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมห้องสมุดมีจำนวนน้อย คิดเป็นร้อยละ 21.00 และ ไม่มีการสำรวจความต้องการจัดกิจกรรมห้องสมุดของประชาชน คิดเป็นร้อยละ 20.13 ตามลำดับ

2.2.2 ความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาครอบครัวและชุมชนและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและอำเภอ ต่อปัญหาการจัดห้องสมุดประชาชน ปัญหาด้านอาคารสถานที่ เห็นว่า อันดับแรกคือ อาคารห้องสมุดมีขนาดเล็กคับแคบเกินไป คิดเป็นร้อยละ 28.57 รองลงมาคือ สถานที่ตั้งห้องสมุดไม่สะดวกในการเดินทางไปใช้บริการ คิดเป็นร้อยละ 21.42 และ ไม่มีที่สำหรับจอดรถให้แก่ผู้ให้บริการ พร้อมกับ การจัดภายในห้องสมุดไม่เป็นระเบียบ คิดเป็นร้อยละ 14.28

ตามลำดับ ปัญหาในด้านครุภัณฑ์ อันดับแรกคือ โต๊ะ –เก้าอี้ไม่เพียงพอต่อการให้บริการ คิดเป็นร้อยละ 30.95 รองลงมาคือ ตู้/ชั้นวางหนังสือมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 28.57 และ โต๊ะ – เก้าอี้ชำรุด คิดเป็นร้อยละ 11.90 ปัญหาด้านการบริหารจัดการ อันดับแรกคือ ไม่มีแผนผังการจัดภายในห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 26.19 รองลงมาคือ งบประมาณห้องสมุดมีน้อย คิดเป็นร้อยละ 21.42 และไม่มีป้ายประชาสัมพันธ์สาระน่ารู้ คิดเป็นร้อยละ 19.04 ตามลำดับ ปัญหาด้านวัสดุสิ่งพิมพ์ อันดับแรกคือหนังสือเก่าเป็นจำนวนมาก คิดเป็นร้อยละ 28.57 รองลงมาคือ หนังสือนวนิยายไม่ทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 16.66 และวารสาร นิตยสาร ไม่ทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 9.52 ตามลำดับ ปัญหาด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์ อันดับแรกคือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ไม่เพียงพอแก่ผู้ใช้บริการ คิดเป็นร้อยละ 26.19 รองลงมาคือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ไม่หลากหลาย คิดเป็นร้อยละ 16.66 ของเล่นเด็กไม่เพียงพอแก่ผู้ใช้บริการ คิดเป็นร้อยละ 16.66 ตามลำดับ ปัญหาด้านการบริการ ปัญหาอันดับแรกคือ การค้นหาหนังสือมีความยุ่งยาก คิดเป็นร้อยละ 23.80 รองลงมาคือ ไม่มีบริการเครื่องถ่ายเอกสาร คิดเป็นร้อยละ 21.42 และไม่มีคู่มือการใช้ห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 19.04 ตามลำดับ ปัญหาด้านกิจกรรม ปัญหาอันดับแรกคือ ขาดการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 28.57 รองลงมาคือ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมห้องสมุดมีจำนวนน้อย คิดเป็นร้อยละ 23.80 และไม่มีกิจกรรมกระตุ้นใจให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 21.42 ตามลำดับ

2.2.3 ความคิดเห็นของบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุด ต่อปัญหาการจัดห้องสมุดประชาชน ปัญหาด้านอาคารสถานที่ อันดับแรก คือ สถานที่ตั้งห้องสมุดไม่สะดวกในการเดินทางไปใช้บริการ คิดเป็นร้อยละ 23.80 รองลงมาอาคารห้องสมุดมีขนาดเล็กคับแคบเกินไป คิดเป็นร้อยละ 21.42 และห้องสมุดขาดการดูแลรักษาความสะอาด คิดเป็นร้อยละ 19.04 ตามลำดับ ปัญหาด้านครุภัณฑ์ อันดับแรกคือ ตู้/ชั้นวางหนังสือมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 26.19 รองลงมาคือ ตู้เก็บโสตทัศนวัสดุมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 21.19 และ โต๊ะ –เก้าอี้ ไม่เพียงพอต่อการให้บริการ คิดเป็นร้อยละ 16.66 ตามลำดับ ปัญหาด้านการบริหารจัดการ อันดับแรกคือ งบประมาณห้องสมุดมีน้อย คิดเป็นร้อยละ 26.19 รองลงมาคือ ไม่มีแผนผังการจัดภายในห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 23.80 และห้องสมุดไม่เปิดให้บริการในวันเสาร์ – อาทิตย์ คิดเป็นร้อยละ 16.66 ตามลำดับ ปัญหาด้านวัสดุสิ่งพิมพ์ อันดับแรกคือ วารสาร นิตยสาร ไม่หลากหลาย คิดเป็นร้อยละ 26.19 รองลงมาคือ วารสาร นิตยสารไม่ทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 19.04 และหนังสือเก่าเป็นจำนวนมาก คิดเป็นร้อยละ 19.04 ตามลำดับ ปัญหาด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์ อันดับแรกคือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ไม่หลากหลาย คิดเป็นร้อยละ 23.80 รองลงมาคือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ไม่สอดคล้องความต้องการผู้ใช้บริการ คิดเป็นร้อยละ 19.04 และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ชำรุด คิดเป็นร้อยละ 16.66 ตามลำดับ ปัญหาด้านบริการ อันดับแรกคือ ไม่มีบริการเครื่องถ่ายเอกสาร คิดเป็นร้อยละ 23.80

รองลงมาคือ การค้นหาหนังสือมีความยุ่งยาก คิดเป็นร้อยละ 21.42 และไม่มีคู่มือการใช้ห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 21.42 ตามลำดับ ปัญหาด้านกิจกรรม อันดับแรกคือ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมห้องสมุดมีจำนวนน้อย คิดเป็นร้อยละ 26.19 รองลงมาคือขาดการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 23.80 และสถานที่จัดกิจกรรมคับแคบเกินไป คิดเป็นร้อยละ 14.28 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ความต้องการของประชาชนต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี

ความต้องการของประชาชน ด้านอาคารสถานที่ ในภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจึงพบว่า มีความต้องการให้ห้องสมุดตั้งอยู่ในศูนย์กลางชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) รองลงมา ต้องการให้อาคารห้องสมุดเป็นอาคารเอกเทศ ($\bar{X} = 3.97$) และต้องการให้มีการตกแต่งสภาพภายนอกห้องสมุดให้ร่มรื่น ($\bar{X} = 3.92$) ตามลำดับ ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด ประชาชนมีความต้องการในภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าต้องการให้มีคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์บริการอย่างเพียงพอในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) รองลงมาคือ ต้องการให้มีชั้น/ตู้วางหนังสือตามหมวดหมู่อย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.80$) และ ต้องการให้มีชั้นวางวารสาร นิตยสาร อย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.75$) ตามลำดับ ด้านการบริหารงาน ความต้องการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ต้องการให้เจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีวิชาชีพทางบรรณารักษศาสตร์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) รองลงมาคือ ต้องการให้มีการกำหนดเวลาเปิด - ปิดห้องสมุดอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.05$) และต้องการให้มีป้ายประชาสัมพันธ์ สารระนำรู้ ($\bar{X} = 3.78$) ตามลำดับ ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์ ความต้องการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าหนังสือความรู้ด้านการประกอบอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) รองลงมาคือ ต้องการให้มีหนังสือความรู้ด้านการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) และหนังสือต่าง ๆ อยู่ในสภาพดีไม่ชำรุด ($\bar{X} = 3.80$) ตามลำดับ ด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์ ความต้องการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ต้องการให้มีสื่ออิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) รองลงมาต้องการให้มีสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทันสมัย ($\bar{X} = 3.77$) และต้องการให้มีสื่ออิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับการเกษตร และเทคโนโลยี ($\bar{X} = 3.75$) ตามลำดับ ด้านบริการ ความต้องการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าต้องการให้มีบริการยืม - คืนสื่ออื่นๆ ที่ไม่ใช่สิ่งพิมพ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) รองลงมาได้แก่ ต้องการให้มีบริการสืบค้นข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X} = 3.89$) และต้องการให้ประชาสัมพันธ์การบริการของห้องสมุดให้ประชาชนได้ทราบอย่างกว้างขวาง ($\bar{X} = 3.77$) ตามลำดับ ด้านกิจกรรม ความต้องการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) และเมื่อพิจารณา

เป็นรายชื่อพบว่า ต้องการให้มีการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่างๆในรอบปีในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) รองลงมาคือ ต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมห้องสมุด ($\bar{X} = 3.75$) และต้องการให้มีการสำรวจความต้องการของประชาชนในการจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 3.59$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอำเภอ และบรรณารักษ์ ต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชน

3.1 ความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและอำเภอ ต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชน

3.1.1 ด้านอาคารสถานที่ โดยภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ห้องสมุดควรมีพื้นที่เพียงพอในการจัดเก็บรักษาสารสนเทศ เฉพาะ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมาได้แก่ อาคารห้องสมุดควรได้มาตรฐาน ($\bar{X} = 4.50$) และบรรณารักษ์ควรมีส่วนร่วมในการจัดพื้นที่อาคารห้องสมุด ($\bar{X} = 4.50$) ตามลำดับ ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุดโดยภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.54$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ควรมีชุดโต๊ะ - เก้าอี้ สำหรับเด็กโดยเฉพาะวางไว้ในมุมเด็ก อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$) รองลงมา ควรมีโต๊ะ-เก้าอี้นั่งอ่านหนังสือเป็นโต๊ะสี่เหลี่ยมนั่งอ่านคนเดียว ($\bar{X} = 4.71$) และควรมีโต๊ะ - เก้าอี้นั่งอ่านหนังสือเป็นโต๊ะสี่เหลี่ยมนั่งอ่าน 2 คน ($\bar{X} = 4.57$) ตามลำดับ ด้านการบริหารจัดการ ความคิดเห็นโดยภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.57$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ควรจัดทำแผน/โครงการดำเนินงานห้องสมุดประจำปี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$) รองลงมาได้แก่ ควรจัดอบรมบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุดเพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 4.71$) และควรติดตามผลการดำเนินงานห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.71$) ตามลำดับ ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์ ความคิดเห็นโดยภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า การจัดหาหนังสือควรชี้ความต้องการของชุมชนเป็นหลักอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.85$) รองลงมาได้แก่ ควรจัดหาหนังสือเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ($\bar{X} = 4.64$) และหนังสือที่ให้บริการควรมีไม่น้อยกว่า 2,500 เล่ม ($\bar{X} = 4.57$) ตามลำดับ ด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์ ความคิดเห็นโดยภาพรวม มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ควรจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามความต้องการของประชาชน และชุมชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.71$) รองลงมาได้แก่ ควรจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้นทุกปี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) และควรจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับท้องถิ่นไว้บริการ ($\bar{X} = 4.21$) ตามลำดับ ด้านบริการ ความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า การจัดบริการห้องสมุดเคลื่อนที่ควรให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และสภาพท้องถิ่น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.85$) รองลงมาได้แก่ ควรจัดบริการห้องสมุด

เคลื่อนที่ให้ทั่วถึงทุกพื้นที่ต่อผู้ใช้บริการอย่างเท่าเทียมกัน ($\bar{X} = 4.78$) และควรจัดประเมินคุณภาพการบริการอย่างต่อเนื่องเพื่อนำผลมาใช้ในการพัฒนาการให้บริการ ($\bar{X} = 4.51$) ตามลำดับ ด้านกิจกรรม ความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงยึดหลักความพอประมาณอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$) รองลงมาได้แก่ หลักความมีเหตุผล ($\bar{X} = 4.71$) และการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ($\bar{X} = 4.71$) ตามลำดับ

3.2 ความคิดเห็นของบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุดต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี

3.1.2 ด้านอาคารสถานที่ โดยภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ห้องสมุดควรมีพื้นที่เพียงพอในการจัดเก็บรักษาสารสนเทศ เฉพาะ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) รองลงมาได้แก่ อาคารห้องสมุดควรได้มาตรฐาน ($\bar{X} = 4.53$) และควรมีห้องปฏิบัติงานสำหรับบรรณารักษ์ ($\bar{X} = 4.53$) ตามลำดับ ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด โดยภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ควรมีชุดโต๊ะ - เก้าอี้ สำหรับเด็กโดยเฉพาะวางไว้ในมุมเด็ก อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$) รองลงมาได้แก่ ควรมีการจัดซื้อครุภัณฑ์เพิ่มขึ้นตามความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.53$) และ ควรมีโต๊ะ - เก้าอี้ สำหรับปฏิบัติงานของบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุด ($\bar{X} = 4.53$) ตามลำดับ ด้านการบริหารจัดการ ความคิดเห็นโดยภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ควรจัดทำแผน/โครงการดำเนินงานห้องสมุดประจำปี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) รองลงมาได้แก่ ควรจัดอบรมบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุดเพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 4.53$) และควรจัดทำแผนการสื่อสาร และการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.53$) ตามลำดับ ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์ ความคิดเห็นโดยภาพรวม มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การจัดหาหนังสือควรยึดความต้องการของชุมชนเป็นหลักอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) รองลงมาได้แก่ ควรจัดหาหนังสือที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.46$) และควรจัดหาหนังสือเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ($\bar{X} = 4.38$) ตามลำดับ ด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์ ความคิดเห็นโดยภาพรวม มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ควรจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามความต้องการของประชาชน และชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) รองลงมาได้แก่ ควรจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้นทุกปี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) และควรจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับท้องถิ่นไว้บริการ ($\bar{X} = 4.23$) ตามลำดับ ด้านบริการ ความคิดเห็นโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การจัดบริการห้องสมุดเคลื่อนที่ควรให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และสภาพท้องถิ่น อยู่ในระดับ

มากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$) รองลงมาได้แก่ ควรจัดบริการห้องสมุดเคลื่อนที่ให้ทั่วถึงทุกพื้นที่ ต่อ ผู้ใช้บริการอย่างเท่าเทียมกัน ($\bar{X} = 4.53$) และควรกำหนดชั่วโมงการให้บริการห้องสมุดเคลื่อนที่ให้ สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ($\bar{X} = 4.46$) ตามลำดับ ด้านกิจกรรม ความคิดเห็นโดย ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ควรจัดกิจกรรมส่งเสริม ความรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงยึดหลักความพอประมาณอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) รองลงมาได้แก่ หลักความมีเหตุผล ($\bar{X} = 4.53$) และการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ($\bar{X} = 4.53$) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 การนำเสนอรูปแบบการจัดห้องสมุดประชาชนเพื่อส่งเสริมการศึกษาตาม อรรถศาสตร์ในจังหวัดกาญจนบุรี ดังนี้

รูปแบบห้องสมุดประชาชนเพื่อส่งเสริมการศึกษาตามอรรถศาสตร์ สรุปได้ว่า มี 7 องค์ประกอบ และแต่ละองค์ประกอบ มีประเด็นสำคัญ ดังนี้

4.1 ด้านอาคารสถานที่ อาคารห้องสมุดต้องการตั้งอยู่ในศูนย์กลางชุมชนการคมนาคม ไป-มาสะดวก และห้องสมุดประชาชนควรมีพื้นที่ให้เพียงพอในการจัดเก็บรักษาสารสนเทศเฉพาะ

4.2 ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด ห้องสมุดควรมีคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ให้บริการอย่างเพียงพอ และควรมีโต๊ะ-เก้าอี้สำหรับเด็กโดยเฉพาะ

4.3 ด้านการบริหารจัดการ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดควรมีวิชาชีพทางบรรณารักษศาสตร์ และควรจัดทำแผน/โครงการดำเนินงานห้องสมุดประจำปี

4.4 ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์ ควรมีหนังสือความรู้ด้านการประกอบอาชีพ และพัฒนาคุณภาพ ชีวิต และควรจัดหาหนังสือที่ยึดความต้องการของชุมชนเป็นหลัก

4.5 ด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์ ควรมีสื่ออิเล็กทรอนิกส์ CD-Rom VCD DVD และ VDO เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ เทคโนโลยีทางการเกษตร และการท่องเที่ยว

4.6 ด้านบริการ ควรมีบริการคอมพิวเตอร์สืบค้นข้อมูลข่าวสาร ห้องสมุด อิเล็กทรอนิกส์ และการให้บริการห้องสมุดเคลื่อนที่ควรให้สอดคล้องกับความต้องการของ ประชาชน และสภาพท้องถิ่น

4.7 ด้านกิจกรรม เพื่อส่งเสริมการศึกษาตามอรรถศาสตร์ มีการจัดกิจกรรม ได้แก่ เรียนรู้ จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับวันสำคัญต่างๆในรอบปี และควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ตาม หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เช่น (1)หลักการพอประมาณ คือให้รู้จักการประหยัด (2)หลักการมี เหตุผล คือการทำกิจการงานใดๆควรรู้จักตนเอง รู้สภาพแวดล้อม รู้จักใช้ความรู้ทางวิชาการ ประกอบการพิจารณา (3) การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี คือ มีคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต

3. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยมีประเด็นที่สำคัญควรนำมาอภิปรายดังต่อไปนี้ คือ

3.1 ปัญหาการจัดห้องสมุดประชาชนที่พบมาก ได้แก่

3.1.1 อาคารห้องสมุดประชาชนมีขนาดเล็กคับแคบเกินไป ผลการวิจัยที่ปรากฏเป็นเช่นนี้ เพราะสอดคล้องกับประสบการณ์ของผู้วิจัยที่ทำหน้าที่เป็นบรรณารักษ์ห้องสมุดตลอดระยะเวลา 20 ปี อาคารห้องสมุดประชาชนอำเภอเป็นแบบแปลนเหมือนกันหมดคือ อาคารเป็นแบบชั้นเดียว ไม่สามารถที่จะขยายได้ในอนาคต เนื่องจากแบบแปลนที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนจัดสร้างนั้นเหมาะสมกับท้องถิ่นนั้น ๆ แต่ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี สอดคล้องกับสื่อต่าง ๆ ที่ต้องจัดซื้อในแต่ละปี และมีการพัฒนาห้องสมุดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ จึงทำให้อาคารห้องสมุดคับแคบ ผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเรณู เปียเชื้อ (2532) ซึ่งศึกษารูปแบบการจัดห้องสมุดประชาชนจังหวัดตามทัศนะของบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน พบว่า ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนต่อสภาพอาคารห้องสมุดประชาชนจังหวัดมีเนื้อที่เท่าใดก็ได้ แต่สามารถที่จะขยายได้ในอนาคต และผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรางค์ นันทกาวงศ์ (2537) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนจังหวัดตามทัศนะของบรรณารักษ์ผู้บริหาร และผู้เชี่ยวชาญด้านห้องสมุดประชาชน พบว่า ความคับแคบของอาคาร มีสาเหตุที่สำคัญคือแบบแปลนที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนดนั้น ไม่ได้คำนึงถึงอนาคตว่าจะต้องมีการขยาย จากสภาพอาคารห้องสมุดมีขนาดเล็กคับแคบเกินไป ส่งผลให้มีผู้ใช้บริการน้อย ซึ่งขัดแย้งกับหลักการส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัยให้แก่ประชาชน

3.1.2 อาคารห้องสมุดขาดการดูแลรักษาความสะอาด การที่ผลการวิจัยที่ปรากฏเป็นเช่นนี้ เป็นเพราะว่าห้องสมุดประชาชนไม่มีตำแหน่งนักการภารโรง ซึ่งกรมการศึกษานอกโรงเรียนมิได้จัดสรรอัตรานักการภารโรงให้ ในเมื่อบรรณารักษ์ซึ่งเป็นบุคลากรห้องสมุดแต่เพียงผู้เดียว มีหน้าที่ต้องปฏิบัติหลาย ๆ อย่าง ทั้งบริการยืม-คืนหนังสือ จัดทำเลขหมู่หนังสือ จัดหนังสือขึ้นชั้นตามหมวดหมู่ การให้คำแนะนำปรึกษา และช่วยค้นคว้า การจัดนิทรรศการ และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้เป็นต้น จึงไม่สามารถดูแลห้องสมุดได้ทั่วถึง อีกทั้งยังต้องปฏิบัติหน้าที่ให้กับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ เนื่องจากไม่มีตำแหน่งข้าราชการประจำอยู่ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของกัญญาพร กากแก้ว (2542) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อห้องสมุดประชาชนอำเภอ สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดร้อยเอ็ดที่พบว่า ห้องสมุดขาดการดูแลรักษาความสะอาด ทั้งภายในและภายนอก จากสภาพอาคาร

ห้องสมุดขาดการดูแลรักษาความสะอาด จะทำให้ผู้ใช้บริการมาใช้ห้องสมุดน้อย เพราะอาจทำให้มีผลเสียต่อสุขภาพผู้ใช้บริการ

3.1.3 โต๊ะ-เก้าอี้ไม่เพียงพอต่อการให้บริการ ผลการวิจัยที่ปรากฏเช่นนี้ เป็นเพราะว่าเดิมนั้น ห้องสมุดประชาชนอำเภอต่าง ๆ สังกัดศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด เมื่อปี พ.ศ. 2537 ครุภัณฑ์ต่าง ๆ จึงได้รับโอนจากศูนย์ต้นสังกัด และต่อมาห้องสมุดประชาชนอำเภอได้ขึ้นตรงต่อศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนอำเภอ ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น ศูนย์การศึกษาออกระบบและการศึกษาคามอธยาศัยอำเภอ สำหรับครุภัณฑ์นั้นเนื่องจากระยะเวลาผ่านไปหลายสิบปี จึงทำให้ครุภัณฑ์ดังกล่าวไม่สามารถใช้งานได้ มีสภาพเก่าและชำรุดทรุดโทรม และการได้รับจัดสรรงบประมาณในแต่ละปีของศูนย์การศึกษาออกระบบและการศึกษาคามอธยาศัยอำเภอที่ได้รับจากสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้รับเฉพาะเป็นค่าบังคับดำเนินงานเท่านั้น ไม่มีสำหรับค่าครุภัณฑ์ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรางค์ นันทกาวงศ์ (2537) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนจังหวัด ตามทัศนะของบรรณารักษ์ ผู้บริหาร และผู้เชี่ยวชาญด้านห้องสมุดประชาชน พบว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาครุภัณฑ์ไม่เพียงพอ โดยเฉพาะ โต๊ะ-เก้าอี้ คือ งบประมาณมีน้อยจึงไม่สามารถจัดซื้อครุภัณฑ์ให้เพียงพอ ทั้งนี้เนื่องจากระบบการศึกษานอกระบบโรงเรียนจัดสรรงบประมาณให้น้อยนั้น เพราะงบประมาณส่วนใหญ่ยังต้องมุ่งเน้นไปที่วัสดุการอ่าน จึงทำให้กรมการศึกษานอกโรงเรียนไม่สามารถจัดสรรงบประมาณสำหรับซื้อครุภัณฑ์ได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของเทียนนภา ธรรมโชติ (2543) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของห้องสมุดประชาชนกรุงเทพมหานคร สวนลุมพินี พบว่า จำนวน โต๊ะ-เก้าอี้ สำหรับนั่งอ่านหนังสือมีจำนวนน้อยเกินไป และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจุรีรัตน์ โพธิ์วิจิตร(2545) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับสภาพ และปัญหาของห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกระบี่ พบว่า โต๊ะ-เก้าอี้ สำหรับนั่งอ่านหนังสือไม่เพียงพอ จากสภาพที่ โต๊ะ-เก้าอี้ ไม่เพียงพอต่อการให้บริการ ทำให้มีผู้มาใช้ห้องสมุดน้อย จึงเป็นการไม่ส่งเสริมการศึกษาคามอธยาศัยให้แก่ประชาชน

3.1.4 ตู้ชั้นหนังสือวางหนังสือไม่เพียงพอ ผลการวิจัยที่ปรากฏเช่นนี้สอดคล้องกับประสบการณ์การทำหน้าที่ของผู้วิจัย เป็นบรรณารักษ์ให้บริการในห้องสมุดประชาชนพบว่า ตู้/ชั้นหนังสือซึ่งเป็นครุภัณฑ์ห้องสมุดได้รับการ โอนจากศูนย์การศึกษาออก โรงเรียนจังหวัด เมื่อปี พ.ศ. 2528 ซึ่งห้องสมุดประชาชนตามแบบแปลนของกรมการศึกษานอกโรงเรียนในสมัยนั้น ระยะเวลาต่อมาทางสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาคามอธยาศัยได้จัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือเพิ่มขึ้นเรื่อยมาเป็นประจำทุกปี ทำให้ตู้/ชั้นหนังสือไม่เพียงพอ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรางค์ นันทกาวงศ์ (2537) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาการ

ดำเนินงานห้องสมุดประชาชนจังหวัด ตามทัศนะของบรรณารักษ์ ผู้บริหาร และผู้เชี่ยวชาญด้านห้องสมุดประชาชน พบว่า ชั้นหนังสือมีไม่เพียงพอแก่ความต้องการ จากสภาพผู้/ชั้นหนังสือวางหนังสือไม่เพียงพอแก่ความต้องการ จึงทำให้มีผู้มาใช้บริการห้องสมุดน้อย ซึ่งขัดกับหลักการส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัยให้แก่ประชาชน

3.1.5 สื่ออิเล็กทรอนิกส์ไม่เพียงพอ ผลการวิจัยที่ปรากฏเช่นนี้ สอดคล้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้วิจัย ซึ่งทำหน้าที่เป็นบรรณารักษ์ห้องสมุด พบว่า ผู้ใช้บริการมาใช้บริการห้องสมุดจะขอยืมสื่ออิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับสารคดีการท่องเที่ยว การฝึกหัดร้องเพลงไทย การรำไทย การรำอวยพร เกี่ยวกับประเพณีไทย 4 ภาค แต่สื่อดังกล่าวไม่มีให้ยืม เนื่องจากมีผู้ใช้บริการได้ยืมออกจากห้องสมุดและสื่อดังกล่าวก็มีราคาแพง ในส่วนของงบประมาณที่สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจัดสรรให้ จะเป็นการซื้อหนังสือเป็นส่วนใหญ่ และทางบริษัทจัดทำสื่อไม่ได้ลดราคาสื่อที่ในส่วนของทำให้ความรู้แก่ประชาชนสำหรับไว้บริการในห้องสมุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของชนินษฐา จิตรหลัง (2549) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับความต้องการบริการของผู้ใช้ห้องสมุดประชาชนกรุงเทพมหานคร พบว่าปัญหาด้านทรัพยากรสารสนเทศ ซึ่งจำแนกเป็น 3 ประเภทใหญ่ ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งผู้ใช้ประสบปัญหาและสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญจิตต์ สุวรรณางกูร (2546) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาความต้องการ และความคิดเห็นของผู้บริหาร และบรรณารักษ์ ที่มีต่อห้องสมุดประชาชน สังกัดศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนในเขตภาคกลาง พบว่าเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่ทันสมัย และไม่เพียงพอแก่ความต้องการ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจूरรัตน์ โพธิ์วิจิตร(2545) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับสภาพ และปัญหาของห้องสมุดประชาชนจังหวัดกระบี่ พบว่า ม้วนเทป ม้วนวีดิทัศน์ ไม่เพียงพอแก่ความต้องการ จากสภาพของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ไม่เพียงพอ จึงทำให้มีผู้มาใช้บริการห้องสมุดน้อย ซึ่งขัดกับหลักการส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัยให้แก่ประชาชน

3.1.6 ขาดการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมห้องสมุด ผลการวิจัยที่ปรากฏเช่นนี้ เพราะสอดคล้องกับประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้วิจัย ซึ่งเป็นบรรณารักษ์ห้องสมุด ได้จัดกิจกรรมในเชิงรุกด้วยการวางแผนและจัดทำโครงการงานห้องสมุดมีกิจกรรมต่าง ๆ ที่ให้บริการให้แก่ห้องสมุดเคลื่อนที่ กิจกรรมเทศบาลเคลื่อนที่ อำเภอเคลื่อนที่เข้าไปในหมู่บ้านในชุมชนต่าง ๆ ปรากฏว่ามีผู้มาใช้บริการน้อย ได้สอบถามผู้นำหมู่บ้านแล้ว ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำสตรี กลุ่มแม่บ้าน สตรีอาสาพัฒนา ผู้บริหารโรงเรียน แล้วทราบว่า ประชาชนในหมู่บ้านไม่ทราบว่ามีการเข้ามาในหมู่บ้าน มีหน่วยงานใด ให้บริการอะไรบ้าง จะเข้ามาเวลาไหน เพราะไม่ได้ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบล่วงหน้า จึงทำให้มีผู้มาใช้บริการน้อย และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรางค์ นันทกาวงศ์ (2537) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาการดำเนินงานห้องสมุด

ประชาชนจังหวัด ตามทัศนะของบรรณารักษ์ ผู้บริหาร และผู้เชี่ยวชาญด้านห้องสมุดประชาชน พบว่า สาเหตุที่ประชาชนไม่สนใจและเข้าร่วมในกิจกรรมห้องสมุด คือ ขาดการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม และขาดการวางแผนในด้านรูปแบบ และวิธีการในการจัดกิจกรรม ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากประชาชนส่วนใหญ่มีภารกิจในการทำมาหากิน และยังไม่เห็นความสำคัญของการ รับรู้ข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์ ที่จะนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ชีวิตประจำวัน ได้ ฉะนั้นการจัด กิจกรรมใด ๆ ของห้องสมุดจะต้องประชาสัมพันธ์อย่างจริงจังและต่อเนื่อง และผลการวิจัยนี้ยัง ชัดแย้งกับงานวิจัยของจूरिरदन โพรวิจิดร(2545) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับสภาพ และปัญหาของห้องสมุด ประชาชนในจังหวัดกระบี่ พบว่า มีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมห้องสมุด จากสภาพที่ขาด การประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมห้องสมุด จึงทำให้มีผู้มาใช้บริการกิจกรรมน้อย ซึ่งขัดกับ หลักการส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัยให้แก่ประชาชน

3.2 ความต้องการของประชาชนต่อรูปแบบการจัดห้องสมุดประชาชน

3.2.1 *ต้องการให้ห้องสมุดตั้งอยู่ในศูนย์กลางชุมชน* ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ เป็น เพราะสอดคล้องกับประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้วิจัย ซึ่งเป็นบรรณารักษ์ห้องสมุด พบ เห็นว่า มีประชาชนผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนประมาณวันละ 10-15 คน ห้องสมุดประชาชน อำเภออื่น ๆ ก็มีลักษณะคล้ายกัน ผู้วิจัยได้เห็นปัญหาดังกล่าวจึงแจ้งให้สมาชิกห้องสมุด ประชาสัมพันธ์ให้เพื่อนบ้านได้ทราบว่า มีบริการหนังสือใหม่ ๆ เพิ่งจัดซื้อเข้ามา และได้แนบ รายการหนังสือให้ทราบด้วย ปรากฏว่ามีผู้มาใช้บริการห้องสมุดน้อย สอบถามแล้วปรากฏว่า บ้าน ของประชาชนอยู่ห่างไกลห้องสมุด ไม่สามารถเดินทางไปใช้บริการได้สะดวก เพราะเหตุว่ามีฐานะ ยากจนการเดินทางไปใช้บริการห้องสมุดประชาชนจำเป็นต้องมีรถจักรยานยนต์ สำหรับรถจักรยาน นั้นไม่สามารถใช้ได้ อีกประการหนึ่ง เนื่องจากมีภารกิจที่จะต้องทำมาหากินเลี้ยงตนเองและ ครอบครัว จึงไม่สามารถที่จะไปใช้บริการห้องสมุดได้ ผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประไพศรี คงตระกูล (2541) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี ตีเด่น : กรณีศึกษาอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี พบว่า สถานที่ตั้งห้องสมุดประชาชนนั้นควรตั้งอยู่ ใกล้แหล่งชุมชน ใกล้หน่วยงานราชการต่าง ๆ การคมนาคมไป-มาต้องสะดวก และสอดคล้องกับ งานวิจัยของอุมพร บางภูมิ (2542) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของสมาชิกห้องสมุดต่อกิจกรรม การให้บริการห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา และ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรางค์ นันทกวางศ์ (2537) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาการ ดำเนินงานห้องสมุดประชาชนจังหวัดตามทัศนะของบรรณารักษ์ ผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญด้าน ห้องสมุดประชาชน พบว่า สถานที่ตั้งอาคารห้องสมุดไม่สะดวกแก่การไปใช้บริการ จากความ

ต้องการดังกล่าว หากอาคารห้องสมุดตั้งอยู่ในศูนย์กลางชุมชนแล้ว จะทำให้มีผู้มาใช้บริการห้องสมุดเป็นจำนวนมาก ซึ่งสอดคล้องกับหลักการส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัยให้แก่ประชาชน

3.2.2 ความต้องการให้มีคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อย่างเพียงพอ

ผลการวิจัยที่ปรากฏเช่นนี้ เพราะสอดคล้องกับประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้วิจัย ซึ่งเป็นบรรณารักษ์ห้องสมุด พบว่า ทางสำนักพิมพ์ต่าง ๆ ได้จัดส่งรายการหนังสือ สื่อ และวัสดุห้องสมุดแจ้งไปให้บรรณารักษ์ห้องสมุดได้ทราบเพื่อประกอบการจัดซื้อหนังสือ เมื่อตรวจอ่านดูแล้วปรากฏว่ารายการวัสดุ สื่อทัศนียภาพมีราคาแพง ไม่สามารถจัดซื้อมาให้บริการได้อย่างเพียงพอ ผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับการที่ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามความต้องการวัสดุ สื่อทัศนียภาพจากผู้ให้บริการ ปรากฏว่าสื่อทัศนียภาพที่ต้องการนั้น ไม่มีในห้องสมุด และผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรพร ชมบุญ(2544) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับสภาพห้องสมุด และปัญหาการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนมิติใหม่ ตามนโยบายกรมการศึกษานอกโรงเรียน พบว่า การให้บริการอินเทอร์เน็ต ยังมีน้อยไม่เพียงพอแก่ความต้องการและผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญจิตต์ สุวรรณางกูร (2546) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหา ความต้องการ และความคิดเห็นของผู้บริหารและบรรณารักษ์ที่มีต่อห้องสมุดประชาชน สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนในเขตภาคกลาง พบว่า เครื่องคอมพิวเตอร์ไม่ทันสมัย ไม่เพียงพอแก่ความต้องการ และผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพิมล แซ่เอี้ย (2543) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับความต้องการของสมาชิกที่มีต่อห้องสมุดประชาชน สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ต้องการให้มีบริการสืบค้นหนังสือด้วยคอมพิวเตอร์ และมีบริการค้นข้อมูลท้องถิ่นได้ด้วยคอมพิวเตอร์ และผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของชนิษฐา จิตรหลัง (2549) ซึ่งศึกษาความต้องการของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนกรุงเทพมหานคร พบว่าสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผู้ให้บริการประสบปัญหาทุกประเภท จากความต้องการดังกล่าว หากทางห้องสมุดมีบริการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ และมีบริการ VCD DVD และ VDO เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีไทย ก็จะทำให้มีผู้มาใช้บริการมากขึ้น เป็นการส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัยให้แก่ประชาชน

3.2.3 จัดกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ ผลการวิจัยที่ปรากฏเช่นนี้ เพราะสอดคล้องกับประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้วิจัย ซึ่งเป็นบรรณารักษ์ห้องสมุด การจัดกิจกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ เป็นนโยบายของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ที่เน้นให้ห้องสมุดประชาชนจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ต่างๆ ภายในห้องสมุด และภายนอกห้องสมุด ได้แก่ การเล่านิทาน การวาดภาพระบายสี การแนะนำหนังสือ การอ่านหนังสือให้ฟัง การจัดนิทรรศการวันสำคัญต่าง ๆ ในรอบปี และกิจกรรมที่จัดในวันสำคัญต่าง ๆ เพื่อเป็นการสืบสานประเพณีไทย และอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ให้สืบต่อไปจนถึงอนุชนรุ่นหลัง ได้แก่ วันขึ้นปีใหม่

มีการทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง การอวยพรปีใหม่ สำหรับวันมาฆบูชา มีการทำบุญในตอนเช้า และเวียนเทียนในตอนกลางคืน และวันสงกรานต์ ก็มีประเพณีรดน้ำคำหัวผู้สูงอายุ มีการแห่พระพุทธรูป มีพิธีสงฆ์และทำบุญตักบาตรในตอนเช้า เหล่านี้เป็นต้น ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลพิชา ดังก้อง (2548) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าผู้สูงอายุต้องการให้ห้องสมุดประชาชน จัดกิจกรรมให้บริการโดยใช้รูปแบบจัดมุมให้ความรู้ผู้สูงอายุ โดยเฉพาะ จัดนิทรรศการ และห้องสมุดเคลื่อนที่ และผลงานวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ หนึ่งนิรามิษ วรรณรัมย์ (2547) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า สถานที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านใช้ได้ทั้งภายในตัวอาคารห้องสมุดประชาชน และการจัดกิจกรรมภายนอกห้องสมุดประชาชน ได้แก่ การจัดนิทรรศการ การจัดห้องสมุดเคลื่อนที่ การแนะนำหนังสือ หากทางห้องสมุดมี VCD DVD และ VDO เกี่ยวกับวันสำคัญต่างๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมประเพณีไทยอันดีงามและอนุรักษ์ไว้ให้แก่อนุชนรุ่นหลัง จะทำให้มีผู้ใช้บริการมากขึ้น เป็นการส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัยให้แก่ประชาชนทั่วไป

3.2.4 ให้มีชั้นวางวารสาร-นิตยสารอย่างเพียงพอ ผลการวิจัยที่ปรากฏเช่นนี้

เพราะสอดคล้องกับประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้วิจัย ซึ่งเป็นบรรณารักษ์ห้องสมุด พบว่าชั้นวางวารสาร-นิตยสาร ไม่เพียงพอแก่ความต้องการ เนื่องจากชั้นวางวารสาร-นิตยสารนั้น เป็นชั้นที่ได้รับการบริจาค ทางสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ไม่ได้จัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อครุภัณฑ์ในแต่ละปี จึงทำให้ชั้นวางวารสาร-นิตยสารไม่เพียงพอ และการจัดซื้อวารสาร-นิตยสาร มีเพิ่มขึ้นในแต่ละปีตามความต้องการของประชาชน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เรณู เป็ยชื่อ (2532) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการจัดห้องสมุดประชาชนจังหวัด ตามทัศนคติของบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน พบว่า ครุภัณฑ์ห้องสมุดประชาชนจังหวัด ช่างวางหนังสือที่ควรมีได้แก่ ชั้นหนังสืออ้างอิง ชั้นหนังสือสำหรับผู้ใหญ่ ชั้นหนังสือสำหรับเด็ก ชั้นวางวารสารใหม่ ชั้นวางวารสารเก่า จากความต้องการดังกล่าว หากห้องสมุดมีชั้นวางวารสาร-นิตยสารอย่างเพียงพอ ก็จะทำให้ผู้ใช้บริการห้องสมุดมีจำนวนมาก จึงเป็นการส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัยให้แก่ประชาชนทั่วไป

3.2.5 มีการประชาสัมพันธ์การให้บริการอย่างกว้างขวาง ผลการวิจัยที่ปรากฏ

เช่นนี้ เพราะสอดคล้องกับประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้วิจัย ซึ่งเป็นบรรณารักษ์ห้องสมุด พบว่าการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นกิจกรรมเชิงรุก โดยเฉพาะห้องสมุดเคลื่อนที่ ซึ่งมีประชาชนมาใช้บริการไม่มากเท่าที่ควร เนื่องจากขาดการสำรวจความต้องการของประชาชนต่อกิจกรรมต่าง ๆ และขาดการประชาสัมพันธ์การให้บริการ เพื่อให้ทราบว่ามีกิจกรรมอะไรบ้าง จะบริการช่วงเวลา

ไหนด เป็นต้น และผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรางค์ นันทกาวงศ์ (2537) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนจังหวัด ตามทัศนะของบรรณารักษ์ ผู้บริหาร และผู้เชี่ยวชาญด้านห้องสมุดประชาชน พบว่า สาเหตุที่ประชาชนไม่สนใจและเข้าร่วมกิจกรรมของห้องสมุด เพราะขาดการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม และขาดการวางแผนในด้านรูปแบบ และวิธีการในการจัดกิจกรรม และผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ หนึ่ง นิรามิข วรณมย์ (2547) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ด้านการวางแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านห้องสมุดประชาชนมีการวางแผน การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้วยการประชาสัมพันธ์ และผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรองกาญจน์ วัฒนสห โยธิน (2549) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดประชาชนอำเภอในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า วิธีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ควรใช้ภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมหรือช่วยดำเนินการในการจัดกิจกรรมไม่ว่าจะเป็นด้านงบประมาณ ด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์ และด้านการประชาสัมพันธ์ จากความต้องการดังกล่าว หากมีการประชาสัมพันธ์การให้บริการอย่างกว้างขวาง ก็จะทำให้มีผู้ใช้บริการห้องสมุดเพิ่มมากขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัยให้แก่ประชาชนทั่วไป

3.3 รูปแบบของห้องสมุดประชาชน เพื่อส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย จากผลการวิจัยปรากฏว่า มี 7 องค์ประกอบ และแต่ละองค์ประกอบ มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

3.3.1 ห้องสมุดควรมีพื้นที่เพียงพอในการจัดเก็บรักษาสารสนเทศเฉพาะ

ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ เป็นเพราะสอดคล้องกับประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้วิจัย ซึ่งเป็นบรรณารักษ์ห้องสมุด พบว่าอาคารห้องสมุดมีลักษณะคับแคบ การจัดแบ่งเป็นมุมต่าง ๆ จึงไม่สามารถที่จะจัดได้เต็มรูปแบบ มุมต่าง ๆ ที่มีอยู่ได้แก่ มุมเด็ก มุมคอมพิวเตอร์ มุมนวนิยาย มุมหนังสือทั่วไป ในส่วนที่เหลือคือ มุม กศน. มุมหนังสืออ้างอิง มุมภูมิปัญญาชาวบ้าน มุมท้องถิ่น มุมพักผ่อน เป็นต้น ซึ่งไม่สามารถจัดได้เนื่องจากพื้นที่คับแคบเกินไป ผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ อัมพร บันศรี (2522) ได้แนะนำว่า การจัดภายในต้องคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอยสวยงาม ห้องต่าง ๆ ควรมีเนื้อที่มากพอสำหรับเก็บหนังสือ อ่านหนังสือ เป็นที่ทำงาน และให้บริการต่างๆ และผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของชนิษฐา จิตรหลง (2549) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับความต้องการของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนกรุงเทพมหานคร ในด้านการจัดสถานที่ ผู้ใช้บริการมีความต้องการในระดับมากทุกประเด็น ดังนี้ สถานที่อ่านหนังสือ มุมหนังสือสำหรับเยาวชน มุมหนังสือสำหรับเด็ก และสถานที่รับฝากสิ่งของ จากเหตุผลดังกล่าวถ้าหากว่าห้องสมุดมี

พื้นที่เพียงพอในการจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศเฉพาะแล้ว จะทำให้ผู้มาใช้บริการห้องสมุดค้นหาหนังสือได้ง่าย เป็นการส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัยให้แก่ประชาชนทั่วไป

3.3.2 ห้องสมุดควรมีโต๊ะ-เก้าอี้สำหรับเด็กโดยเฉพาะ จากผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้เป็นเพราะสอดคล้องกับประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้วิจัย ซึ่งเป็นบรรณารักษ์ห้องสมุดพบว่าการจัดมุมเด็กโดยทั่วไปเป็นมุมขนาดเล็ก เพราะห้องสมุดมีพื้นที่จำกัด มีโต๊ะอ่านหนังสือเป็นโต๊ะญี่ปุ่น เวลานั่งต้องนั่งกับสื่อ ไม่มีเก้าอี้สำหรับนั่ง และเหมาะสำหรับเด็กอายุ 2-3 ปี นั่งเท่านั้น เด็กที่อายุ 5-6 ปี ไม่สามารถนั่งได้อย่างสะดวกสบาย เพราะฉะนั้น ควรจัดให้มีเก้าอี้ที่นั่งอ่านหนังสือสำหรับเด็กโดยเฉพาะ และผลการวิจัยนั้นยังสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของประภาส พาวินันท์ (2541) ได้กล่าวถึงครุภัณฑ์ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของห้องสมุดเพื่อให้บริการทรัพยากรสารสนเทศแก่ผู้ใช้บริการ ประเภทของครุภัณฑ์และการจัดวางมีดังนี้ โต๊ะอ่านหนังสือสำหรับเด็กควรมีขนาดยาว 22-25 นิ้ว และกว้าง 16 นิ้ว เพื่อให้เหมาะกับการใช้ของเด็ก จากเหตุผลดังกล่าว ถ้าหากว่าห้องสมุดมีโต๊ะ-เก้าอี้สำหรับเด็กเฉพาะแล้ว จะทำให้เด็กมาใช้บริการห้องสมุดมากขึ้น เป็นการส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัยให้แก่ประชาชน

3.3.3 ควรจัดอบรมบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุดเพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการ ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ เพราะนโยบายของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยส่งเสริมให้ห้องสมุดประชาชนเป็นศูนย์การเรียนรู้ตลอดชีวิต ทำให้ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย ทุกอาชีพ ได้ศึกษาหาความรู้ ให้มีนิสัยรักการอ่าน รักการศึกษายิ่งต่อเนื่อง และเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ฉะนั้น สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ควรดำเนินการจัดอบรมบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุด เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในระบบบริหารจัดการงานห้องสมุด และผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับทฤษฎีของ ลูเธอร์ กุลลิค (Gulick : 1973) ได้กล่าวถึง การบริหารงานว่าเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ในการดำเนินงานเพื่อให้กิจกรรมต่าง ๆ ได้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งมีอยู่ 7 ประการ คือ การวางแผน การจัดหน่วยงาน การดำเนินงานด้านบุคลากร การอำนวยความสะดวก การประสานงาน การจัดทำรายงาน และการจัดการงบประมาณ และผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของถนอม โยวัง (2540) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ตามนโยบายการจัดห้องสมุดเป็นศูนย์การเรียนรู้ พบว่า ทักษะของบรรณารักษ์ให้ความสำคัญต่อการจัดการงานห้องสมุดประชาชนอย่างมาก ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์กร การจัดบุคลากร การอำนวยความสะดวก และการควบคุม จากเหตุผลดังกล่าว หากมีการจัดอบรมบรรณารักษ์ เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการแล้ว จะทำให้ห้องสมุดนำบริการ เป็นการส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัยให้แก่ประชาชนทั่วไป

3.3.4 ห้องสมุดมีการจัดหาหนังสือโดยยึดหลักความต้องการของชุมชนเป็นหลัก
 การที่ผลวิจัยเป็นเช่นนี้สอดคล้องกับความหมายของห้องสมุดประชาชนที่ให้ไว้ โดยวาณี ฐาปนวงศ์สานติ(2531) ซึ่งให้ความหมายไว้ว่า ห้องสมุดประชาชน หมายถึง ห้องสมุดที่ดำเนินการเพื่อประชาชนในท้องถิ่นที่ห้องสมุดตั้งอยู่ มีวัตถุประสงค์ให้บริการแก่ประชาชน ทุกระดับ ทุกเพศ ทุกวัย เปิดโอกาสให้เข้าใช้หาความรู้ด้วยตนเอง เป็นการส่งเสริมการใช้เวลาว่าง และสนับสนุนการเรียนรู้หนังสือ ป้องกันการลืมนหนังสือ และนำความรู้จากการศึกษาไปปรับปรุงการดำเนินชีวิตให้ดียิ่งขึ้น จากบทความดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยจึงตระหนักว่าห้องสมุดประชาชนนั้น ให้บริการแก่ประชาชนทุกระดับ ทุกเพศ ทุกวัย และนำความรู้จากการศึกษาไปปรับปรุงการดำรงชีวิตให้ดียิ่งขึ้น เพราะฉะนั้นจากผลดังกล่าวจึงจำเป็นที่จะต้องสำรวจความต้องการของประชาชนเพื่อการจัดหาสื่อไว้บริการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขนิษฐา จิตรหลัง (2549) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการบริการของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ใช้บริการมีความต้องการดังนี้ สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือทั่วไป (สารคดี ความรู้สาขาต่าง ๆ)บันเทิงคดี (นวนิยาย) หนังสืออ้างอิง (พจนานุกรม) สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง (หนังสือพิมพ์) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยระดับมากขึ้นไป ผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานของพรพิมล แฉ่เอี้ย (2543) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับความต้องการของสมาชิกที่มีต่อห้องสมุดประชาชน สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดมหาสารคาม พบว่าความต้องการของผู้ใช้บริการต้องการให้มีหนังสือที่มีเนื้อหาทันสมัย และให้มีการสำรวจรายชื่อวารสารที่ผู้ใช้ต้องการอ่าน จากเหตุผลดังกล่าว ถ้าหากว่าห้องสมุดมีการจัดหาหนังสือ โดยยึดความต้องการของชุมชนเป็นหลักแล้ว จะทำให้มีผู้มาใช้บริการห้องสมุดเพิ่มมากขึ้น เป็นการส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัยให้แก่ประชาชนทั่วไป

3.3.5 ควรจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามความต้องการของประชาชน และชุมชน
 ผลการวิจัยที่ปรากฏเช่นนี้ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และสารสนเทศในปัจจุบันเป็นไปอย่างรวดเร็วมาก ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านห้องสมุด ได้จัดทำแบบสอบถามความต้องการสื่อจากสมาชิกผู้ใช้บริการ ปรากฏว่าส่วนใหญ่ต้องการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ ซีดีต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การทำไร่ การทำสวน และความรู้ทางการเกษตร การท่องเที่ยว และวันสำคัญทางศาสนาประเพณี เป็นต้น อาจเป็นเพราะว่ามีเสียง และรูปภาพให้เห็นชัดเจนทำให้เข้าใจง่ายกว่าการอ่านหนังสือ และผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจุรีรัตน์ โพธิ์วิจิตร (2545) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาของห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกระบี่ พบว่า ม้วนเทป ม้วนวีดิทัศน์ไม่เพียงพอแก่ความต้องการ และเทคโนโลยีให้บริการไม่เพียงพอ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมาลี ไชยเพชร (2541) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดมุกดาหารกับการให้บริการห้องสมุดประชาชนมิติใหม่ พบว่า ม้วนเทป ม้วนวีดิ

ทัศน์ แผ่นซีดี แผ่นดิสก์ เป็นต้น ซึ่งมีจำนวนน้อย มีสภาพเก่า และชำรุด และผลการวิจัยนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญยจิตต์ สุวรรณงกูร (2546) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพ ปัญหา ความต้องการ และความคิดเห็นของผู้บริหาร และบรรณารักษ์ ที่มีต่อห้องสมุดประชาชน สังกัด ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนในเขตภาคกลาง พบว่า สื่อโสตทัศน์มีไม่เพียงพอแก่ความต้องการ จากเหตุผลดังกล่าว ถ้าหากว่าห้องสมุดได้จัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามความต้องการของประชาชน และชุมชนแล้ว จะทำให้มีผู้มาใช้บริการห้องสมุดเพิ่มมากขึ้น เป็นการส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัยให้แก่ประชาชนทั่วไป

3.3.6 การจัดบริการห้องสมุดเคลื่อนที่ควรให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและสภาพท้องถิ่น ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ เป็นเพราะสอดคล้องกับประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้วิจัย ซึ่งเป็นบรรณารักษ์ห้องสมุด ได้รับนโยบายจากสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้จัดบริการห้องสมุดในเชิงรุก การบริการห้องสมุดเคลื่อนที่นั้น มีบริการหนังสือทั่วไป ได้แก่ หนังสืองานฝีมือ หนังสือเกี่ยวกับสุขภาพและอนามัย เทคโนโลยีการเกษตร แม่บ้าน หนังสือเด็ก เป็นต้น บรรณารักษ์ควรสำรวจความต้องการอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ ของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แบลค (Black 1998 : Online) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้สูงอายุในการได้รับการบริการเชิงรุกของห้องสมุดประชาชน แวดส์ เวิร์ธ (Wadsworth Public Library) ในรัฐ โอ ไอ โอ ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นการศึกษาเพื่อปรับปรุงการบริการเชิงรุกในอนาคต ใช้วิธีแจกแบบสอบถามไปยังผู้ใช้บริการห้องสมุด จำนวน 350 คน เมื่อได้รับแบบสอบถามคืน ปรากฏว่านวนิยายที่ผู้หญิงให้ความนิยมสูงสุดคือ ประเภทนวนิยายรัก 27% นวนิยายแนวลึกลับ 26% และนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ 23% ชิวประวัติ 20% ประวัติศาสตร์ 18% การท่องเที่ยว 16% ฯลฯ จากเหตุผลดังกล่าว ถ้าหากห้องสมุดได้จัดบริการห้องสมุดเคลื่อนที่ให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และสภาพท้องถิ่นแล้ว จะทำให้มีผู้มาใช้บริการห้องสมุดเพิ่มมากขึ้น เป็นการส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัยให้แก่ประชาชนทั่วไป

3.3.7 การจัดกิจกรรมเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านการประกอบอาชีพ ทางเทคโนโลยีการเกษตร วันสำคัญทางศาสนา ประเพณี ผลการวิจัยที่ปรากฏเช่นนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เรณู เป็ยเชื้อ(2532) ซึ่งศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบห้องสมุดประชาชนจังหวัดตามทัศนะของบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน พบว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนทั้งหมด มีความเห็นว่าควรนำศิลปวัฒนธรรมประเพณี และของดีจังหวัดมาจัดนิทรรศการในห้องสมุดประชาชนจังหวัด และหากทางจังหวัดจัดอยู่แล้ว ควรนำแถบบันทึกภาพ และข้อมูลไปจัดเพิ่มเติม และผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของกรองกาญจน์

วัฒนสห โยธิน(2549) ซึ่งศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดประชาชนอำเภอในเขตภาคตะวันออกเฉียง พบว่า ผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนอำเภอเสนอแนะว่า ด้านสื่อประกอบการจัดกิจกรรม ให้ใช้สื่อที่ทันสมัย สวยงาม น่าสนใจ สามารถเรียนรู้ได้ง่าย ชัดเจน เข้าใจง่าย ได้แก่ CD-Rom VCD DVD และ VDO และ กิจกรรมส่งเสริมความรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิจัยที่ปรากฏเช่นนี้ เป็นเพราะสอดคล้องกับประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้วิจัย ซึ่งเป็นบรรณารักษ์ห้องสมุด ได้รับนโยบายจากสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้แก่ประชาชนทั่วไป และหน่วยงานต่าง ๆ ได้น้อมรับนโยบายดังกล่าวจากพระองค์ท่านนำไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้มีคุณภาพชีวิตที่ดี การจัดกิจกรรมดังกล่าวมีแนวทางในการจัด สอดแทรกเข้าไปกับกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้ ได้แก่ การจัดรายการวิทยุชุมชนให้ความรู้ การจัดกิจกรรมห้องสมุดเคลื่อนที่ การจัดทำสื่อแผ่นพับ หรือการจัดกลุ่มสนใจ เป็นต้น และผลการวิจัยนี้ ยังสอดคล้องกับรายงานการวิจัยของ สำนักงานสภาพัฒนาการวิจัย ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับการน้อมนำแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ และเศรษฐกิจพอเพียง ลงสู่การปฏิบัติในสถาบันราชภัฏ โดยยึดหลักความพอประมาณในการใช้จ่าย รู้จักการประหยัด ทำอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ให้แก่ตนเอง การใช้เหตุผลประกอบการพิจารณา เช่น ในการจะกระทำสิ่งใดว่าเหมาะสมกับตนเองหรือไม่ มีทุนหรือไม่ มีตลาดรองรับหรือไม่ และการใช้ความรู้ทางวิชาการประกอบการคิด การใช้สติปัญญา มีความเพียร ความอดทน มีความซื่อสัตย์สุจริต ห้องสมุดประชาชนควรจัดกิจกรรมดังกล่าว เพื่อเป็นการส่งเสริมความรู้ให้แก่ประชาชนทั่วไป

4. ข้อเสนอแนะ

4.1 ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.1.1 ด้านอาคารห้องสมุดประชาชนมีขนาดเล็กคับแคบเกินไปนั้น แนวทางแก้ไข ควรจะจัดแบ่งพื้นที่บางส่วนของสำนักงานศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเป็นที่ทำการห้องสมุดประชาชน

4.1.2 ด้านของโต๊ะ-เก้าอี้ ไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้บริการ ควรจัดหา โต๊ะ-เก้าอี้ไว้บริการให้เพียงพอสำหรับประชาชนผู้ใช้ นอกจากนั้นควรจัดหาตู้และชั้นวางหนังสือ ให้เพียงพอที่จะวางหนังสือ และวารสาร นิตยสาร

4.1.3 ด้านการขาดการประชาสัมพันธ์การให้บริการ และกิจกรรมของห้องสมุด แนวทางแก้ไข ควรใช้วิธีการ และ สื่อที่หลากหลาย ได้แก่ เสียงตามสาย วิทยุชุมชน การประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ ใช้แผ่นปลิว แผ่นพับ คัดป้ายประกาศ และการบอกกล่าว

4.1.4 ด้านการค้นหาหนังสือมีความยุ่งยาก แนวทางแก้ไข ควรจัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุดคู่มือดังกล่าวควรมีรายละเอียด เกี่ยวกับแผนผังการจัดห้องสมุด การจัดหมวดหมู่หนังสือ การจัดมุมต่างๆ การให้บริการของห้องสมุด กิจกรรมห้องสมุด และระเบียบการใช้ห้องสมุด

4.1.5 ด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ไม่เพียงพอแก่ผู้ใช้บริการ แนวทางแก้ไข ควรจัดซื้อสื่อดังกล่าวโดยทางสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ควรจัดสรรงบประมาณ ให้จัดซื้อสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยเฉพาะ และการขอรับบริจาค โดยการจัดทำหนังสือราชการเพื่อติดต่อขอรับบริจาคจากหน่วยงานต่างๆ

4.1.6 ด้านหนังสือเก่าเป็นจำนวนมาก แนวทางแก้ไข ควรแจ้งจำหน่ายหนังสือตามระเบียบการพัสดุ พ.ศ.2535 และ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2538 ในการจัดซื้อหนังสือ ควรซื้อที่ทันสมัย และควรมี เดือน ปีที่พิมพ์จำหน่าย

4.1.7 ด้านการไม่มีแผนผังการจัดภายในห้องสมุด แนวทางแก้ไข ควรจัดทำแผ่นป้ายติดไว้ให้มองเห็นชัดเจน หรือ อาจทำเป็นขาตั้ง ตั้งไว้ใกล้ทางเข้า - ออกห้องสมุดก็ได้

4.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

4.2.1 ควรนำรูปแบบที่ได้จากการวิจัยไปดำเนินการวิจัย และติดตามผลการดำเนินงาน

4.2.2 ควรทดลองหารูปแบบการจัดห้องสมุดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4.2.3 เปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของประชาชนต่อรูปแบบการจัดห้องสมุดประชาชนของจังหวัดต่าง ๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรองกาญจน์ วัฒนสหโยธิน (2549) “แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดประชาชนอำเภอในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการศึกษานอกระบบ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2535) *ระเบียบการศึกษานอกโรงเรียนว่าด้วยห้องสมุดประชาชน พ.ศ.2535* (เอกสารอัครสำเนา) กรุงเทพมหานคร
- _____ (2538) *แนวความคิดการพัฒนาห้องสมุดประชาชน : มิติใหม่สู่ศูนย์การเรียนรู้*
กรุงเทพมหานคร หน่วยศึกษานิเทศก์
- กิติเกษม ใจชื่น (2536) *แนวทางการนิเทศห้องสมุดประชาชน* หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน
- กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน สำนักพัฒนาการศึกษา ศ.ศ. (2544) *รายงานการวิจัยการน้อมนำแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ และเศรษฐกิจพอเพียงลงสู่การปฏิบัติในสถาบันราชภัฏ* กรุงเทพมหานคร
- กุศล นาคะชาติ (2530) “การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อบริการห้องสมุดประชาชน”
ถนนหนังสือ 4,11 (พฤษภาคม) : 34
- กัณหาพร ถากแก้ว (2542) “ความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อห้องสมุดประชาชนอำเภอ สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดร้อยเอ็ด” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ขนิษฐา จิตรหลัง (2549) “ความต้องการบริการของผู้ใช้ห้องสมุดประชาชนกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- จุรีรัตน์ โพธิ์วิจิตร (2545) “สภาพและปัญหาของห้องสมุดประชาชนในจังหวัดกระบี่” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ชลพิชา ดังก้อง (2548) “แนวทางการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

- ชัยยศ อิ่มสุวรรณ (2544) “คำนำ” ใน*การศึกษาตามอัธยาศัย แนวคิดและประสบการณ์* ในรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมแนวทางการจัดกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย วันที่ 2-4 กรกฎาคม 2544 ณ โรงแรมสองพันบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี กรมการศึกษานอกโรงเรียน
- ชัยยศ อิ่มสุวรรณ (2544) “ลักษณะของการศึกษาตามอัธยาศัย” ใน *การศึกษาตามอัธยาศัย แนวคิดและประสบการณ์* ใน รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมแนวทางการจัดกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย วันที่ 2-4 กรกฎาคม 2544 ณ โรงแรมสองพันบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี กรมการศึกษานอกโรงเรียน หน้า 45-46
- ถนอม โยวัง (2540) “การดำเนินงานห้องสมุดประชาชนสังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ตามนโยบายการจัดห้องสมุดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้” *ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*
- ทวีศักดิ์ ตั้งพานิชกุล (2538) *เจ้าหน้าที่ห้องสมุด กรุงเทพมหานคร พัฒนาหลักสูตร*
- เทียนนภา ธรรมโชติ (2543) “รายงานการวิจัยความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของห้องสมุดประชาชนกรุงเทพมหานคร สวนลุ่มพินิจ” *การศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร*
- น้ำฝน ศรีโยโว (2544) “แนวโน้มการจัดห้องสมุดประชาชนจังหวัดในทศวรรษหน้าตามทัศนคติของบุคลากร ห้องสมุด 2542-2552 : ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง” *วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การศึกษาผู้ใหญ่) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*
- บุญยจิตต์ สุวรรณางกูร (2546) “การศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการ และความคิดเห็นของผู้บริหารบรรณารักษ์ และผู้ใช้บริการห้องสมุดของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอในเขตภาคกลาง” *วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี*
- บุษยากร โรหิตเสถียร(2538) “ปัญหาและความต้องการของสมาชิกที่มีต่อการบริการห้องสมุดประชาชน สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดอุดรธานี” *วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*
- ประภาส พาวินันท์ (2541) *ห้องสมุดประชาชน กรุงเทพมหานคร ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง*

- ประไพศรี คงตระกูล (2541) “การดำเนินงานห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” คีเด่น :
กรณีศึกษาอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต(การศึกษาผู้ใหญ่) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542” (2542, 19 สิงหาคม) ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116
ตอนที่ 74 ก หน้า 9, 14
- พรพิมล แซ่เอี้ย (2543) “ความต้องการของสมาชิกที่มีต่อห้องสมุดประชาชน สังกัดศูนย์การศึกษา
นอกโรงเรียน จังหวัดมหาสารคาม” รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาศิลป
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- พิศมัย หลงเจริญ (2549) “สภาพการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนอำเภอในเขตภาคตะวันออก”
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา
- พัชรินทร์ ชมนุญ (2544) “สภาพห้องสมุดและปัญหาการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนมิติใหม่ตาม
นโยบายกรมการศึกษานอกโรงเรียน” รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ วิทยานิพนธ์
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- มัลลิกา พงศ์ปริตร (2535) *เมืองไทยของเราฉบับที่สอง* กรุงเทพมหานคร สามเจริญพาณิชย์
- เรณู เปี้ยชื้อ (2532) “รูปแบบห้องสมุดประชาชนจังหวัด ตามทัศนะของบรรณารักษ์ห้องสมุด
ประชาชน” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การศึกษาผู้ใหญ่)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- วัลย์พร แสงนภาพวร, ผู้แปลจากหนังสือ “Informal Education” The Encyclopedia of life
longLearning 2537 (เอกสารอัดสำเนา)
- วณี รูปนวงศ์สานติ (2531) *กิจกรรมสำหรับห้องสมุด* กรุงเทพมหานคร โอเอสพรีนติ้งเฮาส์
- วิณี ศิลตระกูล และ อมรา ปฐกัญญาบุรณ์ (2544) “ความเป็นมาเกี่ยวกับการศึกษาตามอัธยาศัย”
ในการศึกษาตามอัธยาศัย แนวคิด และ ประสบการณ์ ในรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมแนว
ทางการจัดกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย วันที่ 2-4 กรกฎาคม 2544 ณ
โรงแรมสองพันบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี กรมการศึกษานอกโรงเรียน หน้า 5
- สมมิตร สรรพอาไฟ (2547) “ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

- สนอง โลหิตวิเศษ (2536) “แนวคิดการศึกษาลดอคชีวิคและปรัชญาการศึกษานอกโรงเรียน” ชุด
 อบรมทางไกลโครงการอบรมผู้บริหารศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ
 หมวกที่ 2 วิชาการศึกษานอกโรงเรียน หน่วยที่ 1 ณ สถาบันการศึกษาและพัฒนา
 ต่อเนื่องสิรินธรจังหวัดนครราชสีมา
- สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย (2533) *มาตรฐานห้องสมุดประชาชน พ.ศ. 2533* นนทบุรี
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย (2550) “ประกาศสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยในพระบรม
 ราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เรื่องมาตรฐาน
 ห้องสมุดประชาชน พ.ศ. 2550” ประกาศ ณ วันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2550
- สุมาลี ไชยเพชร (2541) “ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดมุกดาหารกับการให้บริการห้องสมุด
 ประชาชนมิติใหม่” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยคดีศึกษา(เน้น
 สังคมศาสตร์) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ศุรางค์ นันทกาวงศ์ (2537) “สาเหตุของปัญหาการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนจังหวัด ตาม
 ทักษะของบรรณารักษ์ ผู้บริหาร และผู้เชี่ยวชาญด้านห้องสมุดประชาชน”
 วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ (2548) *เศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร*
 พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร
- สำนักงานจังหวัดกาญจนบุรี (2552) ค้นคืนวันที่ 25 พฤศจิกายน 2552 จาก
www.Kanchanaburi.go.th
- สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดกาญจนบุรี (2552) ค้นคืนวันที่ 25 พฤศจิกายน 2552 จาก
www.cddkan.com
- หนึ่งนิรามิษ วรรณรมย์ (2547) “การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดประชาชนในเขต
 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษ
 ศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- อุมาพร บางภูมิ (2542) “การศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกห้องสมุดต่อกิจกรรมการให้บริการ
 ห้องสมุดประชาชน”เฉลิมราชกุมารี” อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา”
 วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร

- อุบล โคตา (2545) “แนวโน้มการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนอำเภอในทศวรรษหน้าโดยใช้เทคนิคคลฟาย” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- อุ๋นตา นพคุณ (2523) *การศึกษานอกระบบโรงเรียน* กรุงเทพมหานคร เจริญผล
- อัมพร ปั้นศรี (2522) *การจัดและบริหารงานห้องสมุด* กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- American Library Association. (1972) “PLP : ALA Strategy for Public Library Change”
Chicago :Amerian Library Association,
- Atuti, Richard Masaranga & Ikoja – Odongo. J.R. (1999) “Private Camel Library Brings Hope To Pastoralist” : The Kenya Experince. Library Review. 48 (1) : 36-42
- Banduric, Pamola Taylor.(1993) “Environmental Design and Promotion of Reading in the Chileren’s Public Library : Design Attitudes, Interest, Knowledge and Practices of Librarians Working in Children’s Sevices” Master Abstracts International. 31 (04) : 1409;Winter,
- Balck, Barbara A.(1998) *Outreach Services for Older Adults* at the Wadsworth Public Library.(Online). Available. <http://ericir.syr.edu/Eric>.
- Bonk, Wallace John, and Magrill, Rose Mary. (1979) “Building Library Colledtion” 5th ed. New Jersey : The Searecrow Press,
- Carter V.Good, (1973) *Dictionary of Education* Chicago : Mc Graw-Hill, p.399.
- Connell, Kate. (1996, October) *Beyond the Display case-the Current State of Exhibitions in thePublic Library*. (CD-ROM). 34(5) : 1724. Available : UMI ; Dissertation abstracts (Jan, 1993-Dec)
- Gastagna, (1980) Edwin. “Collections” In Local Public Library Administration. 2d ed., pp.141-160 Edited by Ellen Altman, Chicago : ALA,
- Gulick, Luther H. (1969) “Notes on the Theory of Organization : with Special Keference toGovernment In the United States”. Inpapers on the Science of Aiminstration 2d ed. PP. 1-45. Edited by Luther. Gulick and L. Urwick., New York : A.M. Kelley,
- Haines, Helen Elizabeth. (1952) “Liring With Books, the Art of Book Selection” 2d. ed. New York: Columbia University Press,
- Harris, Keith. (1982) “Do Library Schools Really Understand Academic Royal”
LibraryAssociation Record, 20(84) : p. 351-352.

- Harrod, Leonard Montague. (1969) *Library Work. With Children* Liverpool : Andre Deutsch,
- Lee, Moon-OK. (1992) "Young Children's Development of Literacy and Home Literacy Environments" Doctoral Thesis. Michigan : The University of Michigan.
- Leonard Montague Harrod, (1977) 4th ed. (London : Andre Deutsch, P. 673.
- Little, Lovis Frances, (1994) "Innovation and Change as strategies in Library Management : With Special Preference to New South Wales TAFE Library Services from 1985 to 1989" *Dissertation Abstracts International*, 55(04), p. 782-A.
- Liu, Shung-Yi Sandy. (1992) "Familial. and Psychological Effects on Student Reading Achievements : Linear Structural Relations (LISREL) Approach"
- _____. (1993) "Familial. and Psychological Effects on Student Reading Achievements : Linear Structural Relations (LISREL) Approach" Doctoral Thesis. Michigan : University of Illinois at Urbana Champaign, "Materials Selection Policy of the Brooklyn Public Library" *Library Journal* 94 (15 September 1969) : 3026 – 3027.
- Stelten Kamp, Charles Joseph. (1992) "Habits Attitudes and Experience : A Study of Secondary Students Reading" Master's Thesis. Michigan : Michigan State University,
- Tzeng, Hour-Jia, (1991) "A Comparison of User Perceptions with Official Standards of Elementary School Libraries in Taiwan, Republic of China, *Dissertation Abstracts International*, 51 (11) : p. 3545 – A.
- Von Beck, Margarethe Kunhild Ehrengard Luise Bodild. (1998) *The Role of the South African Public Library in Support of Adult Black Illiterates in Urban Areas.* (CD-ROM). 59(11) 3998. Available : UMI ; *Dissertation Abstracts* May, 1999).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

1. ชื่อ รองศาสตราจารย์ ดร.จุมพจน์ วนิชกุล
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
วุฒิการศึกษา คค. (การอุดมศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ประธานคณะกรรมการพัฒนาสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยี
2. ชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ ชลารักษ์สารสนเทศ
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
วุฒิการศึกษา Ph.D. (Library and Information Science)
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ประธานสาขาวิชาการจัดการความรู้ ปณิชนิเวศวิทยาลัย
3. ชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทัศนิกา ศรีโปฏก
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
วุฒิการศึกษา ปริญญาโทบรรณารักษศาสตร์
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการ
4. ชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จินตนา เกสรบัวขาว
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
วุฒิการศึกษา ปริญญาโทบรรณารักษศาสตร์
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ประธานสาขาวิชาวิถีโลก

ภาคผนวก ข

หนังสือขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ. 0210.1808/670

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อ.พนม
ศ.พนมทวน อ.พนมทวน จ.กาญจนบุรี 71140

28 ธันวาคม 2552

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จินตนา เกนรวีชาว

ถึงที่ส่งมาด้วย 1.โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
2. แบบสอบถาม จำนวน 3 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวณิษฐา พนมชัยสว่าง นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์บัณฑิตศึกษา ภาควิชาการศึกษานอกระบบ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับการอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการจัดห้องสมุดประชาชน เพื่อส่งเสริมการศึกษาคตามอัธยาศัย : กรณีศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี" ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาพร้อมนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครบถ้วนเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้าน ห้องสมุดประชาชน ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบ และให้ความเห็นเพิ่มเติมเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย

ศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาคตามอัธยาศัยอำเภอพนมทวน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทัศน์ ประมมณกิจ)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาคตามอัธยาศัยอำเภอพนมทวน

โทร.0-3457-9252

โทรสาร 0-3457-9333

ที่ ศธ. 0210.1808/670

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อ.พนมทวน
 อ.พนมทวน อ.พนมทวน จ.กาญจนบุรี 71140

28 ธันวาคม 2552

เรื่อง ขอรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ ชการ์ักษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1.โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
 2.แบบสอบถาม จำนวน 3 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวชนินฐา พนมชัยสว่าง นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการศึกษานอกระบบ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับการอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการจัดการห้องสมุดประชาชน เพื่อส่งเสริมการศึกษาดมอธยาศัย: กรณีศึกษา อังหวัคกาญจนบุรี" ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาพร้อมนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้เรียบร้อยแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้าน ห้องสมุดประชาชน ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบ และให้ความเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย

ศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาดมอธยาศัยอำเภอพนมทวน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบกุนมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุพัฒน์ เปรมถนอม)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาดมอธยาศัยอำเภอพนมทวน

โทร 0-3467-9252

โทรสาร 0-3457-9333

ที่ ศธ. 0210.1808/670

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อ.พนม
 ค.พนมทวน อ.พนมทวน จ.กาญจนบุรี 71140

28 ธันวาคม 2552

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.อุบพงษ์ วนิชกุล

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
 2. บทที่ 1 จำนวน 1 ชุด
 3. แบบสอบถาม จำนวน 3 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวขนิษฐา พนมชัยสว่าง นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการศึกษานอกระบบ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับการอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการจัดห้องสมุดประชาชน เพื่อส่งเสริมการศึกษาคตามอัธยาศัย : กรณีศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี" ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาพร้อมนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้เรียบร้อยแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิท่าน ห้องสมุดประชาชน ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบ และให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย

ศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาคตามอัธยาศัยอานภยพนมทวน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทัศน์ ปรวนสมบัติ)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาคตามอัธยาศัยอานภยพนมทวน

ที่ ศธ 0210.1808670

ศูนย์การศึกษานอกกระบวนศึกษา ที่ถนนสามัคคี อ.พนมท
ศ.พนมทวน อ.พนมทวน จ.กาญจนบุรี 71140

28 ธันวาคม 2552

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่จรรยาบรรณเรื่องวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทัฬหี ศรีโปฏก

- ถึงที่ส่งมาด้วย 1.โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
2. แบบสอบถาม จำนวน 3 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวนิมิตรา พนมศรีสว่าง นักศึกษาหลักสูตรมัธยมศึกษา แผนกวิชาการศึกษานอกกระบวน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับกรอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการจัดห้องสมุดประชาชน เพื่อส่งเสริมการศึกษาคามธรรมาธิราช : กรณีศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี" ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาพร้อมนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีความชัดเจนในเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักเกณฑ์กระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิที่ก ห้องสมุดประชาชน ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบ และให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้วิจัยด้วย

ศูนย์การศึกษานอกกระบวน และการศึกษาคามธรรมาธิราชอำเภอพนมทวน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทัศน์ ปานสมนัตติ)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกกระบวน และกาบศึกษาทางศึกษาคามธรรมาธิราชอำเภอพนมทวน

โทร 0-3457-8252

โทรสาร 0-3457-9333

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือวิจัย

สำเนาต่อฉบับ

ที่ ศบ. 0210.1808.102

ศูนย์ กศน.อำเภอพนมทวน

ต.พนมทวน อ.พนมทวน จ.กาญจนบุรี 71140

18 กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์คัดลอกเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ ศูนย์ กศน.อำเภอตาชวีญ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ขอบสวดอนยสำหรับ ผู้ใช้บริการ จำนวน 30 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวนันทรา สมน้อยสว่าง นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์บัณฑิตศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ศึกษานิเทศน์ เรื่อง "รูปแบบการจัดการห้องสมุดประชาชน เพื่อส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย : กรณีศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี"

ในการนี้ นักศึกษาดังกล่าวจำเป็นต้องคัดลอกใช้เครื่องมือเอกสารวิจัย สำหรับ ผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนของห้องสมุดประชาชนอำเภอตาชวีญ และผลการวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุพจน์ ภิรมย์สมบัติ)

ผู้อำนวยการศูนย์ กศน.อำเภอพนมทวน

โทร.0-3457-9252

โทรสาร.0-3457-9933

สำเนาผู้มอบ

ที่ ศธ. 1210.1808.๑๙๕

ศูนย์ กศน.อำเภอพนมทวน

ค.พนมทวน อ.พนมทวน ข.กาญจนบุรี ๗14๓

18 กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์นำคดของเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ ศูนย์ กศน.อำเภอปากท่อ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถามสำหรับ ผู้อำนวยการศูนย์ กศน.อำเภอ จำนวน 1 ชุด
2. แบบสอบถามสำหรับ บรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุด จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางดวงนันทา พนมชัดสว่าง นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ภาควิชาการศึกษา นวัตกรรม สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการจัดการห้องสมุดประชาชน เพื่อส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย : กรณีศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี"

ในการนี้ นักศึกษาเจ้าเป็นจะต้องขอคดของเครื่องมือในการวิจัย สำหรับ ผู้อำนวยการศูนย์ กศน.อำเภอ และ บรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุด และผลการวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทัศน์ เปรมสมภุณี)

ผู้อำนวยการศูนย์ กศน.อำเภอพนมทวน

โทร.0-3457-9252

โทรสาร.0-3457-9333

สำเนาคุณภาพ

ที่ ศธ ๐210.1808.๐๙๗

ศูนย์ กศน.อำเภอหนองพวน

ต.หนองพวน อ.หนองพวน จ.กาฬสินธุ์ 71140

18 กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง ขอตงานอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ ศูนย์ กศน.อำเภอบ้านไผ่

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถามสำหรับ ผู้อำนวยการศูนย์ กศน.อำเภอ จำนวน 1 ชุด
2. แบบสอบถามสำหรับ บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวชนิษฐา ทนมาชัยสว่าง นักศึกษาระดับสูงระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการจัดการห้องสมุดประชาชน เพื่อส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย : กรณีศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์"

ในกรณี นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย สำหรับ ผู้อำนวยการศูนย์ กศน.อำเภอ และ บรรณาธิการเจ้าหน้าที่ห้องสมุด และผลการ วิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา โปรดอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

นางสุพัตร์ เปรมถนอมดี

ผู้อำนวยการศูนย์ กศน.อำเภอหนองพวน

โทร.0-3457-9258

โทรสาร.0-3457-9333

ที่ ศธ. 0210.1808-047

ศูนย์ กศน.อำเภอพนมทวน

ค.พนมทวน อ.พนมทวน จ.กาญจนบุรี 71140

18 กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์จัดกล่องเครื่องมือวิจิตร

เรียน ผู้อำนวยการ ศูนย์ กศน.อำเภอพนมทวน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถามสำหรับ ผู้อำนวยการศูนย์ กศน.อำเภอ จำนวน 1 ชุด
 2. แบบสอบถามสำหรับ บรรณารักษ์เจ้าหน้าที่ห้องสมุด จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวขนิษฐา พนมศรีสว่าง นักศึกษานิสิตศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แผนกวิชาการศึกษานอกระบบ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ดำรงตำแหน่งวิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการจัดห้องสมุดประชาชน เพื่อส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย : กรณีศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี"

ในการนี้ นักศึกษาข้างต้นจะต้องทดลองใช้เครื่องมือในการจัด สำหรับ ผู้อำนวยการศูนย์ กศน.อำเภอ และ บรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุด และผลการวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้พวมนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทัศน์ เปรมสนธิ์)

ผู้อำนวยการศูนย์ กศน.อำเภอพนมทวน

โทร 0-3457-9252

โทรสาร 0-3457-9333

สำเนาฉบับ

ที่ ศษ. 0216.1308๔47

ศูนย์ กศน. อําเภอนนทพวง

ต. นนทพวง อ. นนทพวง จ. กาญจนบุรี 71400

18 กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง ขอบขออนุมัติภาวะกักตวงเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ ศูนย์ กศน. เจดบวงรัก

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. แบบสอบถามสำหรับ ผู้อำนวยการศูนย์ กศน. อําเภอ จำนวน 1 ชุด
 2. แบบสอบถามสำหรับ บรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุด จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวนิมิตรา พนมชัยสว่าง นักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรี แผนกวิชาการศึกษา
นอกระบบ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
"รูปแบบการจัดห้องสมุดประชาชน เพื่อส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย : กรณีศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี"

ในการนี้ นักศึกษาดังกล่าวจำเป็นต้องขอใช้เครื่องมือในการวิจัย ดังรับ ผู้อำนวยการศูนย์ กศน. อําเภอ
และ บรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุด และผลการวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการขึ้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุพัฒน์ เปรมชนบดี)

ผู้อำนวยการศูนย์ กศน. อําเภอนนทพวง

สำเนาคลังเก็บ

ที่ สธ. 0210.1808-๑๑๗

ศูนย์ กศน. อำเภอพนมทวน

ต.พนมทวน อ.พนมทวน จ.กาญจนบุรี 71140

18 กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง ขยะความสะอาด ะห์ทดลองเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ ศูนย์ กศน.อำเภอบางนก

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถามสำหรับ ผู้อำนวยการศูนย์ กศน.อำเภอ จำนวน 1 ชุด
2. แบบสอบถามสำหรับ บรรณาธิการ/เจ้าหน้าที่ห้องสมุด จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวนิมิตา ทนมีชัยวงศ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงศึกษาศาสตร์
นอกระบบ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
รูปแบบการจัดห้องสมุดประชาชน เพื่อส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย : กรณีศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี

ในกรณี นักศึกษาท่านนี้จะต้องทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย สำหรับ ผู้อำนวยการศูนย์ กศน.อำเภอ
และ บรรณาธิการ/เจ้าหน้าที่ห้องสมุด และผลการวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทัศน์ ปรมตมณี)

ผู้อำนวยการศูนย์ กศน.อำเภอพนมทวน

โทร.0-3457-9252

โทรสาร.0-3457-9333

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. ความมุ่งหมาย แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดมุ่งหมาย

1. เพื่อศึกษาสภาพ และปัญหา ในการจัดห้องสมุดประชาชน
2. เพื่อศึกษาความต้องการของประชาชนต่อรูปแบบการจัดห้องสมุดประชาชน

2. ลักษณะแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนต่อสภาพในการจัดห้องสมุดประชาชนและความต้องการของประชาชนต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชน
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนต่อปัญหาของการจัดห้องสมุดประชาชน

3. การตอบแบบสอบถาม ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ จะนำไปใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์เท่านั้น และไม่มีผลกระทบต่อท่านที่ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลที่ได้จะถือเป็นความลับโดยไม่เปิดเผยชื่อผู้ตอบ และจะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวม เพื่อประโยชน์แก่ผู้เกี่ยวข้องจะได้นำความรู้มาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามแต่ละตอนให้ครบทุกข้อ และตอบคำถามให้ตรงกับความเป็นจริงของท่านให้มากที่สุด ขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง () หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน และเติมข้อความให้สมบูรณ์ในช่องว่าง

1. เพศ

1.1 () ชาย

1.2 () หญิง

2. อายุ

2.1 () น้อยกว่า 18 ปี

2.5 () 46 - 55 ปี

2.2 () 18 - 25 ปี

2.6 () 56 - 60 ปี

2.3 () 26 - 35 ปี

2.7 () มากกว่า 61 ปี

2.4 () 36 - 45 ปี

3. ระดับการศึกษา

3.1 () ประถมศึกษา

3.5 () อนุปริญญาหรือเทียบเท่า

3.2 () มัธยมศึกษาตอนต้น

3.6 () ปริญญาตรี

3.3 () มัธยมศึกษาตอนปลาย

3.7 () สูงกว่าปริญญาตรี

3.4 () ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

3.8 () อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. อาชีพ

6.1 () รับราชการ

6.4 () ค้าขาย

6.2 () เกษตรกรรม

6.5 () รับจ้าง

6.3 () หน่วยงาน/องค์กรเอกชน

6.6 () อื่นๆ(โปรดระบุ).....

5. ห้างสมุดประชาชนที่ท่านใช้บริการ

6.1 () อำเภอเมืองกาญจนบุรี

6.5 () อำเภอท่าม่วง

6.2 () อำเภอพนมทวน

6.6 () อำเภอห้วยกระเจา

6.3 () อำเภอไทรโยค

6.7 () อำเภอปอพลอย

6.4 () อำเภอทองผาภูมิ

6. สถานภาพการเป็นสมาชิกห้องสมุด

6.1 () เป็นสมาชิก

6.2 () ไม่เป็นสมาชิก

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชน ต่อสภาพในการจัดห้องสมุดประชาชน และความต้องการของประชาชนต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชน

คำชี้แจง โปรดระบุสภาพของห้องสมุดประชาชนที่ท่านพบอยู่ในปัจจุบัน และความต้องการที่ท่านต้องการให้เป็นในอนาคต โดยทำเครื่องหมาย ✓ ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน

<u>สภาพที่พบเห็นหรือปรากฏ</u>		<u>ความต้องการ/อยากให้เป็น</u>	
5	หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด	5	หมายถึง ต้องการมากที่สุด
4	หมายถึง เห็นด้วยมาก	4	หมายถึง ต้องการมาก
3	หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง	3	หมายถึง ต้องการปานกลาง
2	หมายถึง เห็นด้วยน้อย	2	หมายถึง ต้องการน้อย
1	หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด	1	หมายถึง ต้องการน้อยที่สุด

ข้อ	ประเด็น	สภาพที่พบเห็นหรือปรากฏ					ความต้องการ/อยากให้เป็น				
		เห็น	เห็น	เห็น	เห็น	เห็น	ต้อง	ต้อง	ต้อง	ต้อง	ต้อง
		ด้วย	ด้วย	ด้วย	ด้วย	ด้วย	มาก	มาก	ปาน	น้อย	น้อย
		มากที่สุด	มาก	ปาน	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปาน	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1					
	1. ด้านอาคารสถานที่										
1	อาคารห้องสมุดตั้งอยู่ในศูนย์กลางชุมชน					
2	อาคารห้องสมุดเป็นอาคารเอกเทศ					
3	มีการตกแต่งสภาพภายนอกห้องสมุดให้ร่มรื่น					
4	มีการตกแต่งภายในห้องสมุดน่าใช้บริการ					
5	มีป้ายแสดงที่ตั้งอาคารห้องสมุดอย่างชัดเจน					
6	มีที่จอดรถสำหรับผู้ใช้บริการ					
7	มีทางเข้า - ออกห้องสมุดเพียงทางเดียว					
8	มีพื้นที่ว่างสำหรับจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้					
9	อื่นๆ (โปรดระบุ)										
	9.1.....					
	9.2.....					
	9.3.....					

ข้อ	ประเด็น	สภาพที่พบเห็นหรือปรากฏ					รวมห้องกรง/ขงปากไม้เป็น				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย น้อย	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด	ห้อง กรง ปาก ไม้ เป็น	ห้อง กรง ปาก ไม้ เป็น	ห้อง กรง ปาก ไม้ เป็น	ห้อง กรง ปาก ไม้ เป็น	ห้อง กรง ปาก ไม้ เป็น
		5	4	3	2	1					
	6. ด้านบริการ										
1	ได้ประชาสัมพันธ์การบริการของ ห้องสมุดให้ประชาชนได้ทราบ อย่างกว้างขวาง					
2	มีบริการสืบค้นข้อมูลทางสื่อ อิเล็กทรอนิกส์					
3	มีบริการยืม - คืนและสื่ออื่นๆที่ ไม่ใช่สิ่งพิมพ์					
4	มีบริการตอบคำถามและช่วย ค้นคว้า					
5	มีบริการห้องสมุดเคลื่อนที่					
6	มีบริการยืมหนังสือ และสื่ออื่นๆ ระหว่างห้องสมุด					
7	มีบริการแนะแนวการศึกษาและ อาชีพ					
8	อื่นๆ (โปรดระบุ)										
	8.1.....					
	8.2.....					
	8.3.....					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนต่อปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชน

คำชี้แจง โปรดระบุ **ปัญหาที่พบบ่อย** ในการจัดห้องสมุดประชาชน โดยนำหมายเลขของปัญหานี้ๆ ใส่ไว้ในวงเล็บทางขวามือ **เพียง 3 อันดับแรก เท่านั้น**

1. ด้านอาคารสถานที่

	<u>ปัญหาที่พบบ่อย 3 อันดับแรก</u>
	<u>โปรดใส่หมายเลข</u>
1. สถานที่ตั้งห้องสมุดไม่สะดวกในการเดินทางไปใช้บริการ	()
2. อาคารห้องสมุดมีขนาดเล็กคับแคบเกินไป	()
3. ห้องสมุดขาดการดูแลรักษาความสะอาด	()
4. ไม่มีที่สำหรับจอดรถให้แก่ผู้ใช้บริการ	
5. การจัดภายในห้องสมุดไม่เป็นระเบียบ	
6. ห้องน้ำ - ห้องสุขา ไม่สะอาด	
7. อื่นๆ (โปรดระบุ)	
7.1.....	
7.2.....	
7.3.....	

2. ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด

	<u>ปัญหาที่พบบ่อย 3 อันดับแรก</u>
	<u>โปรดใส่หมายเลข</u>
1. โต๊ะ - เก้าอี้ ไม่เพียงพอต่อการให้บริการ	()
2. โต๊ะ - เก้าอี้ ชำรุด	()
3. ตู้ชั้นวางหนังสือมีไม่เพียงพอ	()
4. ตู้เก็บ โสตทัศนวัสดุมีไม่เพียงพอ	
5. ไม่มีตู้เก็บจุลสาร	
6. ไม่มีตู้เก็บกฤตภาค	
7. ชั้นวาง วารสาร นิตยสาร ไม่เพียงพอ	
8. อื่นๆ (โปรดระบุ)	
8.1.....	
8.2.....	
8.3.....	

3. ด้านบริหารงาน

1. ไม่มีป้ายประชาสัมพันธ์สาระน่ารู้
2. ไม่มีแผนผังการจัดภายในห้องสมุด
3. ไม่มีระเบียบการใช้ห้องสมุด
4. ห้องสมุดไม่เปิดให้บริการในวันเสาร์ - อาทิตย์
5. ไม่มีช่องทางให้ผู้ใช้บริการแสดงความคิดเห็น
6. งบประมาณห้องสมุดมีน้อย
7. อื่นๆ (โปรดระบุ)
 - 7.1.....
 - 7.2.....
 - 7.3.....

ปัญหาที่พบบ่อย 3 อันดับแรก

โปรดใส่หมายเลข

()

()

()

4. ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์

1. วารสาร นิตยสาร ไม่ทันสมัย
2. วารสาร นิตยสาร ไม่หลากหลาย
3. วารสาร นิตยสาร ไม่สอดคล้องความต้องการผู้ให้บริการ
4. หนังสือเก่าเป็นจำนวนมาก
5. หนังสือนวนิยายไม่ทันสมัย
6. หนังสือพิมพ์ไม่หลากหลาย
7. อื่นๆ (โปรดระบุ)
 - 7.1.....
 - 7.2.....
 - 7.3.....

ปัญหาที่พบบ่อย 3 อันดับแรก

โปรดใส่หมายเลข

()

()

()

5. วัสดุไม้ใช้สิ่งพิมพ์

	<u>ปัญหาที่พบมาก 3 อันดับแรก</u>
	<u>โปรดใส่หมายเลข</u>
1. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไม่เพียงพอแก่ผู้ใช้บริการ	()
2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไม่หลากหลาย	()
3. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไม่สอดคล้องความต้องการผู้ใช้บริการ	()
4. ของเล่นเด็ก ไม่เพียงพอแก่ผู้ใช้บริการ	
5. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ชำรุด	
6. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไม่ทันสมัย	
7. อื่นๆ (โปรดระบุ)	
7.1.....	
7.2.....	
7.3.....	

6. ด้านบริการ

	<u>ปัญหาที่พบมาก 3 อันดับแรก</u>
	<u>โปรดใส่หมายเลข</u>
1. ติดต่อบริการยืม – คืน หนังสือ ไม่สะดวก	()
2. การค้นหาหนังสือมีความยุ่งยาก	()
3. ไม่มีคู่มือการใช้ห้องสมุด	()
4. ไม่มีบริการตอบคำถาม และช่วยค้นคว้า	
5. ไม่มีบริการอินเทอร์เน็ต	
6. ไม่มีบริการเครื่องถ่ายเอกสาร	
7. อื่นๆ (โปรดระบุ)	
7.1.....	
7.2.....	
7.3.....	

7. ด้านกิจกรรม

ปัญหาที่พบบ่อย 3 อันดับแรก

โปรดใส่หมายเลข

1. ไม่มีการสำรวจความต้องการจัดกิจกรรมห้องสมุดของประชาชน	()
2. ขาดการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมห้องสมุด	()
3 ผู้เข้าร่วมกิจกรรมห้องสมุดมีจำนวนน้อย	()
4. ไม่มีการกระตุ้นใจให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม	
5. วัสดุ อุปกรณ์ไม่เพียงพอ ต่อการจัดกิจกรรม	
6. อื่นๆ (โปรดระบุ)	
6.1.....	
6.2.....	
6.3.....	

7. ค่านกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

สำหรับบรรณารักษ์/ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

คำชี้แจง

1. ความมุ่งหมาย แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดมุ่งหมาย

1. เพื่อศึกษาสภาพ ในการจัดห้องสมุดประชาชน
2. เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชน
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุดต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชน

2. ลักษณะแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุด ต่อสภาพในการจัดห้องสมุดประชาชน
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นของบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุด ต่อปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชน
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นของบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุดต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชน

3. การตอบแบบสอบถาม ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ จะนำไปใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์เท่านั้น จะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อทุกท่านที่ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลที่ได้จะถือเป็นความลับ โดยไม่เปิดเผยชื่อผู้ตอบ และจะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวม เพื่อประโยชน์แก่ผู้เกี่ยวข้องจะได้นำความรู้มาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามแต่ละตอนให้ครบทุกข้อและตอบตามความเป็นจริงของท่านให้มากที่สุด ขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่ตรงกับความเป็นจริง เกี่ยวกับตัวท่าน และเติมข้อความลงใน ช่องว่างให้สมบูรณ์

1. เพศ

1.1 () ชาย

1.2 () หญิง

2. วุฒิกการศึกษาสูงสุด

2.1 () อนุปริญญา

2.2 () ปริญญาตรี

2.3 () ปริญญาโท

2.4 () ปริญญาเอก

2.5 () อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3. ประสบการณ์ในการเป็นบรรณารักษ์

3.1 () 1-5 ปี

3.2 () 6-10 ปี

3.3 () 11-15 ปี

3.4 () 16-20 ปี

3.5 () 21 ปีขึ้นไป

4. ตำแหน่งหน้าที่

4.1 () บรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุด

4.2 () อาจารย์/ครู

4.3 () อื่นๆ (โปรดระบุ).....

5. ห้องสมุดประชาชนที่ท่านปฏิบัติงาน

5.1 () อำเภอเมืองกาญจนบุรี

5.2 () อำเภอด่านมะขามเตี้ย

5.3 () อำเภอท่าม่วง

5.4 () อำเภอท่ามะกา

5.5 () อำเภอบ่อพลอย

5.6 () อำเภอหนองปรือ

5.7 () อำเภอทองผาภูมิ

5.8 () อำเภอศรีสวัสดิ์

5.9 () อำเภอห้วยกระเจา

5.10 () อำเภอเลาขวัญ

5.11 () อำเภอพนมทวน

5.8 () อำเภอด่านมะขามเตี้ย

5.9 () อำเภอท่ามะกา

5.10 () อำเภอหนองปรือ

5.11 () อำเภอทองผาภูมิ

5.12 () อำเภอศรีสวัสดิ์

5.13 () อำเภอเลาขวัญ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ ต่อสภาพในการจัดห้องสมุด
ประชาชน

คำชี้แจง โปรดระบุสภาพของห้องสมุดประชาชนที่ท่านพบอยู่ในปัจจุบัน โดยทำเครื่องหมาย ✓
ตรงกับระดับ ความคิดเห็นของท่าน

สภาพที่พบเห็นหรือปรากฏ

- 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อ	ประเด็น	สภาพที่พบเห็นหรือปรากฏ				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด 5	เห็น ด้วย มาก 4	เห็น ด้วย ปาน กลาง 3	เห็น ด้วย น้อย 2	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด 1
	1. ด้านอาคารสถานที่					
1	อาคารห้องสมุดมีพื้นที่เพียงพอต่อการจัดเก็บหนังสือ และสื่ออื่นๆ
2	อาคารห้องสมุดมีพื้นที่เพียงพอสำหรับ การจัดมุมเด็ก มุมครอบครัว มุมผู้สูงอายุ เป็นต้น
3	มีการจัดมุมคอมพิวเตอร์
4	มีการจัดมุมสื่ออิเล็กทรอนิกส์
5	มีระบบการรักษาความปลอดภัยในห้องสมุด
6	มีระบบการป้องกันสาธารณภัยในห้องสมุด
7	มีระบบการควบคุมอุณหภูมิในห้องสมุด
8	อื่นๆ (โปรดระบุ)					
	8.1.....
	8.2.....
	8.3.....

ข้อ	ประเด็น	สภาพที่พบเห็นหรือปรากฏ				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย น้อย	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
	2. ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด					
1	มีโต๊ะ – เก้าอี้ อ่านหนังสือได้มาตรฐาน
2	มีที่นั่งอ่านหนังสือสำหรับเด็ก และเยาวชน
3	มีที่นั่งอ่านหนังสือสำหรับผู้ใหญ่
4	มีที่นั่งศึกษาแบบเดี่ยว
5	มีที่นั่งศึกษา แบบเป็นกลุ่ม
6	อื่นๆ (โปรดระบุ)					
	6.1.....
	6.2.....
	6.3.....

ข้อ	ประเด็น	สภาพที่พบเห็นหรือปรากฏ				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด 5	เห็น ด้วย มาก 4	เห็น ด้วย ปาน กลาง 3	เห็น ด้วย น้อย 2	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด 1
	3. ด้านการบริหารจัดการ					
1	มีการกำหนดนโยบาย และกำหนดจุดเน้นในการดำเนินงานห้องสมุดอย่างชัดเจน
2	มีการจัดทำแผน/โครงการดำเนินงานห้องสมุดประจำปี
3	มีการกำหนดหน้าที่ของเจ้าหน้าที่แต่ละคนอย่างชัดเจน
4	มีการจัดคณะกรรมการให้คำแนะนำและดูแลการดำเนินงานของห้องสมุด
5	มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ
6	มีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ
7	มีการปรับปรุงผลการดำเนินงานห้องสมุด
8	มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานห้องสมุด
9	มีการจัดงบประมาณในการดำเนินงานเพียงพอ
10	มีการศึกษาหาความรู้หรือดูงานจากห้องสมุดอื่นๆเพื่อนำมาเป็นแนวทางการปรับปรุง
11	มีการจัดกิจกรรมพิเศษอื่นๆนอกเหนือจากบริการยืม - คืนหนังสือ
12	อื่นๆ (โปรดระบุ)					
	12.1.....
	12.2.....
	12.3.....

ข้อ	ประเด็น	สภาพที่พบเห็นหรือปรากฏ				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด 5	เห็น ด้วย มาก 4	เห็น ด้วย ปาน กลาง 3	เห็น ด้วย น้อย 2	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด 1
	4. ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์					
1	มีทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลาย
2	มีทรัพยากรสารสนเทศที่สอดคล้องกับความต้องการ ของผู้ใช้บริการ
3	มีการจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศอย่างเป็นระบบ
4	มีการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศโดยใช้ระบบ คอมพิวเตอร์
5	มีการศึกษาความต้องการทรัพยากรสารสนเทศของ ประชาชน
6	มีนโยบายการคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศจาก ความต้องการของประชาชนและชุมชน
7	มีการแจ้งเพื่อจำหน่ายทรัพยากรสารสนเทศทุก 5 ปี
8	อื่นๆ (โปรดระบุ)					
	8.1.....
	8.2.....
	8.3.....

ข้อ	ประเด็น	สภาพที่พบเห็นหรือปรากฏ				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด 5	เห็น ด้วย มาก 4	เห็น ด้วย ปาน กลาง 3	เห็น ด้วย น้อย 2	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด 1
	5. วัสดุไม้โซลิ่งพิมพ์					
1	มีการสำรวจความต้องการของประชาชนในการใช้
	สื่ออิเล็กทรอนิกส์
2	สื่ออิเล็กทรอนิกส์อยู่ในสภาพดีไม่ชำรุด
3	สื่ออิเล็กทรอนิกส์ทันสมัย
4	สื่ออิเล็กทรอนิกส์มีอย่างหลากหลาย
5	อื่นๆ (โปรดระบุ)					
	5.1.....
	5.2.....
	5.3.....

ข้อ	ประเด็น	สภาพที่พบเห็นหรือปรากฏ				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย น้อย	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
	6. ด้านบริการ					
1	ให้การแนะนำวิธีใช้ห้องสมุดแก่ผู้ใช้บริการ
2	ให้บริการความรู้อินเทอร์เน็ตแก่ผู้ใช้บริการ
3	ให้บริการข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่นแก่ผู้ใช้บริการ
4	ให้บริการแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่ ผู้ใช้บริการ
5	มีระเบียบการใช้ห้องสมุดเป็นลายลักษณ์อักษรให้ ทราบโดยทั่วกัน
6	อื่นๆ (โปรดระบุ)					
	6.1.....
	6.2.....
	6.3.....

ข้อ	ประเด็น	สภาพที่พบเห็นหรือปรากฏ				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย น้อย	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
	7. ด้านกิจกรรม					
1	มีการจัดแสดงสินค้า OTOP
2	มีการจัดกิจกรรมการอภิปราย
3	มีการจัดกิจกรรมการได้วาที
4	มีการจัดกิจกรรมการสาธิต
5	มีการจัดกิจกรรมการทดลอง
6	มีการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน
7	มีการจัดกิจกรรมการทนายปัญหา
8	มีการจัดกิจกรรมการวาดภาพระบายสี
9	อื่นๆ (โปรดระบุ)					
	9.1.....
	9.2.....
	9.3.....

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นของ บรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุด ต่อปัญหาในการจัด
ห้องสมุดประชาชน

คำชี้แจง โปรดระบุ ปัญหาที่พบบ่อย ในการจัดห้องสมุดประชาชน โดยนำหมายเลขของปัญหานั้นๆ ใส่ไว้ในวงเล็บทางขวามือ เพียง 3 อันดับแรก เท่านั้น

1. ด้านอาคารสถานที่

ปัญหาที่พบบ่อย 3 อันดับแรก

โปรดใส่หมายเลข

1. สถานที่ตั้งห้องสมุดไม่สะดวกในการเดินทางไปใช้บริการ	()
2. อาคารห้องสมุดมีขนาดเล็กคับแคบเกินไป	()
3. ห้องสมุดขาดการดูแลรักษาความสะอาด	()
4. ไม่มีที่สำหรับจอดรถให้แก่ผู้ใช้บริการ	
5. การจัดภายในห้องสมุดไม่เป็นระเบียบ	
6. ห้องน้ำ – ห้องสุขา ไม่สะอาด	
7. อื่นๆ (โปรดระบุ)	
7.1.....	
7.2.....	
7.3.....	

2. ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด

1. โต๊ะ – เก้าอี้ ไม่เพียงพอต่อการให้บริการ
2. โต๊ะ – เก้าอี้ ชำรุด
3. ตู้/ชั้นวางหนังสือมีไม่เพียงพอ
4. ตู้เก็บ โตดทัศนวัสดุมีไม่เพียงพอ
5. ไม่มีตู้เก็บจุลสาร
6. ไม่มีตู้เก็บกฤตภาค
7. ชั้นวาง วารสาร นิตยสาร ไม่เพียงพอ
8. อื่นๆ (โปรดระบุ)
 - 8.1.....
 - 8.2.....
 - 8.3.....

ปัญหาที่พบบ่อย 3 อันดับแรก

โปรดใส่หมายเลข

()

()

()

3. ด้านบริหารงาน

1. ไม่มีป้ายประชาสัมพันธ์สาระน่ารู้
2. ไม่มีแผนผังการจัดภายในห้องสมุด
3. ไม่มีระเบียบการใช้ห้องสมุด
4. ห้องสมุดไม่เปิดให้บริการในวันเสาร์ - อาทิตย์
5. ไม่มีช่องทางให้ผู้ใช้บริการแสดงความคิดเห็น
6. งบประมาณห้องสมุดมีน้อย
7. อื่นๆ (โปรดระบุ)
 - 7.1.....
 - 7.2.....
 - 7.3.....

ปัญหาที่พบบ่อย 3 อันดับแรก

โปรดใส่หมายเลข

()

()

()

4. ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์

	<u>ปัญหาที่พบบ่อย 3 อันดับแรก</u>
	<u>โปรดใส่หมายเลข</u>
1. วารสาร นิตยสาร ไม่ทันสมัย	()
2. วารสาร นิตยสาร ไม่หลากหลาย	()
3. วารสาร นิตยสาร ไม่สอดคล้องความต้องการผู้ใช้บริการ	()
4. หนังสือเก่าเป็นจำนวนมาก	
5. หนังสือนวนิยายไม่ทันสมัย	
6. หนังสือพิมพ์ไม่หลากหลาย	
7. อื่นๆ (โปรดระบุ)	
7.1.....	
7.2.....	
7.3.....	

5. วัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์

	<u>ปัญหาที่พบบ่อย 3 อันดับแรก</u>
	<u>โปรดใส่หมายเลข</u>
1. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไม่เพียงพอแก่ผู้ใช้บริการ	()
2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไม่หลากหลาย	()
3. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไม่สอดคล้องความต้องการผู้ใช้บริการ	()
4. ของเล่นเด็ก ไม่เพียงพอแก่ผู้ใช้บริการ	
5. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ชำรุด	
6. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไม่ทันสมัย	
7. อื่นๆ (โปรดระบุ)	
7.1.....	
7.2.....	
7.3.....	

6. ด้านบริการ

1. ติดต่อบริการยืม – คืน หนังสือไม่สะดวก	()
2. การค้นหาหนังสือมีความยุ่งยาก	()
3. ไม่มีคู่มือการใช้ห้องสมุด	()
4. ไม่มีบริการตอบคำถาม และช่วยค้นคว้า	
5. ไม่มีบริการอินเทอร์เน็ต	
6. ไม่มีบริการเครื่องถ่ายเอกสาร	
7. อื่นๆ (โปรดระบุ)	
7.1.....	
7.2.....	
7.3.....	

7. ด้านกิจกรรม

1. ไม่มีการสำรวจความต้องการจัดกิจกรรมห้องสมุดของประชาชน	()
2. ขาดการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมห้องสมุด	()
3. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมห้องสมุดมีจำนวนน้อย	()
4. ไม่มีการกระตุ้นใจให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม	
5. วัสดุ อุปกรณ์ไม่เพียงพอ ต่อการจัดกิจกรรม	
6. อื่นๆ (โปรดระบุ)	
6.1.....	
6.2.....	
6.3.....	

ปัญหาที่พบบ่อย 3 อันดับแรก

โปรดใส่หมายเลข

ปัญหาที่พบบ่อย 3 อันดับแรก

โปรดใส่หมายเลข

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นของบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุด ต่อแนวทางการจัด
ห้องสมุดประชาชน

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นของท่าน ต่อแนวทางการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน โดยทำ
เครื่องหมาย ✓ ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน

- 5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นด้วยมากที่สุด
4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นด้วยมาก
3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นด้วยปานกลาง
2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นด้วยน้อย
1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด 5	เห็น ด้วย มาก 4	เห็น ด้วย ปาน กลาง 3	เห็น ด้วย น้อย 2	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด 1
	1. ด้านอาคารสถานที่					
1	บรรณารักษ์ควรมีส่วนร่วมในการออกแบบก่อสร้าง อาคารห้องสมุด
2	อาคารห้องสมุดควรได้มาตรฐาน
3	ควรมีห้องปฏิบัติงานสำหรับบรรณารักษ์
4	บรรณารักษ์ควรมีส่วนร่วมในการจัดพื้นที่อาคาร สถานที่
5	ห้องสมุดควรมีพื้นที่เพียงพอในการจัดเก็บรักษา สารสนเทศเฉพาะ
6	อื่นๆ (โปรดระบุ)					
	6.1.....
	6.2.....
	6.3.....

ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด 5	เห็น ด้วย มาก 4	เห็น ด้วย ปาน กลาง 3	เห็น ด้วย น้อย 2	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด 1
	2. ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด					
1	โต๊ะ - เก้าอี้ ควรได้มาตรฐาน
2	ควรมีโต๊ะ - เก้าอี้ สำหรับปฏิบัติงานของ บรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่
	ควรมีโต๊ะ - เก้าอี้ นั่งอ่านหนังสือเป็นโต๊ะสี่เหลี่ยม สำหรับ
3	3.1 นั่งอ่านคนเดียว
	3.2 นั่งอ่าน 2 คน
	3.3 นั่งอ่าน 4 คน หรือ 6 คน
4	ควรมีชุดโต๊ะ - เก้าอี้ สำหรับเด็กโดยเฉพาะวางไว้ ในมุมเด็ก
5	บรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุดควรมีส่วนร่วมใน การจัดซื้อ/จัดจ้างครุภัณฑ์ห้องสมุด
6	ควรมีการจัดซื้อครุภัณฑ์เพิ่มขึ้นตามความเหมาะสม
7	อื่นๆ (โปรดระบุ)					
	7.1.....
	7.2.....
	7.3.....

ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด 5	เห็น ด้วย มาก 4	เห็น ด้วย ปาน กลาง 3	เห็น ด้วย น้อย 2	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด 1
	3. ด้านบริหารการจัดการ					
1	ควรจัดทำแผน/โครงการดำเนินงานห้องสมุดประจำปี
2	ควรติดตามผลการดำเนินงานห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ
3	ควรจัดทำรายงานผลการดำเนินงานห้องสมุด
4	ควรจัดทำแผนการสื่อสาร และการประชาสัมพันธ์
5	ควรจัดอบรมบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุดเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการ
6	ควรมีการ ประสานงานกับเครือข่ายเพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน
7	ควรเน้นการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการห้องสมุดในการบริหารจัดการ
8	ควรให้คณะกรรมการห้องสมุดกำหนดนโยบายและการประเมินผล
9	ควรมีการระดมทุนจากแหล่งทุนอื่นเพื่อสนับสนุนการพัฒนาห้องสมุด
10	ควรมีการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ได้แก่ บุคคล ชุมชน ภูมิปัญญา องค์กรวิชาชีพ เป็นต้น
11	ควรมีการจัดสรรงบประมาณห้องสมุดเพิ่มขึ้นทุกปี
12	อื่นๆ (โปรดระบุ)					
	12.1.....
	12.2.....
	12.3.....

ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด 5	เห็น ด้วย มาก 4	เห็น ด้วย ปาน กลาง 3	เห็น ด้วย น้อย 2	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด 1
	4. ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์					
1	ควรจัดหาหนังสือที่ผลิตขึ้นในท้องถิ่น
2	ควรจัดหาหนังสือที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น
3	ควรจัดหาหนังสือพิมพ์ที่ผลิตขึ้นในท้องถิ่น
4	ควรจัดหาหนังสือที่เป็นข้อมูลท้องถิ่นไว้บริการ
5	ควรกำหนดให้มีหนังสือจำนวน 1-3 เล่ม ต่อราย หัวประชากรที่ให้บริการ
	หนังสือที่ให้บริการควรมีไม่น้อยกว่า 2,500 เล่ม
6	ควรจัดหาหนังสือเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี
7	ควรจัดหาหนังสือสำหรับเด็ก สารคดี นวนิยาย
8	ควรมีอัตราส่วนเท่ากัน
9	การจัดหาหนังสือควรยึดความต้องการของชุมชน เป็นหลัก
10	อื่นๆ (โปรดระบุ)					
	10.1.....
	10.2.....
	10.3.....

ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด 5	เห็น ด้วย มาก 4	เห็น ด้วย ปาน กลาง 3	เห็น ด้วย น้อย 2	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด 1
	5. ด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์					
1	ควรจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่เกี่ยวกับท้องถิ่นไว้ บริการ
2	ควรจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้นทุกปี
3	ควรจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามความต้องการของ ประชาชน และชุมชน
4	ควรจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์เท่ากับจำนวนวารสารที่ จัดหา
5	ควรแจ้งเพื่อจำหน่าย สื่ออิเล็กทรอนิกส์ทุก 5 ปี
6	อื่นๆ (โปรดระบุ)					
	6.1.....
	6.2.....
	6.3.....

ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด 5	เห็น ด้วย มาก 4	เห็น ด้วย ปาน กลาง 3	เห็น ด้วย น้อย 2	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด 1
	6. ด้านบริการ					
1	การจัดบริการห้องสมุดเคลื่อนที่ควรให้สอดคล้อง กับความต้องการของประชาชน และสภาพท้องถิ่น
2	ควรจัดบริการห้องสมุดเคลื่อนที่ให้ทั่วถึงทุกพื้นที่ ต่อผู้ใช้บริการอย่างเท่าเทียมกัน
3	ควรกำหนดชั่วโมงการให้บริการห้องสมุดเคลื่อนที่ ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน
4	ควรกำหนด วัน เวลา การให้บริการห้องสมุด ครอบคลุมในวันหยุดสุดสัปดาห์
5	ควรจัดให้บริการสื่อ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อ อิเล็กทรอนิกส์
6	ควรมีเครื่องคอมพิวเตอร์ 1 เครื่องต่อจำนวน ประชากร 5,000 คน
7	ควรจัดประเมินคุณภาพการบริการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลมาใช้ในการพัฒนาการให้บริการ
8	อื่นๆ (โปรดระบุ)					
	8.1.....
	8.2.....
	8.3.....

ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด 5	เห็น ด้วย มาก 4	เห็น ด้วย ปาน กลาง 3	เห็น ด้วย น้อย 2	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด 1	
1	7. ด้านกิจกรรม						
	ควรจัดกิจกรรมห้องสมุดที่หลากหลายสอดคล้อง กับความต้องการของประชาชน และสภาพท้องถิ่น	
	1.1 การอภิปราย	
	1.2 การได้เวที	
	1.3 การสาธิต	
	1.4 การทดลอง	
	1.5 การเล่นนิทาน	
	1.6 การทนายปัญหา	
	1.7 อื่นๆ (โปรดระบุ)	
	1.7.1.....	
	1.7.2.....	
	1.7.3.....	
	2	ควรมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมห้องสมุดเพื่อ ปรับปรุงคุณภาพการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
	3	ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ให้มีความสามารถ ในการสืบค้น และใช้สารสนเทศ
	4	ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ ตามแนวปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง
		4.1 หลักความพอประมาณ
		4.2 หลักความมีเหตุผล
		4.3 การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
	5	อื่นๆ (โปรดระบุ)
		5.1.....
		5.2.....
	5.3.....	

7. ด้านกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ข้อมูล

ผู้บริหารสำนักงาน กศน.จังหวัด/
สำหรับผู้บริหาร กศน.อำเภอ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

คำชี้แจง

1. ความมุ่งหมาย แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดมุ่งหมาย

1. เพื่อศึกษาสภาพ ในการจัดห้องสมุดประชาชน
2. เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชน
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม วิทยาลัยจังหวัดและอำเภอต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชน

2. ลักษณะแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามวิทยาลัยจังหวัดและอำเภอต่อสภาพในการจัดห้องสมุด ประชาชน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามวิทยาลัยจังหวัดและอำเภอต่อปัญหาในการจัดห้องสมุด ประชาชน

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามวิทยาลัยจังหวัดและอำเภอต่อแนวทางการจัดห้องสมุด ประชาชน

3. การตอบแบบสอบถาม ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ จะนำไปใช้ ประกอบการทำวิทยานิพนธ์เท่านั้น จะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อทุกท่านที่ตอบแบบสอบถาม ข้อมูล ที่ได้จะถือเป็นความลับ โดยไม่เปิดเผยชื่อผู้ตอบ และจะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวม เพื่อประโยชน์ แก่ผู้เกี่ยวข้องจะได้นำความรู้มาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ ผู้วิจัยใคร่ขอความ กรุณาตอบแบบสอบถามแต่ละตอนให้ครบทุกข้อและตอบตามความเป็นจริงของท่านให้มากที่สุด ขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่ตรงกับความเป็นจริง เกี่ยวกับตัวท่าน และเติมข้อความลงใน ช่องว่างให้สมบูรณ์

1. เพศ

1.1 () ชาย

1.2 () หญิง

2. วุฒิการศึกษาสูงสุด

2.1 () อนุปริญญา

2.2 () ปริญญาตรี

2.3 () ปริญญาโท

2.4 () ปริญญาเอก

2.5 () อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3. ประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหาร

3.1 () 1-5 ปี

3.2 () 6-10 ปี

3.3 () 11-15 ปี

3.4 () 16-20 ปี

3.5 () 21 ปีขึ้นไป

4. ตำแหน่งหน้าที่

4.1 () ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ

4.2 () ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม
อัธยาศัยจังหวัด

5. สถานที่ปฏิบัติงาน

5.1 () สำนักงาน กศน.จังหวัดกาญจนบุรี

5.2 () กศน.อำเภอเมืองกาญจนบุรี

5.3 () กศน.อำเภอพนมทวน

5.4 () กศน.อำเภอด่านมะขามเตี้ย

5.5 () กศน.อำเภอท่ามะกา

5.6 () กศน.อำเภอไทรโยค

5.7 () กศน.อำเภอทองผาภูมิ

5.8 () กศน.อำเภอสังขละบุรี

5.9 () กศน.อำเภอหนองปรือ

5.10 () กศน.อำเภอศรีสวัสดิ์

5.11 () กศน.อำเภอบ่อพลอย

5.12 () กศน.อำเภอด่านมะขามเตี้ย

5.13 () กศน.อำเภอเลาขวัญ

5.14 () กศน.อำเภอห้วยกระเจา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม
 วิทยาลัยจังหวัดและอำเภอต่อสภาพในการจัดห้องสมุดประชาชน

คำชี้แจง โปรดระบุสภาพของห้องสมุดประชาชนที่ท่านพบอยู่ในปัจจุบัน โดยทำเครื่องหมาย ✓
 ตรงกับระดับ ความคิดเห็นของท่าน

สภาพที่พบเห็นหรือปรากฏ

- 5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นด้วยมากที่สุด
 4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นด้วยมาก
 3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นด้วยปานกลาง
 2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นด้วยน้อย
 1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อ	ประเด็น	สภาพที่พบเห็นหรือปรากฏ				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย น้อย	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
1	1. <u>ด้านอาคารสถานที่</u> อาคารห้องสมุดมีพื้นที่เพียงพอต่อการจัดเก็บหนังสือ และสื่ออื่นๆ
2	อาคารห้องสมุดมีพื้นที่เพียงพอสำหรับ การจัดมุมเด็ก มุมครอบครัว มุมผู้สูงอายุ เป็นต้น
3	มีการจัดมุมคอมพิวเตอร์
4	มีการจัดมุมสื่ออิเล็กทรอนิกส์
5	มีระบบการรักษาความปลอดภัยในห้องสมุด
6	มีระบบการป้องกันสารเคมีในห้องสมุด
7	มีระบบการควบคุมอุณหภูมิในห้องสมุด
8	อื่นๆ (โปรดระบุ)					
	8.1.....
	8.2.....
	8.3.....

ข้อ	ประเด็น	สภาพที่พบเห็นหรือปรากฏ				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด 5	เห็น ด้วย มาก 4	เห็น ด้วย ปาน กลาง 3	เห็น ด้วย น้อย 2	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด 1
	2. ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด					
1	มีโต๊ะ – เก้าอี้ อ่านหนังสือได้มาตรฐาน
2	มีที่นั่งอ่านหนังสือสำหรับเด็ก และเยาวชน
3	มีที่นั่งอ่านหนังสือสำหรับผู้ใหญ่
4	มีที่นั่งศึกษาแบบเดี่ยว
5	มีที่นั่งศึกษา แบบเป็นกลุ่ม
6	อื่นๆ (โปรดระบุ)					
	6.1.....
	6.2.....
	6.3.....

ข้อ	ประเด็น	สภาพที่พบเห็นหรือปรากฏ				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด 5	เห็น ด้วย มาก 4	เห็น ด้วย ปาน กลาง 3	เห็น ด้วย น้อย 2	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด 1
	3.ด้านการบริหารจัดการ					
1	มีการกำหนดนโยบาย และกำหนดจุดเน้นในการ ดำเนินงานห้องสมุดอย่างชัดเจน
2	มีการจัดทำแผน/โครงการดำเนินงานห้องสมุดประจำปี
3	มีการกำหนดหน้าที่ของเจ้าหน้าที่แต่ละคนอย่างชัดเจน
4	มีการจัดคณะกรรมการให้คำแนะนำและดูแลการ ดำเนินงานของห้องสมุด
5	มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานห้องสมุดอย่าง สม่ำเสมอ
6	มีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ
7	มีการปรับปรุงผลการดำเนินงานห้องสมุด
8	มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานห้องสมุด
9	มีการจัดงบประมาณในการดำเนินงานเพียงพอ
10	มีการศึกษาหาความรู้หรือคูงานจากห้องสมุดอื่นๆเพื่อ นำมาเป็นแนวทางการปรับปรุง
11	มีการจัดกิจกรรมพิเศษอื่นๆนอกเหนือจากบริการยืม – คืนหนังสือ
12	อื่นๆ (โปรดระบุ)					
	12.1.....
	12.2.....
	12.3.....

ข้อ	ประเด็น	สภาพ/ที่พบเห็นหรือปรากฏ				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด 5	เห็น ด้วย มาก 4	เห็น ด้วย ปาน กลาง 3	เห็น ด้วย น้อย 2	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด 1
	4. ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์					
1	มีทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลาย
2	มีทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลายที่สอดคล้องกับ ความต้องการของผู้ใช้บริการ
3	มีการจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศอย่างเป็นระบบ
4	มีการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศโดยใช้ระบบ คอมพิวเตอร์
5	มีการศึกษาความต้องการทรัพยากรสารสนเทศของ ประชาชน
6	มีนโยบายการคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศจากความ ต้องการของประชาชนและชุมชน
7	มีการแจ้งเพื่อจำหน่ายทรัพยากรสารสนเทศทุก 5 ปี
8	อื่นๆ (โปรดระบุ)					
	8.1.....
	8.2.....
	8.3.....

ข้อ	ประเด็น	สภาพที่พบเห็นหรือปรากฏ				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด 5	เห็น ด้วย มาก 4	เห็น ด้วย ปาน กลาง 3	เห็น ด้วย น้อย 2	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด 1
	5. วัสดุไม้ใช้สิ่งพิมพ์					
1	มีการสำรวจความต้องการของประชาชนในการใช้ สื่ออิเล็กทรอนิกส์
2	สื่ออิเล็กทรอนิกส์อยู่ในสภาพดีไม่ชำรุด
3	สื่ออิเล็กทรอนิกส์ทันสมัย
4	สื่ออิเล็กทรอนิกส์มีอย่างหลากหลาย
5	อื่นๆ (โปรดระบุ)					
	5.1.....
	5.2.....
	5.3.....

ข้อ	ประเด็น	สภาพที่พบเห็นหรือปรากฏ				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด 5	เห็น ด้วย มาก 4	เห็น ด้วย ปาน กลาง 3	เห็น ด้วย น้อย 2	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด 1
	6. ด้านบริการ					
1	ให้การแนะนำวิธีใช้ห้องสมุดแก่ผู้ใช้บริการ
2	ให้บริการความรู้อินเทอร์เน็ตแก่ผู้ใช้บริการ
3	ให้บริการข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่นแก่ผู้ใช้บริการ
4	ให้บริการแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่ ผู้ใช้บริการ
5	มีระเบียบการใช้ห้องสมุดเป็นลายลักษณ์อักษรให้ ทราบ โดยทั่วกัน
6	อื่นๆ (โปรดระบุ)					
	6.1.....
	6.2.....
	6.3.....

ข้อ	ประเด็น	สภาพที่พบเห็นหรือปรากฏ				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด 5	เห็น ด้วย มาก 4	เห็น ด้วย ปาน กลาง 3	เห็น ด้วย น้อย 2	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด 1
	7. ด้านกิจกรรม					
1	มีการจัดแสดงสินค้า OTOP
2	มีการจัดกิจกรรมการอภิปราย
3	มีการจัดกิจกรรมการได้วาที
4	มีการจัดกิจกรรมการสาธิต
5	มีการจัดกิจกรรมการทดลอง
6	มีการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน
7	มีการจัดกิจกรรมการทนายปัญหา
8	มีการจัดกิจกรรมการวาดภาพระบายสี
9	อื่นๆ (โปรดระบุ)					
	9.1.....
	9.2.....
	9.3.....

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาอกระบบและการศึกษาตาม
 วิทยาลัยจังหวัดและอำเภอ ต่อปัญหาในการจัดห้องสมุดประชาชน

คำชี้แจง โปรดระบุ ปัญหาที่พบมาก ในการจัดห้องสมุดประชาชน โดยนำหมายเลขของปัญหา
 นั้นๆ ใส่ไว้ในวงเล็บทางขวามือ เพียง 3 อันดับแรก เท่านั้น

1. ด้านอาคารสถานที่

ปัญหาที่พบมาก 3 อันดับแรก
โปรดใส่หมายเลข

1. สถานที่ตั้งห้องสมุดไม่สะดวกในการเดินทางไปใช้บริการ	()
2. อาคารห้องสมุดมีขนาดเล็กคับแคบเกินไป	()
3. ห้องสมุดขาดการดูแลรักษาความสะอาด	()
4. ไม่มีที่สำหรับจอดรถให้แก่ผู้ใช้บริการ	
5. การจัดภายในห้องสมุดไม่เป็นระเบียบ	
6. ห้องน้ำ – ห้องสุขา ไม่สะอาด	
7. อื่นๆ (โปรดระบุ)	
7.1.....	
7.2.....	
7.3.....	

2. ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด

1. โต๊ะ – เก้าอี้ ไม่เพียงพอต่อการให้บริการ
2. โต๊ะ – เก้าอี้ ชำรุด
3. ตู้/ชั้นวางหนังสือมีไม่เพียงพอ
4. ตู้เก็บ โสตทัศนวัสดุมีไม่เพียงพอ
5. ไม่มีตู้เก็บจุลสาร
6. ไม่มีตู้เก็บกฤตภาค
7. ชั้นวาง วารสาร นิตยสาร ไม่เพียงพอ
8. อื่นๆ (โปรดระบุ)
 - 8.1.....
 - 8.2.....
 - 8.3.....

ปัญหาที่พบบ่อย 3 อันดับแรก

โปรดใส่หมายเลข

()

()

()

3. ด้านบริหารงาน

1. ไม่มีป้ายประชาสัมพันธ์สาระน่ารู้
2. ไม่มีแผนผังการจัดภายในห้องสมุด
3. ไม่มีระเบียบการใช้ห้องสมุด
4. ห้องสมุดไม่เปิดให้บริการในวันเสาร์ - อาทิตย์
5. ไม่มีช่องทางให้ผู้ใช้บริการแสดงความคิดเห็น
6. งบประมาณห้องสมุดมีน้อย
7. อื่นๆ (โปรดระบุ)
 - 7.1.....
 - 7.2.....
 - 7.3.....

ปัญหาที่พบบ่อย 3 อันดับแรก

โปรดใส่หมายเลข

()

()

()

4. ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์

	<u>ปัญหาที่พบบ่อย 3 อันดับแรก</u>
	<u>โปรดใส่หมายเลข</u>
1. วารสาร นิตยสาร ไม่ทันสมัย	()
2. วารสาร นิตยสาร ไม่หลากหลาย	()
3. วารสาร นิตยสาร ไม่สอดคล้องความต้องการผู้ใช้บริการ	()
4. หนังสือเก่าเป็นจำนวนมาก	
5. หนังสือนวนิยายไม่ทันสมัย	
6. หนังสือพิมพ์ไม่หลากหลาย	
7. อื่นๆ (โปรดระบุ)	
7.1.....	
7.2.....	
7.3.....	

5. วัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์

	<u>ปัญหาที่พบบ่อย 3 อันดับแรก</u>
	<u>โปรดใส่หมายเลข</u>
1. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไม่เพียงพอแก่ผู้ใช้บริการ	()
2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไม่หลากหลาย	()
3. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไม่สอดคล้องความต้องการผู้ใช้บริการ	()
4. ของเล่นเด็ก ไม่เพียงพอแก่ผู้ใช้บริการ	
5. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ชำรุด	
6. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไม่ทันสมัย	
7. อื่นๆ (โปรดระบุ)	
7.1.....	
7.2.....	
7.3.....	

6. ด้านบริการ

1. ติดต่อบริการยืม – คืน หนังสือไม่สะดวก
2. การค้นหาหนังสือมีความยุ่งยาก
3. ไม่มีคู่มือการใช้ห้องสมุด
4. ไม่มีบริการตอบคำถาม และช่วยค้นคว้า
5. ไม่มีบริการอินเทอร์เน็ต
6. ไม่มีบริการเครื่องถ่ายเอกสาร
7. อื่นๆ (โปรดระบุ)
 - 7.1.....
 - 7.2.....
 - 7.3.....

ปัญหาที่พบบ่อย 3 อันดับแรก

โปรดใส่หมายเลข

()

()

()

7. ด้านกิจกรรม

1. ไม่มีการสำรวจความต้องการจัดกิจกรรมห้องสมุดของประชาชน
2. ขาดการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมห้องสมุด
3. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมห้องสมุดมีจำนวนน้อย
4. ไม่มีการกระตุ้นใจให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม
5. วัสดุ อุปกรณ์ไม่เพียงพอ ต่อการจัดกิจกรรม
6. อื่นๆ (โปรดระบุ)
 - 6.1.....
 - 6.2.....
 - 6.3.....

ปัญหาที่พบบ่อย 3 อันดับแรก

โปรดใส่หมายเลข

()

()

()

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้อำนวยความสะดวกการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม
อัธยาศัยจังหวัดและอำเภอ ต่อแนวทางการจัดห้องสมุดประชาชน

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านต่อรูปแบบการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน โดยทำ
เครื่องหมาย ✓ ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน

- 5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นด้วยมากที่สุด
4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นด้วยมาก
3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นด้วยปานกลาง
2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นด้วยน้อย
1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด 5	เห็น ด้วย มาก 4	เห็น ด้วย ปาน กลาง 3	เห็น ด้วย น้อย 2	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด 1
1	1. ด้านอาคารสถานที่ บรรณารักษ์ควรมีส่วนร่วมในการออกแบบก่อสร้าง อาคารห้องสมุด
2	อาคารห้องสมุดควรได้มาตรฐาน
3	ควรมีห้องปฏิบัติงานสำหรับบรรณารักษ์
4	บรรณารักษ์ควรมีส่วนร่วมในการจัดพื้นที่อาคารสถานที่
5	ห้องสมุดควรมีพื้นที่เพียงพอในการจัดเก็บรักษา สารสนเทศเฉพาะ
6	อื่นๆ (โปรดระบุ)
	6.1.....
	6.2.....
	6.3.....

ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย น้อย	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
	2. ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด					
1	โต๊ะ - เก้าอี้ ควรได้มาตรฐาน
2	ควรมีโต๊ะ - เก้าอี้ สำหรับปฏิบัติงานของบรรณารักษ์/ เจ้าหน้าที่
3	ควรมีโต๊ะ - เก้าอี้ นั่งอ่านหนังสือเป็น โต๊ะสี่เหลี่ยม					
	3.1 นั่งอ่านคนเดียว
	3.2 นั่งอ่าน 2 คน
	3.3 นั่งอ่าน 4 คน หรือ 6 คน
4	ควรมีชุดโต๊ะ - เก้าอี้ สำหรับเด็กโดยเฉพาะวางไว้ในมุม เด็ก
5	บรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุดควรมีส่วนร่วมในการ จัดซื้อ/จัดจ้างครุภัณฑ์ห้องสมุด
6	ควรมีการจัดซื้อครุภัณฑ์เพิ่มขึ้นตามความเหมาะสม
7	อื่นๆ (โปรดระบุ)					
	7.1.....
	7.2.....
	7.3.....

ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด 5	เห็น ด้วย มาก 4	เห็น ด้วย ปาน กลาง 3	เห็น ด้วย น้อย 2	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด 1
	3. ด้านบริหารจัดการ					
1	ควรจัดทำแผน/โครงการดำเนินงานห้องสมุดประจำปี
2	ควรติดตามผลการดำเนินงานห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ
3	ควรจัดทำรายงานผลการดำเนินงานห้องสมุด
4	ควรจัดทำแผนการสื่อสาร และการประชาสัมพันธ์
5	ควรจัดอบรมบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ห้องสมุดเพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการ
6	ควรมีการประสานงานกับเครือข่ายเพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน
7	ควรเน้นการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการห้องสมุดในการบริหารจัดการ
8	ควรให้คณะกรรมการห้องสมุดกำหนดนโยบายและการประเมินผล
9	ควรมีการระดมทุนจากแหล่งทุนอื่นเพื่อสนับสนุนการพัฒนาห้องสมุด
10	ควรมีการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ได้แก่ บุคคล ชุมชน ภูมิปัญญา องค์กรวิชาชีพ เป็นต้น
11	ควรมีการจัดสรรงบประมาณห้องสมุดเพิ่มขึ้นทุกปี
12	อื่นๆ (โปรดระบุ)					
	12.1.....
	12.2.....
	12.3.....

ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย น้อย	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
	4. ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์					
1	ควรจัดหาหนังสือที่ผลิตขึ้นในท้องถิ่น
2	ควรจัดหาหนังสือที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น
3	ควรจัดหาหนังสือพิมพ์ที่ผลิตขึ้นในท้องถิ่น
4	ควรจัดหาหนังสือที่เป็นข้อมูลท้องถิ่น ไว้บริการ
5	ควรกำหนดให้มีหนังสือจำนวน 1-3 เล่ม ต่อรายหัว ประชากรที่ให้บริการหนังสือที่ให้บริการควรมีไม่น้อย กว่า 2,500 เล่ม
6	ควรจัดหาหนังสือเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี
7	ควรจัดหาหนังสือสำหรับเด็ก สารคดี นวนิยาย
8	ควรมีอัตราส่วนเท่ากัน
9	การจัดหาหนังสือควรชี้คความต้องการของชุมชนเป็น หลัก
10	อื่นๆ (โปรดระบุ)
	10.1.....
	10.2.....
	10.3.....

ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด 5	เห็น ด้วย มาก 4	เห็น ด้วย ปาน กลาง 3	เห็น ด้วย น้อย 2	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด 1
	5. ด้านวัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์					
1	ควรจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่เกี่ยวกับท้องถิ่น ไว้บริการ
2	ควรจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้นทุกปี
3	ควรจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามความต้องการของ ประชาชน และชุมชน
4	ควรจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์เท่ากับจำนวนวารสารที่จัดหา
5	ควรแจ้งเพื่อจำหน่ายสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทุก 5 ปี
6	อื่นๆ (โปรดระบุ)					
	6.1.....
	6.2.....
	6.3.....

ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด 5	เห็น ด้วย มาก 4	เห็น ด้วย ปาน กลาง 3	เห็น ด้วย น้อย 2	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด 1
	6. ด้านบริการ					
1	การจัดบริการห้องสมุดเคลื่อนที่ควรให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และสภาพท้องถิ่น
2	ควรจัดบริการห้องสมุดเคลื่อนที่ให้ทั่วถึงทุกพื้นที่ ต่อผู้ใช้บริการอย่างเท่าเทียมกัน
3	ควรกำหนดชั่วโมงการให้บริการห้องสมุดเคลื่อนที่ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน
4	ควรกำหนด วัน เวลา การให้บริการห้องสมุดครอบคลุมในวันหยุดสุดสัปดาห์
5	ควรจัดให้บริการสื่อ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์
6	ควรมีเครื่องคอมพิวเตอร์ 1 เครื่องต่อจำนวนประชากร 5,000 คน
7	ควรจัดประเมินคุณภาพการบริการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลมาใช้ในการพัฒนาการให้บริการ
8	อื่นๆ (โปรดระบุ)					
	8.1.....
	8.2.....
	8.3.....

ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด 5	เห็น ด้วย มาก 4	เห็น ด้วย ปาน กลาง 3	เห็น ด้วย น้อย 2	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด 1	
1	7. ด้านกิจกรรม						
	ควรจัดกิจกรรมห้องสมุดที่หลากหลายสอดคล้องกับ ความต้องการของประชาชน และสภาพท้องถิ่น	
	1.1 การอภิปราย	
	1.2 การได้วาที	
	1.3 การสาธิต	
	1.4 การทดลอง	
	1.5 การเล่นิทาน	
	1.6 การทายปัญหา	
	1.7 อื่นๆ (โปรดระบุ)						
	1.7.1.....	
	1.7.2.....	
	1.7.3.....	
	2	ควรมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมห้องสมุดเพื่อ ปรับปรุงคุณภาพการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
	3	ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ให้มีความสามารถในการ สืบค้น และการใช้สารสนเทศ
	4	ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ตามแนวปรัชญา
	5	เศรษฐกิจพอเพียง					
	5.1	หลักความพอประมาณ
5.2	หลักความมีเหตุผล	
5.3	การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี	

ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย น้อย	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
	อื่นๆ (โปรดระบุ)					
	5.1.....
	5.2.....
	5.3.....

4. ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์

5. วัสดุไม่ใช่สิ่งพิมพ์

6. ด้านบริการ

7. ด้านกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง

ภาคผนวก จ
ตารางการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากขนาดประชากรที่กำหนดให้

N	S	N	S	N	S
10	10	220	140	1200	291
15	14	230	144	1300	297
20	19	240	148	1400	302
25	24	250	152	1500	306
30	28	260	155	1600	310
35	32	270	159	1700	313
40	36	280	162	1800	317
45	40	290	165	1900	320
50	44	300	169	2000	322
55	48	320	175	2200	327
60	52	340	181	2400	331
65	56	360	186	2600	335
70	59	380	191	2800	338
75	63	400	196	3000	341
80	65	420	201	3500	345
85	70	440	205	4000	351
90	73	460	210	4500	354
95	76	480	214	5000	357
100	80	500	217	6000	361
110	86	550	226	7000	364
120	92	600	234	8000	367
130	97	650	242	9000	368
140	103	700	248	10000	370
150	108	750	254	15000	375
160	113	800	260	20000	377
170	118	850	265	30000	379
180	123	900	269	40000	380

N	S	N	S	N	S
190	127	950	274	50000	381
200	132	1000	278	75000	382
210	136	1100	285	1000000	384

N หมายถึง ขนาดประชากร : S หมายถึง ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวนิษฐา พนมชัยสว่าง
วัน เดือน ปีเกิด	18 พฤศจิกายน 2498
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดน่าน
ประวัติการศึกษา	ศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา 2538
สถานที่ทำงาน	ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี
ตำแหน่ง	ครู